

VLADA CRNE GORE
Uprava za javne nabavke

**IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA
U CRNOJ GORI ZA 2014. GODINU**

Podgorica, maj 2015. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI UPRAVE U 2014. ODINI.....	4
2.1. Realizovane aktivnosti iz nadležnosti Sektora za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama.....	6
2.2. Aktivnosti Odjeljenja za stručno osposobljavanje, usavršavanje i međunarodnu saradnju iz oblasti javnih nabavki	11
2.3. Aktivnosti Odjeljenja za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama	18
2.4. Aktivnosti Službe za opšte poslove i finansije	21
3. IZVJEŠTAJ O NAPRETKU CRNE GORE EU INTEGRACIJE	30
3.1. Poglavlje 5.....	31
3.2. Poglavlje 22	37
3.3. Poglavlje 23	37
4. PRISTUPANJE CG PLURILATERALNOM SPORAZUMU O VLADINIM NABAVKAMA (GPA) KOD SVJETSKJE TRGOVINSKE ORGANIZACIJE (WTO)	43
4.1. Preuzete obaveze	43
4.2. Prednosti pristupanja sporazumu o vladinim nabavkama.....	44
5. REALIZACIJA STRATEGIJE RAZVOJA SISTEMA JAVNIH NABAVKI ZA PERIOD 2011-2015 GODINE SA AP ZA NJENU REALIZACIJU.....	44
6. PROJEKTNE AKTIVNOSTI	74
7. PRAVCI DALJEG NAPREDOVANJA	74
8. ANALIZA PODATAKA O JAVNIM NABAVKAMA U CRNOJ GORI	75
8.1. Obveznici primjene Zakona, broj i vrsta	77
8.2. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2014. godinu.....	79
8.3. Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu	80
8.4. Vrijednost javnih nabavki prema vrsti predmeta javne nabavke	84
8.5. Nabavka po vrstama postupka	86
8.6. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.....	88
8.7. Okvirni sporazum	92
8.8. Ostvarene uštede	92
8.9. Prikaz ugovorenih vrijednosti po vrstama postupka za 2013. i 2014. godinu.....	93
8.10. Intezitet konkurencije u postupcima javnih nabavki	94
8.11. Učešće međunarodnih ponuđača na tenderima u našoj zemlji	95
8.12. Kriterijumi za ocjenu ponuda	95
9. REZIME IZVJEŠTAJA	96
10. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	97
11. PRILOZI	98

1. UVOD

Javna nabavka predstavlja skup radnji i aktivnosti koje preduzima naručilac – obveznik primjene propisa o javnim nabavkama u cilju nabavke roba, izvršenja usluga ili ustupanja izvođenja radova, za koje izdvaja obezbijedena sredstva. Obveznici javnih nabavki su država, državne institucije i kompanije, tj. svi subjekti koji direktno ili indirektno rasplažu javnim sredstvima.

Iz zakonske definicije pojma javne nabavke mogu se izdvojiti tri bitna elementa pojma javne nabavke:

- a) javna nabavka je sticanje nekog prava nad predmetom javne nabavke na osnovu teretnog posla, s obzirom da ZoJN definiše ugovor o javnoj nabavci kao teretni ugovor;
- b) predmet javne nabavke su robe, usluge i ustupanje izvođenja radova;
- c) nabavljanje predmeta javne nabavke se vrši od strane državnog organa, organizacije ili ustanove, odnosno pravnog lica koje se u smislu ZoJN smatra naručiocem.

Tokom proteklih godina dobro upravljanje javnim nabavkama postalo je ključna odrednica dobrog upravljanja i napretka države. U svakoj zemlji država je pojedinačno gledano najveći kupac roba u usluga kao i izvođenja radova. Javne nabavke su instrument za nabavljanje potrebnih roba, usluga i radova po najpovoljnijim uslovima za naručioca. Kroz javne nabavke se podstiče privatni sektor i jača konkurentnost privrede. Step en razvijenosti sistema javnih nabavki direktno zavisi od demokratičnosti društva, pa su javne nabavke na izvjestan način mjera uspješnosti države i društva.

Uprava za javne nabavke Crne Gore na osnovu člana 19 stav 1 tačka 12, a u vezi sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama (*"Sl. list CG", broj 42/11*) svake kalendarske godine priprema i dostavlja Vladi Crne Gore Izveštaj o javnim nabavkama za prethodnu godinu, najkasnije do 31. maja tekuće godine. Uprava za javne nabavke svoje aktivnosti obavlja sa najvećom posvećenošću i odgovornošću svojih službenika i namještenika ostvarujući na taj način svoju misiju u smislu pružanja najbolje pravne i ekonomske osnove za podršku adekvatnom trošenju javnog novca, kao i neophodnu pomoć naručiocima, ponuđačima, civilnom društvu i medijima i svim ostalim zainteresovanim stranama.

Propisano je da naručioci dostavljaju Upravi za javne nabavke godišnje izvještaje o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama. Za potrebe izrade ovog Izveštaja korišteni su i podaci koji su objavljeni na internet stranici www.ujn.gov.me Uprave, kao i podaci dostavljeni u pisanoj formi preko arhive. Izveštaj predstavlja detaljnu analizu u vezi sa aktivnostima obveznika primjene Zakona definisanih članom 2, a shodno potpisanim ugovorima u periodu od 01. januara do 31. decembra 2014. godine.

Za podatke o ugovorenim nabavkama odgovorni su sami naručioci koji potpisane izvještaje o ugovorenim javnim nabavkama od strane starješina (*odgovornih lica*) i službenika za javne nabavke u pisanoj i elektronskoj formi dostavljaju Upravi za javne nabavke.

Ključni elementi Izveštaja predviđeni su Zakonom o javnim nabavkama, dok je Pravilnikom o evidenciji postupaka javnih nabavki i zaključenih ugovora o javnim nabavkama bliže uređen sadržaj, način vođenja i obrazac evidencije postupaka javnih nabavki (*"Sl. list CG", br. 62/11*).

U skladu sa propisanim Pravilnikom naručioci evidentiraju sprovedene postupke javnih nabavki po obrascima:

- obrazac A za evidenciju podataka o dodijeljenim javnim nabavkama,
- obrazac B za evidenciju podataka o dodijeljenim javnim nabavkama male vrijednosti (*šoping*) i
- obrazac C za evidenciju podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma.

Naručioci su u izvještajnom periodu evidentirali vrste postupaka javnih nabavki, vrstu predmeta i predmet javne nabavke, procijenjenu vrijednost javnih nabavki, ugovorenu vrijednost bez poreza na dodatu vrijednost, ugovorenu vrijednost sa porezom na dodatu vrijednost, broj prispjelih ponuda, broj odbačenih ponuda, broj odbijenih ponuda, broj i datum odluke o izboru najpovoljnije ponude, naziv ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, matični broj

ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, datum zaključenja ugovora, ostvarene uštede (*razlika između procijenjene i ugovorene vrijednosti javne nabavke bez poreza na dodatu vrijednost*) za sve postupke javnih nabavki osim nabavki sprovedenih neposrednim sporazumom.

Za postupke nabavki koje se sprovode neposrednim sporazumom u skladu sa Pravilnikom, evidentiraju se datum i mjesto dodjele, vrsta predmeta, predmet, ugovorena vrijednost javne nabavke, naziv ponuđača i iznos ukupno ugovorene vrijednosti javnih nabavki.

Sve vrijednosti ugovora su izražene u eurima sa uračunatim PDV-om.

Uprava je dužna da na osnovu pojedinačnih izvještaja naručilaca pripremi zbirni, odnosno godišnji izvještaj o javnim nabavkama sa predlogom mjera za unaprjeđenje sistema javnih nabavki i da ih, nakon dostavljanja Vladi CG i usvajanja, objavi na svojoj internet stranici.

U izvještaju ćete takođe naći kvalitativne informacije o aktivnostima UzJN na planu monitoringa sistema javnih nabavki, uključujući nalaze i preporuke za unaprjeđenje sistema u cjelini.

U izvještajnom period aktivno smo sarađivali sa Ministarstvom finansija u smislu da proširimo naš rad u pružanju informacija o odgovarajućoj upotrebi javnog novca. Takođe smo imali aktivnu saradnju i sa drugim Vladinim tijelima, nacionalnim i međunarodnim akterima, a sve u cilju izgradnje boljeg sistema nabavki u cjelini.

U razvoju i unaprjeđenju ovog sistema, značajan prostor ima i podrška data od strane SIGME, Evropske Delegacije u Podgorici, WB, EBRD, kancelarijom Glavnog pregovarača i dr.

Ovaj izveštaj predstavlja izazove sa kojima moramo da se suočimo. Nadam se da će ovaj izveštaj pružiti pregled trenutnog sistema javnih nabavki u našoj zemlji i služiti kao dobar "*materijal*" prvo institucijama koje brinu o zakonu, naručiocima, ponuđačima i građanima da budu prisutni i dobiju priliku da prate promjene koje se dešavaju u sistemu ne samo javnih nabavki već i u cjelini.

Izveštaj se sastoji iz nekoliko djelova koji čine međusobno povezanu cjelinu uključujući uvod, opšte napomene, zaključak i popis priloga, grafikona i tabela.

Prilikom izrade izvještaja posebna pažnja je posvećena izvještaju o evidenciji postupaka kršenja antikorupcijskih pravila i pravila sukoba interesa.

Direktor Uprave
doc dr Mersad Mujević

2. AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI UPRAVE

Pravni nasljednik Direkcije za javne nabavke je Uprava za javne nabavke koja je osnovana Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („*Sl. list CG*” br. 05/12) od 23. januara 2012. godine i izmjenama i dopunama uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („*Sl. list CG*” 25/12 od 11.05.2012. godine). Članom 19 Zakona o javnim nabavkama uređeni su poslovi Uprave za javne nabavke kao i njena nadležnost, koja se sastoji u smislu da upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti javnih nabavki vrši nadležni organ (*Uprava*) i to:

- 1) prati ostvarivanje sistema javnih nabavki;
- 2) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske Unije, priprema stručne osnove, inicira i učestvuje u pripremi propisa o javnim nabavkama;
- 3) daje saglasnost naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje odgovarajućeg postupka javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) pruža savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca;
- 5) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- 6) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki;
- 7) uspostavlja i održava portal javnih nabavki radi obezbjeđivanja transparentnosti javnih nabavki;
- 8) objavljuje planove javnih nabavki, tendersku dokumentaciju za sprovođenje postupka po pozivu za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije

ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovore o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana javnih nabavki, tendersku dokumentaciju za sprovođenje postupka po pozivu za javno nadmetanje, odluka i ugovora, i druge akte u skladu sa ovim zakonom;

- 9) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki Listu naručilaca;
- 10) promoviše sprovođenje javnih nabavki u elektronskoj formi;
- 11) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki;
- 12) priprema i dostavlja Vladi godišnji izvještaj o javnim nabavkama, za prethodnu godinu;
- 13) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki listu ponuđača na osnovu odluka o izboru najpovoljnije ponude;
- 14) priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki jedinstveni rječnik javnih nabavki;
- 15) vrši inspekcijski nadzor;
- 16) izdaje publikacije i drugu stručnu literaturu;
- 17) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

U skladu sa zakonom uređenim nadležnostima Uprava za javne nabavke je vršeci upravne i sa njima povezane poslove u oblasti javnih nabavki tokom 2014. godine uticala na stvaranje uslova za ekonomičnu, efikasnu i transparentnu upotrebu javnih sredstava, stvaranje konkurentnih i ravnopravnih uslova za sve ponuđače, a samim tim i doprinosila kreiranju zdrave i održive ekonomije u Crnoj Gori uzimajući u obzir činjenicu da država preko svojih organa, javnih službi i privrednih društava i pravnih lica ima veliki uticaj na ukupnu ekonomsku aktivnost. Stoga se može reći da su javne nabavke ključni instrument za kreiranje tržišne ekonomije Crne Gore, a samim tim je uloga Uprave za javne nabavke u uspostavljanju funkcionalnog sistema nabavki i osiguravanju efektivnog i efikasnog korišćenje novca, od posebne važnosti.

Uprava za javne nabavke je tokom 2014. godine obavljala poslove koji se odnose na nastavljajanje jačanja sistema javnih nabavki, praćenje primjene propisa o javnim nabavkama, praćenje, analiziranje i ostvarivanje sistema javnih nabavki sa stanovišta usaglašenosti sa pravom Evropske Unije, predlagala mjere za obezbjeđivanje usaglašenosti, aktivno učestvovala u izradi izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama, pružala savjetodavne usluge naručiocima, organizovala obuke službenika za javne nabavke i zaposlenih na poslovima javnih nabavki kod naručilaca, objavljivala pozive za javno nadmetanje, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupaka javne nabavke, ugovore o javnoj nabavci, izmjene odnosno dopune plana, poziva, odluke i ugovora na portalu javnih nabavki, vršila unapređenje sistema informisanosti naručilaca i ponuđača o propisima u javnim nabavkama, ostvarivala međunarodnu saradnju sa institucijama i stručnjacima u oblasti javnih nabavki, vršila izvještavanje o javnim nabavkama u Crnoj Gori i vršila druge poslove u skladu sa zakonom.

U izvještajnom periodu Uprava za javne nabavke je intenzivno radila na daljem jačanju pregovaračke pozicije Crne Gore za punopravno članstvo u EU naročito kada se radi o Pregovaračkom poglavlju 5 - javne nabavke. S tim u vezi, intenzivirane su aktivnosti u pravcu harmonizacije pravnog poretka zemlje sa pravnim tekovinama EU, te aktivnosti na polju njihove implementacije a sve u skladu sa datim mjerilima za zatvaranje ovog veoma zahtjevnog poglavlja.

Aktivnu ulogu, pored rada na završnim mjerilima u Pregovaračkom poglavlju 5 – javne nabavke Uprava je imala i kroz članstvo u Poglavlju 22 - regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i Poglavlju 23 - koji se odnosi na pravosuđe, borbu protiv korupcije i temeljna prava, prije svega kroz članstvo u obje Radne Grupe i kroz rad u Savjetu za vladavinu prava, kao i u pregovorima oko u članjenja CG u GPA pri WTO.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji je usvojen na sjednici Vlade CG od 11. aprila 2013. godine broj: 01-2148, utvrđena je unutrašnja organizacija i sistematizacija Uprave za javne nabavke, kojim su određene sljedeće organizacione jedinice:

- Sektor za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama,
- Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama,

- Odjeljenje za stručno osposobljavanje, usavršavanje i međunarodnu saradnju u oblasti javnih nabavki i
- Služba za opšte poslove i finansije.

Pravilnikom je uređen njihov djelokrug rada. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predviđa 18 zaposlenih, trenutno je popunjen sa 16 zaposlenih.

Aktivnosti organizacionih jedinica u 2014. godini su realizovane u skladu sa Programom rada Uprave za javne nabavke za izvještajnu godinu, Strategijom razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki i prikazan je u tekstu koji slijedi.

2.1. Realizovane aktivnosti iz nadležnosti Sektora za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama

U Sektoru za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama u skladu sa ovlaštenjima Uprave za javne nabavke vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje primjene propisa u oblasti javnih nabavki i učestvovanje u predlaganju izmjena ili dopuna, učestvovanje u pripremi zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz djelokruga rada Uprave, pružanje stručne i savjetodavne pomoći naručiocima i ponuđačima u vezi sa sprovođenjem Zakona, drugih propisa i postupaka javnih nabavki, predlaganje donošenja i izmjena standardne tenderske dokumentacije, obrazaca, nacrtu tipskih ugovora, priručnika i drugih sredstava u cilju unapređenja postupaka javnih nabavki za naručioce i ponuđače, davanje prethodne saglasnosti naručiocima na odabir vrste postupka u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje i u slučajevima dodjele ugovora putem okvirnog sporazuma i putem konsultantske usluge, praćenje i učestvovanje u realizaciji Akcionog plana i realizacije Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015, analiza postupaka javnih nabavki, priprema i izrada godišnjeg izvještaja o javnim nabavkama, izdavanje publikacija, objavljivanje i distribucija stručne literature, saradnja sa međunarodnim institucijama i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki iz djelokruga nadležnosti sektora, praćenje i analiza efikasnosti nacionalnog sistema javnih nabavki - monitoring sistema javnih nabavki, poslovi koji se odnose na pripremu analiza rezultata monitoringa, predlaganje mišljenja i preporuke naručiocima za otklanjanje nedostataka uočenih monitoringom, priprema Izvještaja o izvršenom monitoringu i predlaganje izmjene podzakonskih akata i priručnika na osnovu rezultata monitoringa, učešće u analizi i predlaganju podzakonskih akata kojima se uspostavlja sistem elektronskih javnih nabavki, prikupljanje i analiza izvještaja o antikorupcijskoj politici i politici sukoba interesa u oblasti javnih nabavki sa prijedlogom mjera za unapređenje kroz poseban izvještaj, priprema liste obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama, praćenje realizacije sporazuma CEFTA, WTO i GATT i ostalih međunarodnih sporazuma, pružanje savjetodavne pomoći zainteresovanim licima iz oblasti javnih nabavki, postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama i drugi poslovi u skladu sa Zakonom.

Iz opsega navedenih nadležnosti tokom 2014. godine u Sektoru su realizovane sve planirane aktivnosti od čega posebno izdvajamo;

a) Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama

U oblasti javnih nabavki u Crnoj Gori je krajem 2011. godine donijet je Zakon o javnim nabavkama, koji je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a primjenjivao se od 01. januara 2012. godine. Uporedo sa Zakonom o javnim nabavkama, donijeta je implementaciona regulativa: Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki, Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanja ponuda, Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila, Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki. U skladu sa zakonskim uređenjem, Ministarstvo finansija donijelo je i Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Službeni list CG”, br. 28/12), koji je stupio na snagu 6. juna 2012.

godine. Uprava je tekst Zakon o javnim nabavkama i podzakonsku regulativu objavila na internet stranici www.ujn.gov.me, na crnogorskom i engleskom jeziku.

Tokom dvogodišnje primjene Zakona u praksi od strane naručioca i ponuđača uočene su određene poteškoće, te shodno tome ukazala se potreba njegove izmjene. Programom rada Vlade Crne Gore predviđeno je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama i ministar finansija je Rješenjem broj: 01-6986 od 06.06.2013. godine, kao i Rješenjem o izmjenama i dopunama ovog Rješenja formirao Radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama. Radna grupa je sačinjena od ključnih predstavnika izvršne vlasti (*naručilaca*), predstavnika, „civilne“ vlasti, predstavnika PKCG, kao i predstavnika ključnih institucija u sistemu javnih nabavki u Crnoj Gori. U radu radne grupe aktivnu ulogu imali su predstavnici SIGME i EK.

Radna grupa je tokom 2014. godine izradila nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim i nabavkama, nakon čega su održane četiri javne rasprave i brojni sastanci sa predstavnicima institucija od važnosti za sistem javnih nabavki. Tim povodom, u organizaciji Uprave za javne nabavke i Unije poslodavaca Crne Gore, dana 27.02.2014. godine u Podgorici, održan je sastanak na temu „Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama“ i nastavka saradnje UPG i UJN po pitanju unaprijeđenja crnogorskog zakonodavstva. Zatim je Uprava za javne nabavke u saradnji sa Zajednicom opština Crne Gore, organizovala u Bijelom Polju i Podgorici javnu raspravu. U skladu sa javno objavljenim pozivom, koji je upućen svim zainteresovanim subjektima i pojedincima, ova javna rasprava imala je za cilj da artikulise relevantne stavove jedinica lokalne samouprave, uključujući i javne ustanove i javna preduzeća čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave na Nacrt Zakona.

Osim navedenih aktivnosti, javnu raspravu o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama sprovedo je Ministarstvo finansija u saradnji sa Upravom za javne nabavke. Rasprava je počela objavljivanjem javnog poziva za učešće u raspravi (*dana 21.02.2014. godine*), teksta Nacrta i Programa javne rasprave na internet stranici Ministarstva finansija <http://www.mif.gov.me>, Uprave za javne nabavke <http://www.ujn.gov.me> i portalu <http://www.euprava.me>. Javna rasprava o Nacrtu Zakona sprovedena je održavanjem okruglog stola u Podgorici, 17. marta 2014. godine. Zatim je, Montenegro Biznis Alijansa (*MBA*) organizovala je 27.03.2014. godine u Podgorici okrugli sto na temu Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, na kome su učešće uzeli predstavnici Uprave za javne nabavke i Ministarstva finansija. Cilj organizovanja okruglog stola je da se istakne značaj ovog zakona koji uređuje uslove, način i postupak nabavke roba, usluga i ustupanja izvođenja radova, zaštite prava u postupcima javnih nabavki i ukaže na važnost sa aspekta ponuđača, predstavnika preduzeća, članova MBA. Kasnije je dana 29.04.2014. godine organizovan okrugli sto na temu aktuelnih izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama u Vladi Crne Gore, na kome su učešće uzeli predstavnici ključnih institucija u sistemu javnih nabavki, koji su upoznati sa aktuelnom pozicijom Nacrta Zakona i radnjama koje su zadnjih mjeseci učinjene u formi kontakta sa javnošću.

U toku javnih rasprava, prepoznat je od strane pojedinih naručilaca, pokušaj izbjegavanja odgovornosti i nedovoljno poznavanje suštinske problematike sistema javnih nabavki. Zatim su istaknute određene zamjerke ponuđenog zakonskog rješenja koje su se prije svega odnosile na pravosnažnost odluke, žalbe koja pada na teret naručioca, garanciju ponude i obaveze službenika za javne nabavke, i dr. Nakon održanih rasprava Radna grupa razmotrila je sve prijedloge, komentare i sugestije učesnika javne rasprave, nakon čega je sačinila Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi i isti objavila na internet stranici Uprave za javne nabavke.

Krajem aprila uslijedila je obaveza slanja Nacrta Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim i nabavkama Evropskoj komisiji na mišljenje sa tabelom usklađenosti. Po dostavljanju mišljenja Evropske komisije i čitanja Nacrta u tri navrata, zatim ponovnog davanja mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo, održane rasprave u Parlamentu u drugoj polovini 2014. godine usvojene su Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama i objavljene u Službenom listu broj 57/14 od 26. decembra 2014. godine, sa naznakom da isti stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu CG, a primjenjivaće se nakon isteka 120 dan, od dana stupanja na snagu ovog zakona, tačnije od 05. maja 2015. godine.

Izmjenama i dopunama Zakona određena zakonska rješenja su jasnije i doslednije izvedena, otklonjene su pojedne odredbe koje su bile međusobno kontradiktorne, propisani postupak rasterećen nepotrebnim formalizmom u pojedinim segmentima, utičaće na smanjenje određenih biznis barijera, ponuđači su rasterećeni određenih izdataka prilikom pripremanja ponude, data su održana normativna rješenja koja propisuju dodatne obaveze na strani naručioca u cilju jačanja praktične primjene ovog zakona, inkorporirane su nedostajuće odredbe Direktive 2004/17/EC, koja reguliše procedure nabavki operatera koji posluju u sektoru vodoprivrede, energetike, transporta i poštanskih usluga (*komunalni sektor*) i u potpunosti inkorporirana Direktiva 2009/81/EC koja reguliše dodjelu ugovora u oblasti odbrane i bezbjednosti. Bila je to prilika da određene norme „klasične“ Direktive 18/2004/EC dodatno osnažimo i dodatno normiramo.

b) Podzakonska regulativa

Uporedo sa izradom nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama formirana je Radna grupa za izradu podzakonske regulative za efikasnu primjenu ovog zakona. Podzakonski akti u skladu sa ovim zakonom, donijeće se u roku od 120 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona. U vrijeme sačinjavanja ovog izvještaja izrađeni su i usvojeni sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o obrascima u postupcima javnih nabavki,
- Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke,
- Pravilnik o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda i
- Pravilnik o metodologiji utvrđivanja računске greške u ponudi u postupku javne nabavke.

Isti su stupili na snagu 04.05.2015.godine, danom objavljivanja u Službenom listu CG broj 23/15 i 24/15.

Početak 2014. godine odslikan je u formi prijedloga **Programa rada Uprave za javne nabavke za 2015. godinu**, koji je u integralnom tekstu i bez primjedbi usvojilo Ministarstvo finansija, a isti je objavljen na portalu Uprave.

U ovom periodu tj. I kvartalu 2014.godine ažurirana je **Lista obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama u skladu sa člana 2 Zakona**, broj obveznika je zaključen na 621, što je za 77 manje od broja obveznika iz 2013. Lista obveznika je objavljena na internet stranici Uprave za javne nabavke.

c) Forum o javnim nabavkama

U organizaciji Uprave za javne nabavke u izvještajnom periodu organizovan je II Forum o javnim nabavkama na temu „*Javne nabavke: ključni elementi Strategije za razvoj sistema*“. Cilj II Forumu je da učesnicima odnosno stručnjacima iz oblasti javnih nabavki pruži priliku za pregled i diskusiju rezultata postojeće Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015, kao i zajednička identifikacija smjernica za rad na novom strateškom dokumentu, čija je izrada predviđena za narednu godinu. Na II Forumu o javnim nabavkama učešće je uzelo oko 100 predstavnika zajednice javnih nabavki u Crnoj Gori, pored pomenutih ovu aktivnost su pratili predstavnici Uprave za javne nabavke, SIGMA-e, Državne Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki, obveznici zakona, ponuđači kao i predstavnici NVO Sektora (*MANS, CEMI i IA*). Tema ovogodišnjem II Forumu proistekla je iz Zaključaka Vlade Crne Gore, koji se odnose na donošenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015 godine. Forum II o javnim nabavkama organizovan je u saradnji sa Organizacijom za ekonomsku bezbjednost i saradnju OECD ogranak Sigma i Opštinom Tivat.

Zaključci koji su definisani na Forumu odnose se prije svega na konstataciju da su Izmjene i dopune postojećeg Zakona bile neophodne i iste su ocijenjene pozitivno; zajednički stav o potrebi za izradom novog strateškog dokumenta, Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG koja će se odnositi na period 2016 - 2020 godinu, i da je neophodno preduzeti aktivnosti na izradi iste već početkom naredne godine; neophodnost kontinuirane edukacije kako naručilaca i njihovih službenika tako i medija, civilnog sektora, ponuđača kroz različite vrste obuka u oblasti javnih nabavki; konstatovano je da se u budućem periodu mora dodatno osnažiti metodologija izvještavanja kao i kontrola kvaliteta dostavljanja Izvještaja od strane pojedinih naručilaca kao i

obezbjedenje odgovarajućeg analitičkog praćenja javnih nabavki, kao i kontinuirane primjedbe organa koji upravljaju sistemom javnih nabavki prije svega Uprave i Komisije na nedovoljno opredijeljena sredstva za rad a time i za popunu nedostajućih administrativnih kapaciteta.

d) Posjeta Opštinama

Uprava za javne nabavke je tokom 2014. godine intenzivirala aktivnost na lokalnom nivou u vidu dvodnevni radnih posjeta lokalnim samoupravama i preduzećima koje je osnovala lokalna samoupravama. Ove radne posjete su planirane u skladu sa Programom rada Uprave za javne nabavke za 2014. godinu i Strategijom razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015, Akcionim planom za sprovođenje ove Strategije, kao i smjernicama datim u Izvještajima o napretku Crne Gore od strane Evropske komisije. Cilj radnih posjeta Uprave je razmjena informacija o primjeni Zakona o javnim nabavkama radi unaprjeđenja sistema javnih nabavki, povećanja efikasnosti, smanjenja određenih grešaka i neregularnosti kod ovih obveznika primjene Zakona.

Prema Izvještajima o javnim nabavkama koje Uprava svake godine dostavlja Vladi Crne Gore, lokalne samouprave, privredna društava i pravna lica koja obavljaju poslove od javnog interesa čiji je osnivač lokalna samouprava u 2013. godini utrošile su ukupno oko 50 miliona eura, što čini u ukupnim javnim nabavkama nešto oko 20%. Uočeno je da je ugovorena vrijednost u 2013. godini u velikoj mjeri ispod ukupnih planiranih nabavki za tu godinu. Ovim se otvara pitanje kvaliteta planiranja javnih nabavki od strane lokalnih samouprava.

Pored jasnih Upustava propisanih pravilnicima (*Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanja ponuda, Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki, Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila, Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki*), primijećeno je da lokalne samouprave ne pristupaju na jedinstven način pri izradi plana, vođenju postupka i sačinjavanju izvještaja koje dostavljaju nadležnom organu.

Zaključak slijedi da se nedovoljno koriste postojeća upustva i materijali, da nedostaje međusobna razmjena iskustva za planiranje javnih nabavki, kao i za druge važne korake u ciklusu javnih nabavki.

U vezi sa tim, predstavnici lokalnih samouprava istakli su određene razloge koji su uzrokovali manjkavost dosadašnjeg rada, ali ako govorimo o planiranju javnih nabavki isti se mogu više pripisati subjektivnim i organizacionim slabostima samih naručilaca. Ističemo naglašenu potrebu i želju od strane lokalnih samouprava, da će uočene propuste u narednom periodu otkloniti.

Predstavnici Uprave, a s obzirom na kraj jedne i skoriji početak druge budžetske - finansijske godine, posebno su istakli i skrenuli pažnju na blagovremenost, ispravnost priprema i izrade planova javnih nabavki i preporučili potrebu razvijanja i jačanja ovlašćenja i odgovornosti lica uključenih u proces planiranja, kao i odgovornost samog naručioca za realizaciju planiranih javnih nabavki.

Unaprjeđenje i efikasnost sistema javnih nabavki osim unaprjeđenja planiranja ogledala se i kroz izbor samog postupka javne nabavke: Uočeno je da lokalne samouprave najčešće koriste tri vrste postupaka javnih nabavki (*otvoreni, šoping i neposredni sporazum*) iako drugi postupci imaju određene prednosti kada su u pitanju pojedine nabavke roba, usluga i radova.

Ukazano je da uspjeh zaokruživanja jednog ciklusa javnih nabavki, osim navedenog, zavisi i od preciznog definisanja predmeta javne nabavke, valjanosti izrade tehničkih specifikacija, realno određenje procijenjene vrijednosti javne nabavke, stručnosti članova komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, samim tim i uspješno sačinjenog poziva i tenderske dokumentacije i dr.

Osim toga uočena je i potreba daljeg napredovanja lica uključenih u proces nabavke kod samog prijema ponuda, otvaranja ponuda, pregleda, ocjene i upoređivanja ponuda, donošenja odluka, kao i kod žalbenog toka u postupku javne nabavke.

Od lokalnih samouprava se očekuje veća ozbiljnost i odgovornost kod vođenja i praćenja, te evidentiranja samih postupaka javnih nabavki, naročito kada se radi o povredi antikorupcijskih pravila i postupanja u slučajevima narušavanja propisanih pravila sukoba interesa.

Zato je naravno potrebno kontinuirano jačanje administrativnih kapaciteta kod većine lokalnih samouprava, kako zaposlenih koji se bave poslovima javnih nabavki (službenika za javne

nabavke i komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda), tako i drugih lica koji su na direktan i indirektan način uključeni u proces javnih nabavki.

Naravno, nezaobilazan faktor uspješnim javnim nabavkama je i znanje prvih ljudi lokalnih samouprava za ovu oblast.

S tim u vezi, nametnulo se samo po sebi aktuelno pitanje i potreba reorganizacije lokalne samouprave u pravcu formiranja službi za javne nabavke.

Raduje nas iskazana spremnost lokalnih samouprava za kontinuirano usavršavanje kroz obuku pojedinaca radi polaganja stručnog ispita za poslove javnih nabavki, viših specijalističkih obuka koje će organizovati Uprava u skladu sa Pravilnikom o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, u cilju dalje implementacije zakonskih propisa.

Evidentno je da se jačanjem administrativnih kapaciteta, poštovanjem osnovnih načela javnih nabavki, prije svega transparentnosti, konkurentnosti, ravnopravnosti ponuđača može u velikoj mjeri uticati na povećanje ekonomičnosti i efikasnosti korišćenja javnih sredstava.

Ukazano je ovim posjetama i na praksu naših susjeda koji su pristupili EU, da se određeni programi i projekti pomoći iz evropskih fondova finansiraju i odobravaju samo onim lokalnim samoupravama koje imaju uspostavljene pouzdane sisteme praćenja trošenja sredstava za javne nabavke, kao i koje imaju uspostavljene savremene sisteme kontrole realizacije projekata.

Krajnji zaključak vezan za ove planske posjete jeste da se još jedanput ukaže odgovornima da su javne nabavke važan segment sprovođenja strateških ciljeva lokalnih samouprava, da mogu uticati na podsticaj i razvoj lokalne privrede, privlačenjem stranih ulaganja, efikasnije i efektivnije korišćenje sredstava na dobrobit svih građana.

e) Slobodan pristup informacijama

U toku 2014 godine Uprava za javne nabavke je primila ukupno 42 zahtjeva za slobodan pristup informacijama. Od toga 20 zahtjeva je imao MANS, 4 zahtjeva Centar za građansko obrazovanje, 8 zahtjeva Centar za demokratsku tranziciju, Institut Alternativa 3 zahtjeva, CEMI 2, dok je 5 zahtjeva imao Evropski pokret u CG.

Odbijena su 3 zahtjeva, dok je 1 zahtjev djelimično usvojen, a djelimično odbijen.

f) Ostale aktivnosti

Početak 2014 godine odslikan je u formi prijedloga Program rada Uprave za javne nabavke za 2015. godinu, koji je u integralnom tekstu i bez primjedbi usvojilo Ministarstvo finansija, i isti je objavljen na portalu Uprave.

U ovom periodu tj. u I kvartalu 2014. godine ažurirana je Lista obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama u skladu sa članom 2 Zakona, broj obveznika je zaključen na 621 što je za 77 manje od broja obveznika iz 2013. Lista obveznika je objavljena na internet stranici Uprave.

U skladu sa Zakonom definisanom ulogom Uprave za javne nabavke, vezano za „monitoring“, savjetodavne i konsultantske usluge, u tom pravcu institucionalizovala je navedena aktivnost kroz funkcionalni „Help desk“, neposredna komunikacija. Stručne službe su u prostorijama Uprave na zahtjev naručilaca i ponuđača održavale kontinuirane satanke u cilju otklanjanja nepravilnosti koje se uoče kod obveznika primjene Zakona. Tokom 2014. godine održano je više od 580 konsultativnih sastanaka o čemu su vođene službene zabilješke, takođe su službenici putem telefona kontinuirano davali savjete vezano za primjenu Zakona.

Uprava za javne nabavke je sačinila Izvještaj o stanju rješavanja upravnih stvari za 2014. godinu i isti dostavila resornom Ministarstvu, akt broj 02-1624 /1 od 02.03.2015. godine.

Uprava je sačinila informaciju o dostavljenim Izvještajima o kršenju antikorupcijskih pravila i sukoba interesa i ista je u skladu sa zakonom proslijeđena Upravi za inspekcijske poslove.

U pravcu podizanja javne svijesti Uprava za javne nabavke je imenovala osobu za postupanje u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama („Sl.list CG“ br. 44/12) i urađen je Vodič za slobodan pristup informacijama, koji je objavljen na internet stranici Uprave.

U skladu sa zakonskom obavezom donijet je Plan integriteta Uprave za javne nabavke koji je objavljen na intertent stranici a u skladu sa istim sačinjen je i godišni izvještaj o sprovođenju Plana integriteta Uprave za javne nabavke u 2014. godini, koji je takođe javno dostupan.

Uprava za javne nabavke imenovala je osobu za saradnju sa civilnim sektorom kao i menadžera integriteta, shodno tome sačinjen je šestomjesečni izvještaj o realizaciji mjera za koje je nadležna Uprava za javne nabavke iz Akcionog plana za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije, izvještaj o prijavama korupcije, kao i izvještaj o informativnim kampanjama za borbu protiv korupcije. Dostavljen je Generalnom sekretarijatu i Vladinoj kancelariji za saradnju sa NVO sektorom godišnji izvještaj o saradnji Uprave za javne nabavke sa NVO sektorom.

Bogavac Mara, dipl oec

Pomoćnik Direktora i Šef Sektor za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama

2.2. Aktivnosti Odjeljenja za stručno osposobljavanje, usavršavanje

i međunarodnu saradnju iz oblasti javnih nabavki

a) Izvještaj o Analizi stanja programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja i međunarodne saradnje u oblasti javnih nabavki u toku 2014. godine

a.1.) Zakonodavni okvir stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki

Nadležnosti Uprave, u skladu sa Zakon o javnim nabavkama i Uredbom su, pored ostalog da organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki, organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki, ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki, izdaje publikacije i drugu stručnu literaturu. Saglasno tome, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za javne nabavke, za vršenje poslova stručnog osposobljavanja i usavršavanja, formirano je posebno Odjeljenje za stručno osposobljavanje, usavršavanje i međunarodnu saradnju u oblasti javnih nabavki, sa posebno sistematizovanim izvršiocima, pri čemu su osim rukovodioca Odjeljenja sistematizova dva radna mjesta koja pokrivaju samostalni savjetnik I i samostalni savjetnik II. U Odjeljenje za stručno osposobljavanje i usavršavanje, vrše se poslovi koji se odnose na: praćenje propisa i iniciranje programa i organizovanje obuka iz oblasti javnih nabavki; učestvovanje u kreiranju sadržaja Programa obuke-stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki; organizovanje i realizacija obuke kadrova za vršenje poslova javnih nabavki; izradu priručnika, vodiča i drugih materijala vezanih za obuku; praćenje rada trenera u pogledu kvaliteta obuke; pripremanje analiza i izvještaja u vezi sa obukom i trenerima; pravovremeno objavljivanje informacija u vezi sa obukom i pružanje pomoći na planu profesionalnog usavršavanja; vođenje odgovarajuće evidencije obuka, učestvovanje u kreiranju instrumenata za procjenu potreba za stručnim usavršavanjem; pripremu plana za realizaciju obuka predviđenih po programu; realizacija obuka; učestvovanje u kreiranju sadržaja polaganja stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki; organizacija i praćenje realizacije polaganja stručnog ispita javnih nabavki; organizovanje konferencija i okruglih stolova, seminara i kurseva i ostvarivanje međunarodne saradnje u oblasti javnih nabavki.

Polazeći od toga, od dana primjene novog Zakona o javnim nabavkama, u isključivoj nadležnosti Uprave je da organizuje polaganje stručnog ispita i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki na osnovu Programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Uporedo sa novim Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu koji se odnosi na stručno osposobljavanje i usavršavanje, Uprava za javne nabavke donijela je početkom 2014. godine, Inovirani Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki. Navedenim Programom određuje se način organizovanja i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki i način izdavanja i obnavljanja potvrda o završenom programu obuke u oblasti javnih nabavki. Navedeni Program predstavlja osnovu za organizovanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

U cilju daljeg organizovanja polaganja stručnog ispita i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja donijeta su sljedeća rješenja:

1. Odluka o troškovima organizovanja seminara Uprave za javne nabavke br: 01-2397/12 od 31.05.2012. godine, kojom se utvrđuju se troškovi organizovanja seminara Uprave za javne nabavke,

2. Rješenje o obrazovanju Komisije za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, broj: 01-2688/12 od 21.06.2012. godine, kojom su imenovani članovi i sekretar Komisije,

3. Rješenje o visini naknade za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki br: 01- 2781/12 od 26.06.2012. godine, kojim se definišu naknade za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Naknade za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki se vrše na računu - Uprava za javne nabavke/Budžet CG, broj 832-1000-10. Napominjemo, da Uprava za javne nabavke nema pravo raspolaganja navedenim računom, već istim raspolaže Ministarstvo finansija.

a.2.) Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki za period 2014. godine

U skladu sa naznačenim posebnim Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja obuhvaćene su i organizovane radionice u toku 2014. godine u cilju adekvatne pripreme lica za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

Naime, Uprava za javne nabavke je organizovala obuke dana 10 februara 2014. godine na kojoj je učešće uzelo 72 učesnika i 5 decembra 2014. godine u Podgorici na kojoj je učešće uzelo 66 učesnika. Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja je namijenjen, prevashodno službenicima za javne nabavke, kao priprema za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. U izvještajnom periodu od januara 2014. godine do decembra 2015. godine ukupno je izdato 138 potvrda o završenom programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u cilju daljeg polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

U ovom periodu od primjene Zakona o javnim nabavkama, januar 2012. godine do decembra 2014. godine **ukupan broj polaznika je 626 koji su dobili potvrde o završenom programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja.**

Naznačenim posebnim Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja obuhvaćene su sljedeće teme:

- Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori – principi, zakonodavni i institucionalni okvir u EU, ovlašćenja službenika za javne nabavke, planiranje u oblasti javnih nabavki, obveznici primjene i izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama, korišćenje portala javnih nabavki;
- Značaj stručnog osposobljavanja i usavršavanja za državne službenike i namještenike;
- Sukob interesa u oblasti javnih nabavki;
- Antikorupcijski principi;
- Otvoreni postupak javne nabavke (*praktični primjeri*);
- Ograničeni postupak javne nabavke (*praktični primjeri*);
- Pregovarački postupak sa i bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje (*praktični primjeri*);
- Zaštita prava ponuđača;
- Ostale vrste postupaka javnih nabavki i nabavke malih vrijednosti (*praktični primjeri*).

Uprava za javne nabavke je tokom 2014. godine kontinuirano organizovala obuke stručnog osposobljavanja i usavršavanja i u saradnji sa misijom SIGME/OECD.

U organizaciji Sigmie i Uprave za javne nabavke **19. i 20. juna 2014.** godine održana je radionica na temu javnih nabavki iz oblasti zdravstva. Radionica je imala za cilj da pruži jednostavne i praktične smjernice za poboljšanje kvaliteta javnih nabavki u **oblasti zdravstva** u skladu sa dobrom evropskom praksom. U tom cilju, svrha radionice je bila da pruži pomoć učesnicima da na bolji način razumiju i koriste tehničke specifikacije, troškove životnog ciklusa, mehanizme određivanja cijena i evaluaciju ekonomski najpovoljnijih ponuda, kao i da pruži

informacije i primjere kako se okvirni sporazumi koriste u zemljama članicama EU kad su u pitanju javne nabavke iz oblasti zdravstva.

U organizaciji Sigme 25. i 26. juna 2014. godine održana je radionica na temu **javno-privatno partnerstvo**. Osnovni cilj radionice je bio da se javno-privatno partnerstvo sagleda u kontekstu nacrt crnogorskog zakona u pogledu javno-privatnih partnerstava i koncesija i da se realizacije projekta vrši uz pomoć javno-privatnog partnerstva (PPP), i to od početne faze izvodljivosti pa do samog kraja obračunskog perioda i upravljanja ugovorom. Razmotren je profil ključnog rizika, dobro strukturisani projekat javno-privatnog partnerstva i sagledane ključne stvari u vezi sa prekidom i obustavljanjem isplata, jer je to od ključnog značaja za zadobijanje investicija za projekat na tržištima kapitala. Razmotrene su studije slučaja u oblastima koje su od posebnog značaja za Crnu Goru.

Uprava za javne nabavke je u saradnji sa misijom Sigme organizovala dvodnevnu radionicu 17. i 18. novembra u Baru na temu "*Izrada specifikacija u sektoru zdravstva*". Cilj ova dva programa je da se ljudima koji se profesionalno bave javnim nabavkama u Crnoj Gori pruži praktična prilika da sastave specifikacije za medicinsku opremu, odnosno za lijekove na osnovu stvarnih situacija koje se javljaju u zdravstvu, prilagođenih potrebama obuke. Na kraju ovog programa, polaznici su blisko upoznati sa strukturom specifikacije za nabavku ključnih potreba u svojoj oblasti, pri čemu su imali priliku da upoznaju i dobiju informacije od specijaliste pri izradi specifikacije, kao i pregled specifikacija kao mogući pristup tenderima u okviru direktiva EU.

Saradnja Uprave za javne nabavke i Komisije za sprječavanje sukoba interesa koja je potvrđena potpisanim sporazumom o saradnji 12. februara 2011. godine rezultirala je održavanjem edukativnih seminara na temu sukoba interesa u postupcima javnih nabavki. Ova aktivnost predstavljala je kontinuitet u smislu posjeta skoro svim Opštinama u CG. Raznolikost tema doprinijela je da su iste radionice bile jako posjećene.

a.3.) Organizovanje programa polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki

U skladu sa članom 60 Zakona o javnim nabavkama, službenici za javne nabavke i zaposleni koji u nadležnom organu i komisiji nadležnoj za kontrolu postupaka javnih nabavki vrše upravne i sa njima povezane stručne poslove dužni su da imaju položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki. Stručni ispit mogu da polažu i druga lica, u skladu sa ovim zakonom. Pravo na polaganje stručnog ispita stiče se nakon stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki vrši se na osnovu programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Stručno osposobljavanje i usavršavanje organizuje i sprovodi Uprava za javne nabavke. Stručno osposobljavanje i usavršavanje u skladu sa programom nadležni organ može da organizuje i sprovodi i za lica zaposlena kod ponuđača i druga lica.

U cilju adekvatne primjene novog zakonskog rješenja, 05. juna 2012. godine, donijet je **Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki**. Po prvi put u Crnoj Gori je utvrđen program i način polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

Ispit se polaže po programu za polaganje ispita, koji obuhvata:

- 1) uređenost postupka javne nabavke zakonom, sa osvrtom na propise EU;
- 2) zaštitu prava u postupku javne nabavke;
- 3) druge propise, obrasce, akte i dokumenta o javnim nabavkama.

Takođe, na osnovu člana 3 Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, utvrđeno je da se ispit polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki koju rješenjem obrazuje starješina organa uprave nadležnog za poslove javnih nabavki. Komisiju čine predsjednik i dva člana. Stručno-administrativne poslove za Komisiju obavlja sekretar koji se određuje rješenjem o obrazovanju Komisije.

U tom pravcu donijeto je Rješenje o obrazovanju Komisije za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, broj: 01-2688/12 od 21.06.2012. godine, kojom su imenovani

članovi i sekretar Komisije i Izmjene Rješenja broj: 01-3301 od 09.05.2013. godine u dijelu koji se odnosi na Sekretara Komisije.

Proces sertifikacije službenika za javne nabavke je veoma važan proces koji nije značajan samo sa pravnog, već i finansijskog aspekta, imajući u vidu da se troši novac poreskih obveznika.

Uprava za javne nabavke je u toku 2014. godine, organizovala tri roka za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Stručni ispit sačinjen je iz pismenog i usmenog dijela i 70 lica uspješno je položilo stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, pri čemu je za polaganje istog prijavu podnijelo i pristupilo 122 lica.

Tabela 1

Evidencija o održanom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki u 2014. godini				
Ispitni rok	Mjesto održavanja	Datum održavanja		Broj lica koja su položila stručni ispit
		Pismeni	Usmeni	
I	Podgorica	18.03.2014.	11.04.2014.	28
II	Podgorica	06.10.2014.	24.10.2014.	13
III	Podgorica	15.12.2014.	29.12.2014.	29
UKUPNO				70

Ukupan broj službenika koji su položili stručni ispit u oblasti javnih nabavki u periodu od donošenja Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki do kraja 2014. godine iznosi 290.

a.4.) Organizovanje ostalih radionica, konferencija i seminara

U organizaciji Unije poslodavaca Crne Gore (UPCG) i EU projekta *“Jačanje politike zaštite konkurencije u Crnoj Gori”* kojim upravlja Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori a sprovodi ga „Fineurop Support“ (EuroSupport), u hotelu „Podgorica“ održano je stručno savjetovanje – seminar na aktuelnu temu *“Zaštita konkurencije u Crnoj Gori – prava i obaveze privrednika i državnih organa”*, dana 20.01.2014. godine. Savjetovanje namijenjeno privrednicima i državnim organima organizovano je u cilju unapređenja postojećih i sticanja novih znanja iz oblasti zaštite konkurencije.

Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore 2013-2014 godine, Pravosuđe i temeljna prava, u organizaciji Evropskog pokreta u Crnoj Gori i Slovačke asocijacije za spoljnu politiku uz podršku delegacije EU u CG i Slovak Aid-a, održana je dana **3. i 4. februara 2014. godine**, na temu Zakonski i strateški okvir za djelovanje NVO u državi i uloga civilnog sektora u procesu evropskih integracija. Na Nacionalnoj konvenciji prisustvovali su i predstavnici Uprave za javne nabavke.

U organizaciji OLAF, Hercule II i Transparency International održana je međunarodna konferencija o javnim nabavkama na aktuelnu temu *„Zaštita EU fondova od prevare i korupcije kroz mehanizam Građanske kontrole u Planovima Integriteta“*, dana **17. i 18. februara 2014. godine** u Budimpešti. Na međunarodnoj konferenciji prisustvovali su i predstavnici Uprave za javne nabavke.

Predstavnici Uprave za javne nabavke Srbije posjetili su Upravu za javne nabavke Crne Gore **10. aprila 2014. godine**, u cilju razmjene iskustava u vezi oblasti koja se odnosi na Pregovaračko poglavlje 5 – Javne nabavke. Predstavnici Uprave za javne nabavke Crne Gore su detaljno upoznali delegaciju Srbije sa naporima koje pregovarački tim ulaže u proces EU integracija.

Na prvom sastanku Mješovite komisije Crne Gore i EFTA zemalja koji je održan **25. aprila 2014. godine** u Podgorici, u skladu sa članom 41 pomenutog Sporazuma, učešće je uzela i predstavnica Uprave za javne nabavke pri čemu je održala prezentaciju na temu *„Zakonodavni okvir sistema javnih nabavki u Crnoj Gori“*. Predmet Mješovite komisije bile su sljedeće oblasti: Ekonomski odnosi između strana potpisnica Sporazuma; Trgovina robama (*pravila porijekla*,

carinska tarifa u oblasti poljoprivrede i industrije, sanitarne i fitositarne mjere); Zaštita intelektualne svojine; Trgovina uslugama; Javne nabavke; Trgovina i održivi razvoj.

U organizaciji Ambasade Republike Slovenije, Opštine Žabljak i Slovenačkog poslovnog kluba u Crnoj Gori je **06. maja 2014. godine** održana konferencija pod nazivom "*Razvojni izazovi Žabljaka*", u Žabljaku. Aktivno učešće na konferenciji su imali predstavnici Uprave za javne nabavke. Konferenciji su osim organizatora, prisustvovali predstavnici Vlade CG, predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora. Na konferenciji je govoreno o započetim i realizovanim razvojnim projektima Žabljaka, zatim pogledima Vlade Crne Gore i Opštine Žabljak na razvoj u cilju jačanja kompletne turističke ponude Crne Gore. Poseban akcenat je dat na razvojne projekte vezane na područje sporta, turizma i okoline, obezbjeđenju finansijskih sredstava kroz razvojne fondove u cilju iskorišćavanja prirodnog potencijala koji su primamljivi za domaće i strane investitore. Predstavnici Uprave za javne nabavke Crne Gore održali su pojedinačne konsultativne sastanke sa zainteresovanim predstavnicima javnog i privatnog sektora u cilju sagledavanja mogućih normativnih rješenja u Crnoj Gori kojim će se bliže odrediti uslovi i način izrade, predlaganja i odobravanja projekata javno – privatnog partnerstva, načina dodjele javnih ugovora i druga pitanja od značaja za uspostavljanje javno-privatnog partnerstva, kao i zaključivanja međunarodnih ugovora radi zajedničkog sprovođenja ili korišćenja tih projekata.

U Briselu je **12. maja 2014. godine**, održan peti sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju između Crne Gore i Evropske komisije. Predstavnici crnogorskih institucija predstavili su realizovane aktivnosti u pomenutim oblastima u periodu od prethodnog sastanka koji je održan **5. marta 2013.** u Podgorici. U svim oblastima je akcenat bio na usklađivanju i sprovođenju zakonodavstva, kao i na izgradnji institucionalnih i administrativnih kapaciteta. Uoporedu su održani sastanci sa predstavnikom Generalnog direktorata za proširenje, g-dinom Alexandrom Fricke-om, Šefom jedinice za Međunarodne javne nabavke u Direktoratu za unutrašnje tržište i usluge Jean-Yves Muylle, kao i Niels.SCHUSTEROM ekspertom za Međunarodne javne nabavke. Sastanci su odvijani u atmosferi uvažavanja napretka koji je CG učinila na putu pristupnja Sporazuma o vladinim nabavkama GPA, kao i u reformi koji je CG učinila kada se tiče zakonodavni nivo, u tom smislu razgovarano je na temu Nacrta izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama. Takođe, predstavnici EK, generalnih direktorata za proširenje, konkurenciju, unutrašnje tržište, su pozdravili ostvarene rezultate i istakli dalju podršku u pravcu pune usklađenosti crnogorskog zakonodavstva s evropskim propisima i standardima u ovim oblastima, kao i dostavljanja brzih komentara, koji se tiču otvorenih pitanja daljeg procesa usklađivanja.

Predstavnici Uprave za javne nabavke uzeli su učešće na 10. Forumu razmjene znanja iz oblasti javnih nabavki, koji se održao u hotelu Hilton Istanbul Bosporus Cumhuriyet Caddesi Harbiye, Istanbul, Turkey u periodu od **27 – 30. maja 2014. godine**. Predstavnici Uprave za javne nabavke imali su izlaganje i predstavili napore koje Crna Gora preduzima na putu EU integracija. Tema Forumu odnosila se na „*Mjerenje performansi u javnim nabavkama*“. Glavni cilj Forumu jeste prilika da zemlje učesnice razmijene svoja iskustva i praksu vezano za reformu sistema javnih nabavki, sa posebnim osvrtom na mjerenje performansi u javnim nabavkama. Takođe, ovo je prilika za jačanje regionalne saradnje uz aktivno pronalažanje potencijalnih međunarodnih i bilateralnih donatora u cilju poboljšanja napora državne uprave za unaprijeđenje aspekata efektivnosti, transparentnosti i ekonomičnosti javne potrošnje, a u cilju ispunjavanja mjera u toku procesa pristupanja CG Evropskoj uniji.

ReSPA je objavila prvu mrežu za javne nabavke za Zapadni Balkan i u ReSPA prostorijama u Danilovgradu u periodu od **15. do 16. jula 2014. godine** organizovan je prvi sastanak.

Opšti cilj uspostavljanja Mreže je da se pruži pomoć i podrška zemljama članicama ReSPA-e i Kosova u postupku razvijanja stabilnog sistema javnih nabavki u cilju pripreme i ohrabriranja za implementaciju pravnog okvira sa standardima EU. Naime, na osnovu preporuka proisteklih iz predhodne aktivnosti koje je ReSPA imala sa najvažnijim institucijama u sistemu javnih nabavki Crne Gore i drugih država, prepoznata je neophodnost umrežavanja u oblasti javnih nabavki, obuhvatajući strateški i operativni nivo. Mreža za javne nabavke uključila je izrađivače politika – direktore/načelnike institucija za javne nabavke, agencija, ministarstava za razvijanje sistema javnih nabavki i direktore/načelnike drugih ključnih institucija koje su dio sistema javnih nabavki

(nadzorna tijela, centralna tijela za nabavke) sa ciljem obezbjeđenja političke podrške za razvijanje nacionalnih sistema javnih nabavki i potrebnih institucionalnih i pravnih okvira i dugoročnih strateških ciljeva. Ovaj dvodnevni događaj okupio je 14 učesnika, od po dva predstavnika iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Srbije i Kosova.

Predstavnici Uprave za javne nabavke učestvovali su na seminaru finansiranom kroz Program HERCULE II Evropske kancelarije za antikorupciju, a koji je organizovan putem Kabineta premijera Mađarske u Budimpešti.

Naziv HERCULE II seminara i konferencije je bio „Sveobuhvatna i trening sesija za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku u oblasti kontrole javnih nabavki u cilju budućeg jačanja kapaciteta ex-ante i izrada kontrole detekcije i eliminisanja mogućih neregularnosti i slučajeva zloupotrebe“. Seminar i konferencija su održani u periodu od **29. jula do 01. avgusta**, kao i Završni događaj organizovan u periodu **27 - 29. avgusta 2014. godine**. Program je implementiran posredstvom Evropske komisije i upravljan je direktno od strane Evropske kancelarije za antikorupciju.

U organizaciji Privredne komore Crne Gore održana je **24. i 25. septembra 2014. godine**, četvrta godišnja Konferencija koja se bavila aktuelnim ekonomskim temama zemalja zapadnog Balkana u saradnji sa Istočnim odborom njemačke privrede koji povezuje njemačku privredu sa Istokom i našim regionom. Ekonomija – osnov povezivanja regiona Zapadnog Balkana, tema koja je okupila privrednike iz Crne Gore, Regiona i Njemačke, ministre ekonomija Regiona, ambasadore, druge javne i kulturne ličnosti od značaja za razvoj Regiona.

Predstavnici Uprave za javne nabavke Crne Gore, u okviru TAIEX studijske posjete Portugalu u periodu **9 - 11 septembra tekuće godine**, imali su priliku da se upoznaju sa elektronskim sistemom javnih nabavki u zdravstvu, u ovoj zemlji.

Tokom boravka u Portugalu, predstavnici naše institucije su boravili u Lisabonu, Coimbri i Portu, gdje su posjetili sljedeće institucije:

- SPMS (*Shared Services of the Ministry of Health*),
- VORTAL, (*E-procurement Software Company*),
- ARS CENTRO (*Regional Health Administration*),
- INCI (*Institute of Construction and Real Estate*),
- DGS (*Directorate General of Health*),
- INFARMED (*National Authority of Medicine and Health Products*).

Razmijenjena su iskustva sa predstavnicima gore pomenutih institucija i predstavljen VORTAL portal elektronskih javnih nabavki kao i BAsE sistem.

Predstavnici Uprave za javne nabavke, prisustvovali su **7. Regionalnoj IPA Konferenciji o javnim nabavkama, u periodu od 9-10 septembra 2014. godine**, koja je organizovana u saradnji sa Agencijom za javne nabavke Albanije, Državnom Komisijom za javne nabavke Albanije i SIGMOM. Konferencija je održana u Valoni (*Albanija*).

Na konferenciji učešće su uzeli predstavnici Uprava za javne nabavke i Državnih Komisija u oblasti nabavki sa područja obuhvaćenog IPA programom. Učestvovali su predstavnici Evropske Komisije i brojni eksperti iz zemalja članica EU. Kao posmatrači pozvani su predstavnici drugih značajnih međunarodnih organizacija iz regiona (*Svjetska Banka, Evropska Banka za rekonstrukciju i razvoj – EBRD, Evropska Investiciona Banka, ReSPA – Regionalna Škola za državnu upravu, OECD – Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj, Direkcija za javnu upravu i teritorijalni razvoj*). Cilj ove Konferencije bio je razmatranje pristupa u cilju sprovođenja reforme javnih nabavki, sa posebnim osvrtom na to kako pravni okvir Evropske unije može uticati na postojeće zakone i praksu u oblasti javnih nabavki u okviru IPA zemalja.

Predstavnici Uprave za javne nabavke učestvovali su na Međunarodnoj Konferenciji **13. i 14. novembra 2014. godine** pod nazivom „*Javne nabavke na lokalnom nivou*“ u organizaciji UNDP-a i Ambasade Švedske u Beogradu i ukazali na značaj koji ova Konferencija donosi u smislu dobrog upravljanja javnim fondovima na lokalnom nivou i modela koji se primjenjuje u CG.

Predstavnici Uprave za javne nabavke učestvovali su na regionalnoj konferenciji, sprovedenoj u okviru projekta „*Ka efikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU*“, koja se održala u Sarajevo **11. decembar 2014. godine**. Na konferenciji su predstavljeni rezultati komparativnog istraživanja pravnog i institucionalnog

okvira javnih nabavki, efektivnosti postojećih sistema, rizika za pojavu korupcije i preporuke za unaprijeđenje sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Srbiji kao i studije slučajeva javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Srbiji.

Predstavnici Uprave za javne nabavke Crne Gore, u okviru TAIEX studijske posjete Austriji u periodu od 8 do 13 decembra 2014. godine, imali su priliku da se upoznaju sa principima i procedurama upravljanja ugovorima u cilju prevencije korupcije i povećanja transparentnosti u postupcima javnih nabavki.

Tokom boravka u Austriji, predstavnici naše institucije su posjetili sljedeće institucije:

- Austrian Federal Procurement Agency,
- Federal Bureau of Anti-Corruption (BAK),
- Federal Chancellery,
- The Austrian Register of Tenderers ANKÖ,
- The Austrian review system,
- Federal Official Journal.

b) Godišnji izvještaj o sprovođenju Plana integriteta

Uprave za javne nabavke u 2014. godini

Uprava za javne nabavke, shodno članu 68 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, sačinila je i usvojila Plan integriteta Odlukom br. 01-1253 od 28.02.2014 godine, koji je objavljen na web stranici Uprave.

U izvještajnom periodu u skladu sa predviđenim mjeremama u cilju smanjenja rizika pojave korupcije koje su utvrđene u Planu integriteta utvrđeno je sledeće:

1. Nijesu identifikovani slučajevi pojave rizika na korupciju u okviru naše institucije;
2. Rukovodioci organizacionih jedinica tokom izvještajnog perioda obavljali su sastanke sa zaposlenima u cilju sprečavanja pojave korupcije u našoj instituciji;
3. Sprovodi se kontinuirana edukacija zaposlenih u oblasti javnih nabavki u cilju jačanja antikorupcijskih pravila i sprečavanja sukoba interesa, koje se odnose na mjere koje su utvrđene u našem Planu integriteta;
4. Zaposleni su upoznati sa Etičkim kodeksom državnih službenika i namještenika i pridržavaju se propisanim normama;
5. Rotacije zaposlenih u Upravi za javne nabavke nije bilo, jer zaposleni savjesno i odgovorno obavljaju svoje radne zadatke;
6. Realizuju se mjere iz Akcionog plana Vlade Crne Gore za sprovođenje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala u javnim nabavkama;
7. Normativni okvir iz oblasti javnih nabavki u Crnoj Gori u velikoj mjeri je uskladen sa evropskim standardima javnih nabavki;
8. Akti Uprave za javne nabavke dostupni su svim zaposlenim i objavljeni su na našem portalu, u potpunosti je ispoštovan princip transparentnosti u radu (*Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za javne nabavke, Vodič o pristupu informacijama, Pravo o zaštiti ličnih podataka, Pravilnik o korišćenju službenih motornih vozila Uprave za javne nabavke, Program rada Uprave za javne nabavke, Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015 godine, Akcioni plan za sprovođenje strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2011-2015 godine, godišnji Izvještaj o javnim nabavkama i druga akta u nadležnosti Uprave*);
9. Uprava za javne nabavke je na transparentan način uz obezbeđenje konkurencije među ponuđačima sproveda postupke javnih nabavki u skladu sa Zakonom i objavljuje na portalu javnih nabavki : plan javnih nabavki, pozive za javno nadmetanje, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovore o javnim nabavkama, Izvještaj o javnim nabavkama kao i druge važne informacije koje su bitne za sistem javnih nabavki;
10. Diskreciona prava rukovodioca ne postoje.

c) Saradnja sa NVO sektorom

Saradnja NVO i državnih organa regulisana je: Strategijom saradnje Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija i Akcionim planom, Zakonom o državnoj upravi („Službeni list RCG“, broj 38/03 i „Službeni list CG“, br. 22/08 i 42/11), Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija („Službeni list CG“, br. 7/12), Uredbom o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, br. 12/12).

U cilju jačanja saradnje i partnerstva sa NVO, Vlada je osnovala dva posebna tijela: Kancelariju za saradnju sa NVO i Savjet za saradnju Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija.

Prema Programu rada Uprave za javne nabavke za 2014. godinu, predviđena je saradnja Uprave za javne nabavke sa nevladinim sektorom na osnovu projektne saradnje u formi memoranduma - sporazuma o saradnji, u cilju razmjene iskustava, prakse i praktičnih primjera sa institucijama iz regiona, organizovanjem specijalizovanih radionica za obuku osoblja Uprave za javne nabavke.

Saradnja sa NVO sektorom, obezbjeđuje se i održavanjem sastanaka i javnih rasprava (*seminari, okrugli stolovi, radionice, panel diskusije*) pisanom i elektronskom komunikacijom - dostavljanjem predloga, sugestija, komentara idr. Učešće u radnim grupama i drugim tijelima koje obrazuje državni organ, propisano je Uredbom o načinu i postupku ostvarenja saradnje organa državne uprave i NVO.

Monitoring – praćenje uspješnosti primjene javne politike: zakona, podzakonskih akata, strategija, akcionih planova i dr. praćene od radne grupe obrazovane od strane organa, za sada je najmanje zastupljen oblik saradnje sa NVO sektorom.

NVO su učestvovali u pripremi Zakona o javnim nabavkama kao i u pripremi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, pripremi podzakonskih akata i strateških dokumenata u javnim nabavkama. U navedenom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji je usvojen na Skupštini dana **16.12.2014 godine**, povećana je transparentnost cjelokupnog postupka javnih nabavki, novina se odnosi na objavu u ovom slučaju i tenderske dokumentacije na portalu UzJN. Time je u potpunosti ispoštovan jedan od principa Strategije kao i jedno od važnih načela Zakona o javnim nabavki, transparentnost. Takođe, predstavnici NVO sektora, uključeni su kao članovi Radne grupe za izradu metodologije analize rizika u vršenju kontrole sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije u postupcima javnih nabavki, kojom koordinira Uprava za javne nabavke.

mr Sandra Škatarčić
Rukovodilac Odjeljenja za stručno osposobljavanje,
usavršavanje i međunarodnu saradnju

2.3. Aktivnosti Odjeljenja za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama za 2014. godinu

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama svakodnevnim aktivnostima pratilo je ostvarivanje sistema javnih nabavki, usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije i pružalo savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca i ponuđača a sve u skladu sa nadležnostima Uprave za javne nabavke, koje su određene članom 19 Zakona o javnim nabavkama.

Kao prioritarna aktivnost Odjeljenja za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama nametnula se obezbjeđenje i povećanje transparentnosti procesa javnih nabavki, koja se postigla uspostavljanjem i održavanjem Portala javnih nabavki, kao i svakodnevnim ažuriranjem web sajta Uprave za javne nabavke sa svim neophodnim informacijama vezanim za sistem javnih nabavki u Crnoj Gori.

Na web sajtu Uprave za javne nabavke objavljuju se sve informacije korisne kako za naručioca tako i za ponuđače. Posjetioci sajta tako imaju priliku da se upoznaju sa svim propisima u oblasti javnih nabavki, instrukcijama i obavezama koje za naručioca proizilaze u skladu sa Zakonom, mišljenjima o primjeni pojedinih odredbi Zakona i drugih propisa o javnim nabavkama,

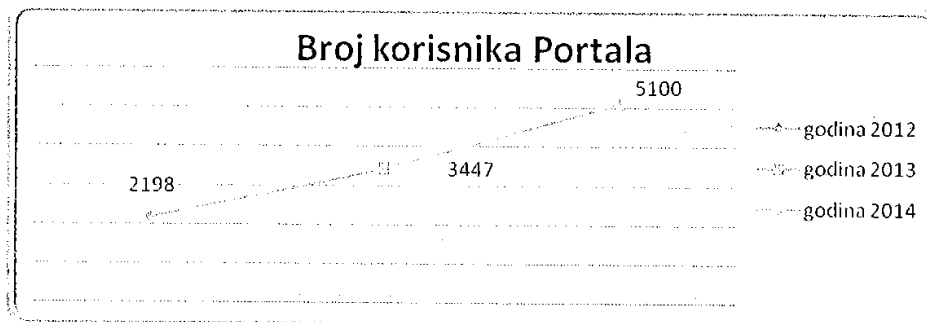
organizovanjem i realizacijom obuka u oblasti javnih nabavki, raznim izvještajima, kao i sa evropskim zakonodavstvom u ovoj oblasti.

Portal javnih nabavki je, sada se slobodno može reći, doprinio je povećanju transparentnosti i konkurencije na tržištu javnih nabavki, prevashodno zahvaljujući većoj dostupnosti relevantnih informacija u ovoj oblasti. Portal javnih nabavki je omogućio svim zainteresovanim licima da prate postupke javnih nabavki. Tako se kao korisnici Portala pojavljuju i novinari, stručnjaci, ambasade stranih država, razne nevladine organizacije i poslovna udruženja.

Sve ovo u praksi povećava kontrolu regularnosti postupaka javnih nabavki, a Portal jedinstven instrument za pronalaženje traženih informacija.

Broj korisnika Portala za javne nabavke porastao je sa 2.198 u 2012 .godini na 3.749 registrovana korisnika u 2013. godini, dok je u 2014. godini broj korisnika prešao 5.100 korisnika.

Grafikon 1

Odjeljenje je za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama stalnim unapređenjem, staraju se da Portal postane veoma efikasan instrument za proveru i kontrolu regularnosti procedura javnih nabavki.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i definisanom ulogom Uprave za javne nabavke a vezano za monitoring i savjetodavne usluge, službenici Odjeljenja, u stalnoj elektronskoj i telefonskoj komunikaciji, svakodnevno su radili u pravcu otklanjanja uočenih nepravilnosti (*prosječno, više od pedeset ovakvih savjeta i intervencija po službeniku*) pri objavljivanju: Plana javnih nabavki, Poziva za otvoreni postupak, Poziva za pretkvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka javne nabavke, Poziva u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, Poziva za dostavljanje ponuda za pružanje konsultantskih usluga, Poziva za javno nadmetanje putem konkursa, Zahtjeva za dostavljanje ponuda šopingom, Odluka o izboru najpovoljnije ponude, Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke, Objavi ugovora.

Prije nego što se neki od gore navedenih dokumenata objavi na Portalu, zaposleni u Odjeljenju provjeravaju da li dokument sadrži neke neregularnosti koje mogu diskriminisati ponuđače i ograničiti konkurenciju (*obezbijedena sredstva od strane naručilaca, rokovi predviđeni zakonom, neodgovarajuće visoke cijene tenderske dokumentacije, itd.*).

U posmatranom periodu broj objavljenih dokumenata povećao sa od oko 13.500 u 2012. godini na 17.453 u 2013. godini, dok je broj obavještenja u 2014. godini bio 18.685.

Kada se uzme u obzir broj objavljenih dokumenata, dolazio se do broja od 75 dokumenata dnevno nad kojima je Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama, koje broji tri zaposlena, izvršilo monitoring i obezbijedilo usaglašenost sa uslovima utvrđenim propisima o javnim nabavkama.

U tabelarnom prikazu može se naći detaljan opis objavljenih obavještenja u 2014. godini po vrsti obavještenja, statusu i broju obavještenja:

Tabela 2

Vrsta obavještenja	Status obavještenja	Broj obavještenja
	Objavljen ¹	
Objava ugovora		5134
Odluka o izboru najpovoljnije ponude		5755
Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke		1259
Plan Javnih Nabavki		435
Poziv za otvoreni postupak		2131
Poziv za pružanje konsultantskih usluga		1
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem		1
Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom		2918
	Poništen ²	
Objava ugovora		18
Odluka o izboru najpovoljnije ponude		28
Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke		2
Plan Javnih Nabavki		440
Poziv za otvoreni postupak		239
Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom		188
	Poništila Državna komisija za kontrolu postupaka ³	
Objava ugovora		3
Odluka o izboru najpovoljnije ponude		97
Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke		3
Poziv za otvoreni postupak		24
Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom		9
	UKUPNO:	18685

Broj obavještenja o javnim nabavkama oglašanih na Portalu znatno se povećavao od početka njegovog rada čime je značajno porasla transparentnost javnih nabavki u Crnoj Gori, s obzirom da se na jednom mestu mogu naći sve relevantne informacije vezane za postupak javne nabavke i da se do tih informacija dolazi lako i bez naknade.

Pored redovnog ažuriranja lista naručilaca i ponuđača u toku 2014. godine, na adresu Uprave za javne nabavke je pristiglo više od 200 rješenja donijetih od strane nadležnih institucija, a koja se odnose na imenovanje službenika za javne nabavke. Na osnovu tih dopisa ažurine su liste službenika koji rade na poslovima javnih nabavki, za 2014. godinu.

Lista ponuđača za 2014. godinu sačinjena je na osnovu podataka dobijenih iz odluka o izboru najpovoljnije ponude objavljenih na Portalu javnih nabavki.

Transparentnost procedura za dodelu ugovora je poboljšana uvođenjem i upotrebom Portala, što je takođe dovelo do smanjenja troškova, veće konkurencije i bolje kontrole, bolje komunikacije između zainteresovanih strana, pouzdanije statistike, povećanja svesti o značaju nabavki, kao i generalnom stvaranju boljeg okruženja za javne nabavke;

U sklopu napora koje Crna Gora čini u procesu približavanja EU, je i implementacija potpunog elektronskog sistema javnih nabavki koji se zasniva na primjeni elektronskih sredstava komunikacije u postupcima javnih nabavki i uvođenju elektronskih alata u različitim fazama procesa javne nabavke. Portal javnih nabavki predstavlja dobru polaznu osnovu na tom putu.

¹ Aktivna dokumenta

² Dokumenta koja su pretrpjela izmjene i njihov status je „poništeno“ na Portalu

³ Dokumenta koja su poništena od strane samih naručilaca na osnovu rješenja Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, pa njihov broj može odstupati od stvarnog stanja

Naravno Portal, kao web-bazirani softver elektronskog oglašavanja zahtijeva stalna unaprjeđenja kako u softverskom tako i u hardverskom smislu. Budžetska sredstva koja posjeduje Uprava za javne nabavke su se pokazala kao nedovoljna u smislu praćenja i uvođenja informatičkih novina.

Takođe, imajući u vidu ispunjavanje definisanih mjerila za zatvaranje Poglavlja 5 – javne nabavke, kao i praćenje trendova vezanih za javne nabavke, neophodno je povećanje administrativnih kapaciteta u Odjeljenju za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama. Posebnu pažnju treba posvetiti usavršavanja postojećeg kadra, kao i dodatnog angažovanja kvalifikovanog kadra koji može da odgovori izazovima procesa pristupanja.

Gorana Mrvaljević

Rukovodilac Odjeljenja za praćenje postupaka

javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama

2.4. Aktivnosti Službe za opšte poslove i finansije

2.4.1. Administrativni kapaciteti

U okviru Službe za opšte poslove i finansije u 2014. godini, a shodno obavezi koja je definisana novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („*Sl.list CG*“ br.39/11), donijet je Kadrovski plan za 2015 godinu Uprave za javne nabavke, koji je objavljen na sajtu Uprave za javne nabavke.

Ključne funkcije i elementi za povećanje efikasnosti nacionalnog sistema javnih nabavki ogleda se u profesionalizaciji i jačanju kapaciteta. U tom smislu ova Služba je preko Uprave za kadrove, a za potrebe Uprave za javne nabavke sprovela 1 javni oglas. Pored ovog, saradnja sa Upravom za kadrove ogleda se i kroz razne obuke, radionice i seminare koje su pohađali službenici Uprave za javne nabavke, od kojih izdvajamo:

- Zakon o opštem upravnom postupku - praktična primjena Zakona,
- Razvoj Planova integriteta – izrada, usvajanje i sprovođenje,
- Borba protiv korupcije - opšta i posebna obuka i mnogi drugi.

Predstavnici Uprave za javne nabavke su kao članovi Mreže za ljudske resurse aktivno su učestvovali kroz radionice, seminare i upitnike u izradi Metodologije za izradu Kadrovskog plana. Na pomenutim radionicama govorilo se o načinu, pristupu, rokovima i cilju za donošenje kako Metodologije za izradu Kadrovskog plana, tako i samog Kadrovskog plana za 2015 godinu. Kadrovsko planiranje je veoma bitna funkcija menadžmenta ljudskih resursa jer doprinosi uspješnom ostvarivanju stratejskog cilja Uprave. Kadrovski planovi su instrumenti ostvarivanja strategije kroz konkretne zaposlene, aktivnosti i druge posebne resurse. Kadrovsko planiranje podrazumijeva predviđanje i usklađivanje ponude i tražnje. Ponuda se mjeri brojem i kompetencijama ljudi koji su državnom organu na raspolaganju, a tražnja se mjeri brojem, sposobnostima i vještinama budućih zaposlenih koji će trebati državnom organu. Osnovni cilj donošenja Kadrovskog plana je uspostavljanje jasne i neposredne veze između strategije i planova poslovanja i ljudskih resursa i povećati uspješno ostvarenje stratejskih ciljeva.

Takođe treba istaći da je u okviru ove Službe a u saradnji sa ostalim Odjeljenjima i Sektorom izvršeno ocjenjivanje državnih službenika i namještenika i rukovodilaca organizacionih jedinica, kao i to da su ocjene i rješenja o ocjenjivanju istih evidentirana u Kadrovsku evidenciju.

2.4.2. Sprječavanje korupcije u sistemu javnih nabavki i sukob interesa

Kada je u pitanju borba protiv korupcije, prema važećim propisima Uprava se prevashodno bavi preventivnim radnjama.

Uprava za javne nabavke u sklopu opšte prepoznate potrebe za poboljšanjem koordinacije među institucijama koje se bave preventivnim antikorupcijskim aktivnostima kontinuirano informiše predstavnike EU sa ciljevima unaprjeđenja koordinacije između preventivnih organa koje se odnose na: dogovor oko konkretnih mjera za jačanje vidljivosti i prepoznatljivosti antikorupcijskih preventivnih napora, razvoj strateškog pristupa kojim se uzdiže profil

koordinacije u oblasti prevencije korupcije na jedan veći institucionalni nivo, preliminarni pregled činjeničnog stanja u oblasti prikupljanja, analize i dijeljenja podataka među organima za prevenciju, razmatranje niza zaključaka i preporuka za dalje unapređenje koordinacijskih mjera.

Korupcija je prva asocijacija koja se javi kod većine građana, bez obzira na to koliko su upućeni u upravljanje javnim finansijama ili mehanizme upravljanja državom ili lokalnom samoupravom, kada se pomenu javne nabavke u CG. Međutim, ideja uspostavljanja sistema javnih nabavki potpuno je suprotna. Sistem javnih nabavki trebalo bi da obezbedi efikasnu prevenciju korupcije i da omogući njeno lakše sankcionisanje ukoliko se pojavi.

Za korupciju u javnim nabavkama ima lijeka, ali je njegova primjena složena i zahtijeva aktivnost velikog broja aktera i stalno prilagođavanje. Ne radi se o jednom za svagda datom receptu koji jednom primijenjen daje trajne efekte. Međutim, elementi rješenja relativno su konstantni. Ipak, bez efikasnog pravosuđa ni puna primjena ovih principa neće obezbijediti rezultate.

Na čemu radimo

TRANSPARENTNOST - Riječ transparentnost već zvuči kao mantra u debatama o korupciji. Međutim, od slobodnog pristupa informacijama bolji mehanizam za borbu protiv korupcije u javnim nabavkama, i generalno, ne postoji, a i kada bi postojao morao bi da bude zasnovan na javno dostupnim informacijama. Uspješna primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja jedno je od dobrih dostignuća tranzicije kojim građani CG mogu da se ponose.

Portal javnih nabavki je odličan izvor informacija za kontrolu zakonitosti i svrsishodnosti sprovedenih javnih nabavki. Međutim, znatno više svjetla bi trebalo da bude bačeno na fazu utvrđivanja potreba za određenim robama, radovima i uslugama i planiranja javnih nabavki o kojima nema dovoljno informacija. Planovi javnih nabavki oskudijevaju objašnjenjima koja su nužna za njihovo razumijevanje.

Ipak teže od nadzora nad planiranjem javnih nabavki je pratiti realizaciju ugovora. Posebno je to teško kod velikih infrastrukturnih projekata gdje je bez uspostavljenog ozbiljnog sistema kontrole (*interne i eksterne*), teško utvrditi recimo da li je ugrađen materijal koji je naveden u ponudi ili možda neki jeftiniji i manje kvalitetan. Za praćenje velikog broja nabavki neophodna su i stručna znanja koja prosječni građanin ili kontrolne institucija ne posjeduju. Pored manjka transparentnosti u nekim fazama planiranja i sprovođenja javnih nabavki važan problem je i pravovremenost objavljivanja informacija. Mnogi dokumenti iz kojih se može vidjeti nesavjesno ili protivzakonito djelovanje bivaju dostupni javnosti tek kada je teško napraviti restituciju što odvraća zainteresovane aktere od intervencije.

DOBRO UPRAVLJANJE SREDSTVIMA - Dobro upravljanje javnim sredstvima podrazumijeva transparentno upravljanje, ali i još ponešto. Prije svega upotrebu sredstava u javnom interesu i za unapređenje javnog dobra. To bi značilo npr. da javno komunalno preduzeće ne nabavlja stručnu literaturu u vrednosti 80.000 eura ako njegovi dugovi čine preko 2/3 ukupnog kapitala preduzeća. To znači da se strategije razvoja i planovi poslovanja javnih preduzeća moraju uskladiti sa opštijim strategijama za čije ispunjenje su odgovorna ministarstva, Vlada ili lokalna samouprava. Pregršt strategija kojima se malo ko vraća nakon usvajanja bilo da provjeri šta bi trebalo raditi u narednom periodu ili da ocijeni stepen i kvalitet njihove realizacije takode je protivno principima dobrog upravljanja. U krajnjoj liniji, izrada svih tih dokumenata imala je svoju cijenu bez obzira da li je izvor finansiranja bio budžet ili donacija. Tek na osnovu jasnih planova razvoja i strategija moguće je cijeliti da li se sredstvima za javne nabavke dobro upravlja.

Zaštitom principa dobrog upravljanja trebalo bi da se bave uspostavljeni kontrolni mehanizmi, kako interni tako i eksterni.

Uspostavljanje dobrog upravljanja u javnim nabavkama biće potpomognuto uvođenjem profesionalnih službenika za javne nabavke kod naručilaca koji raspisuju javne nabavke. Pored stručnosti ovaj institut ima potencijal da unese i više integriteta u postupke javnih nabavki obzirom da će u slučaju nepravilnog i nezakonitog postupanja oni biti najizloženiji sankcijama. Međutim, ovi službenici bi morali da budu i adekvatno nagrađeni za odgovornost koju preuzimaju. U suprotnom, mjesta službenika za javne nabavke neće biti atraktivna ljudima koji imaju znanja i vještine da posao obavljaju u skladu sa najvišim standardima. Za ove službenike

neophodno je obezbijediti konstantnu obuku i stručnu podršku kako bi se javne nabavke kontinuirano unapređivale. Pored vrhunskog snalaženja u propisima, potrebno je obezbijediti obuku u domenu primjene savremenih tehnologija, te u oblasti standarda integriteta i etike.

UKLJUČIVANJE BIZNIS SEKTORA - U razmatranjima korupcije u javnom sektoru ne smijemo da zanemarimo ulogu poslovnog sektora. Da bi javni sektor mogao da bude korumpiran mora da postoji i druga strana bez obzira da li inicijativa dolazi iz javnog sektora ili privatnog. U CG još uvijek nema ozbiljnih napora biznis sektora da se korupcija u javnim nabavkama umanjuje. Štaviše, preduzeća se nerado obraćaju i za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki. Razlozi za ovakvu situaciju su višestruki. Preduzeća izbjegavaju da na bilo koji način, makar i posredno, budu povezani sa korupcijom, ako ni zbog čega drugog, onda zbog lošeg marketinga. Međutim, u teoriji je jedan od čestih modela korupcije i kartelsko organizovanje i dogovaranje nekoliko ponuđača koji iz konkurencije izbacuju sve ostale ponuđače, obezbjeđujući da uvek neki od učesnika u kartelu dobije posao. Izvedba može da se razlikuje, od rotiranja dobitnika poslova do međusobne podjele novca ili angažovanja članova kartela kao podizvođača u realizaciji posla.

Da bi se napravio iskorak iz „začaranog kruga korupcije“ napor mora da napravi i poslovni sektor i da jasno izrazi namjeru, a potom i da demonstrira viši nivo integriteta u javnim nabavkama. Poslovnom sektoru će biti jednostavnije da napravi ovaj iskorak u nekoj vrsti koalicije koja bi omogućila da se inicijativa ne identifikuje sa jednom ili nekoliko kompanija koje bi mogle da snose negativne posledice ovakvog delovanja.

OSNAŽIVANJE INTERNIH I EKSTERNIH MEHANIZAMA KONTROLE - Interna revizija naručilaca trebalo bi da bude stimulisana da radi svoj posao efikasnom radno-pravnom zaštitom i odgovarajućim primanjima, ali i odgovorna u slučaju propusta. Neophodno je uvesti jasan sistem odgovornosti i za ostala tijela koja imaju nadležnost kontrole zakonitosti poslovanja poput upravnih i nadzornih odbora u javnim nabavkama preduzećima.

Suzbijanju korupcije u javnim nabavkama svakako bi doprinijelo jačanje uloge predstavničkih tela u kontroli rada javnih preduzeća. Izveštaji o realizaciji javnih nabavki trebalo bi da budu diskutovani u odborima i na plenarnim sjednicama posebno lokalnih parlamenata.

Ovaj segment podrazumijeva i kontinuiranu gradnju institucija, prije svega kontrolnih. Međutim, kada se ovo kaže ne misli se na često gašenje postojećih i stvaranje novih institucija. Naprotiv, potrebno je unapređivati postojeće institucije i obezbijediti im neophodne resurse za razvoj.

ZAŠTITA „UZBUNJIVAČA“ - Važan deo antikorupcijskog sistema čine uzbunjivači. Radi se o ljudima koji su spremni da javno ukažu na korupciju kako bi zaštitili javni interes, rizikujući gubitak posla ili nekog prava koje su koristili, ali često i sopstvenu bezbjednost. Štiteći uzbunjivače država štiti sebe. U Sjedinjenim Američkim Državama na primjer uzbunjivači dobijaju višemilionske kompenzacije ukoliko se na sudu dokažu njihove tvrdnje.

ULOGA CIVILNOG SEKTORA - Organizacije civilnog društva unijele su u nadzor javnih finansija i metode, znanja i vještine inače svojstvene civilnom sektoru: otvaranje dijaloga o važnim temama, izradu prijedloga praktičnih politika i modela propisa, te njihovo zagovaranje pred institucijama i u javnosti i djelovanje u koalicijama što im s jedne strane pruža zaštitu od progona, a sa druge strane jača zagovaračku poziciju. Ipak, među organizacijama civilnog društva aktivnim u nadzoru trošenja javnih sredstava ili sasvim konkretno javnih nabavki upadljivo nedostaju komore i profesionalna udruženja. Uključivanje ovih aktera u nadzor javnih nabavki u sektorima kojima se bave donijelo bi novi kvalitet i obezbjedito dublje uvide i, još važnije, kontinuitet u građanskom nadzoru javnih nabavki u ovim sektorima koji profesionalne antikorupcijske organizacije teško mogu da obezbjede samostalno.

Odjeljenje za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama u okviru svojih svakodnevnih aktivnosti pratilo je ostvarivanje sistema javnih nabavki, usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom EU i pružalo savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca i ponuđača, a sve u skladu sa nadležnostima Uprave za javne nabavke, koje su određene čl.19 Zakona o javnim nabavkama.

Prioritetna aktivnost Odjeljenja je obezbjeđenje i povećanje transparentnosti procesa javnih nabavki postignuta uspostavljanjem i održavanjem Portala javnih nabavki, koji se nalazi na web adresi <http://portal.ujn.gov.me>, kao i svakodnevnim ažuriranjem web sajta Uprave za javne nabavke sa svim neophodnim informacijama vezanim za sistem javnih nabavki u CG.

Na web sajtu Uprave za javne nabavke objavljuju se sve informacije korisne kako za naručioca tako i za ponuđača. Posjetioci sajta tako imaju priliku da se upoznaju sa svim propisima u oblasti javnih nabavki, instrukcijama i obavezama koje za naručioca proizilaze u skladu sa Zakonom, mišljenjima o primjeni pojedinih odredbi Zakona i drugih propisa o javnim nabavkama, organizovanjem i realizacijom obuka u oblasti javnih nabavki, raznim izvještajima, kao i sa evropskim zakonodavstvom u ovoj oblasti.

Portal javnih nabavki je, sada se slobodno može reći, postao jedinstveno mjesto u Crnoj Gori na kome se susreću tražnja crnogorskog javnog sektora (*naručioci*) i ono što tržište može da ponudi (*ponuđači*).

Povećana transparentnost i slobodna konkurencija na tržištu javnih nabavki, prevashodno se ostvaruje zahvaljujući većoj dostupnosti relevantnih informacija u ovoj oblasti, što automatski proširuje opseg potencijalnih učesnika u procesu javnih nabavki. Za razliku od prethodne prakse, koja je omogućavala razmjenu informacija o javnim nabavkama samo između naručilaca i ponuđača, Portal javnih nabavki je omogućio i drugim zainteresovanim licima da prate postupke javnih nabavki. Tako se kao korisnici Portala pojavljuju i novinari, stručnjaci, ambasade stranih država, razne nevladine organizacije i poslovna udruženja. Sve ovo u praksi povećava kontrolu regularnosti postupaka javnih nabavki, a Portal postaje jedinstven instrument za pronalaženje traženih informacija.

Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama stalnim unapređenjem, stara se da Portal postane veoma efikasan instrument za provjeru i kontrolu regularnosti procedura javnih nabavki.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i definisanom ulogom Uprave za javne nabavke, a vezano za monitoring i savjetodavne usluge, stručne službe Uprave, u stalnoj elektronskoj i telefonskoj komunikaciji, su svakodnevno radili u pravcu otklanjanja uočenih nepravilnosti pri objavljivanju: Plana javnih nabavki, Poziva za otvoreni postupak, Poziva za pretkvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka javne nabavke, Poziva u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, Poziva za dostavljanje ponuda za pružanje konsultantskih usluga, Poziva za javno nadmetanje putem konkursa, Zahtjeva za dostavljanje ponuda šopingom, Odluka o izboru najpovoljnije ponude, Odluka o obustavljanju postupka javne nabavke, Objave ugovora.

Zakonom o javnim nabavkama, jasno su definisana pravila koja definišu koruptivne radnje, odnosno sukobe interesa. Članom 15 Zakona o javnim nabavkama definisano je antikorupcijsko pravilo, dok je članovima 16 i 17 istog Zakona, definisano sprječavanje sukoba interesa kod naručioca i ponuđača.

Vodeći se članom 15 stav 4, Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvo finansija ustanovilo je „Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila”, koji se može naći na portalu Uprave, a koji je stupio na snagu 01.01.2012. godine. Pravilnik sadrži način vođenja evidencije, sadržaj evidencije, izvještaj o ostvarenim koruptivnim radnjama, kao i obrasce za službenu zabilješku i evidenciju podataka o kršenju antikorupcijskih pravila. Naručioci su u obavezi da dva puta godišnje, do 31. juna i do 31. decembra tekuće godine, dostave Upravi za javne nabavke izvještaj, na osnovu kog UzJN sačinjava godišnji izvještaj.

Shodno obavezi, ova služba je dostavljala šestomjesečne izvještaje o realizaciji mjera za koje je nadležna Uprava za javne nabavke iz Akcionog plana za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije, izvještaj o prijavama korupcije kao i izvještaj o informativnim kampanjama za borbu protiv korupcije.

Kada je u pitanju borba protiv korupcije, prema važećim propisima Uprava se prevashodno bavi preventivnim radnjama. U cilju veće dostupnosti Uprave građanima, otvorena je telefonska linija posredstvom koje se građani mogu obratiti ovlašćenom službeniku radi prijave korupcije, dobijanja informacija i pravnih savjeta.

U toku 2013. godine, shodno zakonskoj obavezi formirana je radna grupa koja je započela izradu Plana integriteta Uprave za javne nabavke, čije je usvajanje predviđeno početkom 2014. godine.

Postojeći ZoJN naročito aspekt posvetio je antikorupcijskoj politici i politici sprječavanja sukoba interesa na način što je sukob interesa u postupku javne nabavke prepoznao kao potencijalni izvor korupcije, kao najopasnijeg oponenta suštinskih ciljeva javnih nabavki, koji se najefikasnije suzbijaju na nivou preventive, odnosno kroz prepoznavanje rizičnih slučajeva i okolnosti koje se smatraju nedozvoljenim bez obzira na posljedice, kao i na praćanje i otklanjanje stvarnih rizika koji nastupe u toku postupka. Shodno navedenom, i ako su postojeća zakonska rješenja u ovo pogledu ocjenjivana kao veoma napredna i na nivou najviših međunarodnih standarda, nacrt zakona koji je u proceduri učinjena su dalja poboljšanja u smislu cjelovitosti prepoznavanja potencijalnih slučajeva sukoba interesa na strani naručilaca i ponuđača i načina njihovog sprječavanja i otklanjanja, kao i predviđanja konkretnih propisane posljedica u slučaju da se postupak javne nabavke sprovede uz postojanje sukoba interesa. Pri tome je od posebne važnosti preciziranje sukoba interesa po osnovu direktnog ili indirektnog pripremanja tenderske dokumentacije, što je posebno izraženo u slučaju prethodne izrade tehničke dokumentacije za izvođenje radova, kao i u slučaju pružanja prethodnih stručnih savjeta i tehničkih pomoći.

Predviđena je izrada Metodologije za utvrđivanje analize rizika u javnim nabavkama.

Povećanje zakonitosti i izvjesnosti postupaka javnih nabavki je uslovilo da se zakonom uspostavi obavezni monitoring Uprave za javne nabavke u odnosu na ukupni tok postupaka javnih nabavki, a posebno u pogledu pokretanja postupka javne nabavke, što je od suštinske važnosti jer se na taj način obezbjeđuje blagovremeno otklanjanje nepravilnosti koje, u slučaju žalbe, prouzrokuju zastoje u postupku, a u krajnjem mogu da dovedu u pitanje regularnost ukupnog postupka javne nabavke, pa u tom smislu preventivna uloga Uprave za javne nabavke u sadejstvu sa nadležnom inspekcijom treba da ove rizike potpuno eliminiše ili svede na sporadične slučajeve u kojima se nedostaci odnosno nepravilnosti ne mogu utvrditi bez potpune analize suštine problema.

Pored zakonom utvrđenih nadležnosti UzJN je svoj odnos prema ovoj "pošasti" iskazala kroz Implementaciju AP Strategije razvoja javnih nabavki u CG za period 2011-2015. godine. Izvješta o radu Koordinacionog tijela za realizaciju AP dostavljan je Vladi CG na usvajanje svaka 3-4 mjeseca.

Pored ove aktivnosti UzJN je posvetila pažnju podizanju javne svijesti putem edukacije i usavršavanja na svim nivoima je što je jedna od mjera koja rezultira efektivnim, efikasnim i transparentnim trošenjem javnih sredstava. Ovo pitanje je veoma značajno posebno imajući u vidu ukupan iznos sredstava koji se troši u ovoj oblasti i kreće se između 15-16 % BDP. Posebna svrha ove aktivnosti je identifikovanje ciljeva komunikacije i zadataka kampanje o podizanju svijesti. Svrha je diseminacija informacija o reformama u oblasti javnih nabavki u cilju unaprjeđenja razumijevanja javnosti o benefitima efikasnog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Kampanja o podizanju svijesti uključuje postavljanje komunikacionih ciljeva i zadataka u cilju usmjeravanja aktivnosti. Uprava je ostvarila saradnju sa svim medijskim kućama u cilju promovisanja značaja javnih nabavki. Ta saradnja se odvijala kroz često, skoro i mjesečno, gostovanje predstavnika institucija direktno uključenih u proces javnih nabavki u RTV emisijama. U cilju podizanja svijesti javnosti, putem video spotova na javnom servisu Crne Gore prezentovane su aktivnosti Uprave i Komisije.

Način komunikacije:

- priprema komentara propisa o javnim nabavkama (u saradnji sa Komisijom), brošura,
- publikacija i druge stručne literature, kao i dokumenata za praktičnu primjenu ovih propisa
- prenijeti poruke na konkretan način i jednostavnim jezikom, uspostavljanjem veze između:
 - aktivnosti koje se preduzimaju u tom pravcu i benefita koje će svi učesnici imati od toga,
 - pružanje pravne pomoći, tj. informacija svim učesnicima, zainteresovanim licima i javnosti uopšte u oblasti javnih nabavki (*unaprjeđenje help desk centra*),
 - izrada posebnih sredstava za prenos informacija kao što su video klipovi, izjave za javnost itd., koji su namijenjeni širenju preko medija, kao i izrada promotivnog materijala, literature i

prezentacija, u cilju obezbjeđenja važnosti, vrijednosti i vizije o daljem razvoju sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Korupcija i organizovani kriminal su jedna od najvećih prijetnji vladavini prava i razvoju savremenog demokratskog društva. Crna Gora je odlučna da razvija i unaprjeđuje pravni okvir, institucije i kapacitete, sarađuje sa državama regiona i međunarodnim organizacijama, kao i da upotrijebi sve raspoložive kapacitete u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. Postoji potreba daljeg razvoja strateškog pristupa u borbi protiv najtežih oblika kriminaliteta i nastavljanje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Strategija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2010 - 2014. i prateći AP, već identifikuju oblasti »od posebnog rizika«, i to: proces privatizacije, javne nabavke, urbanizam, lokalnu samoupravu, obrazovanje i zdravstvo. S tim u vezi, postavilo se legitimno pitanje izrade procjene rizika u ovim oblastima. U suštini, procjena rizika od korupcije u pojedinim sektorima je faza koja prethodi utvrđivanju strategije i akcionog plana, koji onda treba da se strateški odrede prema stepenu rizika i utvrde odgovarajuće ciljeve i mjere. Uprava je, u cilju obezbjeđenja transparentnosti javnih nabavki, u okviru svojih ovlašćenja, sačinila i objavila na značajan broj brošuru na temu „Kako korupcija kvari proces javnih nabavki“ značajan broj praktičnih Uputstva o načinu prijavljivanja o nepravilnostima u postupcima javnih nabavki. Na seminarima i obukama, posebno se apostrofira da se naručioci i ponuđači obraćaju Upravi radi prijavljivanja nepravilnosti u postupcima, posebno u dijelu neetičkih ponašanja i koruptivnih radnji.

Kada je u pitanju borba protiv korupcije, prema važećim propisima, Uprava se prevashodno bavi preventivnim radnjama. U cilju veće dostupnosti Uprave građanima, otvorena je telefonska linija posredstvom koje se građani mogu obratiti ovlašćenom službeniku radi prijave korupcije, dobijanja informacija i pravnih savjeta. Zakon sadrži antikorupcijska pravila u odredbi člana 15 i konflikt interesa u članu 16-18. Ta rješenja odgovaraju rješenjima koja sadrže Evropske direktive. I za antikorupciju i za konflikt interesa prijave najčešće idu u pravcu da određeni službenici za javne nabavke i članovi tenderske komisije mogu da prilagode tendersku dokumentaciju za tačno određenog, željenog ponuđača ili da otvore pristigle ponude prije nego što se zvanično pristupi otvaranju ponuda po javnom pozivu i da na taj način upoznaju i pripreme potencijalnog favorizovanog ponuđača. U tom slučaju, službenik mora disciplinski i krivično da odgovara. Za takvu radnju, o kojoj obavještenje Uprava dobije u procesu prijave ili ako se uoči nepravilnost po službenoj dužnosti, pokreće odgovarajući postupak, prije svega prema DRI, ako se radi o kršenju principa javnih nabavki. Takođe, Uprava može reagovati prema tužilaštvu ili Upravi policije.

Aktivno legitimisana lica mogu ostvariti zaštitu prava u pogledu postojanja koruptivnih radnji i konflikta interesa u žalbenom postupku pred Komisijom. U tekstu Zakona istaknuta je preventivna funkcija Uprave, kao i represivna kroz ovlašćenja za izricanje prekršajnih sankcija a kroz inspeksijski organ. Takođe, telefonskim putem, Upravi su se obraćala lica sa prijavama konflikta interesa u različitim upravnim oblastima, tako da su upućivana na institucije nadležne za pružanje savjeta i postupanja u tim oblastima.

U narednom periodu, u okviru sistema obuka i pružanja savjetodavnih i konsultantskih usluga, posvetiće se naročita pažnja posebnim obukama o načinu otklanjanja konflikta interesa i mogućih antikoruptivnih djelovanja ovo je naročito odraženo u saradnji sa Komisijom za sprječavanje sukoba interesa kroz potpisivanje memoranduma o radnji.

Transparentnost javnih nabavki je važna za zadobijanje povjerenja poreskih obveznika da Vlada efikasno upravlja nabavkama, t.j. Budžetskim sredstvima.

Uzimajući u obzir da princip transparentnosti podrazumijeva princip javnosti, njegovo ispunjavanje je omogućeno kroz zakonodavni i institucionalni okvir sistema javnih nabavki i ostalih zakona i programa iz drugih oblasti koje doprinose sprovođenju principa javnosti.

Transparentnost sistema javnih nabavki može se posmatrati kroz:

Zakonodavstvo – Zakon o javnim nabavkama i *Implementaciona regulativa* definisana kroz dva Pravilnika, Pravilnika o obrazcima u postupcima javnih nabavki te Pravilnika o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanju ponuda.

Pod načelom transparentnosti podrazumijevamo korišćenje procedura kojima ponuđači i naručioci ili čak javnost u cjelini osiguravaju da se državni poslovi vode na nepristrasan i transparentan način, a to znači da interesne strane jasno znaju pravila koja se primjenjuju prilikom nabavki, kao i informacije o pojedinim mogućnostima nabavki...kako je odražavamo u praksi;

Objavljujemo sve Zakone, propise, uredbе i pravla koja definišu naš proces javnih nabavki (*Portal*), Objavljujemo Planove javnih nabavki-šta želimo kupiti-i svakom su na uvid. Jasno izražavamo u svakoj nabavci svakom javnom pozivu kako će se vrednovati ponuđači. Obavještavamo sve neuspješne ponuđače kao i predstavnike javnosti o ovoj informaciji, koji je ponuđač dobio posao i za koju ponudu. Obavještavamo neuspješene ponuđače i objašnjavamo im da su poštovana sva pravila i propisi. Omogućavamo žalbene postupke gdje nezavisna treća strana ili advokati neuspješnih ponuđača mogu pregledati sve zapisnike naručioca tj. službenika koji sprovode proceduru, smatrajući da na ovakav način doprinosimo da ponuđač kao najbolji čuvalac sistema javnih nabavki može odbraniti svoj interes a time ujedno unaprijediti javni interes.

Ipak važno je napomenuti da se u privatnom sektoru transparentnost rijetko razmatra i malo vrednuje „*brojni Zakoni namijenjeni da osiguraju transparentnost, racionalnost i odgovornost u donošenju odluka i određenih Zakona o administrativnoj proceduri i zakona o slobodi informacijama, primjenjuju se na državne organe a ne i na privatni sektor*“.

Zbog toga se transparentnost često nalazi u suprotnosti sa onome što se smatra trgovačkom praksom. Ipak, vjerujemo da je transparentnost vrijedna truda kada se radi o trošenju javnih fondova, duboko vjerujući da transparentnost pomaže da se osigura integritet koji opet promovise konkurenciju.

UzJN aktivno primjenjuje i druge materijalne propise koji mogu uticati na pravilno poštovanje principa javnih nabavki, prije svega:

- Zakon o slobodnom pristupu informacijama,
- Zakon o budžetu,
- Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji,
- Zakon o zaštiti konkurencije kao i Uredbu o definisanju relevantnog tržišta i Uredbu o oblicima izuzeća
- Zakon o unutrašnjoj trgovini,
- Zakon o spoljnoj trgovini,
- Zakon o privrednim društvima,
- Zakon o stranim investicijama,
- Zakon o priznavanju inostranih kvalifikacija za obavljanje regulisane profesije, i dr.

Dalje, Sekretarijat Regionalne antikorupcijske inicijative JIE (*RAI*) zadužen je od strane Regionalnog savjeta za saradnju JIE (*RCC*) da prikuplja podatke neophodne za praćenje sprovođenja Strategije za jugoistočnu Evropu 2020, u odnosu na njene antikorupcijske mjere (*Stub - Upravljanje za razvoj*). S tim u vezi Uprava za antikorupcijsku inicijativu je Upravi za javne nabavke dostavila Upitnik za ocjenu kvalitativnih indikatora u okviru Antikorupcijske dimenzije. Isti je u saradnji sa predstavnicima Državne komisije za kontrolu postupaka popunjen i od strane eksperata Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (*OECD*) pozitivno ocijenjen.

Shodno obavezi, dostavljeni su šestomjesečni izvještaji o realizaciji mjera za koje je nadležna Uprava za javne nabavke iz Akcionog plana za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije, izvještaj o prijavama korupcije kao i izvještaj o informativnim kampanjama za borbu protiv korupcije. U toku 2014. godine, Uprava nije primila nijednu prijavu korupcije.

Analiza uspjehnosti realizovanih mjera prikazana je u Tabeli dolje:

Tabela 3

JAVNE NABAVKE				
Cilj	Mjera	Nadležn ost	R ok	Indikator uspjeha Stepen realizacije
Unaprijeđen normativni okvir u cilju potpune usklađenosti sa evropskim	89 Razmotriti mogućnost Izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama u	MF,UzJ N i Skupština CG	IV Q 2013.	- Urađena Analiza primjene ili utvrđen Predlog izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama; - Uvođenje negativne

standardima u ovoj oblasti i pune efikasnosti, konkurentnosti i transparentnosti postupka javnih nabavki	skladu sa jednodušnjom praksom primjene i primjedbama naručioca i ponuđača			reference ponuđača uključujući i: Zabranu učešća ponuđačima u postupku javnih nabavki ukoliko su prije toga kršili rokove i/ili druge odredbe ugovora o javnim nabavkama; - Unaprijeđen sistem borbe protiv konflikta interesa u postupku javnih nabavki; - Unaprijeđen sistem evidencije koju vode naručioci i sadržaj izvještaja UzJN o javnim nabavkama; - Unaprijeđen institucionalni okvir za kontrolu sprovođenja ugovora o javnim nabavkama; - Usvojene izmjene i dopune pravnog okvira; REALIZOVANO
	90 Pripremiti izvještaj o sprovođenju Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015	MF, UzJN	II Q 2013 - IV Q 2014.	-Usvojen izvještaj REALIZOVANO
	91 Uspostaviti efikasan sistem kontrole postupka javnih nabavki	UzJP	IV Q 2013 - IV Q 2014	- Efikasna kontrola sprovođenja ugovora iz postupaka javnih nabavki koji su veći od 100.000 eura; - Broj ugovora čije je sprovođenje provjereno; - Broj ugovora kod kojih je identifikovano kršenje sprovođenja; - Broj raskinutih ugovora; - Broj sankcionisanih ponuđača; - Broj i vrsta izrečenih kazni; - Broj ponuđača kojima je privremeno zabranjeno učešće u postupku javnih nabavki; KONTINUIRANA AKTIVNOST
	Unaprijeđeni administrativni kapaciteti oba nadležna organa, kao i potrošačkih jedinica, posebno u odnosu na antikorupcijske mjere i jačanje integriteta	92 Donijeti novi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	UzJN i DKzKPJN	II Q 2013.
	93 Uspostavljen transparentan sistem sprovođenja pregovaračkog postupka kao posebno	UzJN	II Q 2013 - IV Q 2014.	- Broj zahtjeva za davanje saglasnosti za pregovarački postupak; - Procenat odobrenih u odnosu na ukupan broj zahtjeva za davanje saglasnosti za

	rizičnog za nastanak korupcije			pregovarački postupak; Broj izdatih saglasnosti; REALIZOVANO
Uspostavljen elektronski sistem za javne nabavke	94 Obezbjediti neophodne normativne i tehničke uslove za uspostavljanje elektronskog sistema za javne nabavke	MF UzJN MzIDiT	I Q 2014 - IV Q 2014.	- Donijeti propisi, određen početak primjene; - Unaprijedeno softversko rješenje za sistem javnog oglašavanja. DJELIMIČNO REALIZOVANO
Uspostavljen održiv sistem stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki	95 Donijeti godišnji plan obuka i propisati način polaganja ispita za oblast javnih nabavki	UzJN	II Q 2013 - IV Q 2014.	- Donijet godišnji plan obuka; - Broj obuka i broj polaznika. - Procenat polaznika u odnosu na ukupan broj službenika za javne nabavke; Broj organizovanih polaganja; - Broj kandidata koji su položili stručni ispit; - Vođenje evidencija položenih ispita REALIZOVANO

Shodno Pravilniku o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila Upravi je dostavljeno ukupno 590 izvještaja o kršenju antikorupcijskih pravila u kojima nije zabeležen nijedan slučaj kršenja istih, kao ni potencijalnog sukoba interesa. O navedenim Izvještajima sačinjena je Informacija koja je proslijeđena UzIP na dalje postupanje.

2.4.3. Saradnja sa drugim institucijama

Služba za opšte poslove i finansije u okviru svojih nadležnosti ostavlja saradnju sa: Upravom za kadrove, Upravom za antikorupcijsku inicijativu, Generalnim sekretarijatom Vlade CG, Vladinom Kancelarijom za saradnju sa nevladinim organizacijama, Ministarstvom finansija, Poreskom upravom i drugim državnim organima.

Shodno zaključcima Vlade Crne Gore od 25.07.2013. godine, Uprava za javne nabavke je tokom 2014. godine kvartalno dostavljala Ministarstvu finansija Izvještaj o realizaciji Plana unutrašnje reorganizacije javnog sektora.

U toku 2014. godine, predstavnici Uprave za javne nabavke učestvovali su na 7th IPA Regional Public Procurement Conference u organizaciji SIGME.

U okviru rada ove Službe treba pomenuti i prevođenje Izvještaja o napretku, materijala vezanog za otvaranje Poglavlja V – Javne nabavke u procesu pregovora koje naša zemlja vodi u pristupanja Evropskoj uniji.

Tokom 2014. godine, u elektronskoj formi su na portalu Preske uprave na mjesečnom nivou objavljeni IOOPD obrasci, a u pisanoj formi MONSTATU dostavljani RAD obrasci, a takođe je Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i Upravi za kadrove dostavila popunjene Upitnike za sprovođenje istraživanja o zastupljenosti manjina u organima uprave i službi Predsjednika Crne Gore, Skupštini Crne Gore i Vladi Crne Gore.

Tokom 2014. godine u vidu službene prepiske (*obavještenja, rješenja*) Uprava je pružala informacije o svim pitanjima koja su privukla pažnju kako nevladinih organizacija tako i drugih subjekata o radu, nadležnostima i funkcionisanju ove Uprave od kojih izdvajamo neka:

- informacije o radu help-deska,
- informacije o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta,
- informacije o prijavama o postojanju sukoba interesa,

- informacije o datim saglasnostima za određene postupke javnih nabavki,
- informacije o Planu integriteta,
- informacije o broju lica koja su zasnovala radni odnos u Upravu u izvještajnom periodu,
- informacije o izradi izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama,
- informacije o broju dostavljenih Izvještaja o javnim nabavkama i Planova javnih nabavki,
- informacije o broju podnijetih prekršajnih prijava od strane Uprave za javne nabavke i druga pitanja.

U cilju transparentnosti i informisanosti građana o svom radu na sajtu Uprave objavljena su sva strateška dokumenta, Program rada Uprave za 2015 godinu, Vodič za slobodan pristup informacijama, Pravilnik o upotrebi službenih vozila, Izvještaj o sardnji sa nevladinim sektorom, Kadrovski plan.

U okviru nadležnosti Službe za opšte poslove se obavljaju i druge svakodnevne aktivnosti npr. dostavljanje mjesečnih izvještaja Upravi za kadrove o ažurnosti o unosu podataka u Kadrovsko-informacioni sistem, izdavanje potvrda i uvjerenja o radnom odnosu zaposlenima, sačinjavanja plana o korišćenju godišnjih odmora, izvršen je popis kancelarijske opreme, izvršeno je planiranje budžeta za 2015 godinu, donijet je plan javnih nabavki i isti je iznosio 91,059.000 eura, od toga za robe 21,180.00 eura a za usluge 63.879,00 eura, svi postupci predviđeni planom javnih nabavki su sprovedeni od čega je ukupna vrijednost sprovedenih postupaka javnih nabavki 84,899.00 eura a neposredni sporazum 6,031.73 eura, zaključena su 2(*dva*) Ugovora o volontiranju u trajanju od 6 mjeseci i drugo.

Zilha Bralić, dipl. pravnik

Rukovodilac Službe za opšte poslove i finansije

3. IZVJEŠTAJ O NAPRETKU CRNE GORE - EU INTEGRACIJE

Kako je već ranije u tekstu govoreno u izvještajnom periodu Uprava za javne nabavke je intenzivno radila na daljem jačanju pregovaračke pozicije Crne Gore vezane za punopravno članstvo u EU naročito u dijelu koji se tiče Pregovaračkog poglavlja 5 - javne nabavke. S tim u vezi, intenzivirane su aktivnosti u pravcu harmonizacije pravnog poretka zemlje sa pravnim tekovinama EU, te aktivnosti na polju njihove implementacije a sve u skladu sa datim mjerilima za zatvaranje ovog veoma zahtjevnog poglavlja.

Aktivnu ulogu, pored rada na završnim mjerilima u Pregovaračkom poglavlju 5, Uprava je imala i kroz članstvo u Poglavlju 22 - regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i Poglavlju 23 - koji se odnosi na pravosuđe, borbu protiv korupcije i temeljna prava, prije svega kroz članstvo u obje Radne Grupe i kroz rad u Savjetu za vladavinu prava.

Prije nego što predemo na objašnjenje rezultata i aktivnosti iz pomenutih pregovaračkih poglavlja, zadržaćemo se u uvodu ove teme na Izvještaj o napretku naše zemlje u 2014 godinu gdje se posebno ističe sljedeće, a vezano za javne nabavke:

Komisija redovno izvještava Savjet i Parlament o napretku koje su ostvarile zemlje Zapadnog Balkana na putu evropske integracije, ocjenjujući njihove napore u ispunjavanju kopenhagenskih kriterijuma i uslovljenosti Procesa stabilizacije i pridruživanja. Ovaj izvještaj o napretku, koji uglavnom prati istu strukturu iz prethodnih godina: - ukratko opisuje odnose između Crne Gore i Evropske unije, - analizira stanje u Crnoj Gori u pogledu političkih kriterijuma za članstvo, - analizira stanje u Crnoj Gori na osnovu ekonomskih kriterijuma za članstvo, - daje ocjenu kapaciteta Crne Gore da preuzme obaveze koje proističu iz članstva, tj. pravne tekovine EU sadržane u Ugovorima, sekundarnom zakonodavstvu i politikama Evropske unije. Ovaj izvještaj obuhvata period od oktobra 2013. do septembra 2014. Napredak se mjeri na osnovu donesenih odluka, usvojenog zakonodavstva i sprovedenih mjera. Po pravilu, zakonodavstvo ili mjere koje su u pripremi, ili čekaju na usvajanje u Skupštini, nijesu uzeti u obzir. Ovakav pristup osigurava jednak tretman u svim izvještajima i omogućava objektivno ocjenjivanje. Izvještaj se zasniva na

informacijama prikupljenim i analiziranim od strane Komisije. Korišteni su mnogi izvori, uključujući i priloge Vlade Crne Gore, država članica EU, izvještaje Evropskog parlamenta, kao i informacije iz različitih međunarodnih i nevladinih organizacija. Na osnovu tehničke analize sadržane u ovom izvještaju, Komisija je u posebnom kominikeu o proširenju izradila detaljne zaključke o Crnoj Gori i što se tiče javnih nabavki ukazala na sljedeće;

3.1. Poglavlje 5 - Javne nabavke

Što se tiče opštih principa koji važe za javne nabavke, Crna Gora je pripremila izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama, u pogledu daljeg usaglašavanja zakonodavstva sa propisima EU, posebno u komunalijama i sektoru odbrane. Usvajanje se čeka, a biće potrebni dodatni napor i u pogledu harmonizacije. Crna Gora treba da uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnom tekovinom EU za oblast nabavki iz 2014. godine. Proces pristupanja STO Sporazumu o vladinim nabavkama je započeo u novembru i u podmakloj je fazi. Kad je u pitanju dodjela javnih ugovora, broj ugovarača je dodatno smanjen. Tržište javnih nabavki se smanjilo u pogledu broja ugovora, ukupne vrijednosti i procenta BDPA. Kapacitet Uprave za javne nabavke za primjenu Zakona o javnim nabavkama i praćenje dodjele javnih ugovora se poboljšava. Godišnje izvještavanje i prikupljanje podataka treba da bude ojačano. Kvalitet procesa nabavke i svijest poslovnih zajednica o postojećim ljevovima se postepeno povećava kao rezultat mjera za izgradnju kapaciteta. Potrebni su dalji napor da se poboljša korišćenje okvirnih sporazuma i centralne nabavke. Broj inspektora za javne nabavke porastao je sa jednog na dva, ali kapacitet inspeksijske službe treba da se ojača kako bi se obezbijedila djelotvornija kontrola ugovornih procedura i dodjeljivanja ugovora. Što se tiče sistema pravnih sredstava, Skupština je u novembru 2013. usvojila Godišnji izvještaj Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki za 2012. Vlada je u julu usvojila Godišnji izvještaj za 2013. Broj odluka Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki donijetih u 2013. porastao je za 30% u odnosu na 2012, ali kapacitete treba dodatno povećati. Devet odsto odluka je osporeno pred Upravnim sudom. Visoka stopa odbacivanja odluka Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki od strane Upravnog suda i stopa sprovođenja preporuka Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki ostaju razlozi za zabrinutost.

Zaključak Postignut je ograničen napredak u oblasti javnih nabavki. Poboljšane su efikasnost i djelotvornost sistema javnih nabavki, ali napredak u tom pravcu treba da se nastavi, a administrativni kapaciteti i kapaciteti za sprovođenje na svim nivoima treba da se povećaju. Praćenje treba da se fokusira na ekonomski uticaj, djelotvornost i efikasnost, kao i na formalne zahtjeve. U cjelini posmatrano, pripreme u oblasti javnih nabavki su umjereno napredovale.

Javne nabavke predstavljaju važnu komponentu svake savremene ekonomije. Efikasan sistem javnih nabavki je neophodan za ostvarenje ciljeva slobodnog tržišta i stvaranje uslova tržišnog nadmetanja. Sistem javnih nabavki počiva na principima transparentnosti, jednakog tretmana, slobodi tržišnog nadmetanja i nediskriminaciji.

Javne nabavke u Evropskoj uniji obuhvataju skup djelovanja naručilaca iz država članica Evropske unije radi nabavke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova. Naručioci podrazumijevaju javne naručioce, kao što su državne institucije, gradovi, opštine i sektorske naručioce koji obavljaju djelatnosti vodosnabdijevanja, snabdijevanja energijom, obezbjeđivanja saobraćajnih i poštanskih usluga.

Cilj evropskog zakonodavstva u ovoj oblasti je da se davaocima usluga, isporučiocima robe i izvođačima radova obezbijedi mogućnost nadmetanja na javnim tenderima u državama članicama Evropske unije. Cilj je, s jedne strane, jačanje ekonomskog razvoja i efikasnosti, ali i davanje punog smisla jedinstvenom tržištu Evropske unije. Institucije uspostavljene u tu svrhu treba da obezbijede poštovanje zakonodavnog okvira na svim nivoima i osiguraju efikasan sistem pravne zaštite u postupcima javnih nabavki, koji se, između ostalog, zasniva na pravu podnošenja žalbe. Naručioci usluga su dužni da postupak javnih nabavki sprovedu uz puno poštovanje principa transparentnosti.

Javne nabavke u EU predstavljaju značajno tržište. Prema procjenama Evropske Komisije, ukupna vrijednost javnih nabavki iznosi oko 15% bruto društvenog proizvoda Unije. Očigledno je da javni organi troše mnogo novca na javnu nabavku, a u Crnoj Gori prema posljednjim

proračunima javnih nabavki u bruto društvenom proizvodu iznosi 8,30 % (*BDP je oko 3,3 milijarde eura*).

Usklađivanje državnih sistema javnih nabavki zemalja članica je jedan od najbitnijih instrumenata za postojanje internog tržišta i uklanjanje prepreka za slobodnu trgovinu unutar EU. Reformom EU direktiva o javnim nabavkama predviđeno je i intenzivnije korišćenje javnih nabavki kao instrumenta za promociju održivog razvoja, što se ostvaruje kroz uvođenje obaveze za poštovanjem visokih socijalnih i ekoloških kriterijuma kao i povećanje dostupnosti procesa javnih nabavki za mala i srednja preduzeća.

Crna Gora je učlanjenjem u Svjetsku trgovinsku organizaciju 29. IV 2012. u oblasti javnih nabavki obezbijedila mogućnost djelovanja i na međunarodnoj sceni, gdje posebnu važnost ima Sporazum o vladinim nabavkama. Komitet o vladinim nabavkama je na sjednici 29. X 2014. usvojio Odluku o pristupanju Crne Gore ovom Sporazumu, i to na osnovu završne ponude o kojoj se pregovaralo tokom protekle godine. Instrumenti ratifikacije se očekuju u Parlamentu CG do kraja aprila 2015.

Usklađivanjem zakonodavstva sa evropskim, Crna Gora će ojačati već dobro regulisanu oblast održivih javnih nabavki, a opcija uvođenja sistema elektronskih kao i održivih javnih nabavki otvara mogućnost savremenijem pristupu aktivnostima koje ova oblast podrazumijeva. Ovo daje jak signal firmama da svoje poslovanje usklade sa zahtjevima održivosti, u cilju jačanja njihove konkurentnosti na evropskom tržištu.

3.1.1. Bliže informacije o Poglavlju

Ovo poglavlje obuhvata deset oblasti: Opšti principi; Dodjela ugovora; Pravna zaštita; Klasični sektor; Komunalni sektor; Elektronske nabavke; Zajednički rječnik javnih nabavki; Međunarodni aspekt javnih nabavki; Koncesije i javno-privatno partnerstvo; Održive (*zelene*) javne nabavke; Nabavke u oblasti odbrane.

Pravna tekovina u oblasti javnih nabavki temelji se na opštim principima koji proizilaze iz Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, dio tri, glava IV i Glava VII i sudske prakse Evropskog suda pravde, kao što su transparentnost, jednak tretman, slobodna konkurencija i ne-diskriminacija. Ovi principi primjenjuju se na sve postupke nabavki uključujući one koje nisu pokrivene direktivama EU koje se odnose na nabavke, npr. u pogledu njihove vrijednosti (*nabavke ispod praga EU*) ili u pogledu njihovog predmeta.

Institucionalni okvir čine Ministarstvo finansija, Uprava za javne nabavke, Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki, Komisija za koncesije i Uprava za inspeksijske poslove.

Opšti principi - Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori usklađen je s tekovinom EU kada se govori o načelima. Pravna tekovina EU koja pripada javnim nabavkama obuhvata osnovna načela javnih nabavki: transparentnost, jednaki tretman, sloboda konkurencije i nediskriminacija. Ova načela se u Crnoj Gori primjenjuju na javne nabavke u cjelini, nezavisno od vrijednosti, uključujući i javne nabavke ispod praga vrijednosti koji propisuju Direktive, kao i na nabavke čija je vrijednost veća od pragova koje propisuju Direktive. Uprava za javne nabavke kreira i održava Portal javnih nabavki u svrhu obezbjeđenja transparentnosti javnih nabavki. Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki izvještava Skupštinu, shodno Zakonu o javnim nabavkama i u cilju povećanja transparentnosti sve odluke Državne komisije objavljuju se na njihovoj internetskoj stranici. U pogledu principa ne-diskriminacije, Zakon o javnim nabavkama implicitno ne priznaje preferencijalni tretman domaćih ponuđača u odnosu na inostrane.

Jedinstveni rječnik javnih nabavki (CPV) predviđen je Zakonom o javnim nabavkama, član 43 i Pravilnikom o formi i evidencijama u postupcima javnih nabavki, a njime upravlja Uprava za javne nabavke. Zakonodavstvo koje je trenutno na snazi temelji se na pravnoj tekovini EU (*18/2004/EC, 17/2004/EC, 81/2009/EC i 66/2007/EC*).

Koncesije - Crna Gora je trenutno u fazi izrade novog zakona o JPP s ciljem usvajanja pravne tekovine EU, u tom dijelu, i uređenja pitanja koncesija i JPP u skladu s međunarodnom praksom. Novim zakonskim rješenjem promijenice se nadležnosti po pitanju davanja koncesija a to će se svakako odraziti i na državni budžet i to u dijelu primitaka, jer će predloženim rješenjima stvoriti se struktura koja će omogućiti povećanje naknada po ovom osnovu i bolju naplatu. Shodno navedenom, Crna Gora može urediti sistem prema pravnoj tekovini EU, prema temeljnim

načelima iz UFEU, prema međunarodnim standardima, a sve u cilju obezbjeđivanja pozitivne investicione klime, te slobode kretanja robe, radova i usluga prema istim uslovima za sve privredne subjekte nezavisno od njihovog nastanka i zemlji porijekla.

Međunarodni aspekti - Komitet o vladinim nabavkama je na sjednici 29. X 2014. usvojio Odluku o pristupanju Crne Gore ovom Sporazumu, i to na osnovu završne ponude o kojoj se pregovaralo tokom protekle godine. S tim u vezi, povodom Predloga zakona o potvrđivanju Odluke o pristupanju Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, Ministarstvo finansija je 30. I 2015. dalo saglasnost na Predlog zakona o potvrđivanju Odluke o pristupanju Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji.

Elektronske nabavke - Preduzeti koraci u vezi razvoja e-nabavki. U tom smislu, obavezna je registracija ugovornih tijela i ekonomskih operatera. Ona trenutno ima više od 5 hiljada korisnika i više od 23 hiljade obavještenja. Uprava za javne nabavke u skladu sa nadležnostima definisanim članom 19 stav 1 tačka 11 samostalno promovise sprovođenje javnih nabavki u elektronskoj formi i rukovodi e-nabavkama. Implementacija elektronskih nabavki između ostalog, zavisiće i od implementacije Zakona o elektronskom potpisu i Zakona o elektronskoj trgovini. Projektom IPA2 2014/16 očekuje se obezbjeđenje finansijskih sredstava za softversko rješenje elektronskog sistema javnih nabavki, a time i njegovu implementaciju.

Pravna zaštita - Pravo na pravni lijek definisan je u crnogorskim Ustavom i Zakonom o javnim nabavkama. Crnogorski sistem lijekova uključuje i administrativne i sudske revizije.. Zaštita prava učesnika u postupku javne nabavke i javnog interesa, u svim fazama postupka javne nabavke, obezbjeđuje se na način i pod uslovima utvrđenim odredbama Zakona o javnim nabavkama kao i Zakona o opštem upravnom postupku. U Crnoj Gori postoji jedinstveni sistem zaštite prava koji se odnosi na klasični i komunalni sektor nabavki. Prema Zakonu, žalbu mogu podnijeti ponuđači i druga zainteresovana lica. Žalba se može podnijeti Državnoj komisiji i naručiocu u roku od deset dana od objavljivanja poziva za javno nadmetanje, odnosno dostavljanja poziva za nadmetanje, preuzimanja odnosno otkupa ili odbijanja pojašnjenja tenderske dokumentacije, javnog otvaranja ponuda, prijema zaključka, rješenja i odluke ponuđača, odnosno zainteresovanog lica ili propuštanja radnje naručioca, kojima se povređuju prava ponuđača ili zainteresovanog lica u postupku javne nabavke. Odluke Državne komisija su konačne, ali mogu biti osporene pred Upravnim sudom Crne Gore. U skladu sa Zakonom o koncesijama iz 2009, Komisija za koncesije odgovorna je za pravne lijekove za dodjelu koncesija.

3.1.2. Hronologija rada radne grupe

1. Odluka o formiranju radne grupe za ovo poglavlje donijeta je na sjednici Vlade od 26. VI 2012. Radnu grupu čini 33 predstavnika državnih institucija i civilnog sektora. Za člana Pregovaračke grupe imenovan je generalni direktor Direktorata za budžet mr Nikola Vukićević, a za šefa radne grupe imenovan je direktor Uprave za javne nabavke dr Mersad Mujević,

2. Eksplanatorni analitički pregled održan je 27. IX 2012, a bilateralni analitički pregled održan je 19. XI 2012,

3. Istaknuto je da je potrebno, pored oblasti klasičnog i komunalnog sektora, uložiti više napora u usklađivanje u oblasti koncesija, odbrane, održivog razvoja i zaštite životne sredine, u dijelu nadzora nad izvršenjem ugovora itd,

4. Izvještaj o analitičkom pregledu za poglavlje 5 je upućen Savjetu 21. III 2013, a usvojen 4. VI 2013. U izvještaju se navodi da je Crna Gora u velikoj mjeri uskladila svoje propise s evropskim i da je dovoljno spremna za otvaranje pregovora u ovom poglavlju,

5. Vlada je 10. X 2013 usvojila Pregovaračku poziciju Crne Gore, koja je upućena EK 14. X, Zajednička pozicija članica EK usvojena 2. XII 2013,

6. Pregovori u poglavlju su otvoreni na Međuvladinoj konferenciji održanoj 18. XII 2013.

3.1.3. Mjerila u petom poglavlju

1. Crna Gora mora uskladiti čitav zakonodavni sistem javnih nabavki s pravnom tekovinom EU u svim oblastima, s posebnim fokusom na oblast koncesija, javno-privatnog partnerstva i oblast nabavki u oblasti odbrane.

2. Crna Gora mora postaviti adekvatne administrativne i institucionalne kapacitete na svim nivoima i preduzeti adekvatne mjere da osigura primjenu zakona prije pristupanja EU. Ovo posebno podrazumijeva:

2.1. Implementaciju Strategije za razvoj sistema javnih nabavki za period 2011-2015 i akcionih planova za njeno sprovođenje u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, uključujući adekvatne obuke na svim nivoima.

2.2. Pripremu praktičnih alati za nadgledanje (uključujući administrativna pravila, instrukcije, priručnike i standardna ugovorna dokumenta).

2.3. Jačanje kontrolnih mehanizama koji su neophodni kako bi se osiguralo da sistem bude pouzdan, uključujući dobar nadzor i pojačanu transparentnost faze izvršenja javnih ugovora zasnovanih na sistematičnoj procjeni rizika s prioritetom kontrola ranjivih sektora i procedura.

2.4. Efikasno funkcionisanje sistema pravne zaštite, uključujući pravnu zaštitu u oblasti koncesija, privatno-javnog partnerstva i oblasti odbrane.

2.5. Mjere/aktivnosti vezane za prevenciju i borbu protiv korupcije i sukoba interesa u oblasti javnih nabavki kako na državnom tako i na lokalnom nivou.

3. Crna Gora mora pokazati dobar bilans rezultata fer i transparentnog funkcionisanja sistema javnih nabavki koji obezbjeđuje vrijednost za novac, konkurenciju i efikasnu zaštitu od korupcije.

3.1.4. Aktivnosti na ispunjenju mjerila

1. Crna Gora mora uskladiti čitav zakonodavni sistem javnih nabavki sa pravnom tekovinom EU u svim oblastima, s posebnim fokusom na oblast koncesija, javno-privatnog partnerstva i oblast nabavki u oblasti odbrane.

- Skupština Crne Gore donijela Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 57/14) na IV sjednici drugog redovnog zasijedanja 16. XII 2014. Suština predloženih izmjena i dopuna ogleda se u tome da se obezbijedi efikasnija nabavka roba, usluga i radova neophodnih za obavljanje relevantnih djelatnosti u navedenim oblastima, s ciljem da se stalno otvorenim postupkom kvalifikacije ponuđača stvore uslovi da naručioci koji vrše relevantne djelatnosti mogu u svakom momentu da izvrše neophodne nabavke od značaja za kontinuirano i nesmetano obavljanje ovih djelatnosti. U tom smislu izmjenama i dopunama su jasno određeni obveznici primjene ovog dijela zakona, definisani kriterijumi za prepoznavanje relevantnih djelatnosti za čije se obavljanje vrše nabavke po posebnoj proceduri, kao i kriterijumi za prepoznavanje djelatnosti iz ovih oblasti koje se ne smatraju relevantnim u smislu ovog zakona i za čije obavljanje se nabavke ne mogu vršiti po posebnoj proceduri, već po opštoj proceduri koja važi za klasični sektor. Takođe, specifičnosti oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja su uslovile propisivanje posebnih izuzeća od primjene zakona, koja obzirom da se radi o izmjenama i dopunama nisu mogla biti pozicionirana u osnovnim odredbama. U konačnom, predloženim izmjenama i dopunama se definišu postupci javnih nabavki koje naručioci mogu koristiti u ovim oblastima, kao i uspostavljanje kvalifikacionog sistema ponuđača kojim se u suštini i obezbjeđuje postavljeni ciljevi koji se žele postići i očekuje sprovođenje posebne procedure javnih nabavki u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja tj. djelatnosti od javnog interesa.

- Potreba propisivanja posebnih odredbi za sprovođenje javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti proističe iz njihovog osjetljivog karaktera koji je prepoznat Direktivom EK broj 2009/81/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama u području odbrane i bezbjednosti. U tom smislu izmjenama i dopunama su određeni obveznici primjene ovog dijela zakona, izuzeća od primjene, izbor postupaka javnih nabavki, zaštita tajnih podataka u sprovođenju postupku javne nabavke i zaključivanju i izvršavanju ugovora o javnoj nabavci, posebni uslovi za izvršenje ugovora, zaštita bezbjednosnih informacija u toku izvršenja ugovora, bezbjednost roba koje su predmet javne nabavke i mogućnost i postupak podugovaranja.

- Izmjene i dopune Zakona u dijelu zaštite prava u postupku javne nabavke odnose se na: način podnošenja žalbe, radnje i odluke naručioca protiv kojih se može izjaviti žalba i rokove za podnošenje žalbe; aktivnu legitimaciju za podnošenje žalbe; nadoknadu troškova uplaćenih na ime naknade za vođenje postupka po žalbi; obaveze naručioca u vezi sa izjavljenom žalbom; bitne povrede zakona u postupku javne nabavke; shodna primjena ZUP-a proširena je osim na pravnu zaštitu i na dostavljanje zapisnika i odluka, oblik i sastavni djelovi odluke, računanje rokova sudsku zaštitu i uslove i način postavljanja sekretara Državne komisije.

- Inspekcijski nadzor je bitan segment primjene, zbog čega je izmjenama i dopunama Zakona preciziran i značajno proširen djelokrug rada inspektora za javne nabavke, a takođe propisani rokovi u kojim se inspekcijski nadzor može vršiti u odnosu na određene radnje naručioca kao i inspekcija u odnosu na nadzor koji se odnosi na zaključivanje i realizaciju ugovora o javnim nabavkama. Inspekcijski nadzor i nadzor nad izvršenjem ugovora će obavljati Uprava za inspekcijske poslove, shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Posebno je važno istaći da su usvojene nove Direktive koje regulišu ovu oblast: Direktiva 2014/24/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o javnoj nabavci u oblasti klasičnog sektora, kao i Direktiva 2014/25/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o nabavci subjekata koji djeluju u sektoru energetike, saobraćaja i poštanskih usluga.

S tim u vezi, a shodno obavezama usklađivanja zakonodavnog sistema javnih nabavki u CG sa pravnom tekovinom EU u svim oblastima i uzimajući u obzir činjenicu da je navedena obaveza usklađivanja prepoznata i definisana PPCG za period 2015-2018, utvrđivanje Predloga zakona o javnim nabavkama od strane Vlade, predviđeno je za I kvartal 2017. Donošenje novog Zakona o javno-privatnom partnerstvu je predviđeno za II kvartal 2015.

2. Crna Gora mora postaviti adekvatne administrativne i institucionalne kapacitete na svim nivoima i preduzeti adekvatne mjere da osigura primjenu zakona prije pristupanja EU. Ovo posebno podrazumijeva:

2.a) Implementaciju Strategije za razvoj sistema javnih nabavki za period 2011-2015 i akcionih planova za njeno sprovođenje u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, uključujući adekvatne obuke na svim nivoima.

- Vlada CG je formirala Koordinacionog tijelo za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. Koordinaciono tijelo o svom radu podnosi izvještaj Vladi Crne Gore, kvartalno. Takođe, u cilju budućeg usklađivanja zakonodavstva i uzimajući u obzir period važenja aktuelne Strategije, Uprava za javne nabavke će u toku 2015. u saradnji sa predstavnicima SIGME otpočeti aktivnosti na pripremi novog strateškog dokumenta, s pratećim Akcionim planom i jasno definisanim mjerama, koji će obuhvatiti period 2016-2020.

Izrada budućeg strateškog dokumenta definisana PPCG za period 2015-2018. imperativno zahtijeva jačanje administrativnih kapaciteta ključnih institucija i alociranje adekvatnih finansijskih resursa u cilju adekvatnog izvršavanja funkcija i efikasnog upravljanja javnih finansija u dijelu koji se odnosi na javne nabavke. U tom smislu konstatovana je neophodnost kontinuirane edukacija medija, civilnog sektora, naručioca, ponuđača uz poboljšanje programa u dijelu koji se odnosi na pravnu zaštitu kroz promovisanje povećanog profesionalizma jačanjem linijske organizacije putem osnaživanja odjeljenja za stručno osposobljavanje i usavršavanje i međunarodnu saradnju i alociranja adekvatnih budžetskih sredstava za obuku. S tim u vezi, na samo gore naveden način moguće je garantovati uspješnu realizaciju iste.

2. b) Pripremu praktičnih alatki za nadgledanje (uključujući administrativna pravila, instrukcije, priručnike, i standardna ugovorna dokumenta).

Uprava za javne nabavke prepoznaje izvjesne prepreke za realizaciju navedenog mjerila za izradu priručnika, administrativnih pravila, instrukcija iz razloga neadekvatne alokacije budžetskih sredstva i u nedovoljnoj mjeri prepoznavanje potrebe za izradu istih. S tim u vezi, očekujemo se da će u narednom periodu navedena obaveza biti prepoznata kao prioritet. Što se tiče dijela koji se odnosi na izradu standardnih ugovornih dokumenata, a u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, a kako je i definisano AP za poglavlje 23, završetak navedene aktivnosti predviđen je za II kvartal 2015.

2.c) Jačanje kontrolnih mehanizama koji su neophodni kako bi se osiguralo da sistem bude pouzdan, uključujući dobar nadzor i pojačanu transparentnost faze izvršenja javnih ugovora zasnovanih na sistematičnoj procjeni rizika s prioritetom kontrola ranjivih sektora i procedura.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, normativno je uređeno ovo pitanje i definisana službena nadležnost koja će se ogledati u aktivnom odnosu Uprave za inspeksijske poslove. Povećanje zakonitosti i izvjesnosti postupaka javnih nabavki je uslovilo da se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama uspostavi obavezni monitoring Uprave za javne nabavke u odnosu na ukupni tok postupaka javnih nabavki. Ovo je od suštinske važnosti jer se na taj način obezbjeđuje blagovremeno otklanjanje nepravilnosti koje, u slučaju žalbe, prouzrokuju zastoje u postupku, a u krajnjem mogu da dovedu u pitanje regularnost ukupnog postupka javne nabavke, pa u tom smislu preventivna uloga Uprave za javne nabavke u sadejstvu sa nadležnom inspekcijom treba da ove rizike potpuno eliminiše ili svede na sporadične slučajeve u kojima se nedostaci odnosno nepravilnosti ne mogu utvrditi bez potpune analize suštine problema.

2.d) Efikasno funkcionisanje sistema pravne zaštite, uključujući pravnu zaštitu u oblasti koncesija, privatno-javnog partnerstva i oblasti odbrane.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, sistem pravne zaštite je dodatno unaprijeđen, kroz dvostepenost sudske zaštite, nezavisnost žalbenog tijela i jasne mehanizme pravne zaštite definisane u oblastima klasičnog, komunalnog i sektora odbrane. Pravna zaštita definisana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ne uključuje oblast koncesija i javno privatnog partnerstva, jer su iste definisane posebnim zakonskim propisima nad kojima nadležnost vrši resorno ministarstvo.

2.e) Mjere/aktivnosti vezane za prevenciju i borbu protiv korupcije i sukoba interesa u oblasti javnih nabavki kako na državnom tako i na lokalnom nivou.

Sukob interesa u postupku javne nabavke je potencijalni izvor korupcije, kao najopasnijeg oponenta suštinskih ciljeva javnih nabavki, koji se najefikasnije suzbijaju na nivou preventive, odnosno kroz prepoznavanje rizičnih slučajeva i okolnosti koje se smatraju nedozvoljenim bez obzira na posljedice, kao i na praćanje i otklanjanje stvarnih rizika koji nastupe u toku postupka. Shodno navedenom, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama su učinjena dalja poboljšanja u smislu cjelovitosti prepoznavanja potencijalnih slučajeva sukoba interesa na strani naručilaca i ponuđača i načina njihovog sprječavanja i otklanjanja, kao i predviđanja konkretnih propisane posljedica u slučaju da se postupak javne nabavke sprovede uz postojanje sukoba interesa. Pri tome je od posebne važnosti preciziranje sukoba interesa po osnovu direktnog ili indirektnog pripremanja tenderske dokumentacije, što je posebno izraženo u slučaju prethodne izrade tehničke dokumentacije za izvođenje radova, kao i u slučaju pružanja prethodnih stručnih savjeta i tehničkih pomoći. U dijelu koji se odnosi na antikorupcijska pravila Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama predviđena je izrada Metodologija analize rizika u vršenju kontrole, s ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranog otkrivanja koruptivnih radnji i drugih djela s obilježjem korupcije. Očekuje se da ova Metodologija bude završena u II kvartalu 2015. Izmjenama i dopunama ZoJN je naročito ukazano na to da: Ovlašćeno lice, službenik za javne nabavke, članovi komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, lica koja učestvuju u pripremi poziva za javno nadmetanje, poziva za nadmetanje i tenderske dokumentacije, lica koja učestvuju u planiranju javne nabavke i druga lica koja učestvuju, neposredno i posredno, u postupku javne nabavke dužna su da, bez odlaganja, obavijeste naručioca o stvarnom ili potencijalnom postojanju sukoba interesa. Službenik za javne nabavke, predsjednik i član komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda dužni su da, bez odlaganja, obavijeste naručioca o postojanju sukoba interesa, kao i ekonomskog ili drugog ličnog interesa kojim se može kompromitovati njihova objektivnost i nepristrasnost u postupku javnih nabavki. Na kraju, izmjenama i dopunama je prepoznata i normirana „antikorupcijska klauzula“ koja glasi: *“Ugovor o javnoj nabavci koji je zaključen uz kršenje antikorupcijskog pravila ništav je”*. Ugovor o javnoj nabavci sadrži odredbu o ništavosti ugovora u smislu stava 5 ovog člana (antikorupcijska klauzula).

3. Crna Gora mora pokazati dobar bilans rezultata fer i transparentnog funkcionisanja sistema javnih nabavki koji obezbjeđuje vrijednost za novac, konkurenciju i efikasnu zaštitu od korupcije.

Transparentost u javnim nabavkama i odgovornost Vlade za efektivno upravljanje nabavkama obezbijedeno je između ostalog kroz mehanizme da obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama, elektronskim putem Upravi za javne nabavke dostavljaju planove javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, ugovore o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana, poziva, odluke i ugovora. Na Portalu Uprave za javne nabavke, objavljuju se: instrukcije i obaveze koje za naručiocje proizilaze u skladu sa Zakonom, osnovna mišljenja o primjeni pojedinih odredbi Zakona i drugih propisa o javnim nabavkama, obavještenja i instrukcije naručiocima i ponuđačima o organizovanju obuka, izvještaji o aktivnostima na polju međunarodne saradnje, zakoni, podzakonska akta, brošure, bilteni i časopisi, za oblast javnih nabavki, uključujući i dokumente EU. Pored toga, u skladu s obavezom usaglašenom s Evropskom komisijom 19. V 2014, preuzet je zadatak izrade redovnih polugodišnjih izvještaja prema unaprijed dogovorenoj strukturi. Ovaj izvještaj sadrži tematske cjeline koje pokrivaju funkcionisanje cjelokupnog sistema javnih nabavki, a odgovornost za sačinjavanje pripada Upravi za javne nabavke. Uprava za javne nabavke je uz koordinaciju Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija od maja 2014 već dva puta dostavila EK predviđen pregled aktivnosti i informacija, prvi u septembru a drugi 28. I 2015 godine. UzJN će nastaviti s ovom obavezom do momenta privremenog zatvaranja pregovora u ovom poglavlju, zbog činjenice da je ovo način uvida u napredak reformi u cijelom sistemu javnih nabavki, s posebnim fokusom nadzora nad ispunjenjem trećeg mjerila.

3.2. Poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

Tokom 2014 Radna grupa za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata nastavila je s redovnim aktivnostima u okviru pregovaračkog procesa. Većina aktivnosti bila je usmjerena na ispunjavanje mjerila za otvaranje pregovora u ovom poglavlju, tj. na izradu *Akcionog plana za ispunjavanje zahtjeva EU u oblasti kohezije politike*. Budući da je oblast javnih nabavki jedna od ključnih oblasti zakonodavnog okvira za korištenje Evropskih strukturnih i investicionih fondova nakon članstva u EU, intenzivno je rađeno na priložima i odgovorima Evropske komisije na pitanja koja se tiču ove oblasti prilikom izrade prvog i drugog nacrtu Akcionog plana. Prilikom izrade priloga posebno je vođeno računa o usklađenosti sa zahtjevima EU u oblasti kohezije politike, imajući u vidu da se svi tenderski postupci u sistemu korištenja strukturnih instrumenata EU sprovode u skladu s pravilima nacionalnog zakonodavstva u oblasti javnih nabavki. Takođe, članovi Radne grupe su pohađali seminare i radionice kako bi osnažili svoje kapacitete za nastavak pregovaračkog procesa.

3.3. Poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava

Evropski Savjet je 29. VI 2012. potvrdio odluku Savjeta opštih poslova od 26. VI 2012. o otvaranju pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Prva Međuvladina konferencija između Crne Gore i EU, takođe, je održana 29. VI 2012. i njome je zvanično otvoren proces pregovora. Crna Gora je prva zemlja kandidat na koju se primjenjuje novi pristup u pregovorima, koji podrazumijeva da se poglavlja 23. Pravosuđe i temeljna prava i 24. Pravda, sloboda i bezbjednost, otvaraju na početku pregovora i ostaju otvorena do zatvaranja svih ostalih poglavlja. U slučaju zastoja u ostvarivanju napretka u navedenim poglavljima, može doći do blokiranja daljeg napretka u svim ostalim. Crna Gora je prva zemlja koja je prije zvaničnog otvaranja pregovora održala analitički pregled za poglavlja 23 i 24. Eksplanatorni analitički pregled za 23. poglavlje održan je 26. i 27. III 2012., dok je bilateralni održan 30. i 31. V 2012. Pored potrebe za potpunim usklađivanjem nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, neophodno je da Crna Gora ostvari vidljive i mjerljive rezultate u primjeni tih zakona. Nezavisno, depolitizovano i efikasno pravosuđe je preduslov da jedna zemlja može imati potpunu vladavinu prava. Borba

protiv korupcije je u fokusu svih zemalja članica EU, pa će Crna Gora morati da pokaže sposobnost da efikasno sprovodi donijete zakone, kako u prevenciji korupcije, tako i u njenoj represiji. Po pitanju temeljnih prava, očekuje se da zemlja kandidat za članstvo u EU pokaže sposobnost garantovanja svih temeljnih prava, kao i da bude spremna da pruži zaštitu u slučaju njihovog kršenja. Svaki napredak u ovom poglavlju djeluje na jačanje pravne sigurnosti i povjerenja građana u pravosudni sistem, kao i na podizanje svijesti svih građana o poštovanju i ostvarivanju temeljnih prava.

Pravosuđe

Oblast pravosuđa izaziva posebnu pažnju Evropske unije imajući u vidu da je stabilan pravosudni sistem neophodan za ostvarivanje vladavine prava. Ova oblast ima četiri podoblasti: nezavisnost, nepristrasnost, profesionalnost-stručnost-efikasnost i reformu pravosuđa. Oblast pravosuđa sadrži najmanje pravne tekovine u ovom pregovaračkom poglavlju, koja se većinom sastoji od standarda koje jedna zemlja mora da ispuni u skladu s modelom unutrašnjeg pravosudnog sistema, kako bi bila u potpunosti uskladenost s pravnom tekovinom EU. Da bi zemlja kandidat bila uspješna u reformama u ovoj oblasti, mora ne samo imati potpunu uskladenost pravnih akata, već i mjerljive ostvarene rezultate u njihovom sprovođenju.

Antikorupcija

Ova oblast će od otvaranja pa do samog zatvaranja pregovora biti predmet pažnje Evropske unije. Pravna tekovina iz ove oblasti sastoji se od niza Konvencija UN i Savjeta Evrope, kao i odluka i preporuka Evropskog Savjeta. Zemlja kandidat se mora u potpunosti uskladiti s pravnom tekovinom u ovoj oblasti, ali i pokazati spremnost da ostvari vidljive rezultate kako u prevenciji, tako i u borbi protiv korupcije. Najosjetljivija pitanja u ovoj oblasti su korupcija u osjetljivim oblastima (*javne nabavke, zdravstvo, školstvo, pravosuđe, javna administracija i dr.*), kao i finansiranje političkih partija.

Temeljna prava

Temeljna prava predstavljaju osnovu svakog civilizovanog društva i pravno uređene države. Njihovo ostvarivanje mora biti garantovano i neometano. Ova oblast sadrži niz konvencija, protokola, povelja i deklaracija koje država kandidat mora uvesti u svoj pravni sistem, a pri tome takode obezbijediti efikasno sprovođenje. Posebnu pažnju izazivaju teme antidiskriminacije, pravo na pravično suđenje, pravo na suđenje u razumnom roku i zaštita ličnih podataka.

Prava građana EU

Prava građana EU se izdvaja kao posebna oblast prava, gdje svaka zemlja kandidat mora obezbijediti uslove za ostvarivanje prava državljanima zemalja članica EU. Ovdje spadaju pravo glasa i kandidovanja na izborima za Evropski parlament, pravo glasa i kandidovanja za lokalne izbore, pravo slobodnog nastanjanja na teritoriji EU i diplomatska i konzularna zaštita. Većina pravne tekovine iz ove oblasti su odluke i direktive Evropskog savjeta koje većinom stupaju na snagu danom ulaska u EU.

Mjere iz Akcionog plana za poglavlje 23. pravosuđe i temeljna prava koje se odnose na javne nabavke prezentirane su u Tabeli 4.

Tabela 4

Br.	Mjera / Aktivnost	Nadležni i org an	Rok	Potrebna sredstva / Izvor finansiranja	Početno stanje	Stanje u periodu (januar - decembar 2014. godine)
2.1. 6.1	Usvojiti izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama koje će obuhvatiti: - obavezu da najmanje jedan član Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda mora posjedovati sertifikat o položenoj stručnom ispitu za rad na	MF Uz N	Decem bar 2014. godine i kontin uirano	Budžet 23.913 € (radna grupa od 7 osoba, efektivni rad 1 mjesec - Nacrt zakona 5.103€; javna rasprava	Naime, kako je izmjenama Programa rada Vlade CG za kraj II Kvartala 2014. godine, predviđeno donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, Ministar finansija je Rješenjem broj: 01-6986 od 06.06.2013. godine formirao Radnu grupu za izradu o izmjenama	<i>Usvojen Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, na Četvrtoj sjednici drugog redovnog zasijedanja Skupštine CG u 2014. godini, 16.12.2014. godine.</i>

	poslovima javnih nabavki; - pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će se urediti jasni kriterijumi za postupak i način izbora članova Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda i njihova ovlaštenja i odgovornosti; - propisati ovlaštenje inspektorima za javne nabavke da vrše kontrolu sprovođenja dodijeljenih ugovora; - unaprijeden sistem kontrole sukoba interesa u postupku javnih nabavki; - unaprijeden sistem evidencije koju vode naručioci i sadržaj izvještaja UzJN o javnim nabavkama.			3.810€: rad skupštinskih odbora 15.000€)	i dopunama Zakona o javnim nabavkama i Rješenjem o izmjenama i dopunama Rješenja o formiranju radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, broj: 01-6986/2 od 27.12.2013. godine. Cilj je da se navedenim izmjenama, poboljšaju određena normativna rješenja i u postojećem Zakonu, inkorporiraju nedostajuće odredbe Direktive 2004/17/EC koja reguliše procedure nabavki operatera koji posluju u sektoru vodoprivrede, energetike, transporta i poštanskih usluga i u potpunosti Direktive 2009/81 koja reguliše dodjelu ugovora u oblasti odbrane i bezbjednosti. Usaglašavanje sa pomenutim direktivama zahtijevaće i adekvatne implementacione kapacitete. U tom pogledu, biće neophodno preduzeti dodatne aktivnosti na jačanju odgovarajuće administrativne strukture koja će obezbijediti obavljanje svih ključnih aktivnosti.	
1.6.2	Donijeti podzakonski akti za sprovođenje novih rješenja u Zakonu o javnim nabavkama.	MF UJ N Kz KPJ N	Jun 2015.	Budžet 2.430€ (3 zaposlena mjesec dana efektivno)	Nakon usvajanja Izmjenama i dopunama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, Radna grupa koju je formirao Ministar finansija Rešenjem o obrazovanju Radne grupe za izradu nacrtu podzakonske regulative broj 01-14086/1 od 20.11.2013. godine i Rješenjem o izmjenama i dopunama Rješenja o obrazovanju Radne grupe za izradu nacrtu podzakonske regulative broj 01-14086/1 od 20.11.2013. godine, akt broj 01-14086/2 od 23.01.2014. godine, otpočće aktivnosti na izradi implementacione regulative čiji je rok za usvajanje 120 dana od dana usvajanja Izmjena i dopuna Zakona od strane Parlamenta CG.	Formirana je Radna grupa za izradu nacrtu podzakonske regulative, broj: 01-14086/1 od 22.11.2013. godine, koja je otpočela aktivnosti sa pripremom podzakonske regulative, u skladu sa usvojenim zakonskim rješenjima. Rok za donošenje istih je 120 dana od dana usvajanja izmjena. Nakon usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u skupštinskoj proceduri, pripremljeni su sledeći podzakonski akti: Pravilnik o obrascima u postupcima javnih nabavki (sl.list 23/15) Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke (sl.list 24/15) Pravilnik o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za otvaranje i vrednovanje

						<i>pomuda (Sl.list 24/15)</i> <i>Pravilnik o metodologiji utvrđivanja računске greške u ponudi u postupku javne nabavke (Sl.list 24/15).</i>
2.1.6.3	Pratiti unaprijednje sistema kontrole postupka javnih nabavki: -utvrditi metodologiju analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije; -vršiti kontrole u skladu sa utvrđenom metodologijom. Pripremiti godišnji izvještaj UzJN.	UzJN u sara dnji sa UzJ P MF	Jun 2015. Kontinuirano Jednom godišnjem je u junu	Budžet 19.440€ Napomena: u 2014. godišnji budžetski troškovi za 2 zaposlena	Odlukom od 14. marta 2014. godine formirana je radna grupa za utvrđivanje metodologije analize rizika koju čine predstavnici: UzJN, DKZKPJN, UzJP, UzAI, MF i NVO IA. Održan je sastanak predstavnika Radne grupe. Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2012. godinu, usvojen je na sjednici Vlade CG od 4 jula 2013. godine, broj: 08-1499/4 od 11 jula 2013. godine.	<i>U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u člamu 8 stav 2, navedeno je da se u stavu 4 poslije riječi: „ovog člana“ dodaju riječi: „i metodologija analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranog otkrivanja koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjem korupcije“, čime je stvoren zakonski osnov za dalji rad na donošenju metodologije. Radna grupa za utvrđivanje metodologije analize rizika započela je aktivnosti pripreme navedene metodologije. Očekuje se realizacija odobrene ekspertiske pomoći putem podrške (TAIEX-a).</i> <i>Svi indikatori za izvještavanje o realizaciji ove mjere direktno su vezani za metodologiju koja je u fazi utvrđivanja te stoga ne postoje traženi izvještaji.</i> <i>Uprava za javne nabavke u skladu sa Zakonom sačinjava Godišnji izvještaj zaključno sa 31.05. tekuće godine za predhodnu godinu. Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2013. godinu, usvojen je na sjednici Vlade CG od 12 juna 2014. godine, broj: 08-1376/3 od 19 jula 2014. godine.</i> <i>Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2013. godinu, sadrži podatke o svim zaključenim ugovorima.</i> <i>U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u okviru inspeksijskog nadzora utvrđeno je</i>
2.1.6.4	Ojačati kapacitete nadležnih organa za nadzor nad sprovođenjem dodijeljenih ugovora kroz	UzJ P UzJ N	April 2015. Decembar 2016	Budžet - potrebna dodatna sredstva za dva novoza-poslena	Neophodno je izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o	<i>U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u okviru inspeksijskog nadzora utvrđeno je</i>

	povećanje broja ovlaštenih službenika i povećanje broja inspeksijskih kontrola.			službenika 19.440 € Napomena: u 2013. godišnji budžetski troškovi za jednog zaposlenog iznose 9.720 €	inspeksijskom nadzoru i drugim propisima, predvidjeti mogućnost na koji način će biti regulisano pitanje praćenja nadzora nad sprovođenjem dodijeljenih ugovora, jer je navedena oblast trenutno stvar naručioca, koji je između ostalog odgovoran i praćenja nadzora nad sprovođenjem dodijeljenih ugovora. Poslove inspeksijskog nadzora obavlja samo Glavni inspektor za javne nabavke.	ovlaštenje da „inspektor za javne nabavke“ vrši inspeksijski nadzor između ostalog i na zaključivanje i realizaciju ugovora o javnim nabavkama, čime su stvorene pretpostavke za dalje povećanje broja ovlaštenih službenika za inspeksijski nadzor.
2.1. 6.5	Donijeti godišnji Program i plan obuka za zaposlene koji učestvuju u procesu javnih nabavki i propisati program polaganja ispita za oblast javnih nabavki. Utvrđiti ciljne grupe za obuku i obuhvatiti zaposlene na lokalnom nivou. Sprovoditi obuke u skladu sa utvrđenim planom obuka i organizovati polaganje ispita za poslove javnih nabavki.	UzI N u sara dnji sa Uz K	Od januar a 2015. četiri puta godišn je	Budžet 9.720 € (radna grupa do 6 osoba efektivni rad 2 mjeseca)	U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Sl.list CG“, br.42/11), čl. 5 i 6, definisano je da Uprava za javne nabavke organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje, usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki, kao i da organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki. Navedeno rješenje prepoznato je takode i kroz praksu EU, regiona, kao i kroz Izvještaj Projekta pomoći EU, IPA Beneficiaries „Obuka u oblasti javnih nabavki za zemlje Zapadnog balkana i Tursku“. Uporedo sa novim Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu koji se odnosi na stručno osposobljavanje i usavršavanje, UzJN donijela je 29 maja 2012. godine, Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki. Navedenim Programom određuje se način organizovanja i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki i način izdavanja i obnavljanja potvrda o završenom programu obuke u oblasti javnih nabavki. Navedeni Program predstavlja osnovu za organizovanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja. U cilju daljeg organizovanja polaganja stručnog ispita i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja donijeta su sljedeća rješenja:	Donijet Programom i plan obuka, kojim se određuje način organizovanja i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki i način izdavanja i obnavljanja potvrda o završenom programu obuke u oblasti javnih nabavki. Navedeni Program predstavlja osnovu za organizovanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Usvojen Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl.list CG“, br. 28/12). Uprava za javne nabavke je u toku 2014 godine, aktivno sprovela programe obuke i polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. U naznačenom periodu održane su obuke širom Podgorice, u organizaciji Uprave i SIGMA-e za oblast zdravstva i druge obuke u organizaciji Uprave za javne nabavke. Obuku su vodili treneri SIGME i Uprave za javne nabavke. Naime, Uprava za javne nabavke je organizovala obuke dana 10 februara 2014. godine na kojoj je učestvovalo 42 učesnika i 5 decembra 2014. godine u Podgorici na kojoj je učestvovalo 66 učesnika. Program stručnog

				1. Odluka o troškovima organizovanja seminara Uprave za javne nabavke br: 01-2397/12 od 31.05.2012. godine, kojom se utvrđuju se troškovi organizovanja seminara Uprave za javne nabavke. U cilju adekvatne primjene novog zakonskog rješenja, 05.06.2012. godine, donijet je Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („Sl.list CG“, br.28/12). Po prvi put u CG je utvrđen program i način polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Takode, UzJN prepoznaje saradnju sa mnogim institucijama, između ostalog, sa Upravom za kadrove i Univerzitetima u smislu održivosti obuke kroz međuinstitucionalnu saradnju. UzJN formiraće i Radnu grupu od predstavnika različitih institucija, u cilju održivosti obuke.	<i>osposobljavanja i usavršavanja je namijenjen, prevashodno službenicima za javne nabavke, kao priprema za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.</i> <i>U izvještajnom periodu od januara 2014 godine do decembra 2015 godine ukupno je izdato 108 potvrda o završenom programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u cilju daljeg polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.</i> <i>U periodu od primjene Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list CG" broj 42/11), januar 2012. godine do decembra 2014. godine ukupan broj polaznika je 626 koji su dobili potvrde o završenom programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja.</i> <i>UzJN je u toku 2014. godine, organizovala tri roka za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Stručni ispit sačinjen je iz pismenog i usmenog dijela i 70 lica uspješno je položilo stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, pri čemu je za polaganje istog prijavu podnijelo i pristupilo 122 lica.</i> <i>Uprava za javne nabavke – Odjeljenje za stručno osposobljavanje, usavršavanje i međunarodnu saradnju u oblasti javnih nabavki u kontinuitetu vodi evidenciju položenih ispita, koja se redovno ažurira i objavljuje na portalu UzJN.</i> <i>Takode, naglašavamo da je neophodno obezbijediti sredstva u budžetu UzJN koja bi služila za finansiranje trenera i organizovanje programa obuke.</i>
--	--	--	--	--	--

4. PRISTUPANJE CG PLURILATERALNOM SPORAZUMU O VLADINIM NABAVKAMA (GPA) KOD SVJETSKE TRGOVINSKE ORGANIZACIJE (WTO)

Crna Gora je oktobra mjeseca 2013. godine otpočela aktivnosti u pregovaračkom procesu na pristupanju Sporazumu o vladinim nabavkama, u skladu sa obavezama preuzetim članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i politikom otvorenog tržišta javnih nabavki.

Zaključkom Vlade Crne Gore od 24.10.2013.godine formiran je interesorni pregovarački tim sa zadatkom realizuje aktivnosti pregovora o uslovima pristupanja Crne Gore Sporazumu, na čelu sa doc dr Mersadom Mujevićem, Direktorom Uprave za javne nabavke.

Sporazum o vladinim nabavkama je plurilateralni sporazum Svjetske trgovinske organizacije koji ima za cilj unapređenje međunarodne trgovine efikasnijom upotrebom javnih sredstava. Sporazum je usklađen sa međunarodnim standardima i usaglašen sa osnovnim principima javnih nabavki – efikasnost i efektivnost trošenja javnih sredstava, transparentnost, ravnopravnost i konkurentnost.

Iako formalno dva odvojena procesa, pristupanje Crne Gore Sporazumu je uzajamno povezano sa procesom pristupanja Crne Gore EU, budući da EU ima status članice Sporazuma.

Osnovom za vođenje pregovora (*Zaključak Vlade br.08-2366/3 od 16.12.2013.god. i Zaključak br.08-1539/3 od 20.06.2014.god. i Zaključak br. 08-1783/3 od 24.07.2014.god.*) utvrđen je redosled aktivnosti u pregovaračkom procesu.

U tom smislu, pregovarački tim je nakon pripreme odgovora na listu pitanja iz oblasti javnih nabavki, u koordinaciji sa delegacijom EU pristupio izradi Inicijalne ponude radi preciziranja uslova o kojima će se pregovarati.

Sam pregovarački proces je obuhvatao III runde. Prva runda bilateralnih sastanaka održana je novembra mjeseca 2013. godine bila je posvećena Inicijalnoj ponudi, nakon čega je pripremljena i Revidirana ponuda. II runda bilateralnih pregovora održana je u martu mjesecu 2014. godine i odnosila se na strukturu I revidirane ponude. III runda pregovora održana je u junu ove godine i odnosila se na rješavanje otvorenih pitanja, što je rezultiralo pripremom II Revidirane ponude (*jedinstvena ponuda*), urađene u koordinaciji sa EU.

Komiteta o vladinim nabavkama je na sjednici 29.oktobra 2014. godine usvojio Odluku o pristupanju Crne Gore ovom Sporazumu, i to na osnovu završne ponude o kojoj se pregovaralo tokom protekle godine.

Pregovori su vođeni sa delegacijom EU, SAD, Japanom, Švajcarskom, Singapurom, Norveškom, Tajvanom, Kanadom, Izraelom, Hong Kongom kao i STO Sekretarijatom. Sve runde pregovaračkog procesa vođene su kroz konsultacije i zeleno svjetlo od strane EU i važno je istaći da se Finalnom ponudom dozvoljava pristup tržištu javnih nabavki Crne Gore kao u Evropskoj Uniji, pitanje kompenzacija neće biti otvarano ulaskom Crne Gore u EU.

Značajno je napomenuti da predmet pregovora nije bio Sporazum o vladinim nabavkama iz razloga što je Sporazum isti za sve članice istog već sami uslovi pristupanja Crne Gore pomenutom Sporazumu. Rezultat okončanja pregovora bilo je usvajanje Odluke o pristupanju Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama, 29. oktobra tekuće godine, čiji je sastavni dio Finalna ponuda.

4.1. Preuzete obaveze

Crna Gora se tokom pristupnih pregovora za članstvo u STO obavezala da će pristupiti Sporazumu o javnim nabavkama najkasnije do 31. decembra 2013. godine, ako rezultati pregovora budu zadovoljavajući za Crnu Goru i ostale članice Sporazuma. S tim u skladu pregovori su okončani usvajanjem Odluke o pristupanju Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama 29. oktobra tekuće godine. Prema tekstu Odluke o pristupanju Crna Gora je u obavezi da u periodu od 6 mjeseci od dana usvajanja Odluke, dostavi instrument o ratifikaciji, čime bi Finalna ponuda postala sastavni dio Sporazuma i obavezujući dokument. U slučaju da se obavezi ne ispuni u zadatom roku zavisno od unutrašnjih procedura, o tome je neophodno obavijestiti nadležne organe u Sekretarijatu, kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje.

Tekst Odluke pristupanju Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji kojom se uređuju uslovi pristupanja Crne Gore Sporazumu o vladinim nabavkama, usvojenom u Ženevi 29.oktobra 2014.godine.

4.2. Prednosti pristupanja sporazumu o vladinim nabavkama

Garancija usklađenosti domaćeg zakonodavstva i institucija u oblasti javnih nabavki sa najboljom međunarodnom praksom, kao i visoki standardi u pogledu transparentnosti i pravednog tretiranja svih učesnika u javnim nabavkama, predstavljaju samo neke od benefita koje Crnoj Gori donosi pristup ovom Sporazumu.

Jedan od osnovnih principa po kojima funkcioniše Svjetska trgovinska organizacija, jeste princip trgovine bez diskriminacije. Osnovna prednost članstva je činjenica da zemlja dobija garanciju da će njeni ponuđači biti tretirani na tržištu drugih članica po tačno utvrđenim pravilima.

Svjetska trgovinska organizacija nije institucija slobodne trgovine već sistem pravila definisan na način koji promoviše slobodnu konkurenciju, nameće efikasno korišćenje oskudnih resursa, povećava strana ulaganja i ubrzava transfer tehnologije, a sve navedeno daje veliki doprinos ekonomskom rastu i razvoju. Napominjemo da crnogorskim zakonodavstvom upotpunosti prihvaćen princip nediskriminacije, odnosno princip jednakosti domaćih i stranih ponuđača, što znači da strani ponuđači mogu učestvovati u postupcima dodjele ugovora o javnoj nabavci pod istim uslovima kao i domaći.

5. REALIZACIJA STRATEGIJE RAZVOJA SISTEMA JAVNIH NABAVKI ZA PERIO 2011-2015. GODINA SA AP ZA NJENU REALIZACIJU

Izvještaj o radu Koordinacionog tijela za praćenje i sprovođenja Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine sa Akcionim planom za njenu realizaciju;

Tabela 5

CILJ	R.B.	MJERA	NADLEŽNI ORGAN	POČETNO STANJE	STEPEN REALIZACIJE	AKTIVNOSTI TOKOM IZVJEŠTAJNOG PERIODA (januar-decembar 2014. godine)	BUDUĆE AKTIVNOSTI
AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA SISTEMA JAVNIH NABAVKI U CRNOJ GORI							
I. RAZVOJ ZAKONODAVNOG OKVIRA I OPERATIVNE MJERE ZA NJEGOVO SPROVOĐENJE							
Unaprijediti normativni okvir u cilju potpune usklađenosti sa evropskim standardima u ovoj oblasti i povećanje efikasnosti, konkurentnosti posupaka javnih nabavki.	1	Osnivanje KT za praćenje sprovođenja, koje će se sastojati od predstavnika MF, UzJN i DK, ali i drugih relevantnih tijela državne uprave koja učestvuju u njenoj sprovođenju.	Vlada CG	Vlada CG je na sjednici od 22.12.2011. godine razmotrila Predlog strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015. godine, s Predlogom akcionog plana i Predlogom odluke o obrazovanju KT za praćenje sprovođenja strategije javnih nabavki.	Donijeta odluka o osnivanju KT za praćenje sprovođenja, koje se sastoji od predstavnika Ministarstva finansija, UzJN, DK, MP, MORIT, MSiP, MzIDiT, zamjenika VDT, savjetnika predsjednika Skupštine CG, PK CG.	U UzJN, je 23. X 2014, održan sastanak članova Koordinacionog tijela (KT). Sastanku su prisustvovali članovi KT, koji su imenovani na osnovu Rješenja o formiranju KT za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za	KT nastaviće aktivnosti praćenja sprovođenja Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period do 2015. godine, u skladu sa utvrdjenim mjerama definisanim Akcionim planom.

						period 2011-2015. godine, broj: 07-2968/1 od 25.02.2013. godine i Rješenja o izmjenama i dopunama Rješenja o formiranju KT za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2011-2015. godine broj: 07/2968/2 od 01.11.2013. godine. Takode, KT je pripremila i preko MF, dostavilo Vladi CG, pri čemu su usvojeni Izvještaji o radu KT za praćenje i sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za I i IV kvartal 2014. god.	Uzimajući u obzir definisani period na koji se odnosi usvojena Strategija, u toku 2015. godine otpoćeće aktivnosti na formiranju Radnog tima za izradu nove Strategije razvoja sistema javnih nabavki, za period 2016 - 2020. godine.
				S tim u vezi, Vlada je donijela Zaključke, broj:03-12509/3 od 29. decembra 2011. godine, koji se odnose na donošenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015. godine, s Predlogom akcionog plana, kao i Odluku o obrazovanju KT za praćenje sprovođenja strategije javnih nabavki.			

				Usvojen Zakon o javnim nabavkama i objavljen u Službenom listu CG br.42/11.			U narednom periodu očekuje se usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u skupštinskoj proceduri.
							Naim e, kako je predviđeno Programo m pristupanja CG Evropskoj uniji 2014-2018. godine, aktivnosti na donošenju novog Zakona o javnim nabavkama koji ima za cilj usklađivanj e nacionalno g zakonodav nog okvira sa pravilima EU u oblasti javnih nabavki odnosno usklađivanj e sa novim paketom mjera EU o javnima nabavkama koje su 17. aprila 2014. god. stupile na snagu, otpočeće u 2016. godini.
	2	Novi Zakon o javnim nabavkama	MF, UzjN i DK	Novi Zakon o javnim nabavkama („Službeni list CG“, br. 42/11), primjenjuje se od 1 januara 2012. god.	Kontinuirano su sprovedene aktivnosti na praćenju implementacije novog Zakona o javnim nabavkama, uz praćenje razvoja evropskog zakonodavstva, standarda i prakse i iniciranje predlaganja dalje harmonizacije – monitoringa javnih nabavki.	Na četvrtoj sjednici drugog redovnog zasijedanja Skupštine CG u 2014. godini, poslanici su 16 decembra 2014. god. usvojili Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama.	
	3	Izrada i	MF,	Doneseni su i	Kontinuirano su	Radna grupa	U

		donošenje podzakonskih propisa, obrazaca i standardnih formula	Uz JN	sljedeći podzakonski propisi i drugi akti za sprovođenje Zakona o javnim nabavkama („Službeni list CG“, br. 42/11), i to: Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki; ("Sl. list Crne Gore", br. 63/11). Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma u odgovarajući broj bodova, načinu ocjene i upoređivanja ponuda; ("Sl. list Crne Gore", br. 63/11). Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila ("Sl. list Crne Gore", br. 63/11).	sprovođene aktivnosti na praćenju implementacije podzakonskih propisa, obrazaca i standardnih formulara, uz praćenje razvoja evropskog zakonodavstva, standarda i prakse i iniciranje predlaganja dalje harmonizacije – monitoringa javnih nabavki.	koju je formirao MF Rešenjem o obrazovanju Radne grupe za izradu nacрта podzakonske regulative broj 01-14086/1 od 20.11.2013. godine i Rješenjem o izmjenama i dopunama Rješenja o obrazovanju Radne grupe za izradu nacрта podzakonske regulative broj 01-14086/1 od 20.11.2013. godine, akt broj 01-14086/2 od 23.01.2014. godine, otpočela je aktivnosti na izradi implementacione regulative čiji je rok za usvajanje 120 dana od dana usvajanja Izmjena i dopuna Zakona od strane Parlamenta CG. S tim u vezi, Nakon usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u skupštinskoj proceduri, pripremljeni su sledeći podzakonski akti: PRAVILNIK O OBRASCIMA U POSTUPCIMA JAVNIH NABAVKI PRAVILNIK O METODOLO	narednom periodu nakon usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u skupštinskoj proceduri, očekuje se i usvajanje podzakonskih akata. Naime, kako je predviđeno Programom pristupanja CG EU 2014-2018. godine, aktivnosti na donošenju podzakonskih akata koji imaju za cilj usklađivanje nacionalnog zakonodavnog okvira sa pravilima EU u oblasti javnih nabavki odnosno usklađivanje sa novim paketom
--	--	--	-------	---	--	--	--

						GLJI ISKAZIVANJA PODKRITERI JUMA ZA IZBOR NAJPOVOLJ NIJE PONUDE U POSTUPKU JAVNE NABAVKE PRAVIL NIK O BLIŽIM KRITERIJUM IMA ZA OBRAZOVAN JE KOMISIJE ZA OTVARANJE I VREDNOVAN JE PONUDA PRAVIL NIK O METODOLO GLJI UTVRĐIVANJ A RAČUNSK GREŠKE U PONUDI U POSTUPKU JAVNE NABAVKE	mjera EU o javnima nabavkama koje su 17. aprila 2014. godine stupile na snagu, otpočće u 2016. godini.
				Pravilnik o obrazcima u postupku javnih nabavki. ("Sl. list Crne Gore", br. 62/11).			
				Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi ("Službeni list CG" br. 61/2011).			
				Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki ("Službeni list CG" br. 28/2012).			
II. RAZVOJ INSTITUCIONALNOG OKVIRA I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA							
Dalje jačanje postojećih institucija nadležnih za razvoj i kontrolu sistema javnih nabavki, elektronska podrška sistemu javnih nabavki, obuka i jačanje sistema javnih nabavki		Zapošljava nje 3 nova službenika u DzJN	Vlada CG, Mf i UK	Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", broj 7/11) propisane su nadležnosti DzJN. Zakono m o javnim nabavkama ("Sl. list CG", broj 42/11) DzJN su date nove nadležnosti, na osnovu kojih je ista preimenovan a u UzJN Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave	Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", broj 7/11), inspekcija za javne nabavke je presla u nadležnost UzJP od 01.06.2012.god. Na osnovu Strategije reformne javne uprave 2011.- 2016. godine kao i preporuka EK, donešen je novi Zakon o državnim službenicima i namještenicima 22.07.2011. godine ("Sl. List CG", br. 39/11)	Nije bilo aktivnosti vezano za zapošljavanje novih službenika u UzJN.	U narednom periodu, nakon početka primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama , otpočće aktivnosti na izradi novog Pravilnika o unutrašnjoj organizacij i i sistemati zaciji, u skladu sa novim nadležnosti

			(„Sl.list CG“, broj 7/11). Novim Zakonom o javnim nabavkama je prvi put uvedena inspekcija za javne nabavke, koja je do donosenja Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“, broj 7/11) i osnivanja Uprave za inspekcijske poslove bila u nadležnosti Uprave za javne nabavke. Na sjednici Vlade CG od 11 aprila 2013. godine, broj: 01-2148, utvrđen je novi Usvajanje i početkom primjene novog Zakona o javnim nabavkama nametnula se obaveza donosenja novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i radnih mjesta, pa je na sjednici Vlade CG od 17.11.2011.g od utvrđen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i Direkcije za javne nabavke, broj:01-2946/11.	čija je primjena počela od 01.01.2013.godine, pa se samim tim nametnula obaveza donosenja novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji UzJN. Na sjednici Vlade CG od 11 aprila 2013. godine, broj: 01-2148, utvrđen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za javne nabavke, kojim su određene sledeće organizacione jedinice: Sektor za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama, Odjeljenje za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama, Odjeljenje za stručno osposobljavanje, usavršavanje i međunarodnu saradnju u oblasti javnih nabavki i Služba za opšte poslove i finansije. Ovim Pravilnikom je sistematizovano 18 radnih mjesta, od kojih je popunjeno 16, uključujući i zadnje zapošljavanje službenika (septembar mesec t.g.) u Sektoru za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u	ma UzJN. Takođe, kontinuirano će se raditi na stručnom usavršavanju osoblja zaposlenog u ključnim institucijama sistema koje se bavi poslovima javnih nabavki, a u cilju upoznavanja i praćenja savremene evropske prakse.
--	--	--	--	--	--

			Zakonom o javnim nabavkama („Sl. list CG“, broj 42/11, čl. 19 tačke 5 i 6) predviđeno je da DzJN organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki i organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki, te je ovim pravilnikom predviđena organizaciona jedinica odjeljenja za stručno osposobljavanje i usavršavanje i međunarodnu saradnju u oblasti javnih nabavki. Čl. 147 propisano je da nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona vrši DzJN preko inspektora za javne nabavke, te je shodno tome predviđena organizaciona jedinica Odsjeka za inspeksijski nadzor u Sektoru za praćenje sprovođenja propisa i inspeksijski nadzor.	javnim nabavkama. Vlada CG je Zaključkom broj 08-2230/4 od 10.10.2013.g. dala saglasnost na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe DKzKPJN nabavki. Shodno članu 138 stav 1 Zakona o javnim nabavkama DK čije predsjednik i četiri člana. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe DKzKPJN sistematizovano 10 radnih mjesta sa ukupno 11 izvršilaca (na jedno radno mjesto sa zvanjem samostalni/a savjetnik/ca III za prvostepeni i drugostepeni upravni postupak predviđena su dva izvršioca). Istim Pravilnikom predviđena su radna mjesta za 7 izvršioca sa visokom stručnom spremom (od čega 5 sa završenim pravnim fakultetom, 1 sa završenim ekonomskim fakultetom i 1 sa završenim filološkim fakultetom – engleskim jezikom) i 4 izvršioca sa srednjom stručnom spremom.		
--	--	--	--	---	--	--

				Shodno čl. 19 tačka 10 predviđeno je da Direkcija promoviše sprovođenje javnih nabavki u elektronskoj formi i u skladu sa tim, predviđena je organizaciona jedinica Odjeljenje za prećenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama. Članom 141 stav 1 Zakona o javnim nabavkama propisano da DK ima stručnu službu koja vrši stručne i administrativno-tehničke poslove neophodne za DK. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i Stručne službe DKzKPJN broj 09-15/I-2014 od 21.08.2014.g. na koji je Vlada dala saglasnost Zaključkom broj 08-2230/4 od 10.10.2014.g.			
		Izbor i imenovanje nove KzKPJN	Vlada CG, Ministarstvo finansija	Javni konkurs za izbor predsjednika i članova DK	Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki je	Jedan član Državne komisije je, na lični zahtjev, razriješen dužnosti odlukom Vlade CG	

				je raspisan u januaru mjesecu 2012 g.	imanovana na sjenici Vlade Crne Gore dana 23.02.2012.g.	dana 24.04.2014.g. Novi član Državne komisije je imenovan odlukom Vlade CG dana 04.09.2014.g.	
		Zapoš ljavanje dodatnih službenika u KzKPJN	Vlad a CG. MF	DK je dana 30.12.2013.g. donijela odluku o pokretanju postupka za popunu radnih mjesta u Stručnoj službi i to za 4 radna mjestu sa 5 izvršilaca i to nakon što je od MF pribavila saglasnost da su za navedene radna mjesta Državnoj komisiji obezbjedena sredstva u budžetu. Nakon što je Uprava za kadrove u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenici ma objavila javni oglas i sprovela postupak provjere prijavljenih kandidata, u aprilu mjesecu DK je donijela odluku o zasnivanju stalnog radnog odnosa sa 4 kandidata, obzirom da se za jedno radno mjesto nije prijavio nijedan kandidat.	Za razliku od 2013.g. u kojoj je u Stručnoj službi DK bilo stalno zaposleno samo troje službenika sada je u istoj stalno zaposleno 7 službenika.	Jedan službenik Stručne službe DK koji nije ispunjavao uslove da bude raspoređen na bilo koje radno mjesto sistemizovano novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistemizaciji Stručne službe je odlukom DK stavljene na raspolaganje UzK za potrebe internog tržišta rada i raspoređivanje. Na osnovu odluke Državne komisije od strane Uprave za kadrove je u decembru mjesecu 2014.g. pokrenut postupak popune jednog radnog mjesta putem internog oglasa. Dana 26.12.2014.g. DK se obratila MF radi davanja potvrde o obezbjedenim finansijskim sredstvima u budžetu za 2015.g. za finansiranje zarada na sva upražnjena i sistemizovana radna mjesta u Stručnoj službi.	U narednom periodu DK će u skladu sa odobrenim sredstvima u budžetu, blagovrem eno pokretati postupka oglašavanja a za preostala upražnjena mjestu.
		Lista službenika za javne nabavke i naručilaca	UzJ N	Zakono m o javnim nabavkama definisani su obveznici primjene koji su dužni da	Kontinuiran o ažuriranje Liste službenika za javne nabavke i naručilaca na internet stranici UzJN.	Broj obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama (naručilaca), uključujući i jedinice lokalne samouprave u CG u	Redov ne aktivnosti na ažuriranju liste obveznika i

				nabavku provode po postupcima predviđenim ovim zakonom ("Službeni list CG" broj 42/11). U skladu sa ovlaštenjima UzJN objavljuje Listu obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama. U slučaju da neko od obveznika nije na listi, a ispunjava uslove utvrđene članom 2 Zakona, obavezan je da nabavku sprovede po propisanim postupcima. Status obveznika primjene definisan je ispunjenjem uslova a ne u zavisnosti od toga da li se nalazi na listi obveznika.	Naručilac je dužan da nadležnom organu dostavi rješenje o rasporedu lica koje je odredio za vršenje poslova koje spadaju u domen službenika za javne nabavke.	2011. godini iznosio je 980, u 2012. godini 724, 2013. godini 698 i 2014. godini 621 Osim objave lica imenovanih za obavljanje poslova javnih nabavki, UzJN objavljuje i listu službenika koji su položili ispit za rad na poslovima javnih nabavki, kao i ostale relevantne informacije koje su dostupne na portalu UzJN.	službenika za javne nabavke.
		Ustanovljavanje i početak rada Help desk-a za savjetodavne i konsultantske usluge	N	UzJN Članom 19 Zakona o javnim nabavkama definisana je nadležnost Uprave za javne nabavke. Pored upravnih i stručnih poslova u oblasti javnih nabavki Uprava pruža i savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca.	Uspostavljen rad Help Deska u okviru Sektora za praćenje sprovođenja propisa i monitoring u javnim nabavkama, u kojem je sistematizovano 4 izvršioca.	Tokom 2014. godine održano je 120 sastanka, pri čemu su vodene posebne službene zabilješke, i tom prilikom evidentirane poteškoće u primjeni Zakona, na osnovu čega su predložena određena mišljenja i preporuke za otklanjanje uočenih nedostataka.	Redovne aktivnosti koje se odnose na svakodnevno pružanje savjetodavnih i konsultativnih usluga, kako putem telefona, tako i u prostorijama UzJN.
		Ustanovljavanje posebne grupe ili	N	UzJN Zakonom o javnim nabavkama uveden je	Uspostavljen posebna grupa	Do donošenja Zakona o javnim nabavkama UzJN je ustanovila posebnu	Buduće aktivnosti će se odnositi na

		referata za prijavljivanje je nepravilnosti		inspekcijski nadzor. Članom 147 i 148 navedenog Zakona definisano je ovlašteno lice koje vrši inspekcijski nadzor i predmet nadzora.		grupu službenika za prijavljivanje nepravilnosti u postupcima javnih nabavki, koja je nakon detaljne analize cjelokupnog predmeta na koji se nepravilnost odnosi, u slučaju utvrđivanja postojanja istih o tome obavještavala DRI i podnosioca zahtjeva. Donošenjem novog Zakona o javnim nabavkama i uvođenjem inspekcijskog nadzora u postupcima javnih nabavki iste je utvrđivao Inspektor za javne nabavke koji je Uredbom o izmjenama i dopunama uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave prešao u nadležnost Uprave za inspekcijske poslove.	kontinuirano o utvrđivanje nepravilnosti u postupcima javnih nabavki od strane inspektora za javne nabavke.
	10	Usvojeni podzakonski propisi za uspostavljanje elektronskog sistema za javne nabavke	MF, UzJN, MzID	Usvojen Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi ("Službeni list CG" br. 61/2011).	Usvojen Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi ("Službeni list CG" br. 61/2011).	Usvojen Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi ("Službeni list CG" br. 61/2011).	Usvojen Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi ("Službeni list CG" br. 61/2011).
	11	Usvojeni Uredbi o elektronskim javnim nabavkama	UzJN, MzID	Uredba o elektronskim javnim nabavkama nije utvrđena.	Uredba o elektronskim javnim nabavkama nije utvrđena.	Uredba o elektronskim javnim nabavkama još uvijek nije utvrđena.	Uredba o elektronskim javnim nabavkama biće donijeta u toku 2015/2016 godine.
	12	Donijeti propisi i definisati module obuke	MF i UzJN	Upoređeno sa novim Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu koji se odnosi na stručno osposobljavanje	S tim u vezi prva polovina 2012. godine, prevashodno je bila predodređena zaokruživanju zakonskog okvira za adekvatnu implementaciju	U skladu sa naznačenim posebnim Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja obuhvaćene su i organizovane	U okviru projekta „Obuka za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku“, radeno je

			nje i usavršavanje. UzJN donijela je 29. maja 2012. godine, Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki. Navedenim Programom određuje se način organizovanja i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki i način izdavanja i obnavljanja potvrda o završnom programu obuke u oblasti javnih nabavki. Navedeni Program predstavlja osnovu za organizovanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja. U cilju daljeg organizovanja i polaganja stručnog ispita i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja donijeta su sljedeća rješenja: 1. Odluka o troškovima organizovanja seminara UzJN br: 01-2397/12 od	organizovanja i sprovođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Kako je i navedeno, u Odluci UzJN o troškovima organizovanja seminara, br: 01-2397/12 od 31.05.2012, organizacija programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki u cilju efikasne i profesionalne organizacije, prije svega obuhvata: honorar za predavača u trajanju od jednog školskog časa, pripremu i štampanje materijala za seminar, katering, otkup autorskih prava za priručnike UJN, recenzija materijala, lektorisanje materijala, korektura materijala, dnevnice i nepredviđene troškove.	radionice u toku 2014. godine u cilju adekvatne pripreme lica za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Naime, UzJN je dana 10. februara 2014. godine i 5. decembra 2014. godine organizovala obuke, koje su prije svega bila namijenjena službenicima za javne nabavke, kao priprema za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Na navedenim obukama učešće je uzelo veliki broj lica koja se bave poslovima javnih nabavki. UzJN je u saradnji sa misijom Sigme (usljed nedostajućih budžetskih sredstava dodijeljenih UzJN u tekućoj 2014. godini za sprovođenje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja), organizovala dvodnevnu radionicu 17 i 18. novembra u hotelu "Princess" u Baru na temu "Izrada specifikacija u sektoru zdravstva". Cilj ova dva programa je da se ljudima koji se profesionalno bave javnim nabavkama u CG pruži praktična prilika da sastave specifikacije za medicinsku opremu odnosno za lijekove na osnovu stvarnih situacija koje se javljaju u zdravstvu, prilagođenih potrebama obuke. Na kraju ovog programa, polaznici su blisko upoznati sa strukturom	na izradi strategije održivosti obuke u smislu alociranja finansijskih i kadrovskih resursa u cilju efikasne implementacije i dalje održivosti obuke. Program obuke u daljem periodu uz obezbjeđenje kontinuiteta, treba da bude usmjeren na izradu dalje analize potreba za obukom, definisanju ciljnih grupa i ažuriranje plana za svaku ciljnu grupu u skladu sa potrebama i novim zahtjevima. Takođe je neophodno obezbijediti i sredstva u budžetu UzJN koja bi služila za finansiranje trenera i organizovanje programa obuke.
--	--	--	---	--	--	--

				31.05.2012. godine, kojom se utvrđuju se troškovi organizovanja seminara UzJN.		specifikacije za nabavku ključnih potreba u svojoj oblasti, pri čemu su imali priliku da upoznaju i dobiju informacije od specijaliste pri izradi specifikacije, kao i pregled specifikacija kao mogući pristup tenderima u okviru direktiva EU.	
	13	Donijeti propise o programu i načinu polaganja ispita za oblast javnih nabavki	M i UzJN	U cilju adekvatne primjene novog zakonskog rješenja, 05.06.2012. godine, donijet je Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Po prvi put u CG je utvrđen program i način polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.	Ispit se polaže po programu za polaganje ispita, koji obuhvata: 1) uređenost postupka javne nabavke zakonom, sa osvrtnom na propise EU; 2) zaštitu prava u postupku javne nabavke; 3) druge propise, obrasce, akte i dokumenta o javnim nabavkama. Takođe, na osnovu člana 3 Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, utvrđeno je da se ispit polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki koju rješenjem obrazuje starješina organa uprave nadležnog za poslove javnih nabavki. Komisiju čine predsjednik i dva člana. Stručno-administrativne poslove za Komisiju obavlja sekretar koji se određuje rješenjem o obrazovanju Komisije.	U skladu sa Pravilnikom o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki „Sl. list CG“, broj 28/12. u toku 2014. godine, organizovana su tri roka za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Stručni ispit sačinjen je iz pismenog i usmenog dijela i 70 lica uspješno je položilo stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, pri čemu je za polaganje istog prijavu podnijelo i pristupilo 122 lica.	Dalje aktivnosti se odnose na kontinuirano organizovanje polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki.

				Obraz ovanje komisije za polaganje ispita	MF i UzJN	U cilju daljeg organizovanj a polaganja stručnog ispita i sprovođenja stručnog osposobljava nja i usavršavanja donijeta su sljedeća rješenja: I. Rješenje o obrazovanju Komisije za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, broj: 01- 2688/12 od 21.06.2012.g odine, kojom su imenovani članovi i sekretar Komisije. 2. Rješenje o visini naknade za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki br: 01- 2781/12 od 26.06.2012. godine, kojim se definišu naknade za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. Naknade za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki se vrše na računu- Uprava za javne nabavke, broj 832-1000-10. Napominjem	U tom pravcu donijeto je Rješenje o obrazovanju Komisije za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, broj: 01-2688/12 od 21.06.2012. godine, kojom su imenovani članovi i sekretar Komisije.	Komisija, kontinuirano organizuje polaganje stručnog ispita. Stručni ispit sačinjen je iz pismenog i usmenog dijela.	Dalje aktivnosti odnosiće se na kontinuiran o organizova nje polaganje stručnog ispita, kao i na obezbjeden je adekvatnih finansijski h sredstava za isplatu nadoknade članovima Komisije.
--	--	--	--	--	--------------	---	--	--	---

14

				o. da UZJN nema pravo raspolaganja navedenim računom, već istim raspolaze MF.			
	15	Osniv anje centralnih tijela za javnu nabavku (javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi može da sprovodi naručilac odreden propisom Vlade, a za potrebe organa jedinice lokalne samouprav e naručilac odreden propisom nadležnog organa lokalne samouprav e	Vlad a CG, Skupština opštine	U skladu sa članom 32 Zakona o javnim nabavkama, naručila c može, istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke, da ovlasti drugog naručioca, uz saglasnost tog naručioca, da u njegovo ime i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke ili preduzme odredene radnje u tom postupku. Takode, članom 33 Zakona o javnim nabavkama, Javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi može da sprovodi naručilac odreden propisom Vlade, a za potrebe organa jedinice lokalne samouprave naručilac odreden propisom nadležnog organa	Određeni naručioci koriste propisanu zakonsku mogućnost i istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju i sprovođenju postupka javne nabavke, ovlašćuju drugog naručioca, uz saglasnost tog naručioca, da u njegovo ime i za njegov račun sprovede postupak javne nabavke ili preduzme odredene radnje u tom postupku.	U izvještajnom periodu nije realizovana aktivnost, već se ista realizuje u skladu sa zakonskim rješenjem, definisanim u članu 32 i 33 ZJN.	Izrada analize o efektima uvođenja centralnog tijela za javne nabavke u CG.

				lokalne samouprave.			
	16	Vode nje web stranice javnih nabavki (portal javnih nabavki)	N	UzJ Uz podršku IPA 2007 projekta kreiran je portal javnih nabavki.	Portal javnih nabavki sadrži sve informacije o sprovedenim tenderskim procedurama, kao i informacije o planovima javnih nabavki uz obavezu objavljivanja zaključenih ugovora.	Korisnicima – ponuđačima i naručiocima je na raspolaganju sveobuhvatna pretraga po raznim kriterijumima u cilju podizanja nivoa transparentnosti. Aktivnost se realizuje na godišnjem nivou.	Uskla divanje portala sa najnovijim izmjenam i dopunama Zakona o javnim nabavkama , kao i sa pratećom podzakons kom regulativo m. Uvod enje elektronsk og sistema javnih nabavki.
	17	Foru m o sistemu javnih nabavki	Upr ava za javne nabavke	Stvaran e pretpostavke o uvođenju forumu o sistemu javnih nabavki. Nakon završenog Projekta IPA Multibenefici ary „Obuka u oblasti javnih nabavki za zemlje Zapadnog balkana i Tursku, stvoren a mreža profesionalac a u javnim nabavkama.	U organizaciji Uprave za javne nabavke i SIGMA-e, dana 28. marta 2013. godine, organizovan je I Forum o javnim nabavkama „Novi Zakon o javnim nabavkama: izvučene pouke iz prve godine implementacije“, koji je za cilj imao da pruži priliku pregleda i diskusije rezultata prve godine sprovođenja novog Zakona o javnim nabavkama, koji je na snazi od 1 januara 2012. godine. Učešće na navedenom forumu su, između ostalih, uzeli predstavnici ponuđača, NVO sektora, medija i ostali.	U organizaciji Uprave za javne nabavke 28.11.2014. godine organizovan je II Forum o javnim nabavkama na temu „Javne nabavke : ključni elementi Strategije za razvoj sistema“. Forum o javnim nabavkama predstavlja jedan od najznačajnijih događaja koje Uprava realizuje protekle dvije godine, zapravo predstavlja pano na kojem učesnici zajednice javnih nabavki u CG diskutuju o aktuelnim temama u ovoj oblasti. Cilj II Forumu je da učesnicima odnosno stručnjacima iz oblasti javnih nabavki pruži priliku za pregled i diskusiju rezultata postojeće Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011- 2015, kao i zajednička identifikacija smjernica za rad na novom strateškom dokumentu, čija je izrada predviđena za narednu godinu. Na II Forumu o	Planir ano organizova nje sledećeg forumu o javnim nabavkama u toku 2014. godine u sараdnji sa predstavnic ima SIGME.

					javnim nabavkama učesće je uzelo oko 100 predstavnika zajednice javnih nabavki u CG, bili su prisutni predstavnici UzJN, SIGMA-e, KzKPJN, ponuđači kao i predstavnici NVO Sektora (MANS, CEMI i IA). Tema ovogodišnjem II Forumu proistekla je iz Zaključaka Vlade CG, koji se odnose na donošenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015 godine. U okviru mjere pod rednim brojem 17, predviđeno je organizovanje Forumu o javnim nabavkama, kao jedne od strateških aktivnosti realizacije strateškog dokumenta. S tim u vezi, u organizaciji UzJN i SIGMA-e, dana 28. marta 2013. godine, organizovan je I <u>Forum o javnim nabavkama</u> „<i>Novi Zakon o javnim nabavkama: izvučene pouke iz prve godine implementacije</i>“, čiji je osnovni cilj bila diskusija o rezultatima prve godine sprovođenja novog ZoJN, koji je na snazi od 1. januara 2012. godine. Ovogodišnji II Forum o javnim nabavkama na temu: „<i>Javne nabavke ključni elementi Strategije za razvoj sistema</i>“, organizovan je u saradnji sa Organizacijom za ekonomsku bezbjednost i saradnju OECD ogranak Sigma i Opštinom Tivat.	
--	--	--	--	--	---	--

						Zaključci koji su definisani na Forumu odnose se prije svega na konstataciju da su Izmjene i dopune postojećeg Zakona bile neophodne i iste su ocijenjene pozitivno; zajednički stav o potrebi za izradom novog strateškog dokumenta, Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG koja će se odnositi na period 2016-2020 godinu, i da je neophodno preduzeti aktivnosti na izradi iste već početkom naredne godine; neophodnost kontinuirane edukacije kako naručilaca i njihovih službenika tako i medija, civilnog sektora, ponuđača kroz različite vrste obuka u oblasti javnih nabavki; konstatovano je da se u budućem periodu mora dodatno osnažiti metodologija izvještavanja kao i kontrola kvaliteta dostavljanja Izvještaja od strane pojedinih naručilaca kao i obezbjeđenje odgovarajućeg analitičkog praćenja javnih nabavki, kao i kontinuirane primjedbe organa koji upravljaju sistemom javnih nabavki prije svega Uprave i Komisije na nedovoljno opredijeljena sredstva za rad a time i za popunu nedostajućih administrativnih kapaciteta.	
18	Izrada priručnika	N	UzJ	U toku izrade budžeta UzJN predviđena sredstva za	Izdati i odštampani Izvještaji o javnim nabavkama u CG za 2011 i 2012.	U navedenom periodu nisu obezbijedena budžetska sredstva za izradu priručnika.	Obezbjedivanje sredstava za izradu novih priručnika

				realizaciju navedene aktivnosti.	godinu. Izdat i odštampan Komentar Zakona o javnim nabavkama u CG. U saradnji sa misijom OSCE-a u CG izdat i odštampan priručnik na temu Javne nabavke u CG (ostvarivanje osnovnih principa). Izdana i odštampana Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011 - 2015. godinu, koja je dostupna i na engleskom jeziku.		koji prate izmjene zakonodavstva u oblasti javnih nabavki.
19	Specijalizovana radionica za obuku osoblja UzJN, DKZKPJN	UzJN, DKZKPJN	U okviru projekta IPA Multibeneficiary „Obuka u oblasti javnih nabavki za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku“, CG je na ovaj način dobila priznate evropske sertifikate i stvorila nacionalno jezgro 12 trenera (koji su uspješno završili Fazu I i Fazu II projekta), koji su u saradnju sa ekspertima iz Evropske Komisije i Trening Centra za obuku iz Torina, bili predavači na obukama iz oblasti javnih nabavki. Ideja samog Projekta je da se doprinese	Obuka trenera (ToT) činila je dio ukupnog cilja projekta da se uspostavi na nivou svake zemlje jedan ekonomičan i održiv „Nacionalni sistem obuke u javnim nabavkama“ koji obuhvata: 1. Sveobuhvatni nastavni plan za nacionalne obuke u javnim nabavkama baziran na OECD/SIGMA modulima (2004 EU Direktive) i dopunjen specifičnim nacionalnim odredbama, tenderskim i upravnim. 2. Glavni tim sertifikovanih nacionalnih trenera za javne nabavke koji su u potpunosti upoznati sa sadržinom SIGMA modula, nacionalnim zakonskim	Predstavnici UzJN učestvovali su na seminaru finansiranom kroz Program HERCULE II Evropske kancelarije za antikorupciju, a koji je organizovan putem Kabineta premijera Mađarske u Budimpešti. Naziv HERCULE II seminara i konferencije je bio „Sveobuhvatna i trening sesija za zemlje Zapadnog Balkana i Tursku u oblasti kontrole javnih nabavki u cilju budućeg jačanja kapaciteta ex-ante i izrada kontrole detekcije i eliminisanja mogućih neregularnosti i slučajeva zloupotrebe“. Seminar i konferencija su održani u periodu od 29. jula do 01. avgusta, kao i Završni događaj organizovan u periodu od 27 do 29. avgusta 2014. godine. Program je	Organizovanje specijalizovanih radionica za osoblje UzJN i DKZKPJ.	

				pojačavanju administrativnih kapaciteta i dobrog upravljanja u javnim nabavkama putem uspostavljanja ekonomičnog i održivog nacionalnog sistema pružanja obuke koji se bazira na Direktivama EU i odgovarajućih metodologija	odredbama i vještinama metodologije obuke. 3.Mreža nacionalnih institucija za obuku koje su akreditovane od strane date UzJN za pružanje obuke u nabavkama za službenike iz privatnog i javnog sektora uz angažovanje trenera obučenim ovim Projektom i akreditovanog nastavnog plana za obuku u javnim nabavkama.	implementiran posredstvom Evropske komisije i upravljan je direktno od strane Evropske kancelarije za antikorupciju. Predstavnici UzJN CG, u okviru TAIEX studijske posjete Portugalu u periodu od 9 do 11 septembra tekuće godine, imali su priliku da se upoznaju sa elektronskim sistemom javnih nabavki u zdravstvu, u ovoj zemlji. Tokom boravka u Portugalu, predstavnici naše institucije su boravili u Lisabonu, Coimbri i Portu, gdje su posjetili sljedeće institucije: SPMS (Shared Services of the Ministry of Health), VORTA, (E-procurement Software Company, ARS CENTRO (Regional Health Administration), INCI (Institute of Construction and Real Estate), DGS (Directorate General of Health), INFARMED (National Authority of Medicine and Health Products). Razmijenjena su iskustva sa predstavnicima gore pomenutih institucija i predstavljen VORTAL portal elektronskih javnih nabavki kao i BASE sistem. Predstavnici UzJN CG, u okviru TAIEX studijske posjete Austriji u periodu od 8 do 13 decembra tekuće godine, imali su	
--	--	--	--	---	--	--	--

					priliku da se upoznaju sa sistemom javnih nabavki u okviru menadžmenta ugovorima, u ovoj zemlji. Naime, cilj studijske posjete je bio povećanje znanja i upoznavanje korisnika Taixex studijske posjete (UzJN CG) sa principima i procedurama upravljanja ugovorom u cilju prevencije korupcije i povećanja transparentnosti u dijelu javnih nabavki. Tokom boravka u Austriji, predstavnici naše institucije su boravili u Beču, gdje su posjetili sljedeće institucije: Federalnu Agenciju za nabavke (FPA); Federalni Biro za Antikorupciju (BAK); Federalna kancelarija; Austrijski Registar ponuđača (ANKO); Federalni upravni sud; Federalni Službeni list. Predstavnici DK su uzeli učeće na regionalnim konferencijama iz oblasti javnih nabavki održanim u Albaniji i Srbiji, kao i uzeli učeće na svim radionicama i okruglim stolovima održanim u CG iz oblasti javnih nabavki, sprečavanja sukoba interesa, borbe protiv korupcije i sl. Službenici Stručne službe DK su redovno pohađali obuke vezano javne nabavke, javnu finansije, javnu	
--	--	--	--	--	---	--

						pravu, upravni postupak i sl. u organizaciji UzK kroz Program obuke državnih službenika i namještenika.	
	20	Povezivanje UzJN sa nevladinim sektorom u formi sporazuma o saradnji	N	UzJ	Inicirana saradnja u formi potpisivanja Sporazuma sa nevladinim sektorom.	UzJN je Sporazum o saradnji potpisala sa nevladinom organizacijom CEMI, dok sa ostalim nevladinim organizacijama saraduje na dnevnoj bazi kroz implementaciju Zakona o slobodnom pristupu informacijama. UzJN je Sporazum o saradnji potpisala sa nevladinom organizacijom CEMI, dok sa ostalim nevladinim organizacijama saraduje na dnevnoj bazi kroz implementaciju Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Predstavnici UzJN uzeli su učešće na sastanku MANS-a koji predstavlja dio projekta „Kafkasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU“, koji finansira EU kroz Instrument za pretprijetnu pomoć (IPA) Civil Society Facility (CSF), koji je održan 20. novembra 2014. godine u Beogradu. Na sastanku su izložene analize zakonodavnog i institucionalnog okvira sistema javnih nabavki u CG, Srbiji, BiH, Makedoniji u okviru koji se posebno izdvojile dvije teme: antikorupcijska dimenzija u oblikovanju zakonodavnog i institucionalnog okvira i druga – javne nabavke kroz proces Evropske integracije. U organizaciji Mreže za razvoj nevladinog sektora, u utorak, 26.11.2014. godine,	Aktivnosti na uključivanju u nevladinog sektora u formi sporazuma sa UzJN.

					održana je panel diskusija pod nazivom „Javne nabavke u CG – Pravni okvir i primjena“, na kojoj su učešće uzeli predstavnici UzJN. Povod za organizovanje panel diskusije je analiza novih zakonskih rješenja predviđenih izmjenama i dopunama zakona iz 2011. godine. Okruglom stolu prisustvovao je veliki broj ponuđača, naručilaca, predstavnika civilnog sektora kao i regulatornih tijela iz CG. Projekat „Ka efikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU“ je usmjeren na jačanje pritiska organizacija civilnog društva prema vlastima država Zapadnog Balkana, a radi uspostavljanja efikasnijeg sistema javnih nabavki i veće odgovornosti u trošenju javnih sredstava. Predstavljani su rezultati komparativnog istraživanja pravnog i institucionalnog okvira javnih nabavki, efektivnosti postojećih sistema, rizika za pojavu korupcije i preporuke za unaprijedjenje sistema javnih nabavki u BiH, CG i Makedoniji i Srbiji kao i studije slučajeva javnih nabavki u BiH, CG, Makedoniji i Srbiji. Prezentacija je dio projekta koji sprovode Fondacija za otvoreno društvo	
--	--	--	--	--	--	--

						Srbija, Centar za razvoj neprofitnog sektora Srbija, Centar za građanske komunikacije Makedonija, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora CG, Fondacija za otvoreno društvo Slovačka i Fonda za otvoreno društvo BiH, uz finansijsku podršku EU.	
III. SPRIJEČAVANJE KORUPCIJE U SISTEMU JAVNIH NABAVKI							
Sprječavanje korupcije	21	Potpisanje sporazuma o saradnji sa drugim državnim institucijama UZA, KZSSI, UZSKIOK, IPN, MUPJU, DRI.	N UzJ	Inicirana saradnja u formi potpisivanja Sporazuma sa državnim institucijama.	UzJN je potpisala Sporazum o saradnji sa sljedećim državnim institucijama: Komisijom za kontrolu sukoba interesa i UzAI. Takođe, Sporazum o poslovnoj saradnji Uprava je potpisala i sa Univerzitetom Donja Gorica i Pravnim fakultetom Univerziteta Mediteran.	UzJN je potpisala Sporazum o saradnji sa sljedećim državnim institucijama: Komisijom za kontrolu sukoba interesa i Upravom za antikorupcijsku inicijativu. Takođe, Sporazum o poslovnoj saradnji Uprava je potpisala i sa Univerzitetom Donja Gorica i Pravnim fakultetom Univerziteta Mediteran.	Aktivnosti na saradnja u formi potpisivanja Sporazuma sa državnim institucijama.
	22	Izrada priručnika, flajera, biltena o jačanju svijesti u oblasti "kako korupcija kvari proces javnih nabavki" i izrada upustava o načinu prijavljivanja nepravilnosti u postupcima javnih nabavki	N UzJ	UzJN je u okviru svojih redovnih poslova iz oblasti javnih nabavki pripremila prvi Bilten. Bilten je izdat u 2012. godini i predstavlja pokušaj da se kroz koncizan pristup predstave institucije koje upravlja ju sistemom javnih nabavki, prije svega UzJN i KzKPJN, kao i suštinu Zakona o javnim	Uprava za javne nabavke je izdala flajer na temu „Kako korupcija kvari proces javnih nabavki“, u saradnji sa dnevnim novinama koje se distribuiraju na teritoriji CG.	Aktivnosti na obezbjeđivanju finansijskih sredstava u cilju preduzimanja daljih aktivnosti vezanih za izdavanje priručnika, flajera, biltena o jačanju svijesti u oblasti "kako korupcija kvari proces javnih nabavki" i izrada upustava o načinu prijavljivanja nepravilnosti u postupcima javnih nabavki.	Aktivnosti na obezbjeđivanju finansijskih sredstava.

				nabavkama, njegov značaj u uređenju uslova, načina i postupaka nabavke roba, usluga i ustupanja izvođenja radova, zaštita prava u postupcima javnih nabavke i druga pitanja od značaja za javne nabavke.			
	23	Izrada priručnika o postupcima odlučivanja po žalbi	DK	Postupak podnošenja i odlučivanja po žalbama javno objavljen na sajtu Komisije za kontrolu nabavki.	Inicirano formiranje Radne grupe za izradu priručnika o postupcima odlučivanja po žalbama odnosno da pruži odgovore na najčešća pitanja i poteškoće sa kojima se naručioci i ponuđači susreću u primjeni Zakona.	Imenovani članovi ispred Državne komisije i Uprave za javne nabavke za izradu navedenog priručnika. Na sajtu DK ponuđačima i svim drugim zainteresovanim licima su detaljno date sve informacije vezane za pokretanje žalbene procedure u postupcima javnih nabavki.	Izrada priručnika
	24	Sprovođenje kampanje o jačanju svijesti – transparentnost u javnoj nabavci	N UzJ	Sprovođenje kampanje o jačanju svijesti – transparentnost u javnoj nabavci se odvija kroz svakodnevno oglašavanje i objavu informacija o svim bitnim aktivnostima u oblasti javnih nabavki na portalu UzJN.	Objavljen on-line kurs kao dio obuke o javnim nabavkama.	Kontinuirana objava informacija o aktivnostima UzJN. Predstavници UzJN posjetili su većinu opština u CG u cilju jačanja svijesti i povećanja transparentnosti u javnim nabavkama. Radna posjeta opštinama imala je za cilj da se izvrši ocjena stanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama, s tim u vezi poštovanja načela transparentnosti postupaka javnih nabavki, obezbeđenja konkurencije i ravnopravnosti, ekonomičnosti i efikasnosti upotrebe javnih sredstava, poštovanja antikorupcijskog pravila i pravila	Dalji napori biće preduzeti u cilju jačanja svijesti – transparentnosti u javnim nabavkama

					sprečavanja sukoba interesa na strani naručioca i sprečavanje sukoba interesa kod ponuđača. Tokom posjete predstavnici UzJN su posebno istakli da Zakon uređuje uslove, način i postupak javne nabavke, zaštitu prava u postupcima javnih nabavki kao i druga pitanja od značaja za javne nabavke. Shodno tome je obaveznost opština kao naručioca da stvore osnovne uslove za pokretanje postupka javne nabavke tj. da za predmetnu javnu nabavku obezbijede finansijska sredstva budžetom ili na drugi način i da predmetnu javnu nabavku predvide planom javnih nabavki. Ukazano je na značaj i obaveznost planiranja javnih nabavki, sadržinu plana, ko ga donosi, mogućnosti izmjene plana, definisanja predmeta javne nabavke u skladu sa CPV-em, iskazivanja procijenjene vrijednosti predmetne javne nabavke, odgovornost za planiranje i druga pitanja. Pri tom je naglašen značaj izbora odgovorajućeg postupka javne nabavke, prednostima određene vrste postupka u odnosu na prirodu i procijenjenu vrijednost predmetne javne nabavke, a sve u cilju da se postupak javne nabavke efikasno sprovede u što kraćem roku, postigne bolja cijena i bolji	
--	--	--	--	--	---	--

					kvalitet za uložena finansijska sredstva. Posebno je naglašena obaveznost imenovanja službenika za javne nabavke, jačanje administrativnih kapaciteta, osposobljavanje i edukacija zaposlenih uključenih u proces javne nabavke, obaveznost polaganja stručnog ispita za javne nabavke, obaveznost vođenja evidencije postupaka javnih nabavki, izvještavanja i čuvanja dokumentacije za sprovedene postupke javne nabavke od strane naručioca. Razgovaralo se i o aktivnostima na lokalnom nivou u realizaciji Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2010-2014, gdje su javne nabavke identifikovane kao oblast od posebnog rizika, kao i značaju izrade procjene rizika u ovoj oblasti na lokalnom nivou, tj identifikaciji faktora koji mogu pogodovati kršenju antikorupcijskih pravila i sprečavanja sukoba interesa. Ukazano je na obavezu redovnog izvještavanja o kršenju antikorupcijskih pravila nadležnom organu u skladu sa Zakonom (dva puta godišnje) i Pravilnikom o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila. Predstavnici Uprave za javne nabavke su	
--	--	--	--	--	---	--

						naišli na kvalitetan prijem u svim opštinama, zainteresovanost svih za obuku zaposlenih radi sticanja znanja i vještina u oblasti javnih nabavki u cilju obezbeđenja sertifikovanog kadra – službenika za javne nabavke, lica uključenih u Komisiju za otvaranje i vrednovanje ponuda, lica koja su uključena u proces planiranja radi uspostavljanja efikasnijeg sistema nabavki na lokalnom nivou i poštovanja osnovnih principa sistema javnih nabavki. Veliko interesovanje je pokazano za mogućnost izrade priručnika i drugog publikovanog materijala, flajera, upustava o postupcima odlučivanja po žalbi i drugo. UzJN je u cilju daljeg razvoja jedinstvenog sistema javnih nabavki, radi bolje informisanosti, razmjene iskustva i prevazilaženja problema ukazala na značaj jačanja međusobne saradnje glavnih institucija u sistemu javnih nabavki, organa državne uprave koji su indirektno vezani za oblast javnih nabavki sa organima lokalnih samouprava.		
	25	Izbor agencije za odnose za javnošću (osmišljavanje kampanje, sprovođenje kampanje)	N	UzJ	Navedena na mjera usljed nedostatka finansijskih sredstava nije realizovana.	Navedena mjera usljed nedostatka finansijskih sredstava nije realizovana.	Navedena mjera usljed nedostatka finansijskih sredstava nije realizovana.	Planiranje sredstava koja će obezbijediti i angažovanje agencije za odnose sa javnošću.

6. PROJEKTNE AKTIVNOSTI

Od januara 2014. godine, crnogorske institucije, uključujući i Upravu za javne nabavke, su intenzivno radile na pripremi Nacionalnog programa IPA 2014.

Nakon pet iteracija konsultacija između Evropske komisije i Crne Gore, Odbor EK za IPU je 27. XI 2014. potvrdio predlog paketa akcijskih dokumenata za 2014. godinu. U okviru pomenutog paketa, u sektoru Demokracija i upravljanje, javne nabavke će biti podržane kroz dva akciona dokumenta:

Tehnička pomoć će biti pružena u okviru šire akcije posvećene unapređenju upravljanja javnim finansijama, dok implementacija sistema elektronskih javnih nabavki predstavlja posebnu akciju.

Do kraja 2015. godine se očekuje potpisivanje finansijskog sporazuma za sredstva nacionalne Ipe za 2014., tako da bi implementacija projekata mogla da otpočne tokom naredne godine. Projektom IPA2 2014/16 očekuje se obezbjeđenje finansijskih sredstava za softversko rješenje elektronskog sistema javnih nabavki, a time i njegovu implementaciju.

U tom smislu Uprava je preduzela sve neophodne aktivnosti da se ovaj projekt započne u toku 2015. godine.

7. PRAVCI DALJEG NAPREDOVANJA

U skladu sa preporukama Evropske Unije koje su sadržane u Izvještajnim preporukama tj. periodima o progresu u Crnoj Gori u oblasti javnih nabavki, Uprava za javne nabavke će naročito obratiti pažnju na sljedeće:

1. Jačanje administrativnih kapaciteta putem donošenja Novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji,
2. Osnježivanje pozicije Uprave za javne nabavke kroz prepoznatljivu i ojačanu alokaciju neophodnih Budžetskih sredstava,
3. Promovisanje povećanog profesionalizma jačanjem linijske organizacije putem osnježivanja odjelenja za stručno osposobljavanje i usavršavanje i međunarodnu saradnju kao i odjelenja za IKT-u,
4. Povećavanje transparentnosti postupaka,
5. Podsticanje konkurentskog nadmetanja,
6. Smanjivanje prostora za zloupotrebe,
7. Obezbjedenje odgovarajućeg analitičkog praćenja javnih nabavki,
8. Efikasan sistem sankcionisanja kršenja propisa u oblasti javnih nabavki, što bi imalo snažan preventivni karakter,
9. Ustanovljavanje i primjenu pravila ponašanja kojima bi se naručioc i njihovi zaposleni obavezivali na poštovanje ovih pravila radi suzbijanja koruptivnih ponašanja i razvoja visokih standarda etičnosti,
10. Implementacija novih Direktiva 24 i 25 iz aprila 2014. godine,
11. Dalji razvoj i realizacija elektronskog sistema javnih nabavki kroz modalitete postavljene unaprijednim softverskim rješenjem,
12. Harmonizacija u oblasti koncesija,
13. Pojačani napor u smislu ohrabriranja korišćenja ekoloških i socijalnih kriterijuma, kao i podrška MiSP, inovativne javne nabavke i dr.
14. Rad na izradi Nove Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 u skladu sa PPCG za period 2014-2018 godina,
15. Druge aktivnosti u skladu sa nadležnostima datim zakonom.

8. ANALIZA PODATAKA O JAVNIM NABAVKAMA U CRNOJ GORI

Tokom proteklih godina dobro upravljanje javnim nabavkama postalo je ključna odrednica dobrog upravljanja i napretka države. Njegov značaj za društveni i ekonomski razvoj odražava se u činjenici da vrijednost javnih nabavki čini značajan udio u BDPu svake zemlje (od 10-20 %).

Zemlje regiona u prethodne dvije godine nijesu ostvarile pomak u približavanju nivoa ekonomske aktivnosti i standarda stanovništva, prosjeku EU, pokazuju podaci evropske statističke službe Eurostat.

U regionu najbolje stoji Crna Gora, sa BDPm od 42% evropskog prosjeka i potrošnjom po stanovniku od 52%. U slučaju Srbije, bruto domaći proizvod po stanovniku u 2013. godini je bio 2,8 puta niži od evropskog prosjeka, dok je stvarna potrošnja po stanovniku, kojom se mjeri standard stanovništva, niža za skoro dva i po puta, zatim Makedonija sa BDPm po stanovniku od 35% i potrošnjom od 41%. Na začelju su i dalje Bosna i Hercegovina, sa 29% prosjeka po BDPu i 38% po potrošnji, i Albanija sa 30% prosjeka po BDP-u i 36% po potrošnji po stanovniku.

U svim zemljama regiona potrošnja po stanovniku je bliža prosjeku EU nego BDPu po stanovniku. Raskorak ide do 10 procentnih poena u Crnoj Gori, a najmanji je u Makedoniji i Albaniji, po šest procentnih poena.

Gdje su tu javne nabavke? I kakva je potrošnja u odnosu na ovu statistiku? Javne nabavke učestvuju procentualno, dato po zemljama regiona sa podacima iz 2013. godine u BDP i to:

Tabela 6

Re dni broj	Država	Godina	Učešće javnih nabavki u BDP %
1.	Crna Gora	2013	8,30 %
2.	Bosna i Hercegovina	2013	9,68 %
3.	Hrvatska	2013	12,08 %
4.	Makedonija	2013	11,00%
5.	Srbija	2013	7,27 %
6.	Kosovo	2013	12,72 %

Imajući u vidu iznijete činjenice, jasno je da je obzirom na velike vrijednosti ugovora o javnim nabavkama, svaki postotak ušteda u ovoj oblasti značajan. Zato sa sigurnošću možemo govoriti da su javne nabavke, po svojoj suštini, razvojno pitanje.

Trošenje javnih resursa oduvijek je bilo veoma važno pitanje u raznim ekonomskim analizama. Ovo pitanje je postalo je još važnije zbog eskalacije Svjetske ekonomske krize, a naročiti značaj dobija u zemljama Evropske Unije. U svom članku posvećenom mobilizaciji i alokaciji javnih resursa Ljubomir Madžar je citirao Milтона Friedmana koji dijeli sve vrste trošenja na četiri kategorije:

- 1) trošenje novca za svoje sopstvene potrebe,
- 2) trošenje sopstvenog novca za tuđe potrebe,
- 3) trošenje tuđeg novca za svoje potrebe,
- 4) trošenje tuđeg novca za tuđe potrebe.

Kada govorimo o racionalnosti korišćenja sredstava, očito je da se najracionalnije ponašamo kad trošimo naš sopstveni novac za naše sopstvene potrebe. Najniži stepen racionalnosti prisutan je kad se tuda sredstva troše za tuđe potrebe. Ovo je upravo slučaj kada govorimo o javnim nabavkama. Na primjer, direktor neke škole sigurno neće biti tako pažljiv (*kada govorimo o cijeni, kvalitetu, itd.*) kada nabavlja opremu za školu, ako njegovo ponašanje poredimo sa situacijom kada kupuje opremu za svoj sopstveni stan. Ovaj fenomen se drugačije naziva „paradoks javnog dobra”, zato što je primijećeno da ljudi koriste javna dobra manje efikasno nego privatna dobra. Drugim riječima, ljudi se ponašaju drugačije kad kupuju tuđim novcem, zato što nemaju taj „ugrađeni” motiv za efikasnije korišćenje novca, što prouzrokuje preplaćivanje roba u poređenju sa cijenama koje postižu privatni kupci. Jedini racionalan način da se ovakve situacije prevaziđu jeste da se nametnu pravne norme, u vidu Zakona o javnim nabavkama, koji treba da natjera naručioce u javnom sektoru da se ponašaju što sličnije kupcima u privatnom sektoru.

Javna nabavka, i ako prema samom naslovu javna, u radu državne uprave ostavlja utisak marginalne sive zone, područja ostavljenog više manje individualnoj kontroli privatnog sektora i državne uprave. Na jedinstvenom evropskom tržištu, osnovni principi javne nabavke – transparentnost, poštenje, takmičenje i vrijednost za novac, kao što je navedeno u većini politika o javnoj nabavci – se u principu poštuju. Međutim, percepcija javnosti kao i mnogih učesnika u procesu je da je „nešto sumnjivo u ugovorima o javnoj nabavci“. U procesu javne nabavke, kao što je definisano od strane Evropske unije, zemalja članica i zemalja kandidatkinja, jedini autentični javni djelovi javne nabavke su objavljivanje javnog nadmetanja i otvaranje ponuda, ostavljajući mašti zainteresovanih strana da popune rupe u procesu (*npr. planiranje, izvršenje ugovora, praćenje ugovora i evaluacija*).

Uzimajući u obzir gore pomenute procenite koji definišu ukupnu potrošnju na radove, robu i usluge na nešto više od 11 % ukupnog BDPa, a u EU i oko 15 %, očita je važnost javne nabavke za zemlje kao i za privredu usmjerenu ka EU. S obzirom da je tržište EU 28 najjače tržište na svijetu, realno je zaključiti da javna nabavka u EU 28 može imati značajan uticaj na globalnu finansijsku i ekonomsku stabilnost. Stoga, EU također ima i jedinstvenu odgovornost, kako unutar svojih granica tako i globalno.

Uz ekonomski i finansijski uticaj procesa javne nabavke na zemlje članice (*ili na bilo koju drugu zemlju*), javna nabavka ima još jednu ključnu ulogu u radu državne uprave – osiguranje efikasnosti politika i njihova uticaja. Ne postoji gotovo nijedna politika u modernom društvu koja ne treba procedure javne nabavke. Zdravstvo, obrazovanje, zaštita životne sredine, energija, saobraćaj i ostale politike, uopšte imaju potrebu za procedurama javne nabavke za izvršenje javnih radova, nabavu robe ili usluga. Stoga, efikasna i pravovremena procedura javne nabavke postaje ključni element pri ostvarivanju ciljeva politika u bilo kojem sektoru državne uprave.

Javne nabavke nijesu više samo jednostavna, rutinska službenička djelatnost koja se sprovodi unutar izolovanog odjeljenja nekog ministarstva. Današnji stručnjaci za nabavke moraju da se bave brzorastućim tržištima i brzonapredujućim tehnologijama, tehnikama i alatima za nabavljanje roba, usluga i radova. Kao dodatak tradicionalnim pravnim obavezama, stručnjaci za nabavku moraju da pokažu poznavanje međunarodnih sporazuma, radnog i ekološkog okruženja, da uzmu u obzir rizike od potencijalne korupcije, ali i da poznaju pokazatelje kojima bi se utvrdila korupcija u ovoj oblasti.

Problemi u javnim nabavkama sa kojima se susreće većina zemalja koje su kandidatkinje za članstvo u EU ili su u procjeni pridruživanja mogu se sumirati sa sljedeći način:

1. instituta nedovoljno efikasnih mehanizama prevencije zloupotreba u javnim nabavkama; - *ovdje se prije svega radi o tome da unaprjeđenje sistema javnih nabavki ima smisla samo ako se javne nabavke posmatraju kao proces koji započinje planiranjem potreba, a završava se izvještavanjem i revizijom realizovanih ugovora,*
2. odsustvo primjerenog i pravovremenog sankcionisanja kršenja Zakona,
3. raskorak između zakonom određenih zadataka i kapaciteta institucija nadležnih za politiku javnih nabavki,
4. obuka i način profesionalizacije službenika koji vode a i rade u sistemu javnih nabavki,
5. slaba koordinacija sa dugim državnim organima,
6. nedovoljno produktivno korišćenje međunarodne pomoći i prednosti od saradnje sa odgovarajućim institucijama iz drugih zemalja.

Otklanjanje navedenih slabosti zahtijeva preduzimanje seta mjera. Da bi se razumjela njihova složenost, neophodno je, predhodno, ukazati na specifičnost usluga koje pružaju regulatorna tijela u oblasti javnih nabavki.

Opšte obilježje, kada je riječ o uslugama državnih organa koje oni pružaju strankama, jeste da se produktivnost u sferi usluga generalno teško može objektivno mjeriti, a teškoća mjerenja učinaka sa svoje strane, onemogućava stvaranje formalnog mehanizma za uspostavljanje, na učinku zasnovane, kontrole i odgovornosti, kao što to postoji u privatnom sektoru.

8.1. Obveznici primjene Zakona /član 2 zakona/

Ovaj zakon primjenjuje se na:

1) državne organe, organe jedinice lokalne samouprave, javne službe i druge korisnike sredstava budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda;

2) privredna društva i pravna lica koja vrše poslove od javnog interesa:

- u kojima država, odnosno jedinica lokalne samouprave posjeduje više od 50% akcija, odnosno udjela u privrednom društvu ili pravnom licu;
- u kojima više od polovine članova organa upravljanja tog privrednog društva, odnosno pravnog lica čine predstavnici državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave; ili
- u kojima više od polovine glasova u organu upravljanja privrednog društva, odnosno pravnog lica imaju predstavnici državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave;
- ako organ iz tačke 1 ovog stava vrši nadzor nad radom tog privrednog društva, odnosno pravnog lica;

3) privredna društva, pravna lica, preduzetnike i fizička lica koji se finansiraju sa više od 50% iz sredstava budžeta Crne Gore, jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili sredstava privrednog društva, odnosno pravnog lica iz tačke 2 ovog stava;

4) privredna društva, pravna lica i preduzetnike koji obavljaju djelatnost u oblasti vodoprivrede, energetike, rudarstva, telekomunikacija, poštanskih usluga i saobraćaja u skladu sa odredbama čl. 108 do 113 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 tačka 1 ovog člana, za diplomatsko-konzularna predstavništava Crne Gore u inostranstvu, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i mirovnim misijama i druge aktivnosti u inostranstvu, vrste postupaka javnih nabavki i način njihovog sprovođenja uređuju se propisom Vlade Crne Gore.

Organ uprave nadležan za poslove javnih nabavki */Uprava za javne nabavke/* priprema listu obveznika iz stava 1 ovog člana.

Novoosnovani naručilac je dužan da nadležnom organu podnese prijavu radi evidentiranja na Listi naručilaca, u roku od 30 dana od dana sticanja svojstva naručioca.

Lista naručilaca iz stava 4 ovog člana se objavljuje na portalu javnih nabavki nadležnog organa.

Lista naručilaca se ažurira u roku od tri dana od dana podnošenja prijave iz stava 4 ovog člana.

Naručilac je dužan da primjenjuje ovaj zakon i u slučaju kada nije evidentiran na listi iz stava 4 ovog člana.

Pored opšte obaveze primjene zakona, zakon je predvidio i određena izuzeća */član 3 zakona/* od primjene istoga i ona se odnose na:

1) nabavke koje se sprovode po posebnom postupku međunarodne organizacije, na osnovu međunarodnog sporazuma ili ugovora sa tom međunarodnom organizacijom;

2) nabavke koje se sprovode po posebnim pravilima na osnovu međunarodnog sporazuma ili ugovora između Crne Gore i jedne ili više država za projekat koji će ugovorne strane zajednički izvoditi ili koristiti;

3) usluge koje pružaju privredna društva i pravna lica koja obavljaju djelatnost od javnog interesa, u skladu sa zakonom;

4) nabavke koje se sprovode za zaštitu i spašavanje od katastrofa i većih nesreća - vanrednog stanja;

5) povjerljive nabavke, u skladu sa zakonom;

6) nabavke oružja, municije i drugih predmeta neophodnih za odbranu i bezbjednost Crne Gore;

7) nabavke koje se sprovode radi sticanja, razvoja, produkcije ili koprodukcije programskog materijala namijenjenog radio-televizijskom emitovanju;

8) nabavke usluga arbitraže, sporazumnog rješavanja sporova i notarskih usluga;

9) nabavke finansijskih usluga u vezi sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata, posebno transakcija naručioca, sa ciljem prikupljanja novca i kapitala i usluga Centralne banke Crne Gore;

10) nabavke usluga vezanih za radne odnose;

11) usluge vezane za zapošljavanje;

12) nabavke izbornog materijala.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na postupak davanja koncesija i privatizacije privrede, na prodaju i davanje u zakup zemljišta, zgrada i drugih nepokretnih i pokretnih stvari ili prava.

Uprava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i nadležnostima koje proističu iz člana 19 stav 1 tačka 9 priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki Listu naručilaca i to čini svake godine u zadnjem kvartalu predhodne godine (*decembar 2014*).

Važno je istaći da je status obveznika primjene definisan ispunjenjem uslova propisanim Zakonom, a ne u zavisnosti od toga da li se nalazi na listi obveznika.

Tabela 7: Broj obveznika primjene Zakona

Redni broj	Grupa obveznika	2013.		2014.	
		Broj obveznika	Procentualno učešće (%)	Broj obveznika	Procentualno učešće (%)
1	Državni organi, organizacije i službe	107	15,33	50	8,05
2	Javne službe i drugi organi čiji je osnivač Država	401	57,45	399	64,25
3	Organi jedinice lokalne samouprave	38	5,44	34	5,48
4	Javne službe i drugi organi lokalne sam. i organi uprave	152	21,78	138	22,22
Ukupno		698	100	621	100

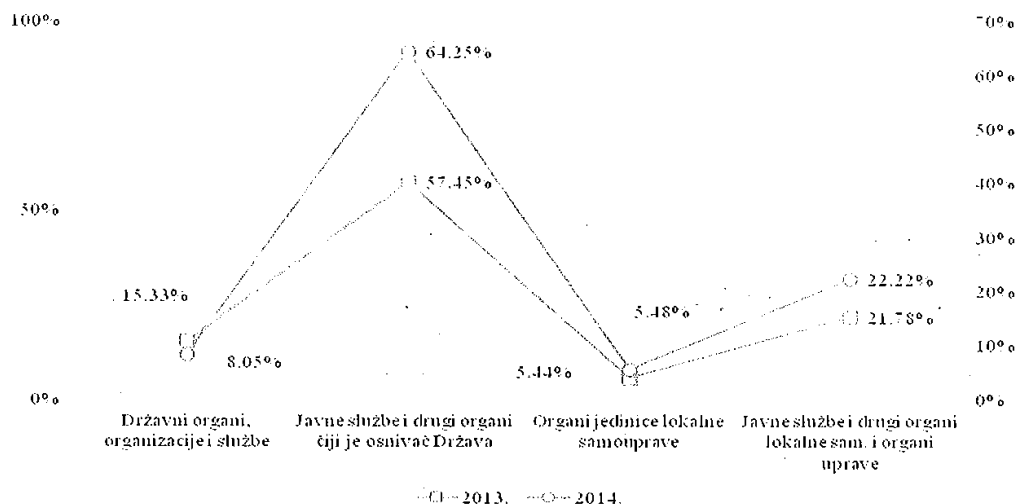
U 2014. godini na Listi obveznika primjene Zakona evidentiran je **621** naručilac, što je u odnosu na broj od **698** obveznika u 2013. godini manji za 77 ili **11,03%**.

Koji su razlozi smanjenja broja obveznika?

Prije svega djelimična centralizacija definisana članom 32 i 33 Zakona, zatim unutrašnja organizacija rada državnih organa, privatizacija i stečaj.

Grafikon 2

Procentualni prikaz učešća naručilaca u postupcima javnih nabavki, po grupama naručilaca

U zakonom predviđenom roku izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama dostavilo je ukupno 608 obveznika primjene, odnosno 97,91 % obveznika primjene ZoJN CG je ispoštovalo zakonom utvrđenu obavezu, dok 13 naručioca nije dostavilo traženi izvještaj (Prilog 1), odnosno 2,09 %.

Na osnovu raspoloživih podataka jasno se može utvrditi visok stepen discipline dostavljanja Izvještaja od strane naručilaca. Radi poređenja 2010 ovaj postotak dostavljenih izvještaja bio nešto ispod 90%.

8.2. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2014 godinu

Izvještajem su obuhvaćeni podaci za period 01. januar - 31. decembar 2014. godine koji su dostavili obveznici primjene za 5799 ugovorenih javnih nabavki zaključenih nakon sprovedenih postupaka javne nabavke.

Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2014. godinu iznosi 327.161.639,73 eura.

U Tabeli 8 i Grafikonu 3 koji slijedi naveden je ukupan broj ugovora i ugovorena vrijednost sa tendencijom kretanja za period od 2010 do 2014 godina.

Tabela 8: Pregled ugovorenih javnih nabavki po godinama

Godina	Broj	
	Ukupan broj ugovora	Ukupna vrijednost
2010.	5229	376.260.499,89 €
2011.	5022	377.260.094,38 €
2012.	4423	323.155.258,90 €
2013.	5325	277.001.460,50 €
2014.	5799	327.161.639,73 €

Ako posmatramo broj zaključenih ugovora po godinama, uz napomenu da u ovom prikazu nijesu dati podaci o nabavkama neposrednim sporazumom, primjetno je značajno povećanje broja ugovora u odnosu na posmatranu 2010.godinu.

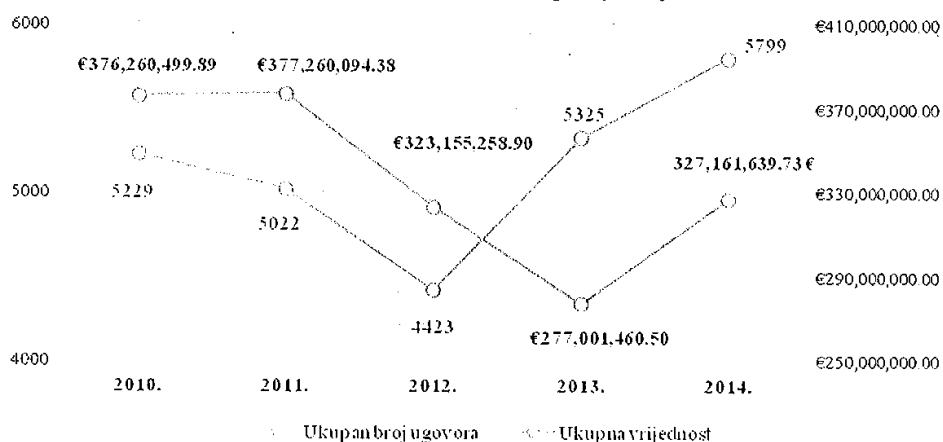
Analizom podataka iz predhodne 2013 godine može se uočiti da se broj ugovora u 2014. godinu, povećao za 474 ugovora tj. za nešto više od 8 %, što i u nominalnom odnosu čini, više, za preko 50 miliona eura.

Posmatrajući dalje ove podatke, da se zaključiti, da je vrijednost pojedinačnih ugovora u 2013. godini bila manja u odnosu na posmatranu 2014 za preko od 9 %.

Grafikonom 3 koji slijedi prikazano je kretanje ukupnog broja ugovora i ugovorene vrijednosti po godinama u navedenom periodu.

Grafikon 3

**Uporedni pregled ugovorenih javnih nabavki po godinama,
prema broju ugovora i ukupnoj vrijednosti**

Prema preliminarnim podacima BDP CG u 2014. godini iznosio je oko **3.4 milijard. eura**. Te je u odnosu na ovaj pokazatelj udio ukupne ugovorene vrijednosti za javne nabavke iskazan u procentima učešća javnih nabavki u BDP u 2014. godinu iznosio **9,62%**.

Učešće javnih nabavki u BDP posmatrano po godinama prikazano je u Tabeli 4 koja slijedi.

Tabela 9: Učešće javnih nabavki u ukupnom BDP po godinama

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
12,14%	11,43%	9,72 %	8,30 %	9,62%

Posmatrano učešće javnih nabavki u ukupnom BDP počev od 2011 pa do posmatrane 2014 godine je skoro ujednačeno.

8.3. Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu

Postupak javne nabavke određuje se prema procijenjenoj vrijednosti javne nabavke koja se razvrstava u sljedeće vrijednosne razrede, i to:

I vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost do 5.000 EUR-a, sprovodi se postupak neposrednog sporazuma;

II vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 5.000 EUR-a do 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 5.000 EUR-a do 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovodi se postupak šopinga;

III vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovode se postupci iz člana 20 tač. 1 do 7 ovog zakona.

Za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost u okviru I i II vrijednosnog razreda mogu se sprovesti i postupci iz člana 20 tač. 1 do 7 ovog zakona.

Tabela 10: Pregled ugovora prema vrijednosnim razredima

	Vrijednosni razredi	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
2010.	Nabavke velike vrijednosti	1769	258.967.460,11 €
	Nabavka šopingom	2070	14.380.313,78 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	57542	26.788.519,14 €
2011.	Nabavke velike vrijednosti	2554	342.613.920,35 €
	Nabavka šopingom	3475	15.507.728,70 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	57963	19.138.445,33 €
2012.	Nabavke velike vrijednosti	2694	289.492.670,54 €
	Nabavka šopingom	1729	13.941.245,77 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	54370	19.721.342,59 €
2013.	Nabavke velike vrijednosti	2995	239.944.977,82 €
	Nabavka šopingom	2330	16.605.717,42 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	64579	20.450.765,26 €
2014.	Nabavke velike vrijednosti	3028	289.550.682,40 €
	Nabavka šopingom	2771	16.882.918,81 €
	Nabavka neposrednim sporazumom	70659	20.728.038,52 €

U 2014. godini, nakon javnog oglašavanja poziva i sprovedenih postupaka javne nabavke, zaključeno je **3028** ugovora ukupne ugovorene vrijednosti od **289.550.682,40 eura** u skladu sa članom 20 stav 1 tačka 1 do 7 Zakona (*otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa i bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, okvirni sporazum, konsultanska usluga, konkurs*), zatim **2771** ugovora nakon sprovedenog šopinga u skladu sa članom 20 stav 1 tačka 8, u vrijednosti od **16.882.918,81 eura** i u skladu sa članom 20 stav 1 tačka 9 realizovano je **70659** ugovora (*faktura-račun*) neposrednim sporazumom ukupne vrijednosti od **20.728.038,52 eura**.

Odredbe Zakona kojima se reguliše otvoreni postupak primijenjuju se na šoping u onim aspektima koji nisu naročito navedeni u članu 29 Zakona.

Prema članu 29 Zakona, šoping postupak javne nabavke sprovodi službenik za javne nabavke na osnovu zahtjeva za dostavljanje ponuda **koji se objavljuje na portalu javnih nabavki.**

Ova posebna vrsta postupka nabavke, može biti pokrenuta samo jednom godišnje za isti predmet javne nabavke.

Ponudači mogu da podnesu samo po jednu ponudu i ne mogu da je mijenjaju.

Ponude se otvaraju javno, u prisustvu ovlaštenih predstavnika ponuđača sa priloženim punomoćjem potpisanim od strane ponuđača.

Službenik za javne nabavke dužan je da sačini zapisnik o javnom otvaranju ponuda, koji se dostavlja ponuđačima najkasnije u roku od tri dana od javnog otvaranja ponuda onim koji nijesu prisustvovali otvaranju.

U postupku javne nabavke šopingom ponuđač mora da ispunjava obavezni uslov za učestvovanje u postupku javne nabavke da je registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke, kao osnovne, odnosno pretežne djelatnosti.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude šopingom dodjeljuje se isključivo primjenom kriterijuma najniže ponudene cijene.

Rok za dostavljanje ponuda šopingom iznosi najmanje 12 dana od dana objavljivanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude, odnosno obustavi postupka javne nabavke šopingom objavljuje se na portalu javnih nabavki nadležnog organa uprave.

Član 30 Zakona definiše **neposredni sporazum** kao *“direktni dogovor između naručioca i ponuđača o uslovima javne nabavke”*.

Inače, neposredni sporazum se koristi za sitnije nabavke. Član 21 Zakona utvrđuje da se ovaj postupak sprovodi u slučaju nabavke čija je procijenjena vrijednost do 5.000 EUR-a. Ta vrijednost se podrazumijeva kao limitna ukupna godišnja suma koju jedan naručilac može utrošiti na nabavku određene nabavne kategorije uz primjenu postupka neposrednog sporazuma. Da li će naručilac tu sumu iscrpiti u jednom ili više postupaka zavisiće od njegovih konkretnih potreba za predmetima nabavke date nabavne kategorije.

Zakon takode predviđa i kumulativna ograničenja vrijednosti koju javni subjekt može na godišnjem nivou utrošiti putem neposrednog sporazuma za sve svoje nabavne kategorije. Ova ograničenja variraju u zavisnosti od veličine naručioca, odnosno visine njegovog ukupnog budžeta za javne nabavke. Član 30 Zakona u tom smislu utvrđuje da *“Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi”*:

- 10% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi do 200.000 EUR-a;
- 9% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 200.000 do 500.000 EUR-a;
- 8% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi od 500.000 do 800.000 EUR-a;
- 7% izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi preko 800.000 EUR-a.

Naručilac je dužan da vodi evidenciju javnih nabavki koje se sprovode putem neposrednog sporazuma i dostavi godišnji izvještaj o postupcima javnih nabavki sprovedenih neposrednim sporazumom, u skladu sa Zakonom.

Naručilac je takođe, obavezan da se pridržava odredbi koje se tiču procjene vrijednosti ugovora, uključujući zabranu dijeljenja predmeta nabavke u cilju izbjegavanja primjene odgovorajajućeg postupka definisanog zakonom.

Primjer: potrebne godišnje količine kancelarijskog materijala naručioca procijenjene su na iznos od 5.000,00 eura. Navedena sredstva su obezbijedena u Planu naručioca u punom iznosu. Naručilac može kompletnu količinu u navedenom iznosu nabaviti putem neposrednog sporazuma, a ne samo 10% od navedenog iznosa. Takođe, nabavka kancelarijskog materijala se može nabaviti i putem više neposrednih sporazuma, s tim da ukupna vrijednost tih neposrednih sporazuma ne smije preći iznos od 5.000,00 eura na godišnjem nivou.

Navedena nabavka kancelarijskog materijala, i sve nabavke drugih predmeta nabavke putem neposrednog sporazuma u ukupnom zbiru na godišnjem nivou nesmiju preći iznos od onog prikazanog u članu 30. stavu 2. Zakona, (roba, usluga i radova).

Član 117 i 118 obavezuje naručioca da vodi evidenciju postupaka javnih nabavki, i izvještava Upravu za javne nabavke o svakom ugovoru dodijeljenome prema procedurama člana 20. Pa i direktnog sporazuma sačinjenog a na način kakav je sačinjenog prema implementacionim aktima koje je utvrdila Uprava za javne nabavke i Ministarstvo finansija. i za postupke neposrednog sporazuma čl. 119 stav 1 vrijedi obaveza arhiviranja dokumentacije nastale u ovom postupku.

Uprava za javne nabavke smatra značajnim da upozna naručioca sa nekoliko značajnih karakteristika koje se tiču sprovođenja postupka neposrednog sporazuma:

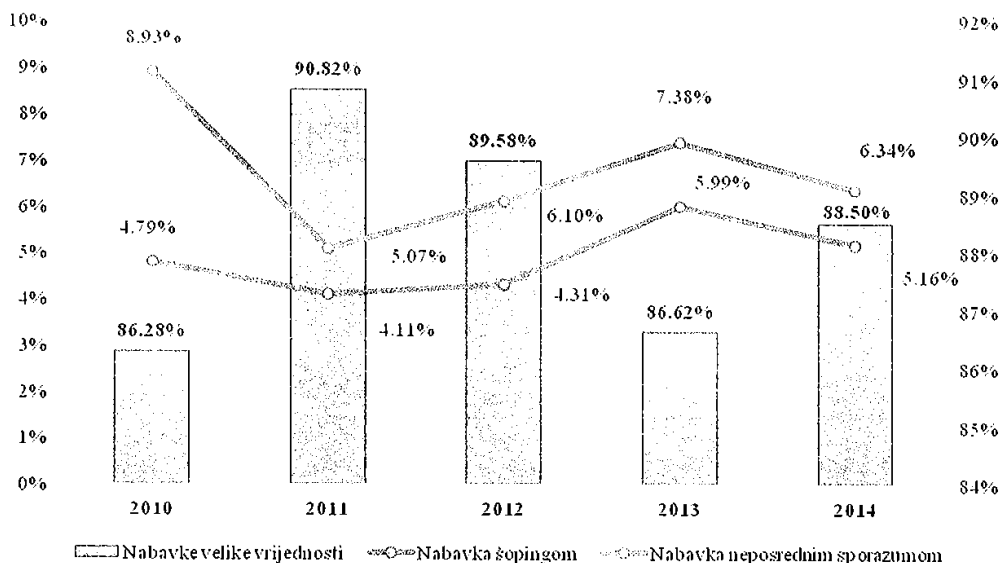
- Nabavke bi se morale odnositi na tekuće potrebe, odnosno nabavke koje nijesu obuhvaćene Planom ili se ukazala potreba, za većim obimom od planiranog, ili je riječ o nabavkama koje imaju karakter hitnosti,
- Da se ista roba, usluga ili radovi ne ponavljaju, odnosno po istom osnovu ne prelaze 5.000,00 eura na godišnje nivou,
- Nije potrebno formirati komisiju za otvaranje i vrednovanje ponuda,
- Naručilac mora voditi računa da vrijednost nabavke bude bazirana na cijenama prethodnih nabavki, odnosno tržišnim cijenama,
- Odabir ponuđača vršiti na osnovu provjere stanja na tržištu, prema trenutnim mogućnostima kojima raspolaže naručilac,
- Naručilac bira ponuđača na način koji garantuje adekvatnu razmjenu vrijednosti za novac,
- Naručilac može pregovarati sa ponuđačem po cijeni i to radi u skladu sa dobrom komercijalnom praksom,
- Realizacija nabavke se vrši zaključivanjem odgovarajućeg ugovora ili prihvatanjem narudžbenice, fakture ili sličnog dokumenta datog od ponuđača koji je podoban za plaćanje u skladu sa propisima o finansijsko knjigovodstvenom evidencijom.

Posmatrano 2010, 2014 godina neposredni sporazum ima stabilan trend, tj. ujednačenost njegovog korišćenja.

Učešće pojedinačnih nabavki u ukupnim nabavkama prikazano je Grafikonom 4;

Grafikon 4

Procentualni prikaz ugovorenih vrijednosti javnih nabavki po vrijednosnim razredima

Uvidom u procentualni prikaz ugovorenih vrijednosti javnih nabavki po vrijednosnim razredima u periodu od 2010 do 2014. godine može se zaključiti da se transparentnost postupaka javnih nabavki kreće preko 90%. U daljoj analizi pokazaćemo učešće svakog postupka procentualno kao i nominalno u ukupnim javnim nabavkama.

Može se zaključiti da naručioci u saradnji sa Upravom za javne nabavke preduzimaju s jedne strane sve potrebne mjere kojima se obezbjeđuje konkurencija među potencijalnim ponuđačima i

sa druge strane svijest o tome da transparentni postupci daju najbolju vrijednost za uloženi novac predstavlja važan motiv za korišćenje otvorenih procedura javnih nabavki.

Sve u svemu, evidentan je stabilan udio nabavki male vrijednosti u ukupnoj vrijednosti javnih nabavki.

U Tabeli 11 prikazano je učešće velikih i malih javnih nabavki po godinama za period od 2010 do 2014. godine.

Ako za 2012, 2013 i 2014. godinu izdvojimo nabavke šopingom, koji je u skladu sa ovim Zakonom transparentan postupak, objavljuje se na portalu javnih nabavki, za razliku od predhodnih godina kada se ovaj postupak sprovodio neposrednim prikupljanjem ponuda od ponuđača bez predhodnog objavljivanja, može se reći da je znatno povećana transparentnost.

Povećanjem transparentnosti uticalo se i na smanjenja potencijalnih rizika od korupcije.

Tabela 11: Prikaz učešća nabavki velike i male vrijednosti po godinama

		Broj	
		Nabavke velike vrijednosti	Nabavke male vrijednosti
Godina	2010.	86,28 %	13,72 %
	2011.	90,82 %	9,18 %
	2012.	89,58 %	10,41 %
	2013.	86,62 %	13,38 %
	2014.	88,50 %	11,50 %

8.4. Vrijednost javnih nabavki prema vrsti predmeta javne nabavke

Posmatrano po predmetu nabavke, u strukturi ukupne vrijednosti javnih nabavki u 2014. godini dominiraju robe sa 65,77%, slijede radovi sa 18,53% i usluge sa 15,70%.

U Tabelama 12 i 13 i Grafikonu 5 dati su podaci o ugovorenim nabavkama po vrsti predmeta javne nabavke po godinama u periodu od 2010 do 2014. godine, procentualno učešće vrsta predmeta javne nabavke za posmatrani period i grafički prikaz istog.

Tabela 12: Ugovorene nabavke po vrsti predmeta javne nabavke:

	Vrsta predmeta javne nabavke	Ugovorena vrijednost
2010.	Robe	100.877.299,02 €
	Usluge	49.962.166,87 €
	Radovi	149.296.827,12 €
2011.	Robe	163.251.429,97 €
	Usluge	67.354.998,00 €
	Radovi	111.999.105,61 €
2012.	Robe	200.282.733,26 €
	Usluge	45.513.712,68 €
	Radovi	77.358.812,96 €
2013.	Robe	170.009.348,69 €
	Usluge	44.992.600,27 €
	Radovi	61.999.511,54 €

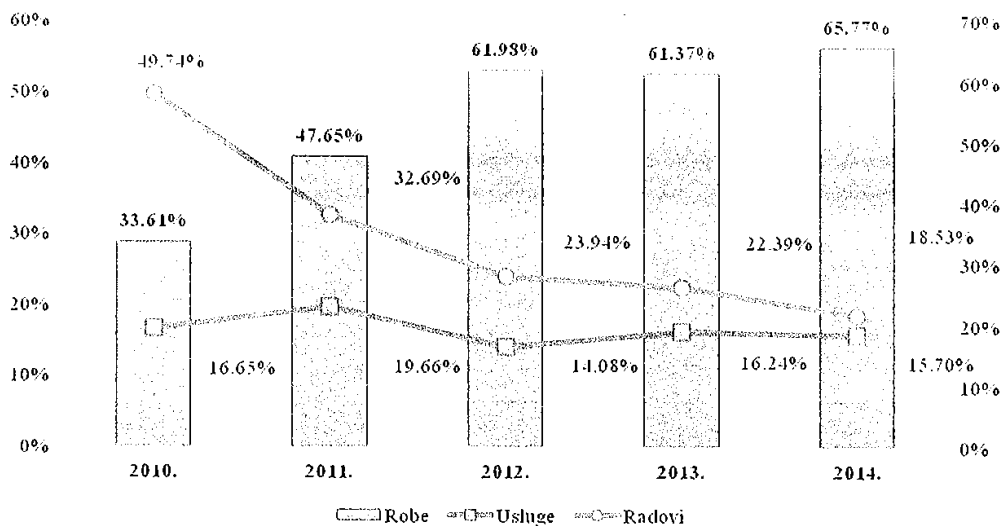
2014.	Robe	215.182.613,49 €
	Usluge	51.359.874,35 €
	Radovi	60.619.151,89 €

Tabela 13: Uporedni godišnji pregled „procent“ vrijednosti javnih nabavki po predmetima javne nabavke;

Godina		Predmet		
		Robe	Usluge	Radovi
2010.		33,61 %	16,65 %	49,74 %
2011.		47,65 %	19,66 %	32,69 %
2012.		61,98%	14,08%	23,94%
2013.		61,37 %	16,24 %	22,39 %
2014.		65,77 %	15,70 %	18,53 %

Grafikon 5

Grafički prikaz ugovorenih nabavki po predmetima javne nabavke

Iz prikazanog se može zaključiti da imamo kontinuirani pad ugovorene vrijednosti za nabavke ustupanja izvođenja radova od 49,74 % ukupne ugovorene vrijednosti u 2010. godini na 18,53 % u 2014. godini.

Učešće ugovorenih nabavki za robe ima rast u ukupnim ugovorenim javnim nabavkama sa 33,61 % u 2010. godini i blagim oscilacijama tokom narednih godina, čak do 65,77 % u 2014. godini.

Učešće ugovorenih nabavki za usluge zadržano je na približno istom nivou u periodu 2010-2014.

8.5. Nabavka po vrstama postupka

Jedan od najvažnijih pokazatelja funkcionisanja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori jeste kojim postupcima se sprovode javne nabavke, da li su korišćeni transparentni ili manje transparentni postupci, samim tim i manje konkurenti postupci.

Pored transparentnosti od posebne važnosti za javne nabavke u Crnoj Gori je obezbeđene konkurencije, samim tim i obaveze naručioca da preduzme sve mjere kojima se obezbeđuje konkurencija među ponuđačima.

Zakonom o javnim nabavkama u članu 6, uređena je obaveznost obježbjedenja konkurencije i nalaže se naručilacu da ne smije ograničiti konkurenciju, kao da ne smije onemogućiti bilo kog ponuđača da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje ili da koristi diskriminatorske uslove i kriterijume i mjerila koje favorizuju pojedine ponuđače.

Učešće transparentnih i manje transparentnih postupaka u vrijednosti javnih nabavki u Crnoj Gori i njihova struktura data je u Tabeli 14 i Grafikonu 6 i dat je prikaz po predmetima javne nabavke sa procijenjenim i ugovorenim vrijednostima.

Tabela 14: Broj ugovora po predmetima nabavke sa procijenjenom i ugovorenom vrijednošću

Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
	Otvoreni postupak	robe	1666	199.864.927,30 €	184.006.829,04 €
		usluge	733	28.742.054,31 €	28.075.341,37 €
		radovi	280	60.653.158,73 €	54.898.162,38 €
	Ograničeni postupak	robe	0	0,00 €	0,00 €
		usluge	1	7.000,00 €	6.497,40 €
		radovi	0	0,00 €	0,00 €
	Pregovarači postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	robe	0	0,00 €	0,00 €
		usluge	0	0,00 €	0,00 €
		radovi	0	0,00 €	0,00 €
	Pregovarači postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	robe	59	3.346.838,16 €	3.344.850,92 €
		usluge	74	4.246.915,08 €	4.056.971,56 €
		radovi	7	1.303.935,85 €	1.299.266,04 €
	Okvirni sporazum	robe	114	13.044.461,10 €	10.181.449,43 €
		usluge	82	3.297.001,79 €	3.155.565,26 €
		radovi	2	248.813,33 €	243.812,00 €
	Konsultantske usluge	robe	0	0,00 €	0,00 €
usluge		6	251.173,44 €	239.820,00 €	
radovi		0	0,00 €	0,00 €	
Dodjela javne nabavke konkursom	robe	0	0,00 €	0,00 €	
	usluge	4	46.612,00 €	42.117,00 €	
	radovi	0	0,00 €	0,00 €	
UKUPNO:			3028	315.052.891,09 €	289.550.682,40 €

k - Obrazac	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
	Male vrijednosti - Šoping	robe	1485	10.515.467,16 €	8.478.532,55 €
		usluge	1032	6.942.936,94 €	5.585.544,28 €

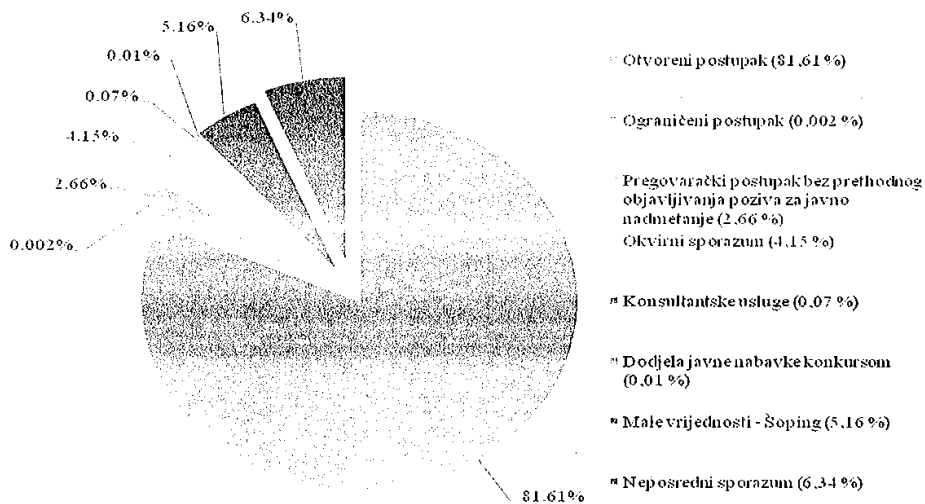
			€	
	radovi	254	3.125.620,21 €	2.818.841,98 €
	UKUPNO:	2771	20.584.024,31 €	16.882.918,81 €

Pravilnik - Obrazac C	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
	Neposredni sporazum	robe	3912 1		9.170.951,55 €
		usluge	3026 7		10.198.017,48 €
		radovi	1271		1.359.069,49 €
	UKUPNO:		7065 9		20.728.038,52 €

Struktura primjene pojedinih vrsta postupaka javnih nabavki u izvještajnom periodu je jasno grafički prikazano kako slijedi.

Grafikon 5

Procentualni prikaz ugovorene vrijednosti po vrsti postupka

Evidentno je da naručioci u Crnoj Gori najčešće koriste otvoreni postupak javne nabavke. Ovaj postupak karakteriše objavljivanje javnog poziva i odsustvo ograničenja ponuđačima da konkurišu za dobijanje posla i učestvuje sa 81,61% u ukupnom broju zaključenih ugovora u 2014.godini. Ako se tome doda broj zaključenih ugovora nakon predhodno spovedenog otvorenog postupka sa mogućnošću zaključivanja okvirnog sporazuma, koji iznosod 4,15 %, procenat transparentnosti se znatno uvećava.

Primjetno je ohrabrujuće korišćenje okvirnog sporazuma, a to je rezultat kontinuirane edukacije naručilaca u cilju objedinjavanja javnih nabavki koji u velikoj mjeri rezultiraju smanjenje troškova same nabavke, kao i drugih povoljnosti naručiocu.

U izvještajnom periodu naručioci su koristili postupak javne nabavke šopingom, takođe jedan od transparentnih postupaka sa učešćem u ugovorenoj vrijednosti je 5,16%, dok su se opredijelili za ograničeni postupak od 0,002% i nabavku konkursom u iznosu od 0,01% u ukupnom broju sprovedenih postupaka. Postupak nabavke konsultanskom uslugom koristilo je svega 0,07 % naručilaca.

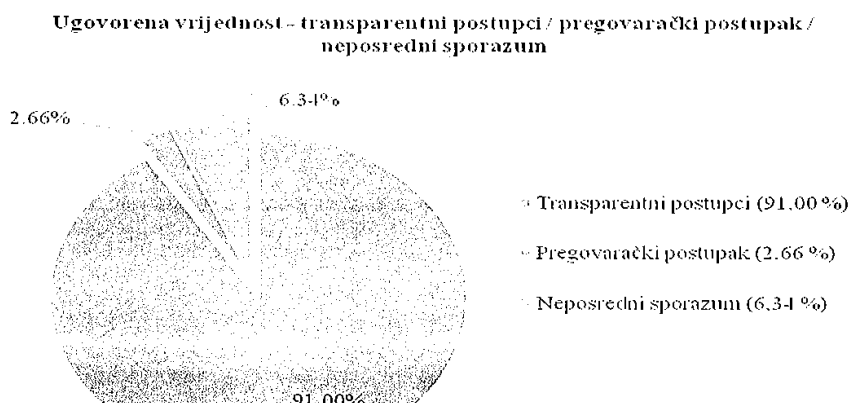
Uzimajući u obzir da je se okvirni sporazum radi zaključivanja okvirnog ugovora vrši u otvorenoj proceduri, kao i ograničeni postupak, šoping, konkurs, konsultantske usluge, dolazimo da se kroz javno objavljene procedure izvrši 91 % javnih nabavki u našoj zemlji.

Učešće pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje kao najmanje transparentnog postupka u ukupnom broju po vrijednosti čini iznos od 2,66%. Ovako nizak procenat učešća pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje je rezultat restriktivnog pristupa Uprave za javne nabavke prilikom razmatranja zahtjeva radi izdavanja predhodne saglasnosti u skladu sa Zakonom, kao i podizanje javne svijesti naručilaca, ponuđača i građana, da otvoreni postupak daje najbolju vrijednost za uloženi novac.

Udio postupka javne nabavke neposrednim sporazumom u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti u 2014. godini iznosi 6,34%. U prilogu izvještaja, radi potpunije informisanosti dat je pregled (Prilog 3) ugovorenih javnih nabavki po naručiocima sa najvećom ugovorenom vrijednošću nabavki neposrednim sporazumom kao najmanje transparentnog postupka.

U grafikonu 6 koji slijedi dat je prikaz korišćenja transparentnih i manje transparentnih postupaka za 2014. godinu.

Grafikon 6

Vidno je da je na tržištu javnih nabavki u Crnoj Gori obezbijedena je punu transparentnost i neograničena konkurencija.

Crnogorski zakon ne ugrađuje nijedan element (*preferencijal*) koji favorizuje domaće ponuđače u odnosu na inostrane ponuđače bilo iz zemalja članica EU ili zemalja koje su van članstva u EU.

Transparentnosti i pouzdanosti navode da predvidljivost i otvorenost moraju da karakterišu proces nabavki kroz primjenu transparentnosti propisa, mogućnosti, procesa, evidencija i rezultata i da obezbijede izradu dokumentacije, ugovora na način da bude jasna i nedvosmislena i da sadrže sve zahtjeve koji su sačinjeni od stavki koje bi trebalo nabaviti.

Transparentnost postupaka javnih nabavki ogleda se kroz sve faze postupka javnih nabavki, prije svega objavljivanjem plana javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana, poziva, odluke i ugovora, kao i preduzimanjem drugih radnji i mjera u skladu sa Zakonom.

8.6. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje

Uslovi pod kojima naručioci mogu pokrenuti pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje su posebno propisni članom 25 Zakona o javnim nabavkama. Važno je naglasiti da su u skladu sa članom 31 ovog zakona naručioci prije pokretanja postupka dužni su da pribave predhodnu saglasnost o ispunjenosti uslova od strane

Uprave za javne nabavke. Za pribavljanje predhodne saglasnosti uz zahtjev naručioci su u obavezi da dostave dokaze koji su povezani sa pravnim osnovom i predmetom javne nabavke.

Upravi za javne nabavke tokom 2014. godine pristigao je 134 zahtjev za saglasnost o osnovanosti primjene i davanje predhodne saglasnosti o ispunjesti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka bez predhodnog objavljivanja poziva za javno u skladu sa članom 25 Zakona. Stručne službe Uprave su pristigle zahtjeve obradile od čega je 95 zahtjeva usvojeno, dok je 45 odbijeno. Razlozi za ocjenu neispunjenosti uslova podnešenih zahtjeva je nedostavljanje valjanih dokaza koji su utemeljeni na odredbama Zakona, a sa druge strane i neispunjenost osnova u vezi sa materijalnim propisima koji regulišu predmet javne nabavke. Ovaj postupak Uprava sa posebnom pažnjom prati jer se radi o manje transparentnom postupku javnih nabavki. U Tabeli 11 koja slijedi jasno se vidi broj zahtjeva koji su ispunili uslove i broj odbijenih zahtjeva, a Grafikon 8 prikazuje najčešći osnov za primjenu pregovaračkog postupka bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u 2014. godini.

Tabela 15: Prikaz zahtjeva za pregovarački postupak

Zahtjevi koji su ispunjavali uslove	95
Zahtjevi koji su odbijeni	39
Ukupan broj podnijetih zahtjeva	134

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje učestvuje sa 2,66% u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti javnih nabavki u Crnoj Gori za 2014. godinu.

Ako detaljnije analiziramo ovaj postupak u vezi sa pojedinim pravnim, možemo zaključiti da je vezano za član 25 stav 1 tačka 1 alineja 1 Zakona za nabavku roba, usluga i izvođenja radova zaključeno % ukupne ugovorene vrijednosti. Naručioci koji su najčešće sprovodili ovaj postupak su: Dom Zdravlja Bar.

Obveznici primjene Zakona u vezi sa pravnim osnovom član 25 stav 1 tačka 1 alineja 2 za nabavku roba, usluga i izvođenja radova, opredjelivali su se kada zbog tehničkih, odnosno umjetničkih zahtjeva predmeta javne nabavke ili iz razloga koji su povezani sa zaštitom isključivih prava nabavku može da realizuje samo određeni ponuđač u 22,17% slučajeva. Naručioci koji su najčešće sprovodili o postupak u vezi sa navedenim pravnim osnovom su: Biotehnički fakultet, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo finansija, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

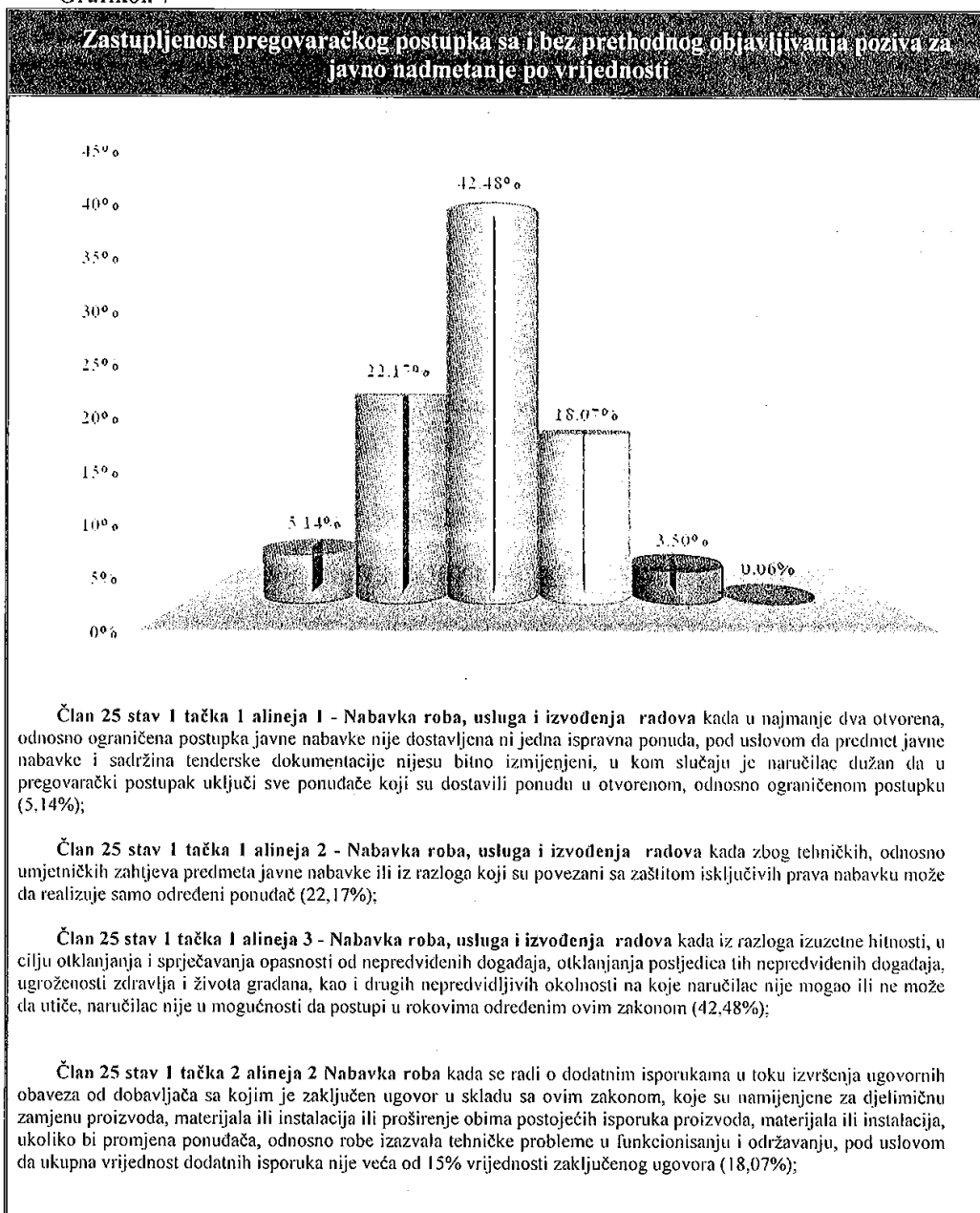
U vezi sa članom 25 stav 1 tačka 1 alineja 3 za nabavku roba, usluga i izvođenja radova kada iz razloga izuzetne hitnosti, u cilju otklanjanja i sprječavanja opasnosti od nepredviđenih događaja, otklanjanja posljedica tih nepredviđenih događaja, ugroženosti zdravlja i života građana, kao i drugih nepredvidljivih okolnosti na koje naručilac nije mogao ili ne može da utiče, naručilac nije u mogućnosti da postupi u rokovima određenim ovim zakonom, naručioci su zaključili ugovore u slučajevima od 42,48%. Bez obzira na hitnost naručioci su u obavezi da odrede primjeren rok za pripremu i sprovođenje procedure nabavke, kao i da ispoštuju rokove za zaštitu prava ponuđača i ovaj postupak je podložan žalbi. Ministarstvo finansija CG, KCCG, MUP CG, Fond za zdravstveno osiguranje.

Obveznici primjene Zakona opredjelili su se za član 25 stav 1 tačka 2 alijneja 2 u procentualnom iznosu od 18,07%. Ovaj postupak najčešće su koristili . Institut za javno zdravlje, Mintefarm, KCCG. Za član 25 stav 1 tačka 2 alineja 3 u iznosu od 0%, kao i član 25.stav 1 tačka 2 alineja 4 0%, član 25 stav 1 tačka 3 0%, dok su se za nabavku radova i usluga u vezi sa članom 25 stav 1 tačka 4 alineja 1 iskoristio je jedan broj naručilaca u iznosu od 3,5% ukupne ugovorene vrijednosti za pregovarački postupak bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje ovaj postupak koristila je najčešće Opština Bar Ministarstvo pravde, EPCG, član 25 stav 1 tačka 4 alineja 2 ukupno 0,06 %.

Ukupno oko 30 % od dostavljenih zahtjeva za sve navedene pravne osnove u vezi sa članom 25 zakona naručioči nijesu ispunili predviđeni uslov radi izdavanja predhodne saglasnosti.

Grafikon broj 7 nam pokazuje ukupno procentualno učešće pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja postupka javne nabavke; analiza je urađena u odnosu na ukupnu vrijednost pregovaračkog postupka iz Tabele 9 i ona iznosi: 8.701.088,52 eura, ugovorene vrijednosti.

Grafikon 7

Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1 -Nabavka usluga i ustupanja izvođenja radova koji nijesu obuhvaćeni ugovorom zaključenim po sprovedenom postupku javne nabavke, a usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci i tehnički ili ekonomski se ne mogu odvojiti od osnovnog ugovora bez većih teškoća za naručioca, pod uslovom da se ugovor čija ukupna vrijednost ne može da bude veća od 15% od vrijednosti zaključenog ugovora zaključi sa ponuđačem čiji ugovor je i dalje na snazi (3.50%):

Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1 -Nabavka usluga i ustupanja izvođenja radova koji nijesu obuhvaćeni ugovorom zaključenim po sprovedenom postupku javne nabavke, a usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci i tehnički ili ekonomski se ne mogu odvojiti od osnovnog ugovora bez većih teškoća za naručioca, pod uslovom da se ugovor čija ukupna vrijednost ne može da bude veća od 15% od vrijednosti zaključenog ugovora i da od zaključenja osnovnog ugovora nije proteklo više od 3 godine (0,06%):

U Crnoj Gori, ugovorena vrijednost nabavki zaključenih nakon sprovedenog pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje iznosi 2,66% ukupne ugovorene vrijednosti za izvještajni period.

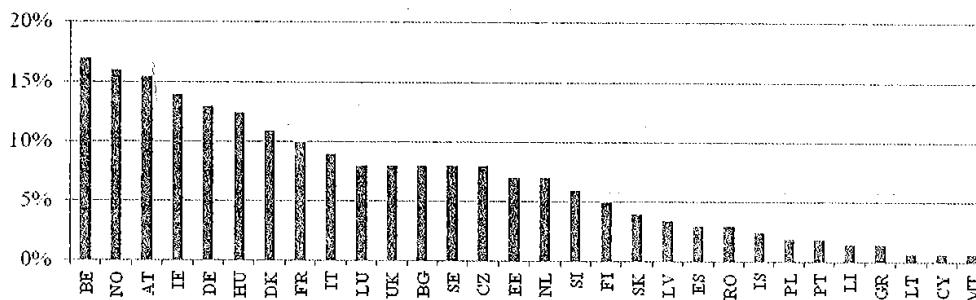
Ovaj procenat na primjer, u Hrvatskoj je u 2013. godini učešće pregovaračkog postupka bez objavljivanja iznosilo 12,23%, a u Srbiji je procenat ovog postupka nešto veći i iznosi 17,33% u 2013. godini, ovaj procenat u BiH iznosi 39,57%, a u Makedoniji 11%.

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje karakteriše odsustvo konkurencije jer se najčešće pregovara sa samo jednim ponuđačem, što naručioca stavlja u najmanje povoljan položaj. Za ovakve slučajeve Zakon je predvidio rješenje da je naručilac u obavezi da na Portalu Uprave objavi odluku da je izabrao najpovoljnijeg ponuđača sa kojim namjerava da zaključi ugovor. Pri tome, ponuđačima i zainteresovanim licima je ostavljen zakonski rok od 10 dana, od dana objavljivanja odluke da uloži žalbu naručiocu, ukoliko smatraju da i oni mogu ispuniti datu javnu nabavku, a ne samo odabrani ponuđač i samim tim da zaustave postupak nabavke, dok se ne donese konačna odluka. Međutim, ukoliko niko od ponuđača ili drugih zainteresovanih lica na čija prava ili obaveze odluka može da utiče ne uloži žalbu, naručilac po isteku roka od 10 dana, u skladu sa Zakonom, može da zaključi ugovor bez obzira na stvarnu opravdanost primjene pregovaračkog postupka za predmetnu javnu nabavku i izbor određenog ponuđača.

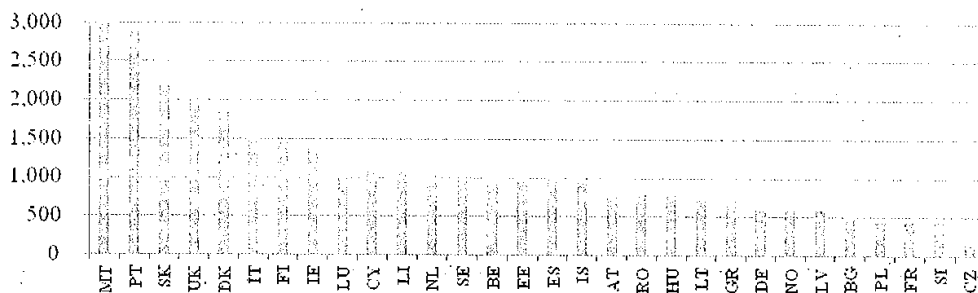
Pregovarački postupak sa predhodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje je transparentan dvofazni postupak u prvoj fazi i koji se sprovodi se u skladu članom 24 Zakona. Upravi za javne nabavke je pristigao jedan zahtjev koji je odobren ali nije realizovan i vezan je za zahtjev RTCG.

Grafikoni 8 i 9 pokazuju broj i vrijednost obavještenja u zemljama EU.

Grafikon 8: Upotreba pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u zemljama EU, po broju obavještenja.

Grafikon 9 - Upotreba pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u zemljama EU, po vrijednosti

Uporednim analizama korišćenjem pregovaračkog postupka bez predhodnog objavlivanja poziva za javno nadmetanje u Crnoj Gori i zemljama EU može se zaključiti da postoji puna opravdanost postojanja „*instituta*” predhodne saglasnosti koje izdaje Uprava za javne nabavke. Isto predstavlja dobar kontrolni mehanizam eventualne zloupotrebe primjene ovog postupka tamo gdje ne postoje argumentovana i zakonita rješenja. U cilju ocjene opravdanosti ili neopravdanosti primjene ovog postupka javne nabavke Uprava za javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama izdaje rješenje, koje kao svaki upravni akt ima pravnu pouku tj. mogućnost podnošenja žalbi na rješenje Ministarstvu finansija.

Na 39 ješenja o odbijanju zahtjeva koje je donijela Uprava u 2014. godini, nije izjavljena nijedna žalba nadležnom organu.

8.7. Okvirni sporazum

Sporazum kojim se utvrđuje okvir za zaključivanje pojedninačnih ugovora o javnoj nabavci tokom perioda njegove važnosti i koji se može zaključiti nakon sprovedenog otvorenog javnog nadmetanja ili ograničenog postupka javnih nabavki i ako su ispunjeni uslovi vezano za predmet javne nabavke u skladu sa članom 26 Zakona na period od 1 do 4 godine. Prije pokretanja otvorenog ili ograničenog postupka sa mogućnošću zaključivanja okvirnog sporazuma naručioci su u obavezi da pribave predhodnu saglasnost Uprave za javne nabavke. U vezi sa zaključivanjem okvirnog sporazuma tokom 2014. godine Upravi je pristiglo ukupno 135 zahtjeva za dobijanje predhodne saglasnosti ukupne procijenjene vrijednosti 16.590.276,22 eura. Obzirom da je ovo postupak koji u potpunosti zadovoljava uslove u skladu sa osnovnim načelima javne nabavke, transparentnosti postupka i obezbjeđivanje konkurencije i ravnopravnosti po ocjeni stručnih službi Uprave, 133 zahtjeva je ispunilo uslove u skladu sa Zakonom, a 2 su odbijena. Naručioci su se najčešće opredjeljivali za pokretanje otvorenog postupka, sa mogućnošću zaključivanja okvirnog sporazuma kada su predmet ugovora svakodnevne usluge ili potrošne robe, stalne popravke ili radovi na održavanju i kada se zaključivanjem istovjetnih ugovora smanjuju troškovi nabavke, a najčešće za usluge mobilne telefonije, usluge fiksne telefonije, zakup robe, nabavka goriva, lož ulja, medicinskih sredstava, i drugo.

Važno je napomenuti da je ugovorena vrijednost okvirnim sporazumom u 2014. godini iznosila 13.580.826,69 eura što je rezultiralo zaključivanjem 198 ugovora.

Analiza ukazuje na to da je učešće okvirnog sporazuma u odnosu na 2013 godinu veće za 246% u ukupnoj vrijednosti ugovorne vrijednosti, a u odnosu na broj dodijeljenih ugovora veće za 127 ugovora tj. 278 %.

U tabeli 16 dat je uporedni prikaz korišćenja okvirnog sporazuma za zaključivanje pojedninačnih ugovora o javnoj nabavci za 2013. i 2014. godinu sa svim elementima:

Tabela 16

2013. godina				2014. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Roobe	18	2.350.074,86 €	2.122.630,22 €	Robe	114	13.044.461,10 €	10.181.449,43 €

Usluge	52	4.072.931,00 €	3.331.158,98 €	Usluge	82	3.297.001,79 €	3.155.565,26 €
Radovi	1	50.000,00 €	50.000,00 €	Radovi	2	248.813,33 €	243.812,00 €

8.8. Ostvarene uštede

U Tabeli 17 koja slijedi dat je jasan prikaz broja ugovora, procijenjena vrijednost i ugovorena vrijednost sa ostvarenim uštedama po vrstama postupka javne nabavke koje su naručioci zaključili u izvještajnom periodu. U ovom prikazu nijesu uzete u obzir nabavke sprovedene neposrednim sporazumom.

Naglašavamo da su naručioci u obavezi planiraju javnu nabavku i iskazuju procijenjenu vrijednost za svaki predmet javne nabavke u Planu javnih nabavki, odluci o pokretanju postupka javne nabavke, pozivu za javno nadmetanje i tendereskoj dokumentaciji.

Procijenjena vrijednost javne nabavke iskazuje se u EUR-ima, sa zaračunatim PDV-om. Prilikom određivanja procijenjene vrijednosti javne nabavke naručilac je dužan da uračuna samo troškove neophodne za izvršenje ugovora o nabavci robe, usluga i izvođenja radova i isto sačini u skladu sa Zakonom koji je uredio određivanje procijenjene vrijednosti. Ponudač je u obavezi da sačini ponudu u okviru procijenje vrijednosti u suprotnom ponuda je neispravna.

Tabela 17: Ostvarene uštede

Vrsta postupka	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Ušteda
Otvoreni postupak	2679	289.260.140,34 €	266.980.332,79 €	22.279.807,55 €
Ograničeni postupak	1	7.000,00 €	6.497,40 €	502,60 €
Pregovarači postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	0	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Pregovarači postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	140	8.897.689,09 €	8.701.088,52 €	196.600,57 €
Okvirni sporazum	198	16.590.276,22 €	13.580.826,69 €	3.009.449,53 €
Konsultantske usluge	6	251.173,44 €	239.820,00 €	11.353,44 €
Dodjela javne nabavke konkursom	4	46.612,00 €	42.117,00 €	4.495,00 €
Male vrijednosti - Šoping	2771	20.584.024,31 €	16.882.918,81 €	3.701.105,50 €
UKUPNO:	5799	335.636.915,40 €	306.433.601,21 €	29.203.314,19 €

Zakon o javnim nabavkama je uredio uslove za pokretanje postupka javne nabavke koje treba da ispuni naručilac, da su obezbijedena sredstva za tu nabavku i da je nabavka predviđena planom javnih nabavki naručioca, a obaveza naručioca je da sam uredi način planiranja, kriterijume za planiranje, iskazivanja i utvrđivanje stvarnih potreba, izradu tehničke specifikacije u skladu sa predmetom javne nabavke, iskazivanje procijenjene vrijednosti predmetne javne nabave u skladu sa metodologijom predviđenom ovim zakonom, način ispitivanja tržišta, izbor određivanja vrste postupka, dinamike pokretanja postupka, postojanja potrebe centralizacije nabavke za taj predmet, provjera usaglašenosti plana sa budžetom, rokovi za izradu plana, način donošenja plana, realizaciju plana, kontrolu realizacije plana, način izvještavanja i druga pitanja od značaja za sprovođenje postupka javne nabavke.

Na taj način naručilac doprinosi efekasnijem i efektivnijem trošenju javnih sredstava, smanjenju troškova životnog ciklusa predmeta javne nabavke, tj. troškova nabavke, upotrebe i održavanja i odlaganja nakon upotrebe.

Sve ove faze treba sagledati kako bi svaki naručilac imao uticaj na ukupno smanjenje troškova i ostvarenje ušteda u javnim nabavkama. Međutim jedan od efekata ušteda može se posmatrati i kroz odnos planiranih i ugovorenih javnih nabavki za realizovane postupke u izvještajnom periodu.

8.9. Prikaz ugovorenih vrijednosti po vrstama postupka za 2013. i 2014. godinu

Broj evidentiranih zaključenih ugovora u 2014. godine je 76458 ugovora ukupne ugovorene vrijednosti od 327.161.639,73 eura, a u 2013. godini je 69904 i ukupne ugovorene vrijednosti od 277.001.460,50 eura.

Vidno je da je u 2014. godini veća ugovorena vrijednost a i veći broj ugovora u odnosu na 2013. godinu.

Kretanje ugovorene vrijednosti i broja ugovora po vrstama postupaka je jasno prikazan u Tabeli 18 koja slijedi.

Tabela 18 – Uporedni pokazatelji prema vrstama postupka za 2013. i 2014. godinu

VRSTA POSTUPKA	Ugovorena vrijednost 2013.			Ugovorena vrijednost 2014.		
	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost	%	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost	%
Otvoreni postupak	2747	225.015.448,49€	81,23%	2679	266.980.332,79 €	81,61%
Ograničeni postupak	2	60.889,17 €	0,02%	1	6.497,40 €	0,02%
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva	6	145.251,72 €	0,05%	0	0,00 €	0,00%
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva	161	9.019.939,24 €	3,26%	140	8.701.088,52 €	2,66%
Okvirni sporazum	71	5.503.789,20 €	1,99%	198	13.580.826,69 €	4,15%
Konsultantske usluge	8	199.660,00 €	0,07%	6	239.820,00 €	0,07%
Konkurs	0	0,00 €	0%	4	42.117,00 €	0,01%
Šoping	2330	16.605.717,42 €	5,99%	2771	16.882.918,81 €	5,16%
Neposredni sporazum	64579	20.450.765,26 €	7,38%	70659	20.728.038,52 €	6,34%
Ukupno	69904	277.001.460,50€		76458	327.161.639,73€	

8.10. Intezitet konkurencije u postupcima javnih nabavki

Naručioci su dužni da preduzmu sve mjere i radnje kojima će obezbijediti konkurenciju među ponuđačima u skladu sa zakonom. Sloboda kretanja roba i usluga, tržišno nadmetanje, nesmetana konkurencija, jedno je od najvažnijih faktora u sagledavanju efikasnosti sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

Slobodna konkurencija među ponuđačima omogućava naručiocu kao kupcu, u ovom slučaju državi nabavku roba, radova i usluga pod najpovoljnijim uslovima. U tom cilju treba težiti obezbjeđenju pune konkurencije u postupcima javnih nabavki.

Efekti primjene transparentnosti postupaka javnih nabavki i obezbeđenje jednakih uslova u postupcima javnih nabavki mogu se u praksi ocjenjivati preko inteziteta konkurencije među ponuđačima.

Prosječan broj pristiglih ponuda po zaključenom ugovoru, standardni pokazatelj inteziteta konkurencije u javnim nabavkama, prikazan je u Tabeli 19.

Shodno pokazateljima koji su dati, prosječan broj pristiglih ponuda posmatrano u periodu od 2010. godine je u stalnom padu. U 2010. godini prosjek pristiglih ponuda je 4,57 ponuda po jednom postupku, dok je u 2014. godini broj ponuda po postupku povećan na 3,52. Što je za oko 12% više nego u predhodnoj godini.

Tabela 19 – Intenzitet konkurencije u postupcima javnih nabavki

		Broj
		Prosječan broj ponuda po tenderu
Godina	2010.	4,57
	2011.	4,34
	2012.	4,09
	2013.	3,10
	2014.	3,52

8.11. Učešće međunarodnih ponuđača na tenderima u našoj zemlji

Ukupna vrijednost javnih nabavki sa učešćem međunarodnih ponuđača u Crnoj Gori iznosi 52.634.864,39 €, što čini 16,09%.

8.12. Kriterijumi za ocjenu ponuda

Direktive definišu kriterijume koje naručilac može koristiti kako bi ocijenio podnešene ponude i kako bi osigurao koja je najbolja. Nabranje kriterijuma standardizira proces dodjele ugovora i osigurava transparentnost i pravnu ispravnost. Kriterijumi se objavljuju na samom početku postupka – u javnom pozivu i u tenderskoj dokumentaciji. Poznavajući konkretne kriterijume za dodjelu ugovora unaprijed, svi potencijalni ponuđači imaju jasnu sliku o tome koji aspekti budućeg ugovora jesu bitni naručiocu i time su u poziciji da pripreme svoje ponude u skladu sa tim.

Prema članu 55. Direktive 2004/18 i članu 53. Direktive 2004/17/EC postoje dva kriterijuma za dodjelu ugovora:

- Najniža cijena;
- Ekonomski najprihvatljivija ponuda.

Oba kriterijuma su jednaka; ne postoji preferencija kada su oni u pitanju. Izbor odgovarajućeg kriterijuma leži na naručiocu, koji od slučaja do slučaja odlučuje o tome koji će kriterijum primjenjivati. Zemlje članice EU, koje primjenjuju ove Direktive ne smiju ograničiti ovo pravo naručiocu – na primjer ne smiju nametati to da u slučaju građevinskih radova bude korišten samo kriterijum najniže cijene (*C-247/02, Sintesi, p. 42*).

U praksi kriterijum ekonomski najprihvatljivije ponude se koristi mnogo češće nego kriterijum najniže cijene. Kako analiza objavljenih obavještenja o javnoj nabavci u TED-u pokazuje, u većini postupaka koje su organizovale institucije ponude iz javnog sektora koristi se kriterijum ekonomski najprihvatljivije (84%), dok se kriterijum najniže cijene koristi samo u 16% postupaka. Postoji samo mala razlika kada su u pitanju različiti postupci: kriterijumi najniže cijene je malo češći kada su u pitanju robe (18%) nego kada su u pitanju usluge ili radovi (15%). Ipak, postoje, značajne razlike među zemljama članicama. Uopšteno, u novim zemljama članicama se češće koristi kriterijum najniže cijene (**Litvanija 90%, Kipar 80%, Poljska 70%, Slovenija 70%, ali i Grčka 45% i Austrija 40%**); dok većina starih zemalja članica skoro nikada ili rijetko

koristi taj kriterijum (Francuska ili Španija 2%, Velika Britanija i Irska 4%, Njemačka 10%). Ove zemlje češće primjenjuju kriterijum ekonomski najprihvatljivije ponude.

Prvi pomenuti kriterijum jeste kriterij najniže cijene (*lowest price*) i on je prilično jasan. Postoji samo jedan segment koji se posmatra – cijena; i najjeftinija ponuda se bira. Ovaj kriterijum je jasan, jednostavno aritmetičan; ne ostavlja prostor za nasumičnost ili manipulaciju. Prednosti: brzina i transparentnost (*jasnost*) u procesu donošenja odluke. Ali on ne posjeduje kvalitativni aspekt posmatranja ponude; može favorizirati jeftinije ponude nauštrb onih kvalitetnijih.

Drugi kriterijum, ekonomski najpovoljnija ponuda (*economically most advantageous tender*), omogućava da se ocijeni ponuda sa osvrtom na kombinaciju mnogih različitih kriterijuma, vezanih za sam predmet nabavke. Direktive navode listu takvih kriterijuma: cijena, kvalitet, tehnički aspekt, estetika i funkcionalnost, ekološke karakteristike, tekući troškovi, racionalna potrošnja, usluge nakon prodaje i tehnička pomoć, datum ili period dostave (izvršenja), i dr.

Ova lista je samo primjer i tu je tek kao pokazatelj. Naručilac može pored ovih kriterijuma primjeniti i druge kriterijume, pod uslovom da su kriterijumi: konzistentni sa osnovnim principima zakona EU; primjenjeni u skladu sa zahtjevima postupka – podnijeti od samog početka potencijalnim ponuđaču (*slučaj 31/87, Beenjes, p. 37*); vezani za predmet ugovora i osmišljeni samo kako bi se došlo do ekonomski najpovoljnije ponude (*C- 324/93, Evans Medical i Macfarlan Smith, p. 42*). Iako svi kriterijumi moraju biti usko vezani sa predmetom ugovora, oni ne moraju uvijek biti isključivo ekonomske prirode (*npr. estetski*) (*C-513/99, Concordia Bus Finland, p. 55*). Objektivni kriterijumi osiguravaju usklađenost sa principima transparentnosti, nediskriminacije i jednakog tretmana i trebali bi garantovati to da ponude budu ocijenjene pod uslovima efikasne konkurencije (*recital (46) Preamble Direktivi 2004/18*). Princip jednakog tretmana zahtijeva da kriterijumi za dodjelu ugovora budu formulirani i primijenjeni na objektivna načina i jednoobrazno na sve ponuđače. Kriterijumi za dodjelu ugovora bi trebali biti formulisani, u pozivu i u tenderskoj dokumentaciji, tako da dozvoljavaju svim relativno informisanim i prosječno zainteresovanim ponuđačima da ih tumače na isti način.

Tabela 20 pokazuje kako se ova dva kriterijuma koriste u Crnoj Gori iskazano procentima;

Najniža ponuđena cijena	Ekonomski najpovoljnija ponuda
87,21 %	12,79%

9. REZIME IZVJEŠTAJA

Uprava za javne nabavke je objavila Listu obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama za 2014. godinu i ona broji ukupno 621 obveznika, što je u odnosu na 698 obveznika u 2013. godini, manje za 77 ili 11,03%.

Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama dostavilo je ukupno 608 obveznika primjene ovog zakona a 13 naručilaca nije dostavilo izvještaj, što procentualno iznosi 2,09% od ukupnog broja obveznika primjene Zakona.

Zabrinjavajuća je činjenica da 65 obveznika primjene ZoJN nije imalo poslovnih aktivnosti i isti su to pisano potvrdili u dopisima dostavljeni Upravi.

Izvještajem su obuhvaćeni podaci za period 01. januara do 31. decembra 2014. godine koji su dostavili obveznici primjene za 5799 ugovorenih javnih nabavki zaključena nakon sprovedenih postupaka javne nabavke.

Prema preliminarnim podacima Monstat-a, u Crnoj Gori BDP za 2014. godinu iznosio je 3.4 milijarde eura.

Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2014. godinu iznosi 327.161.639,73 eura. Ugovorena vrijednost je povećana za 50.160.179,20 eura ili za oko 14% u odnosu na 2013. godinu i ukazuje na već izdvajanja iz „Budžeta“ za nabavku roba, radova i usluga za izvještajni period.

Ukupna ugovorena vrijednost za velike nabavke je 289.550.682,40 eura, za nabavke šopingom 16.882.918,81 eura, za nabavke neposrednim sporazumom 20.728.038,52 eura.

U 2014. godini zaključeno je ukupno 3028 ugovora velike vrijednosti, 2771 ugovora nabavke male vrijednosti šopingom i 70659 ugovora nabavkom neposrednim sporazumom.

Učešće transparentnih postupaka u ugovorenoj vrijednosti iznosi 91 %.

U 2014. godini za robe je ugovoreno 215.182.613,49 eura, za radove 60.619.151,89 eura, a za usluge 51.359.874,35 eura.

Posmatrano po predmetima javne nabavke u strukturi ukupne ugovorene vrijednosti javnih nabavki u 2014. godini robe učestvuju sa 65,77%, radova sa 18,53%, a usluge sa 15,70%, što je na približnom nivou kao i u 2013 i 2012. godinu.

Ugovorena vrijednost u odnosu na procijenjenu vrijednost javnih nabavki je niža, samim tim su ostvarene uštede u iznosu od 29.203.314,19 eura koje su posmatrano po vrsti postupka javnih nabavki najveće kada je ugovor zaključen nakon otvorenog javnog nadmetanja i šopingom i ukazuje na značaj ovih postupaka i vaznost načela transparentnosti.

Ostvareni intezitet konkurencije u postupcima javnih nabavki je 3,52 ponuda po postupku, što je povećanje u odnosu na 2013 godinu za oko 12 % i jako je ohrabrujuće.

Naručioci su u 87,21% postupaka javnih nabavki koristili kriterijum najniže ponuđena cijena, a 12, 79 % kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda.

Radi podsjećanja, oba kriterijuma su jednaka; ne postoji preferencija kada su oni u pitanju. Izbor odgovarajućeg kriterijuma leži na naručiocu, koji od slučaja do slučaja odlučuje o tome koji će kriterijum primjenjivati. Zemlje članice EU, koje primjenjuju ove Direktive ne smiju ograničiti ovo pravo naručiocu – na primjer ne smiju nametati to da u slučaju građevinskih radova bude korišten samo kriterijum najniže cijene (C-247/02, *Sintesi*, p. 42).

Evidentna je razlika kod određenog broja naručilaca između ukupne procijenjene planirane vrijednosti i ugovorene vrijednosti javnih nabavki u 2014. godini (*Prilog 4*).

Planiranje i procijenjivanje vrijednosti javnih nabavki spada u redovne aktivnosti obveznika primjene zakona i to je faza u kojoj se ogleda odnos naručioca sa državom i zakonitost postupanja naručioca u ovoj fazi je osigurana kroz zakonodavstvo i nadzorne funkcije unutar države.

Zakon o javnim nabavkama je propisao obavezu planiranja i način određivanja procijenjene vrijednosti koje su naručioci u obavezi da primjenjuju prilikom nabavke roba, usluga i radova

10. ZAKLJUČCI

Vlada Crne Gore usvojila je Izvještaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2014. godinu i utvrdila sljedeće:

Zadužuje se:

1. Ministarstvo finansija da u saradnji sa Upravom za javne nabavke, nastavi sa aktivnostima na pregovaračkoj pozicijom definisanom Poglavljem 5 – javne nabavke;

2. Uprava za javne nabavke, da u skladu sa novim ovlašćenjima donese i objavi godišnji Program monitoringa praćenja implementacije Zakona i primjene procedura i standarda sa aspekta zakonitosti i opravdanosti rješenja;

3. Uprava za javne nabavke, da nastavi aktivnosti na izgradnji održivog, permanentnog nacionalnog sistema obuke u ovoj oblasti, u cilju razvoja profesionalnih vještina službenika za javne nabavke i drugih lica uključenih u implementaciju Zakona o javnim nabavkama, naročito sa aspekta primjene budućeg zakonodavstva koje primat daju ekonomskim rješenjima, prije svega oslonjenih na ulogu dobrog planiranja, zaštiti životne sredine i elektronskim javnim nabavkama;

4. Uprava za javne nabavke, da objavi Izvještaj o javnim nabavkama na Portalu Uprave za javne nabavke (www.ujn.gov.me), a obveznike koji nijesu pokazali ažurnost u izvještavanju o javnim nabavkama, nijesu dobro planirali i dr. uključi u intenzivniju kontrolu i edukaciju u 2015. godini u saradnji sa ostalim organima državne uprave;

5. Uprava za javne nabavke, Ministarstvo finansija i Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije da nastave dalje unaprijeđivanje aktivnosti na uvođenju i razvoju elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori;

6. Upravu za javne nabavke da pored internih mehanizama kontrole, ostvari i efikasnu eksternu kontrolu uspostavljanjem mehanizama koordinacije između Uprave za javne nabavke, Državne Komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, Državne revizorske institucije i Uprave za inspeksijske poslove. Takođe je neophodno da pomenuti organi ostvare dobru saradnju sa pravosuđem, a prije svega Tužilaštvom, Vijećem za prekršaje i Upravnim sudom;

7. Ministarstvo finansija da obezbijedi dovoljne administrativne kapacitete Upravi za javne nabavke, koja po Novom Zakonu, ima važnu preventivnu ulogu u sprječavanju zaključivanja ugovora po neosnovanim pregovaračkim postupcima.

Vlada CG, konstatuje da podaci predstavljeni u ovom Izvještaju o javnim nabavkama u CG za 2014. godinu upoređeni sa predhodnim periodima predstavljaju postojanje značajnog napretka u oblasti javnih nabavki u našoj zemlji.

11. PRILOZI

Prilog 1: Naručioci koji nijesu dostavili izvještaj

R edni broj	NAZIV NARUČIOCA
1	Hemijska industrija „POLIEX“ ad Berane
2	JU Radio Bijelo Polje, Bijelo Polje
3	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Budva
4	Preduzeće za konsalting i inženjering BSP - Budva
5	JP Sportski centar - Cetinje
6	EI Obod - Cetinje
7	JP za stambeno-komunalne djelatnosti - Plav
8	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. Podgorica
9	Inventivnost doo - Podgorica
10	Pobjeda ad – Podgorica
11	Radoje Dakić a.d. Podgorica
12	JP održavanje i izgradnja - Šavnik
13	JU Centar za kulturu, sport i medije - Šavnik

Prilog 2: Naručioci sa najvećom razlikom između planiranih i ugovorenih javnih nabavki

R.B	Naziv organizacije	Plan javnih nabavki za 2014. godinu	Ugovorena vrijednost za 2014. godinu
1	Opština Budva	99.274.140,00 €	1.219.262,07 €
2	Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić	190.785.848,95 €	108.459.447,86 €
3	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	80.322.647,50 €	4.968.076,33 €
4	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	90.607.564,32 €	23.278.015,51 €
5	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	44.077.562,00 €	15.523.541,53 €
6	Klinički centar Crne Gore	24.185.688,75 €	7.343.672,33 €
7	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.	15.645.298,00 €	3.062.159,29 €
8	Aerodromi Crne Gore ad	8.566.400,00 €	2.827.366,29 €
9	Ministarstvo unutrašnjih poslova	11.050.781,26 €	5.486.416,24 €
10	Opština Pljevlja	4.675.096,00 €	834.081,90 €
11	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	16.075.094,01 €	12.385.827,15 €
12	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	4.735.563,32 €	1.258.271,95 €
13	JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje - Budva	3.371.000,00 €	489.120,98 €
14	Montecargo ad Podgorica	4.415.390,00 €	1.679.659,15 €
15	Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora	4.154.700,00 €	1.571.017,75 €
16	Opština Ulcinj	3.263.900,00 €	803.701,68 €
17	Posta Crne Gore ad	3.162.350,00 €	1.098.165,95 €
18	Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore	2.802.900,00 €	745.544,68 €
19	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	2.816.928,00 €	767.671,59 €
20	Putevi doo Podgorica	3.410.000,00 €	1.460.267,37 €
21	Željeznička infrastruktura Crne Gore ad Podgorica	3.406.853,76 €	1.489.902,96 €
22	Opština Rožaje	2.341.000,00 €	470.477,29 €
23	Glavni grad Podgorica	3.354.530,00 €	1.633.940,52 €
24	Ministarstvo odbrane	5.650.505,00 €	3.992.667,53 €
25	Radio-difuzni centar doo Podgorica	2.251.480,00 €	736.040,42 €
26	Monteput doo Podgorica	2.000.750,00 €	537.372,75 €
27	Ministarstvo prosvjete	5.816.898,05 €	4.415.411,05 €
28	Opština Tivat	2.136.600,00 €	986.807,50 €
29	JU Dom učenika i studenata Podgorica	3.100.000,00 €	2.037.756,27 €
30	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	2.558.000,00 €	1.498.653,56 €

Prilog 3: Naručioci sa najvećim vrijednostima ugovorenih nabavki neposrednim sporazumom

R.B.	Naziv organizacije	Ugovorena vrijednost neposrednim sporazumom	Ukupna ugovorena vrijednost	%
1	Agencija za elektronske medije	110.606,20 €	138.831,12 €	79,67%
2	Agencija za nadzor osiguranja	76.638,55 €	110.978,47 €	69,06%
3	Agencija za stanovanje doo - Podgorica	226.931,48 €	709.529,50 €	31,98%
4	Deponija doo - Podgorica	196.315,48 €	728.964,34 €	26,93%
5	Državna revizorska institucija, Podgorica	68.470,91 €	158.772,40 €	43,13%

6	Javno stambeno komunalno preduzeće - Plužine	63.729,22 €	178.726,22 €	35,66%
7	JP Čistoća - Pljevlja	66.153,73 €	161.953,73 €	40,85%
8	JP Komunalne djelatnosti - Ulcinj	62.628,47 €	228.528,47 €	27,41%
9	JP Komunalno - Nikšić	118.028,31 €	568.337,92 €	20,77%
10	JP Vodovod - Pljevlja	344.794,40 €	481.004,64 €	71,68%
11	JP Vodovod i kanalizacija - Danilovgrad	85.141,61 €	287.557,96 €	29,61%
12	JP Vodovod i kanalizacija - Nikšić	121.732,82 €	678.266,44 €	17,95%
13	JPU "Dina Vrbica" - Podgorica	61.552,31 €	509.545,68 €	12,08%
14	JPU "Dragan Kovačević" - Nikšić	76.589,74 €	216.744,73 €	35,34%
15	JPU "Ljubica Popović" - Podgorica	69.439,60 €	573.235,08 €	12,11%
16	JPU "Radost" - Kotor	69.019,78 €	174.836,58 €	39,48%
17	JU Centar za djecu i mlade "Ljubović" - Podgorica	123.914,60 €	123.914,60 €	100,00%
18	JU Centar za socijalni rad za opštine Podgorica i Danilovgrad	88.701,23 €	103.701,23 €	85,54%
19	JU Dječji dom "Mladost" - Bijela, HN	148.926,70 €	441.104,75 €	33,76%
20	JU "Dom starih "Grabovac" - Risan, Kotor	90.687,60 €	710.977,29 €	12,76%
21	JU OS "Bać" - Rožaje	83.830,07 €	83.830,07 €	100,00%
22	JU Srednja elektro-ekonomska škola - Bijelo Polje	176.975,83 €	176.975,83 €	100,00%
23	JU Zavod "Komanski most" - Podgorica	60.351,00 €	282.916,00 €	21,33%
24	JZU Dom zdravlja - Bar	84.939,62 €	133.646,14 €	63,56%
25	JZU Dom zdravlja - Nikšić	83.790,87 €	171.951,34 €	48,73%
26	JZU Opšta bolnica - Bijelo Polje	72.528,98 €	301.322,68 €	24,07%
27	JZU Opšta bolnica - Kotor	70.816,09 €	287.874,83 €	24,60%
28	JZU Opšta bolnica - Nikšić	170.073,31 €	878.877,04 €	19,35%
29	JZU Opšta bolnica "Danilo I" - Cetinje	96.965,03 €	348.690,97 €	27,81%
30	JZU Opšta bolnica "Blažo Orlandić" - Bar	69.707,90 €	378.335,75 €	18,42%
31	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoc Crne Gore	150.394,64 €	249.626,21 €	60,25%
32	Komunalno doo - Kotor	81.396,22 €	512.574,19 €	15,88%
33	Kraljevsko pozorište "Zetski dom" - Cetinje	144.593,51 €	210.356,48 €	68,74%
34	Lokalni javni emiter Radio i televizija Nikšić doo - Nikšić	65.253,11 €	88.861,95 €	73,43%
35	Luka Kotor ad - Kotor	159.548,87 €	488.493,63 €	32,66%

5				
3 6	Ministarstvo kulture CG	104.214,24 €	366.235,57 €	28,46%
3 7	Ministarstvo rada i socijalnog staranja CG	449.372,26 €	767.671,59 €	58,54%
3 8	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija CG	102.960,65 €	304.539,89 €	33,81%
3 9	Monteput doo - Podgorica	69.785,87 €	537.372,75 €	12,99%
4 0	Narodni muzej Crne Gore	225.032,67 €	859.537,33 €	26,18%
4 1	Opština Bar	70.900,54 €	594.128,33 €	11,93%
4 2	Opština Danilovgrad	63.193,16 €	266.465,31 €	23,72%
4 3	Opština Nikšić	293.280,47 €	634.146,57 €	46,25%
4 4	Opština Pljevlja	150.879,00 €	834.081,90 €	18,09%
4 5	Opština Žabljak	66.032,18 €	273.114,44 €	24,18%
4 6	Parking servis doo - Podgorica	78.210,81 €	99.864,47 €	78,32%
4 7	Prijestonica Cetinje	61.546,37 €	272.111,82 €	22,62%
4 8	Radio i televizija Crne Gore	99.973,08 €	688.355,84 €	14,52%
4 9	Radio-difuzni centar doo - Podgorica	161.290,49 €	736.040,42 €	21,91%
5 0	Sekretarijat Sudskog savjeta	115.078,37 €	734.546,88 €	15,67%
5 1	Skupština Crne Gore	126.405,82 €	616.414,30 €	20,51%
5 2	Sportski objekti doo - Podgorica	62.602,93 €	339.818,25 €	18,42%
5 3	Turistička organizacija opštine Budva	130.826,84 €	399.248,84 €	32,77%
5 4	Vodovod i kanalizacija doo - Cetinje	93.396,57 €	749.595,27 €	12,46%
5 5	Vodovod i kanalizacija doo - Herceg Novi	230.569,55 €	586.831,50 €	39,29%
5 6	Vodovod i kanalizacija doo - Kotor	131.332,41 €	391.548,56 €	33,54%
5 7	Vodovod i kanalizacija doo - Tivat	240.196,06 €	277.323,16 €	86,61%
5 8	Vrhovno državno tužilaštvo	116.578,44 €	239.653,64 €	48,64%
5 9	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	134.186,01 €	325.344,21 €	41,24%

Prilog 4: Ponudači sa najvećim ugovorenim javnim nabavkama u 2014. godini

Re dni broj	Naziv ponuđača	Ugovorena vrijednost
1	Glosarij doo - Podgorica	20.073.226,22 €
2	Jugopertol ad - Kotor	13.352.465,89 €
3	Farmegra doo - Podgorica	9.713.764,14 €
4	Novi Volvox doo - Podgorica	8.638.658,57 €
5	Urion doo - Podgorica	4.247.832,67 €
6	Veletex doo - Podgorica	3.252.024,21 €
7	Medica doo - Podgorica	2.944.821,61 €
8	Hemomont doo - Podgorica	2.277.402,35 €
9	Tehnogradnja doo - Pljevlja	1.938.150,86 €
10	Ing Invest doo - Danilovgrad	1.912.608,00 €
11	Montenegrobonus doo - Cetinje	1.878.752,20 €
12	Unipred doo - Bijelo Polje	1.821.616,81 €
13	Lukoil Montenegro doo - Podgorica	1.750.943,75 €
14	Farmalab doo - Podgorica	1.677.327,49 €
15	Crnogorski Telekom ad - Podgorica	1.525.858,89 €
16	Anikon doo - Niš, Srbija	1.500.158,87 €
17	Jolly Commerce doo - Podgorica	1.467.547,54 €
18	Deloitte doo - Podgorica	1.463.700,00 €
19	Mehanizacija i programat ad - Nikšić	1.455.147,25 €
20	Farmont doo - Podgorica	1.365.274,80 €

Prilog 5: Ugovori sklopljeni sa ponuđačima iz regiona i EU

R. B.	Naziv naručioca	Vrsta predmeta	Naziv ponuđača	Ugovorena vrijednost
1	Aerodromi Crne Gore ad	Usluge	"Hewlett - Packard (Schweiz) GmbH", Dubendorf, Switzerland	139.700,00 €
2	Aerodromi Crne Gore ad	Robe	"Jugoscan"d.o.o. Beograd	712.810,00 €
3	Aerodromi Crne Gore ad	Robe	"Security company Cobra" Beograd, Srbija	78.895,00 €
4	Aerodromi Crne Gore ad	Robe	"Smiths Heimann GmbH" Njemačka	395.840,41 €
5	Agencija za elektro- nske komunikacije i poštansku djelatnost	Usluge	Mibo Komunikacije d.o.o., BIH	51.170,00 €
6	Agencija za elektro- nske komunikacije i poštansku djelatnost	Robe	Mibo Komunikacije d.o.o., BIH	7.699,30 €
7	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice	Usluge	Konzorcijum "Urbanprojekt" ad Čačak i "Civil Engineer" doo, Srbija i Crna Gora	8.330,00 €
8	Agencija za lijekove i medicinska sredstva	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora doo	2.331,45 €
9	Agencija za zaštitu životne sredine	Usluge	Ekonerg doo Zagreb, Hrvatska	31.200,00 €
10	Agencija za zaštitu	Usluge	Ekonerg doo Zagreb, Hrvatska	39.000,00 €

	životne sredine			
11	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	Anafer Novi Sad, doo, Srbija	999,57 €
12	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	ANALYSIS, doo Beograd- Srbija	2.950,00 €
13	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	DSP CHROMATOGRAPHY, doo Beograd, Srbija	3.933,60 €
14	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	ANALYSIS,doo Beograd, Srbija	4.199,67 €
15	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	ANNAFER, doo Novi Sad/Srbija	1.670,00 €
16	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	Ekonerg Zagreb, doo Hrvatska	4.500,00 €
17	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	Ekonerg Zagreb, doo Hrvatska	2.000,00 €
18	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	EUROTEST, doo Sarajevo,BiH	7.000,00 €
19	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	OGRANAK SHIMADZU BRANCH, DOO Beograd/Srbija	1.810,00 €
20	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	Ogranak Shimadzu Branch,doo Beograd	10.999,17 €
21	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	Ogranak Shimadzu Branch,doo Beograd, Srbija	11.868,00 €
22	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	OGRANAK SHIMADZU BRANCH ,doo Beograd/Srbija	5.736,00 €
23	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	Ogranak Shimadzu Branch,doo Beograd, Srbija	20.000,00 €
24	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	ORION VEGGIANO,doo – Italija	5.408,00 €
25	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	Super Lab,doo Beograd, Srbija	7.992,64 €
26	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	UNI-CHEM,doo Beograd, Srbija	7.000,00 €
27	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	INSTITUT ZA NUKLEARNE NAUKE „VINČA“ Beograd, Srbija	4.500,00 €
28	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	Institut za nuklearne nauke VINČA Beograd, Srbija	1.796,44 €
29	Centar za ekotoksi- kološka istraživanja, doo	Robe	MESSER TEHNOGAS ad BEOGRAD, Srbija	53.104,75 €

	Podgorica			
30	Centar za ekotoksi-kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	UNI-CHEM Beograd, Srbija	16.245,02 €
31	Centar za ekotoksi-kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	UNI-CHEM Beograd, Srbija	13.173,40 €
32	Centar za ekotoksi-kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	UNI-CHEM Beograd, Srbija	22.749,23 €
33	Centar za ekotoksi-kološka istraživanja, doo Podgorica	Robe	UNI-CHEM Beograd, Srbija	5.425,61 €
34	Centar za ekotoksi-kološka istraživanja, doo Podgorica	Usluge	Institut za nuklearne nauke Beograd – VINČA, Srbija	5.688,00 €
35	Centralna banka Crne Gore	Usluge	CIS doo, Novi Sad, Srbija	16.779,00 €
36	Centralna banka Crne Gore	Usluge	CMA Small Systems AB, Stockholm, Švedska	82.538,40 €
37	Centralna banka Crne Gore	Usluge	MDS Informatički inženjering doo, Beograd, Srbija	21.475,35 €
38	Centralna banka Crne Gore	Usluge	MRG export-import doo, Beograd, Srbija	3.900,00 €
39	Centralna banka Crne Gore	Robe	Neolibris doo, Pančevo, Srbija	6.180,74 €
40	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Robe	ABB doo, Hrvatska	867.950,30 €
41	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Usluge	EI Nikola Tesla ad Beograd, Srbija	10.576,80 €
42	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Usluge	Elektroenergetski koordinacioni centar doo Beograd, Srbija	169.182,00 €
43	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Usluge	Institut Milan Vidmar, Ljubljana, Slovenija	42.840,00 €
44	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Robe	Končar D&ST dd, Zagreb, Hrvatska	116.963,91 €
45	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Radovi	Končar D&ST dd Zagreb, Hrvatska	139.598,90 €
46	Čistoća doo - Podgorica	Robe	SERVIS SEKOM doo, Kraljevo, Srbija	10.000,00 €
47	Čistoća doo - Podgorica	Robe	TEHNIX doo, Donji Kraljevac, Hrvatska	10.262,56 €
48	Čistoća doo - Podgorica	Robe	TEHNIX doo, Donji Kraljevac, Hrvatska	10.262,56 €
49	Čistoća doo - Podgorica	Robe	TEHNIX doo, Donji Kraljevac, Hrvatska	2.730,07 €
50	Čistoća doo - Podgorica	Robe	TEHNIX doo, Donji Kraljevac, Hrvatska	3.597,72 €
51	Čistoća doo - Podgorica	Robe	TEHNIX doo, Donji Kraljevac, Hrvatska	13.504,59 €
52	Čistoća doo - Podgorica	Robe	TEHNIX doo, Donji	5.131,28 €

			Kraljevac, Hrvatska	
53	Državni arhiv	Robe	Europapier adria, Zagreb, Hrvatska	6.552,34 €
54	Državni arhiv	Robe	Kabas doo, Sarajevo, BiH	9.996,00 €
55	Ekonomski fakultet Podgorica	Usluge	VALICON doo, Beograd, Srbija	4.987,00 €
56	Ekonomski fakultet Podgorica	Usluge	NEOLIBRIS doo, Pančevo, Srbija	9.792,00 €
57	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Radovi	Institut IZIIS – Skoplje, Makedonija	49.980,00 €
58	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Usluge	Institut za ispitivanje metala – Centar za metale i energetiku	34.986,00 €
59	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Usluge	JV FAAS doo i Rudnap Group Minel Kotlogradnja a.d., Beograd, Srbija	99.781,50 €
60	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Elektroprivreda Srbije, Beograd	7.827.254,41 €
61	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	ERS - Trebinje	7.363.098,02 €
62	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	GEN-i - Beograd	6.170.757,80 €
63	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Interenegro - Beograd	2.806.260,10 €
64	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Interenegro - Sarajevo	238.843,00 €
65	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Petrol - Sarajevo	3.644.553,73 €
66	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Petrol - Beograd	2.507.085,10 €
67	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	EFT - Švajcarska	233.052,50 €
68	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	HSE - Ljubljana	1.155.624,00 €
69	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Elektroprivreda Srbije, Beograd	252.368,75 €
70	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Robe	Axpo - Beograd	632.613,60 €
71	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Konzorcijum „Energo Servis“ doo Istočno Sarajevo i „K-Inel“ doo Istočno Sarajevo, BiH	24.990,00 €
72	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Andino Hydropower engineering d.o.o. Ljubljana, Slovenija	21.396,22 €
73	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	ANND VASIĆ doo Beograd, Srbija	11.183,03 €
74	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Centar za kontrolu i ispitivanje doo Beograd, Srbija	24.633,00 €
75	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	ComAir Beograd, Srbija	8.022,00 €
76	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Inenco, doo Zagreb, Hrvatska	46.638,03 €
77	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	PD Termoprema, doo, Beograd, Srbija	75.208,00 €
78	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Ro Ro System, doo Beograd, Srbija	245.734,20 €
79	Elektroprivreda Crne	Usluge	Unimast, doo Beograd, Srbija	9.520,00 €

	Gore ad			
80	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	El Nikola Tesla, Obrenovac, Srbija	5.509,70 €
81	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	El Nikola Tesla doo, Obrenovac, Srbija	12.887,70 €
82	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	El Nikola Tesla doo, Obrenovac, Srbija	27.822,20 €
83	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	El Nikola Tesla doo, Obrenovac, Srbija	10.965,85 €
84	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Elektroremont ad Subotica, Srbija	46.671,80 €
85	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Elektrotehnički institut „Nikola Tesla“ a.d Srbija	29.997,52 €
86	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Elektrotehnički institut Nikola Tesla ad Beograd, Srbija	190.400,00 €
87	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Enelex spol s.r.o. Chvaletice, Češka	139.230,00 €
88	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Energo Servis, Istočno Sarajevo, BiH,	72.530,50 €
89	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Energo Control doo Zagreb, Hrvatska	19.749,24 €
90	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Energoprojekt – Hidroinženjering AD, Beograd, Srbija	69.698,30 €
91	Elektroprivreda Crne Gore ad	Radovi	Energoprojekt – Hidroinženjering AD, Beograd, Srbija	149.761,50 €
92	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Hemija Patenting d.o.o Lukavac, BiH	30.637,74 €
93	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Hemija patenting doo Tuzla, BiH	8.282,40 €
94	Elektroprivreda Crne Gore ad	Radovi	ICI doo, Beograd, Srbija	99.960,00 €
95	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	InfoDom doo Zagreb, Hrvatska	238.000,00 €
96	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Kedra doo Beograd, Srbija	84.252,00 €
97	Elektroprivreda Crne Gore ad	Radovi	Konzorcijum „Balkan Energy Team“ doo Beograd, „EL TE Inženjering“ doo Skoplje i „Geomont“ doo Novi Sad	233.478,00 €
98	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Konzorcijum „Digit“ d.o.o. Beograd i „InfoDom“ d.o.o. Zagreb, Hrvatska	198.730,00 €
99	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Konzorcijum DOO „Balkan energy team“ Beograd i DOO „ELTE Inženjering“ Skopje/Makedonija	375.088,00 €
100	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Konzorcijum doo Asseco SEE Beograd doo Čikom Podgorica doo ST Crna Gora Podgorica,	686.630,00 €
101	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Konzorcijum Montex Hidromont doo Nikšić&Tehnika KB Beograd, Srbija	34.510,00 €
102	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Konzorcijum Saga CG d.o.o. Podgorica i SAGA d.o.o.	198.750,00 €

			Beograd, Srbija	
103	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Konzorcijuma DOO „Balkan energy team“ Beograd i DOO „Tehnički centar Inspekt“ Obrenovac / Srbija	43.792,00 €
104	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Konzorcijumu Ibe dd Ljubljana & Irigo Consulting doo Ljubljana, Slovenija	189.230,00 €
105	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Meris doo Beograd, Srbija	41.352,50 €
106	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Modekolo doo, Beograd, Srbija	112.833,67 €
107	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Patenting d.o.o. Beograd, Srbija	35.941,57 €
108	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Potens Perforacija d.o.o. Požega, Srbija	224.316,16 €
109	Elektroprivreda Crne Gore ad	Radovi	Rade Končar – Servis d.o.o. Skoplje, Makedonija	112.000,00 €
110	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Siemens dd Zagreb, Hrvatska	47.500,00 €
111	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Tehnovinča doo Beograd, Srbija	10.472,00 €
112	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Telem doo, Maribor, Slovenija	11.949,98 €
113	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	Telem doo Maribor, Slovenija	19.873,00 €
114	Elektroprivreda Crne Gore ad	Robe	Voith Hydro GmbH&Co.KG St. Polten, Austrija	939.981,00 €
115	Elektroprivreda Crne Gore ad	Usluge	ZP MG Servis doo Karlovac & Končar Institut, Hrvatska	44.506,00 €
116	Elektrotehnički fakultet	Robe	Dex d.o.o. Beograd, Srbija	151.401,02 €
117	Elektrotehnički fakultet	Robe	Dex. doo, Beograd, Srbija	4.700,00 €
118	Fakultet za pomorstvo Kotor	Robe	Belmet 97 doo, Zagreb, Hrvatska	13.892,00 €
119	Fakultet za pomorstvo Kotor	Robe	Krug International doo, Malta	9.992,00 €
120	Fakultet za pomorstvo Kotor	Robe	Laboratorija doo, Beograd, Srbija	5.597,00 €
121	Fond za zatitu depozita	Usluge	Oracle Srbija & Crna Gora doo Beograd, Srbija	1.599,73 €
122	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Ecotrade, Beograd, Srbija	13.372,00 €
123	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Ecotrade, Beograd, Srbija	1.650,00 €
124	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Usluge	Oracle Srbija i Crne Gora, Beograd, Srbija	66.595,98 €
125	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Peyton medical, Beograd, Srbija	101.664,00 €
126	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Peyton medical, Beograd, Srbija	45.116,60 €
127	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Peyton medical, Beograd, Srbija	717,60 €
128	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Peyton medical, Beograd, Srbija	1.499,40 €
129	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Peyton medical, Beograd, Srbija	2.883,60 €

9	osiguranje CG		Srbija	
13 0	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Robe	Peyton pedicat, Beograd, Srbija	3.920,00 €
13 1	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	CAE STD LTD, Engleska	34.500,00 €
13 2	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Honeywell, Engleska	121.500,00 €
13 3	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Ipsos Strategic Marketing, Beograd, Srbija	20.200,00 €
13 4	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Aero Dienst GmbH & CO. KG. Njemačka	200.000,00 €
13 5	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge	Bombardier-Smart Part Plus, Njemačka	90.000,00 €
13 6	J.P. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“	Usluge	Anikon doo Niš, Srbija	15.000,00 €
13 7	J.P. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“	Usluge	Appraisal associates doo, Beograd, Srbija	9.877,00 €
13 8	J.P. Vodovod i kanalizacija – Nikšić	Robe	Hidrosanitas doo – Beograd, Srbija	4.260,20 €
13 9	J.P. Vodovod i kanalizacija – Nikšić	Robe	Patenting doo – Beograd, Srbija	6.372,45 €
14 0	J.P. Vodovod i kanalizacija Bar	Robe	ADR protecta aqua, Zemun, Srbija	5.735,80 €
14 1	J.P. Vodovod i kanalizacija Bar	Usluge	Fluks, Užice, Srbija	19.051,90 €
14 2	J.P. Vodovod i kanalizacija Bar	Robe	Insa, Zemun, Srbija	37.903,88 €
14 3	J.P. Vodovod i kanalizacija Bar	Usluge	Insa, Zemun, Srbija	17.415,41 €
14 4	Javno komunalno preduzece Kotor	Robe	USLUGA ad Bačka Topola, Srbija	14.252,40 €
14 5	JKP „Komunalno Nikšić“	Robe	MAZZOLA INTERNATIONAL doo Doroslovo, BiH	8.456,21 €
14 6	JKP „Komunalno Nikšić“	Robe	USLUGA ad Bačka Topola, Srbija	13.080,00 €
14 7	JKP „Komunalno Nikšić“	Robe	USLUGA ad Bačka Topola, Srbija	2.780,00 €
14 8	JKP „Komunalno Nikšić“	Robe	USLUGA ad Bačka Topola, Srbija	1.690,00 €
14 9	JKP „Komunalno Nikšić“	Robe	USLUGA ad Bačka Topola, Srbija	6.915,00 €
15 0	JP „Komunalno“ Berane	Usluge	„Idi Ninčić“ Prijepolje, Srbija	7.000,00 €
15 1	JP „Komunalno“ Berane	Usluge	„Idi Ninčić“ Prijepolje, Srbija	2.000,00 €
15 2	JP „Komunalno“ Berane	Usluge	„Idi Ninčić“ Prijepolje, Srbija	2.000,00 €
15 3	JP Sportski centar Niksic	Robe	HefTrix Sport doo, Beograd, Srbija	14.994,00 €
15 4	JP Vodovod – Pljevlja	Robe	AQVA INTERMA INŽENJERING Beograd, Srbija	12.615,19 €
15 5	JP Vodovod – Pljevlja	Robe	AQVA INTERMA INŽENJERING Beograd, Srbija	12.615,19 €
15 6	JP Vodovod – Pljevlja	Usluge	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE Užice, Srbija	10.666,08 €
15	JP Vodovod – Pljevlja	Usluge	ZAVOD ZA JAVNO	10.666,08 €

7			ZDRAVLJE Užice, Srbija	
15 8	JPU „Ljubica Popović“	Robe	Zomex doo, Beograd, Srbija	4.756,43 €
15 9	JPU „Ljubica Popović“	Robe	Zomex doo, Beograd, Srbija	24.106,07 €
16 0	JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	Robe	VAKA EURESKO doo, Novi Sad, Srbija	1.730,00 €
16 1	JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“	Usluge	Energo-Komerc Plus, Vrbas, Srbija	1.145,00 €
16 2	JU Specijalistička veterinarska laboratorija	Usluge	Superlab d.o.o. Beograd, Srbija	1.831,00 €
16 3	JU Specijalistička veterinarska laboratorija	Usluge	Visaris d.o.o. Beograd, Srbija	2.142,00 €
16 4	JU VSS „Policijska akademija“	Robe	RMW construction doo, Beograd, Srbija	7.229,25 €
16 5	JZU DZ Bijelo Polje	Robe	AGE, doo, Beograd, Srbija	22.200,00 €
16 6	JZU Opšta Bolnica „Danilo I“ Cetinje	Robe	Profesional medic, Beograd, Srbija	9.880,00 €
16 7	JZU Opšta Bolnica Bijelo Polje	Robe	ELEKTROMAGIC,doo, Beograd, Srbija	21.500,00 €
16 8	Klinički centar Crne Gore	Robe	Ecotrade doo Niš, Srbija	4.987,41 €
16 9	Klinički centar Crne Gore	Robe	Emedis doo, Beograd, Srbija	12.900,00 €
17 0	Klinički centar Crne Gore	Usluge	Gorenje GTI doo Beograd, Srbija	126.000,00 €
17 1	Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper doo Beograd, Srbija	43.849,80 €
17 2	Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper doo Beograd, Srbija	29.983,80 €
17 3	Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper doo Beograd, Srbija	35.190,00 €
17 4	Klinički centar Crne Gore	Robe	Gosper doo Beograd, Srbija	133.997,50 €
17 5	Klinički centar Crne Gore	Robe	Kefo doo Beograd, Srbija	3.956,85 €
17 6	Klinički centar Crne Gore	Robe	Medial group doo Beograd, Srbija	24.882,90 €
17 7	Klinički centar Crne Gore	Usluge	Mladost turist ad Beograd, Srbija	12.000,00 €
17 8	Klinički centar Crne Gore	Usluge	Neolibris doo Pančevo, Srbija	14.504,00 €
17 9	Klinički centar Crne Gore	Robe	Neomedica doo Beograd, Srbija	2.750,00 €
18 0	Klinički centar Crne Gore	Robe	Neomedica doo Beograd, Srbija	18.750,00 €
18 1	Klinički centar Crne Gore	Robe	Omnia medic doo Zenica, BiH	10.399,00 €
18 2	Klinički centar Crne Gore	Robe	Omnia medic doo Zenica, BiH	2.500,00 €
18 3	Klinički centar Crne Gore	Robe	Tim Co doo Beograd, Srbija	29.880,00 €
18 4	Klinički centar Crne Gore	Robe	Tim Co doo Beograd, Srbija	5.970,00 €

18 5	Klinički centar Crne Gore	Usluge	Voxel doo Beograd, Srbija	11.900,80 €
18 6	Komunalno Tivat doo	Usluge	SERVIS SEKOM-KV doo Kraljevo, Srbija	4.736,20 €
18 7	Komunalno, doo Budva	Robe	GFP doo Beograd, Srbija	20.648,88 €
18 8	Komunalno, doo Budva	Robe	MULTIPARTNER SISTEM doo Nova Pazova, Srbija	52.300,50 €
18 9	Komunalno, doo Budva	Robe	TEHNIX doo Hrvatska	24.960,00 €
19 0	Komunalno, doo Cetinje	Robe	PK doo Rijeka Hrvatska	5.355,00 €
19 1	Komunalno, doo Cetinje	Robe	PK doo Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Rijeka, Hrvatska	5.900,02 €
19 2	Komunalno, doo Danilovgrad	Robe	Hemos Impregnacija, Zvornik, BiH	12.406,00 €
19 3	Komunalno, doo Cetinje	Robe	MISS MODA doo Arilje, Srbija	3.447,10 €
19 4	Luka Kotor ad Kotor	Robe	„Jugoscan” doo Beograd, Srbija	45.011,75 €
19 5	Ministarstvo ekonomije	Usluge	Geoquest System B.V. Hag, Holandija	16.247,07 €
19 6	Ministarstvo finansija	Usluge	Atos doo Beograd, Srbija	99.948,10 €
19 7	Ministarstvo finansija	Usluge	Atos It Solutions and Services doo, Zagreb, Hrvatska	199.800,00 €
19 8	Ministarstvo finansija	Usluge	Com trade Ljubljana, Slovenija	12.000,00 €
19 9	Ministarstvo finansija	Radovi	Dvad doo, Beograd, Srbija	146.304,13 €
20 0	Ministarstvo finansija	Radovi	DVAD doo, Beograd, Srbija	145.084,93 €
20 1	Ministarstvo finansija	Radovi	Mezo sistem doo Beograd, Srbija	43.200,00 €
20 2	Ministarstvo finansija	Radovi	Mezosystem doo, Beograd, Srbija	42.840,00 €
20 3	Ministarstvo finansija	Usluge	Mojmir Mrak sp, Hrvatska	22.800,00 €
20 4	Ministarstvo finansija	Usluge	Oracle Srbija & Crna Gora Beograd, Beograd, Srbija	45.969,80 €
20 5	Ministarstvo finansija	Usluge	SAP West Balkans, Beograd, Srbija	70.486,35 €
20 6	Ministarstvo finansija	Usluge	Sap West Balkans doo, Beograd, Srbija	176.539,95 €
20 7	Ministarstvo finansija	Usluge	VEKOM GEO SAP Beograd, Srbija	35.800,00 €
20 8	Ministarstvo finansija	Usluge	VEKOM GEO SAP, Beograd, Srbija	34.200,00 €
20 9	Ministarstvo finansija	Usluge	ZZI doo, Ljubljana, Slovenija	162.912,12 €
21 0	Ministarstvo odbrane	Usluge	Arsenal Rem doo, Kraljevo, Srbija	31.535,00 €
21 1	Ministarstvo odbrane	Usluge	Arsenal Rem, Kraljevo, Srbija	4.998,00 €
21 2	Ministarstvo odbrane	Usluge	Arsenal Rem doo, Kraljevo, Srbija	9.996,00 €

21 3	Ministarstvo odbrane	Usluge	Arsenal Rem doo, Kraljevo, Srbija	2.998,80 €
21 4	Ministarstvo odbrane	Usluge	Arsenal Rem doo, Kraljevo, Srbija	19.992,00 €
21 5	Ministarstvo odbrane	Usluge	Delfin servis AB, Sremska Kamenica, Srbija	14.700,00 €
21 6	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Usluge	BIZNIS LINK doo, Beograd, Srbija	24.990,00 €
21 7	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Usluge	BIZNIS LINK doo, Beograd, Srbija	14.988,00 €
21 8	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Usluge	HORWATH&HORWATH CONSLUTINH, Zagreb, Hrvatska	20.000,00 €
21 9	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Radovi	Konzorcijum „Novipazar put“ ad Novi Pazar i „Vuković LN“ doo Mojkovac, Crna Gora i Srbija	122.750,00 €
22 0	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Usluge	REED MIDEM, Francuska	37.415,68 €
22 1	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Usluge	Horwath&Horwath Consulting, Zagreb, Hrvatska	39.464,50 €
22 2	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija javnih radova	Usluge	INTERNATIONAL COMMUNICATIONS PARTNERS doo, Beograd Srbija	70.970,00 €
22 3	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Genostar GMBH, Bergland, Austrija	106.999,13 €
22 4	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Inop doo, Srbija,	5.170,55 €
22 5	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Usluge	JP Bosanskohercegovačke šume, Sarajevo, BiH	50.062,99 €
22 6	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Kerečki Komerc doo, Beograd Srbija	9.317,70 €
22 7	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Silva Solis doo, Sarajevo, BiH	4.831,40 €
22 8	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Usluge	Šuma Plan doo, Banja Luka, BiH	72.697,49 €
22 9	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Tehnoplast doo Beograd, Srbija	7.970,00 €
23 0	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Robe	Tehnoplast doo, Beograd, Srbija	37.940,17 €
23 1	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Usluge	Wald Projekat doo, Bosanska Krupa, BiH	53.986,23 €
23 2	Ministarstvo pravde	Usluge	ALITEL TEHNOLOGIC SLOVAKIA, Slovačka	7.500,00 €

23 3	Ministarstvo pravde	Usluge	INFO STUDIO doo Sarajevo, BiH	30.000,00 €
23 4	Ministarstvo pravde	Usluge	INFO STUDIO doo Sarajevo, BiH	4.870,00 €
23 5	Ministarstvo pravde	Usluge	ORACLE SRBIJA&CRNA GORA BEOGRAD, Beograd, Srbija	6.518,53 €
23 6	Ministarstvo pravde	Robe	PROIZVODNJA MILE DRAGIĆ Zrenjanin, Srbija	18.260,55 €
23 7	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Usluge	Future Focus Ltd, Malta	50.000,00 €
23 8	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Usluge	Foture Focud Ltd, Malta	79.750,00 €
23 9	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air Tactor Europe, Španija	20.148,96 €
24 0	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Air Tractor Europe, Španija	17.948,80 €
24 1	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air Tractor Europe, Španija	282.150,00 €
24 2	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Air Tractor Europe, Španija	10.000,00 €
24 3	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Air Tractor Europe, Španija	29.941,30 €
24 4	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Air Tractor Smederevska Palanka, Srbija	54.696,19 €
24 5	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Drager Tehnika doo, Beograd, Srbija	24.897,60 €
24 6	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Fenix igma doo, Beograd, Srbija	19.321,38 €
24 7	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Fenix igma doo, Beograd, Srbija	5.177,25 €
24 8	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Fototehna Profesional doo, Beograd, Srbija	19.983,73 €
24 9	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	29.500,00 €
25 0	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	9.950,00 €
25 1	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	19.900,00 €
25 2	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	2.950,00 €
25 3	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	0,00 €
25 4	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	9.950,00 €
25 5	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	7.950,00 €
25 6	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	8.700,00 €
25 7	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Gas Aviation doo, Smederevska Palanka, Srbija	4.950,00 €
25 8	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Jugoscan doo, Beograd, Srbija	13.478,40 €
25 9	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Mibo Komunikacije, Sarajevo, BiH	3.650,00 €
26	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Mibo komunikacije, Sarajevo, BiH	182,52 €

0	poslova		BiH	
261	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Mibo komunikacije, Sarajevo, BiH	4.106,70 €
262	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Mibo Komunikacije, Sarajevo, BiH	198,90 €
263	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug Baden Baden Njemačka	129.844,32 €
264	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug Baden Baden, Njemačka	49.643,81 €
265	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge	Motorflug Baden-Baden, Njemačka	49.372,80 €
266	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Proizvodnja Mile Dragić doo, Zrenjanin, Srbija	40.569,75 €
267	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Proizvodnja Mile Dragić doo, Zrenjanin, Srbija	13.870,94 €
268	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Sky technologies doo, Beograd, Srbija	84.000,00 €
269	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Sky Technologies doo, Beograd, Srbija	21.633,30 €
270	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Robe	Sky Technologies doo, Beograd, Srbija	19.866,60 €
271	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomun.	Usluge	Oracle Srbija i Crna Gora doo Beograd, Srbija	39.699,60 €
272	Ministarstvo zdravlja	Usluge	TETRAS SVETOVANJE d.o.o. Slovenija	14.700,00 €
273	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade doo Beograd, Srbija	29.535,80 €
274	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade doo Beograd, Srbija	54.894,70 €
275	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade doo Beograd, Srbija	19.995,57 €
276	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade doo Beograd, Srbija	26.253,18 €
277	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Aleman trade doo Beograd, Srbija	29.999,90 €
278	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	Kaolin ad Valjevo, Srbija	4.998,00 €
279	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	KVANTUM doo Skoplje, Makedonija	660.000,00 €
280	Montecargo a.d. - Podgorica	Usluge	Reloc, Rumunija	13.900,00 €
281	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	SŽVIT, Ljubljana, Slovenija	68.821,27 €
282	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	SŽVIT, Ljubljana, Slovenija	10.495,80 €
283	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	SŽVIT, Ljubljana, Slovenija	8.902,39 €
284	Montecargo a.d. - Podgorica	Robe	SŽ-Vleka in tehnika doo Ljubljana, Slovenija	4.060,28 €
285	Montecargo a.d. - Podgorica	Usluge	Želvoz zašt. radionica u restrukt. Smederevo, Srbija	8.482,32 €
286	Održavanje željezničkih vozni sredstava ad	Robe	Eka, Skopje, Makedonija	16.422,00 €
287	Opština Bar	Radovi	Signalizacija DOO Zagreb, Hrvatska	35.044,42 €
288	Opština Bijelo Polje	Usluge	Juginus doo Beograd, Srbija	4.754,00 €

28 9	Opština Bijelo Polje	Usluge	Urbanprojekt AD Čačak, Srbija	8.449,00 €
29 0	Opština Bijelo Polje	Usluge	Urbanprojekt AD Čačak, Srbija	4.403,00 €
29 1	Opština Herceg Novi	Usluge	„Mega computer engineering“ Beograd, Srbija	9.492,77 €
29 2	Opština Herceg Novi	Usluge	„Urbanprojekt“ Čačak, Srbija	952,00 €
29 3	Opština Plav	Radovi	„HeSa light“ Roskilde Denmark, Danska	214.800,00 €
29 4	Opština Rozaje	Radovi	„Novi Pazar –put“ AD, Srbija	48.427,29 €
29 5	Opština Rožaje	Radovi	„Novi Pazar-put“ AD, Srbija	142.989,45 €
29 6	Opština Ulcinj	Usluge	Urbanprojekt AD, Srbija	22.967,00 €
29 7	Opština Žabljak	Usluge	Juginus doo Beograd, Srbija	1.309,00 €
29 8	Opština Žabljak	Usluge	Urbanprojekt Čačak, Srbija	5.474,00 €
29 9	Parking Servis Budva Budva, doo	Robe	Komplus Beograd, Srbija	7.927,00 €
30 0	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	SZPR.Mitrović Zoran doo Loznica, Srbija	13.559,04 €
30 1	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	4.972,45 €
30 2	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	25.626,50 €
30 3	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	5.350,00 €
30 4	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	5.350,00 €
30 5	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	13.977,41 €
30 6	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	4.626,68 €
30 7	Pogrebne usluge doo Podgorica	Robe	Usluga ad Bačka Topola, Srbija	32.613,60 €
30 8	Pošta CG ad Podgorica	Usluge	Algotech BG, Srbija	2.285,00 €
30 9	Pošta CG ad Podgorica	Usluge	Biznis Link, Beograd, Srbija	14.940,00 €
31 0	Pošta CG ad Podgorica	Robe	Kodzie&CO, Beograd, Srbija	14.994,00 €
31 1	Prijestonica Cetinje	Robe	Vjera Strugar, Srbija	20.500,00 €
31 2	Putevi doo u reorganizaciji	Robe	Sacom doo, Sarajevo, BiH	10.680,25 €
31 3	Radio i televizija Crne Gore	Robe	„Amisiys“ doo. Beograd, Srbija	39.208,12 €
31 4	Radio i televizija Crne Gore	Robe	Amisys d.o.o. Beograd, Srbija	22.949,69 €
31 5	Radio i televizija Crne Gore	Usluge	Amisys d.o.o. Beograd, Srbija	89.449,90 €
31 6	Radio i televizija Crne Gore	Usluge	Globecast- Francuska	129.948,00 €
31	Radio i televizija Crne	Usluge	Inbox Beograd, Srbija	0,00 €

7	Gore			
31 8	RDC doo	Robe	Ceragon networks doo , Srbija	105.325,76 €
31 9	RDC doo	Robe	Elti doo Gornja Radgona, Slovenija	320.703,81 €
32 0	RDC doo	Robe	Panos inženjering doo Beograd, Srbija	7.999,78 €
32 1	Turistička organizacija Herceg Novi	Usluge	Bis doo, Užice, Srbija	4.860,00 €
32 2	Turistička organizacija Herceg Novi	Usluge	Bis doo, Užice , Srbija	4.884,00 €
32 3	Turistička organizacija Herceg Novi	Usluge	Publikum doo, Beograd, Srbija	9.381,96 €
32 4	Turistička organizacija Herceg Novi	Usluge	Publikum doo, Beograd, Srbija	9.381,96 €
32 5	Turistička organizacija Herceg Novi	Usluge	Publikum doo, Beograd, Srbija	9.381,96 €
32 6	Turistička organizacija Herceg Novi	Usluge	Publikum doo, Beograd, Srbija	4.657,66 €
32 7	Univerzitet Crne Gore – Mašinski fakultet	Robe	Marinkovic Hofmann d.o.o., Beograd, Srbija	34.807,50 €
32 8	Univerzitet Crne Gore – Mašinski fakultet	Robe	Marinković Hofmann, Beograd, Srbija	2.838,15 €
32 9	Univerzitet Crne Gore – Mašinski fakultet	Robe	Marinković Hofmann d.o.o.Beograd, Srbija	2.967,86 €
33 0	Univerzitet Crne Gore – Mašinski fakultet	Robe	Meditronik d.o.o. Hrvatska	3.748,50 €
33 1	Vodovod i kanalizacija Budva, doo	Usluge	GDI GIS DATA, Zagreb Hrvatska	13.680,00 €
33 2	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Robe	Aqua V.M.V. Zagreb, Hrvatska	64.974,00 €
33 3	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Usluge	ASW INENJERING doo Beograd, Srbija	65.000,00 €
33 4	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Robe	Patenting doo Beograd, Srbija	30.751,98 €
33 5	Vodovod i kanalizacija, doo Cetinje	Robe	ASW INŽENJERING doo Beograd, Srbija	99.246,00 €
33 6	Vodovod i kanalizacija, doo Cetinje	Robe	INSA ad Zemun Srbija	409.793,16 €
33 7	Vodovod i kanalizacija,doo Budva	Usluge	Aqua interma doo, Beograd, Srbija	9.270,00 €
33 8	Zavod za hidromete- orologiju i seizmiologiju	Robe	NOVOLAB doo, Beograd, Srbija	1.405,94 €
33 9	Zavod za hitnu medicinsku pomoć	Usluge	PHTLS Srbija, Niš	16.800,00 €
34 0	Zavod za metrologiju	Usluge	„CHIP" doo Zemun-Beograd, Srbija	14.999,95 €
34 1	Zavod za metrologiju	Robe	„DEX" doo Novi Beograd, Srbija	7.092,40 €
34 2	Zavod za metrologiju	Robe	„DEX" doo Novi Beograd, Srbija	5.890,50 €
34 3	Zavod za metrologiju	Robe	„DEX" Novi Beograd, Srbija	11.959,50 €
34 4	Zavod za metrologiju	Usluge	„Fakultet za elektrotehniko" Ljubljana, Slovenija	1.116,30 €
34 5	Zavod za metrologiju	Usluge	„Fakultet za elektrotehniko" Ljubljana, Slovenija	2.730,00 €

34 6	Zavod za metrologiju	Usluge	„Institut za kovinske materijale in tehnologije" Ljubljana, Slovenija	980,10 €
34 7	Zavod za metrologiju	Usluge	„Slovenski institut za kakovost in meroslovje" Ljubljana, Slovenija	2.500,00 €
34 8	Zavod za metrologiju	Usluge	„Slovenski institut za kakovost in meroslovje" Ljubljana, Slovenija	530,00 €
34 9	Zavod za metrologiju	Usluge	Fakultet za strojništvo" Maribor, Slovenija	2.824,00 €
35 0	Zavod za metrologiju	Usluge	Metrology Institute of the Republik Slovenija Celje, Slovenija	4.478,00 €
35 1	Zavod za metrologiju	Usluge	Tubitak „UME" PK 54 Gebze Turska	750,00 €
35 2	Zavod za statistiku – Monstat	Usluge	Zavod za statistiku Holandije	8.950,00 €
35 3	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	Usluge	Suton doo, Široki Brijeg, BiH	54.387,22 €
35 4	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	Usluge	Suton doo, Široki Brijeg, BiH	60.608,71 €
35 5	Zelenilo d.o.o. - Podgorica	Robe	Korali DOO, Kraljevo, Srbija	10.843,28 €
35 6	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Inopharm doo Beograd, Srbija	16.384,00 €
35 7	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Inopharm doo Beograd, Srbija	29.594,00 €
35 8	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Inopharm doo Beograd, Srbija	8.192,00 €
35 9	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Inopharm doo Beograd, Srbija	755,00 €
36 0	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Inopharm doo Beograd, Srbija	4.096,00 €
36 1	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Lemis Beč, Austrija	25.006,10 €
36 2	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Medicom doo abac, Šabac, Srbija	93.440,00 €
36 3	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Peyton Medical doo Beograd, Srbija	58.650,00 €
36 4	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Pharmaswiss doo Beograd, Srbija	102.832,50 €
36 5	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Pharmaswiss doo Beograd, Srbija	548.846,94 €
36 6	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Pharmaswiss doo Beograd, Srbija	245.775,00 €
36 7	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	Pharmaswiss doo Beograd, Srbija	8.330,00 €
36 8	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	SanMed Baden, Austrija	71.221,50 €
36 9	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	SanMed Baden , Austrija	102.961,75 €
37 0	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	SanMed Baden Austrija	84.710,00 €
37 1	ZU Crne Gore Montefarm	Robe	SanMed Baden , Austrija	23.893,00 €
37	ZU Crne Gore	Robe	SanMed Baden Austrija	27.916,50 €

2	Montefarm			
37	ZU Crne Gore	Robe	SanMed Baden , Austrija	20.940,00 €
3	Montefarm			
37	ZU Crne Gore	Robe	Vetmetal doo Beograd, Srbija	116.770,50 €
4	Montefarm			
37	ZU Institut za javno	Usluge	Analysis doo Beograd, Srbija	2.275,00 €
5	zdravlje Podgorica			
37	ZU Institut za javno	Usluge	DSP Chromatograpg doo	2.497,50 €
6	zdravlje Podgorica		Beograd, Srbija	
37	ZU Institut za javno	Usluge	Hemolab doo Beograd, Srbija	6.770,00 €
7	zdravlje Podgorica			
37	ZU Institut za javno	Usluge	Laboratorija doo Beograd,	138,00 €
8	zdravlje Podgorica		Srbija	
37	ZU Institut za javno	Usluge	Laboratorija doo Beograd,	290,00 €
9	zdravlje Podgorica		Srbija	
38	ZU Institut za javno	Usluge	Labprova doo Beograd, Srbija	3.480,00 €
0	zdravlje Podgorica			
38	ZU Institut za javno	Usluge	Ogranak Shimadzu Brend	1.488,00 €
1	zdravlje Podgorica		Beograd, Srbija	
38	ZU Institut za javno	Usluge	Proanalytica doo Beograd,	3.498,00 €
2	zdravlje Podgorica		Srbija	
38	ZU Institut za javno	Usluge	Superlab doo Beograd, Srbija	105,00 €
3	zdravlje Podgorica			
38	ZU Institut za javno	Usluge	Superlab doo Beograd, Srbija	713,00 €
4	zdravlje Podgorica			
38	ZU Institut za javno	Usluge	Yunicom doo Beograd, Srbija	13.039,60 €
5	zdravlje Podgorica			
38	Željeznička infrastruktura	Usluge	City net SR Centar doo	28.917,00 €
6	Crne Gore ad Podgorica		Beograd, Srbija	
38	Željeznička infrastruktura	Robe	MIN DIV Svrlijig ad, Srbija	70.000,00 €
7	Crne Gore ad Podgorica			
38	Željeznička infrastruktura	Robe	Plasser & Theurer, Austrija	236.243,56 €
8	Crne Gore ad Podgorica			
38	Željeznička infrastruktura	Robe	Siemens d.o.o. Beograd, Srbija	59.787,36 €
9	Crne Gore ad Podgorica			
39	Željeznička infrastruktura	Usluge	SR Pneumatik Zrenjanin,	15.000,00 €
0	Crne Gore ad Podgorica		Srbija	
39	Željeznička infrastruktura	Usluge	SR Pneumatik Zrenjanin,	11.662,00 €
1	Crne Gore ad Podgorica		Srbija	
39	Željeznička infrastruktura	Usluge	Šinvoz Zrenjanin, Srbija	35.000,00 €
2	Crne Gore ad Podgorica			
39	Željeznička infrastruktura	Usluge	Zeleznice Srbije ad Beograd,	16.779,00 €
3	Crne Gore ad Podgorica		Srbija	
39	Željeznički prevoz Crne	Usluge	AP Signaling doo, Beogard,	4.460,12 €
4	Gore ad Podgorica		Srbija	
39	Željeznički prevoz Crne	Usluge	ELEKTROREMONT ad	57.120,00 €
5	Gore ad Podgorica		Subotica, Srbija	
39	Željeznički prevoz Crne	Usluge	Elerss doo, Subotica, Srbija	4.522,40 €
6	Gore ad Podgorica			
39	Željeznički prevoz Crne	Usluge	Elerss doo, Smederevo, Srbija	1.920,00 €
7	Gore ad Podgorica			
39	Željeznički prevoz Crne	Usluge	Šinvoz doo, Zrenjanin, Srbija	6.378,40 €
8	Gore ad Podgorica			
39	Željeznički prevoz Crne	Usluge	Šinvoz doo, Zrenjanin, Srbija	15.969,80 €
9	Gore ad Podgorica			
40	Željeznički prevoz Crne	Usluge	Šinvoz doo, Zrenjanin, Srbija	101.780,70 €

0	Gore ad Podgorica			
40	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Robe	Kedra doo, Beograd, Srbija	40.636,12 €
2	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Robe	Kedra doo, Beograd, Srbija	7.814,73 €
40	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Usluge	Slavija hoteli doo, Beograd, Srbija	28.500,00 €
4	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Usluge	SUPRA INFORMATIKA doo, Zagreb, Hrvatska	11.424,00 €
40	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Robe	TONELI doo, Litija, Slovenija	28.274,40 €
40	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Robe	TV Gredeľj doo u stećaju, Hrvatska	15.418,09 €
40	Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica	Robe	ZV Gredeľj doo u stećaju, Hrvatska	142.394,00 €
UKUPNO:				52.634.864,39 €

Prilog 6: Ukupne ugovorene javne nabavke po naručiocima

Naziv organizacije	Ugovoreno u 2014. godini
Aerodromi Crne Gore ad	2.827.366,29 €
Agencija Crne Gore za promociju stranih investicija	6.888,38 €
Agencija za civilno vazduhoplovstvo	141.498,64 €
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	1.272.258,25 €
Agencija za elektronske medije	138.831,12 €
Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog	394.438,62 €
Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice	3.062.159,29 €
Agencija za lijekove i medicinska sredstva	95.078,97 €
Agencija za mirno rješavanje radnih sporova	106.184,81 €
Agencija za nacionalnu bezbjednost	450.302,66 €
Agencija za nadzor osiguranja	110.978,47 €
Agencija za stambeno poslovni fond - Pljevlja	1.649,24 €
Agencija za stanovanje d.o.o. - Podgorica	709.529,50 €
Agencija za zaštitu konkurencije	62.893,95 €
Agencija za zaštitu ličnih podataka	29.624,46 €
Agencija za zaštitu životne sredine	312.204,93 €
Akademija znanja d.o.o. - Budva	15.122,31 €
Akreditaciono tijelo Crne Gore	23.749,69 €
BusinessMontenegro a.d	1.729,04 €
Castello Montenegro a.d. - Pljevlja	15.702,99 €
Centar za ekotoksikoloska ispitivanja d.o.o	468.287,39 €
Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore	22.133,40 €
Centralna Banka Crne Gore	1.250.321,87 €
Cetinjski parlamentarni forum	13.056,05 €
Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	138.567,94 €

Crnogorski elektroprenosni sistem ad - Podgorica	15.523.541,53 €
Crnogorski operator tržišta električne energije doo - Podgorica	97.979,19 €
Crnogorsko narodno pozoriste	176.299,46 €
Crveni krst Crne Gore	183.197,39 €
Čistoca doo - Herceg Novi	329.311,79 €
Čistoca doo - Podgorica	1.553.676,49 €
Deponija doo - Podgorica	728.964,34 €
Direkcija za saobraćaj, održavanje i izgradnju puteva - Danilovgrad	257.057,68 €
Direkcija za uređenje i izgradnju - Kotor	1.571.017,75 €
Direkcija za zaštitu tajnih podataka	14.132,28 €
Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki	13.262,57 €
Državna revizorska institucija	158.772,40 €
Državni arhiv	41.586,27 €
Elektroprivreda Crne Gore ad	108.459.447,86 €
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	621.961,76 €
Fond rada	42.235,67 €
Fond za obeštećenje	22.110,04 €
Fond za zaštitu depozita	104.843,09 €
Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava	29.045,26 €
Fond za zdravstveno osiguranje	12.385.827,15 €
Fondacija Kotorški festival pozorista za djecu - Kotor	26.745,37 €
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	1.282.014,44 €
Glavni grad Podgorica	1.633.940,52 €
Glavni grad Podgorica - Gradska opština Golubovci	52.785,91 €
Glavni grad Podgorica - Gradska opština Tuzi	77.468,31 €
Institut za biologiju mora - Kotor	59.732,00 €
Institut za standardizaciju Crne Gore	8.217,01 €
Institut za strane jezike	53.076,39 €
Investiciono-razvojni fond Crne Gore a.d	1.734.052,86 €
Inženjerska komora Crne Gore	71.500,61 €
Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore - Budva	745.544,68 €
Javno stambeno komunalno preduzeće - Plužine	178.726,22 €
JP Autobuska stanica - Nikšić	24.019,89 €
JP Centar za kulturu - Ulcinj	7.863,87 €
JP Čistoća - Pljevlja	161.953,73 €
JP Grijanje - Pljevlja	167.093,15 €
JP Komunalne djelatnosti - Bar	724.616,49 €
JP Komunalne djelatnosti - Ulcinj	228.528,47 €
JP Komunalne usluge - Pljevlja	40.338,10 €
JP Komunalno - Berane	136.420,04 €
JP Komunalno - Nikšić	568.337,92 €
JP Kulturni centar - Bar	10.339,12 €
JP Mediteranski sportski centar - Budva	32.893,93 €
JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje - Budva	489.120,98 €

JP Sportski centar - Nikšić	193.207,56 €
JP Sportsko-rekreativni centar - Budva	48.300,90 €
JP Vodovod - Pljevlja	481.004,64 €
JP Vodovod i kanalizacija - Bar	213.983,77 €
JP Vodovod i kanalizacija - Berane	20.783,00 €
JP Vodovod i kanalizacija - Danilovgrad	287.557,96 €
JP Vodovod i kanalizacija - Nikšić	678.266,44 €
JP Vodovod i kanalizacija - Ulcinj	97.474,61 €
JP za nacionalne parkove Crne Gore	203.814,91 €
JP za stambeno komunalnu djelatnost - Andrijevića	87.906,18 €
JP za stambeno-komunalne djelatnosti - Žabljak	48.872,62 €
JP za uzgoj i zaštitu divljači - Ulcinj	5.755,30 €
JP za zaštitu i održavanje lokalnih puteva - Pljevlja	34.677,53 €
JPU "Bambi" - Tivat	72.896,73 €
JPU "Boško Buha" - Rožaje	22.451,18 €
JPU Dječji vrtić - Plav	25.222,91 €
JPU "Dragan Kovačević" - Nikšić	216.744,73 €
JPU "Dušo Baskić" - Bijelo Polje	108.031,80 €
JPU "Đina Vrbica" - Podgorica	509.545,68 €
JPU "Eko bajka" - Pljevlja	39.778,77 €
JPU "Irena Radović" - Danilovgrad	50.942,60 €
JPU "Jevrosima-Jevra Rabrenović" - Mojkovac	14.555,89 €
JPU "Ljubica Popović" - Podgorica	573.235,08 €
JPU "Ljubica V. Jovanović - Maše" - Budva	221.225,08 €
JPU "Naša radost" - Herceg Novi	86.550,26 €
JPU "Radmila Nedić" - Berane	60.824,25 €
JPU "Radost" - Kotor	174.836,58 €
JPU "Sestre Radović" - Kolašin	23.392,01 €
JPU Solidarnost - Ulcinj	50.935,40 €
JPU "Vukosava Ivanović-Mašanović" - Bar	61.007,24 €
JPU "Zagorka Ivanović" - Cetinje	71.826,93 €
JU Biblioteka za slijepe Crne Gore	2.245,10 €
JU Centar savremene umjetnosti Crne Gore	76.953,65 €
JU Centar za djecu i mlade "Ljubović" - Podgorica	123.914,60 €
JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	44.501,62 €
JU Centar za kulturu - Plužine	10.859,42 €
JU Centar za kulturu - Rožaje	46.197,98 €
JU Centar za kulturu - Tivat	15.246,00 €
JU Centar za kulturu - Ulcinj	7.863,87 €
JU Centar za kulturu - Žabljak	3.943,50 €
JU Centar za kulturu "Nenad Rakočević" - Mojkovac	4.267,76 €
JU Centar za socijalni rad - Berane i Andrijevića	11.095,27 €
JU Centar za socijalni rad - Herceg Novi	7.312,49 €
JU Centar za socijalni rad - Nikšić, Plužine i Šavnik	22.305,02 €

JU Centar za socijalni rad - Plav	25.320,00 €
JU Centar za socijalni rad - Pljevlja	57.977,38 €
JU Centar za socijalni rad - za opštine Bijelo Polje i Mojkovac	6.217,69 €
JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj	29.745,28 €
JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva	19.400,00 €
JU Centar za socijalni rad za opštine Podgorica i Danilovgrad	103.701,23 €
JU Centar za socijalni rad - Rožaje	14.709,62 €
JU Centar za stručno obrazovanje	75.916,97 €
JU Crnogorska kinoteka	20.722,71 €
JU Dječiji dom "Mladost" - Bijela, Herceg Novi	441.104,75 €
JU Dnevni centar - Herceg Novi	33.692,91 €
JU Dnevni centar - Pljevlja	13.983,00 €
JU Dnevni centar "Lipa" - Plav	37.980,92 €
JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Cetinje	108.598,64 €
JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju - Nikšić	40.260,57 €
JU Dom starih "Grabovac" - Risan, Kotor	710.977,29 €
JU Dom učenika - Berane	64.894,06 €
JU Dom učenika "Dušan Marović" - Bar	47.815,55 €
JU Dom učenika i studenata - Cetinje	75.222,82 €
JU Dom učenika i studenata - Nikšić	237.840,09 €
JU Dom učenika i studenata - Podgorica	2.037.756,27 €
JU Dom učenika i studenata "Spasić-Mašera" - Kotor	272.082,53 €
JU Druga osnovna škola - Budva	14.714,62 €
JU Gimnazija - Cetinje	11.957,87 €
JU Gimnazija - Kotor	19.177,87 €
JU Gimnazija "25. maj" - Tuzi, Podgorica	46.643,76 €
JU Gimnazija "30. septembar" - Rožaje	13.206,79 €
JU Gimnazija "Miloje Dobrašević" - Bijelo Polje	28.746,71 €
JU Gimnazija "Niko Rolović" - Bar	26.886,87 €
JU Gimnazija "Panto Mališić" - Berane	22.787,64 €
JU Gimnazija "Petar I Petrović Njegoš" - Danilovgrad	47.017,07 €
JU Gimnazija "Slobodan Skerović" - Podgorica	148.609,20 €
JU Gimnazija "Stojan Cerović" - Nikšić	88.043,00 €
JU Gimnazija "Tanasije Pejatović" - Pljevlja	37.811,00 €
JU Grad teatar - Budva	272.455,42 €
JU Gradska biblioteka i čitaonica - Herceg Novi	33.210,47 €
JU Gradski muzej "Mirko Komnenović" i galerija "Josip Bepo Benković" - Herceg Novi	9.171,02 €
JU Ispitni centar	57.673,54 €
JU Kulturni Centar "Nikola Đurković" - Kotor	38.316,25 €
JU "Lovćen-Bečići" - Cetinje	934.693,90 €
JU Muzeji i galerije Budve	58.215,46 €
JU Muzički centar Crne Gore	89.507,69 €
JU Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurdje Crnojević" - Cetinje	134.028,71 €

JU Narodna biblioteka i čitaonica "Njegoš" - Cetinje	11.889,22 €
JU Nikšićko pozorište - Nikšić	4.540,85 €
JU Obrazovni centar - Plužine	35.678,00 €
JU Obrazovni centar - Šavnik	14.013,28 €
JU OŠ "Dr Dragiša Ivanović" - Podgorica	20.818,80 €
JU OŠ „Štampar Makarije" - Podgorica	54.802,54 €
JU OŠ "18. oktobar" - Bioče, Podgorica	8.573,26 €
JU OŠ "21. maj" - Podgorica	21.485,56 €
JU OŠ "25. maj" - Rozaje	9.200,00 €
JU OŠ "25. maj" - Vrbica, Petnjica	17.110,00 €
JU OŠ "29. novembar" - Dinosa, Podgorica	886,10 €
JU OŠ "9. maj" - Sutivan, Bijelo Polje	18.900,09 €
JU OŠ "Aleksa Đilas Bečo" - Mojkovac	14.213,94 €
JU OŠ "Alkesa Bečo Đilas" - Ravna Rijeka, Bijelo Polje	11.855,73 €
JU OŠ "Anto Đedović" - Bar	10.378,27 €
JU OŠ "Bać" - Rožaje	83.830,07 €
JU OŠ "Bajo Jojić" - Andrijevica	4.063,24 €
JU OŠ "Balotiće" - Rozaje	14.507,61 €
JU OŠ "Bedri Elezaga" - Vladimir, Ulcinj	37.295,82 €
JU OŠ "Blazo Jokov Orlandić" - Bar	20.589,03 €
JU OŠ "Bogdan Kotlica" - Boan, Šavnik	14.167,40 €
JU OŠ "Boško Buha" - Pljevlja	2.705,30 €
JU OŠ "Boško Radulović" - Komani, Podgorica	5.017,23 €
JU OŠ "Boško Strugar" - Ulcinj	13.057,12 €
JU OŠ "Boždiar Vuković Podgoričanin" - Podgorica	44.495,26 €
JU OŠ "Braca Labudović" - Nikšić	19.485,80 €
JU OŠ "Braća Bulajić" - Vilusi, Nikšić	7.661,15 €
JU OŠ "Braća Ribar" - Nikšić	4.183,80 €
JU OŠ "Branko Božović" - Podgorica	20.445,93 €
JU OŠ "Branko Višnjik" - Krstac, Nikšić	6.911,96 €
JU OŠ "Bratstvo-jedinstvo" - Rožaje	9.621,58 €
JU OŠ "Bratstvo-jedinstvo" - Đuravci, Bar	2.167,36 €
JU OŠ "Bukovica" - Rožaje	12.340,15 €
JU OŠ "Daciće" - Rozaje	30.973,97 €
JU OŠ "Dašo Pavičić" - Herceg Novi	42.448,65 €
JU OŠ "Dobroslav Đedo Perunović" - Bogetići, Nikšić	2.873,87 €
JU OŠ "Donja Lovnica" - Rožaje	17.469,44 €
JU OŠ "Donja Ržanica" - Berane	2.819,37 €
JU OŠ "Dr Radoslav Jagoš Vešović" - Bare Kraljske, Kolašin	8.910,80 €
JU OŠ "Drago Milović" - Tivat	35.751,52 €
JU OŠ "Dušan Bojović" - Župa Nikšićka, Nikšić	4.000,00 €
JU OŠ "Dušan Đukanović" - Lukovo, Nikšić	1.646,58 €
JU OŠ "Dušan Obradović" - Žabljak	7.447,49 €
JU OŠ "Džafer Nikočević" - Gusinje	87.238,76 €

JU OŠ "Đerd K. Skenderbeg" - Zatrijebač, Podgorica	5.051,65 €
JU OŠ "Đerd Kastrioti Skenderbu" - Ostros, Bar	22.634,69 €
JU OŠ "Đoko Prelević" - Ubli, Podgorica	10.593,07 €
JU OŠ "Gornja Zeta" - Srpska, Podgorica	3.327,81 €
JU OŠ "Ilija Kisić" - Zelenika, Herceg Novi	10.721,57 €
JU OŠ "Ivan Vušović" - Vidrovan, Nikšić	2.491,46 €
JU OŠ "Ivo Visin" - Prčanj, Kotor	359,60 €
JU OŠ "Jagoš Kontić" - Straševina, Nikšić	6.908,14 €
JU OŠ "Janko Mićunović" - Moštanica, Nikšić	11.899,18 €
JU OŠ "Jedinstvo" - Skorač, Podgorica	3.810,00 €
JU OŠ "Jovan Ćorović" - Gornja Bukovica	7.644,71 €
JU OŠ "Jovan Tomašević" - Virpazar, Bar	7.887,81 €
JU OŠ "Jugoslavija" - Bar	23.576,45 €
JU OŠ "Kekec" - Sutomore, Bar	12.398,49 €
JU OŠ "Lovčenski partizanski odred" - Cetinje	3.038,85 €
JU OŠ "Lubnice" - Berane	292,89 €
JU OŠ "Luka Simonović" - Nikšić	6.688,90 €
JU OŠ "Mahmut Adrović" - Petnjica	3.197,70 €
JU OŠ "Mahmut Lekić" - Tuzi, Podgorica	3.030,00 €
JU OŠ "Maksim Gorki" - Podgorica	32.300,07 €
JU OŠ "Marko Miljanov" - Bijelo Polje	27.478,29 €
JU OŠ "Marko Miljanov" - Podgorica	27.029,70 €
JU OŠ "Marko Nukulović" - Štoj, Ulcinj	8.314,43 €
JU OŠ "Maršal Tito" - Ulcinj	22.202,12 €
JU OŠ "Mataruge" - Pljevlja	3.712,02 €
JU OŠ "Međuriječje" - Kolašin	40.117,46 €
JU OŠ "Meksiko" - Bar	35.406,06 €
JU OŠ "Milan Vukotić" - Golubovci, Podgorica	65.270,36 €
JU OŠ "Milan Vuković" - Herceg Novi	2.786,03 €
JU OŠ "Mile Peruničić" - Maoče, Pljevlja	15.402,46 €
JU OŠ "Mileva Lajović-Lalatović" - Nikšić	13.054,99 €
JU OŠ "Milić Keljanović" - Konjuhe	514,52 €
JU OŠ "Milija Nikčević" - Kličevo, Nikšić	16.397,91 €
JU OŠ "Milorad Musa Burzan" - Podgorica	27.208,73 €
JU OŠ "Milovan Rakočević" - Lepenac, Mojkovac	6.616,87 €
JU OŠ "Milun Ivanović" - Biševo, Rožaje	14.555,27 €
JU OŠ "Mojsije Stevanović" - Manastir Morača, Kolašin	15.164,51 €
JU OŠ "Mrkojevići" - Pečurice, Bar	6.488,64 €
JU OŠ "Mustafa Pećanin" - Rožaje	6.590,00 €
JU OŠ "Narodni heroj Savo Ilić" - Dobrota, Kotor	10.355,72 €
JU OŠ "Niko Maraš" - Bijelo Polje, Podgorica	1.516,59 €
JU OŠ "Nikola Đurković" - Radanovići, Kotor	3.633,00 €
JU OŠ "Njegoš" - Cetinje	11.919,62 €
JU OŠ "Njegoš" - Kotor	22.663,33 €

JU OŠ "Njegoš" - Spuz, Danilovgrad	12.466,75 €
JU OŠ "Oktoih" - Podgorica	15.772,98 €
JU OŠ "Olga Golović" - Nikšić	30.880,89 €
JU OŠ "Orjenski Bataljon" - Bijela, Herceg Novi	9.000,00 €
JU OŠ "Pavle Kovačević" - Grahovo, Nikšić	2.445,74 €
JU OŠ "Pavle Rovinski" - Podgorica	19.852,67 €
JU OŠ "Pavle Žižić" - Njegnjevo, Bijelo Polje	6.392,62 €
JU OŠ "Petar Dedović" - Murino, Plav	5.585,51 €
JU OŠ "Radoje Čizmović" - Ozrinići, Nikšić	3.738,54 €
JU OŠ "Radoje Kontić" - Gradac, Pljevlja	3.586,73 €
JU OŠ "Radoje Tošić" - Srdanov Grob, Pljevlja	994,48 €
JU OŠ "Radojica Perović" - Podgorica	3.372,50 €
JU OŠ "Radomir Rakočević" - Prošćenje, Mojokvac	6.447,66 €
JU OŠ "Ratko Žarić" - Nikšić	4.466,11 €
JU OŠ "Ristan Pavlović" - Pljevlja	1.796,72 €
JU OŠ "Risto Manojlović" - Kolašin	13.969,71 €
JU OŠ "Salko Aljković" - Pljevlja	2.152,37 €
JU OŠ "Savo Pejanović" - Podgorica	20.131,34 €
JU OŠ "Srbija" - Stari Bar	4.718,79 €
JU OŠ "Stefan Mitrov Ljubiša" - Budva	12.803,21 €
JU OŠ "Sutjeska" - Podgorica	32.246,72 €
JU OŠ "Trpezi" - Petnjica	4.479,02 €
JU OŠ "Tucanje" - Tucanje, Petnjica	428,00 €
JU OŠ "Veljko Drobnjaković" - Risan, Kotor	3.146,75 €
JU OŠ "Vladimir Nazor" - Podgorica	36.936,25 €
JU OŠ "Vladimir Rolović" - Šula, Pljevlja	9.684,71 €
JU OŠ "Vladislav Sl. Ribnikar" - Rasovo, Bijelo Polje	8.843,15 €
JU OŠ "Vojin Čepić" - Dragovica Polje, Kolašin	10.545,55 €
JU OŠ "Vojin Popović" - Drezga, Podgorica	5.888,81 €
JU OŠ "Vuk Karadžić" - Bistrica, Bijelo Polje	15.000,00 €
JU OŠ "Vuk Karadžić" - Podgorica	4.129,94 €
JU OŠ "Vuk Karadžić" - Berane	20.593,78 €
JU OŠ "Vuk Knežević" - Njegovuđa, Žabljak	13.476,51 €
JU OŠ "Vukajlo Kukalj" - Šekular, Berane	9.347,83 €
JU OŠ "Vukašin Radunović" - Berane	20.061,30 €
JU OŠ "Zarija Vujošević" - Mataguži, Podgorica	9.389,28 €
JU Policijska akademija - Danilovgrad	313.930,85 €
JU Prirodnjački muzej Crne Gore	71.523,02 €
JU Prva srednja stručna škola - Nikšić	15.581,00 €
JU Radio Danilovgrad	1.374,35 €
JU Resursni centar "1. jun" - Podgorica	36.710,46 €
JU Resursni centar za djecu i mlade - Podgorica	44.917,82 €
JU Resursni centar za školovanje i rehabilitaciju lica sa poremećajima sluha i govora - Kotor	3.667.860,86 €

JU Službeni list Crne Gore	148.202,71 €
JU SMŠ "17. septembar" - Žabljak	23.335,14 €
JU SMŠ "Bratstvo-jedinstvo" - Ulcinj	13.312,21 €
JU SMŠ "Danilo Kiš" - Budva	68.503,56 €
JU Specijalistička veterinarska laboratorija - Podgorica	131.283,34 €
JU Specijalna bolnica "Vaso Čuković" - Risan, Kotor	228.921,05 €
JU Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr. Jovan Bulajić" - Brezovik, Nikšić	539.176,05 €
JU Sportsko-rekreativni centar - Bar	41.958,63 €
JU Srednja ekonomska škola "Mirko Vešović" - Podgorica	114.454,79 €
JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola - Bar	10.954,68 €
JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola - Nikšić	42.719,50 €
JU Srednja elektro-ekonomska škola - Bijelo Polje	176.975,83 €
JU Srednja likovna škola "Petar Lubarda" - Cetinje	2.936,92 €
JU Srednja medicinska škola - Berane	18.532,44 €
JU Srednja mješovita škola - Andrijevica	674,98 €
JU Srednja mješovita škola "Bećo Bašić" - Plav	35.407,62 €
JU Srednja mješovita škola "Ivan Goran Kovačić" - Herceg Novi	33.650,78 €
JU Srednja mješovita škola "Mladost" - Tivat	49.838,86 €
JU Srednja mješovita škola "Vuksan Đukić" - Mojkovac	9.353,41 €
JU Srednja poljoprivredna škola - Bar	43.214,55 €
JU Srednja pomorska škola - Kotor	10.504,43 €
JU Srednja stručna škola - Berane	15.278,12 €
JU Srednja stručna škola - Bijelo Polje	11.178,05 €
JU Srednja stručna škola - Cetinje	16.806,36 €
JU Srednja stručna škola - Nikšić	15.299,60 €
JU Srednja stručna škola - Pljevlja	3.780,91 €
JU Srednja stručna škola - Rožaje	17.622,28 €
JU Srednja stručna škola "Sergije Stanić" - Podgorica	44.351,33 €
JU Srednja stručna škola "Spasoje Raspopović" - Podgorica	5.267,17 €
JU Srednja stručna škola "Vaso Aligrudić" - Podgorica	88.994,80 €
JU Srednja stručna škola "Vukadin Vukadinović" - Berane	39.536,04 €
JU SSS "Inž. Marko Radević" - Podgorica	26.978,60 €
JU SSS "Ivan Uskoković" - Podgorica	31.718,72 €
JU Stari grad "Anderva" - Nikšić	243,05 €
JU Stručna medicinska škola - Podgorica	111.750,49 €
JU ŠOMO - Berane	4.458,36 €
JU ŠOMO - Bijelo Polje	6.737,41 €
JU ŠOMO - Budva	3.220,76 €
JU ŠOMO - Kolašin	2.411,76 €
JU ŠOMO - Pljevlja	299,10 €
JU ŠOMO - Ulcinj	1.430,34 €
JU ŠOMO "Dara Čokorilo" - Nikšić	8.033,51 €
JU ŠOMO "Petar II Petrović Njegoš" - Bar	5.789,12 €

JU ŠOMO "Savo Popović" - Cetinje	2.511,86 €
JU ŠOMO "Vida Matijan" - Kotor	17.509,99 €
JU Umjetnička škola "Vasa Pavić" - Podgorica	21.156,84 €
JU Umjetnička škola osnovnog i srednjeg muzičkog obrazovanja za talente "Andre Navara" - Podgorica	5.133,06 €
JU Zahumlje - Nikšić	11.271,66 €
JU Zavičajni muzej "Ganića kula" - Rožaje	4.135,38 €
JU Zavod "Komanski most" - Podgorica	282.916,00 €
JU Zavod za geološka istraživanja	14.171,65 €
JUK "Hercegfest" - Herceg Novi	10.206,70 €
JZU Dom zdravlja - Bar	133.646,14 €
JZU Dom zdravlja - Bijelo Polje	54.186,47 €
JZU Dom zdravlja - Budva	66.932,75 €
JZU Dom zdravlja - Cetinje	38.634,85 €
JZU Dom zdravlja - Danilovgrad	44.136,62 €
JZU Dom zdravlja - Herceg Novi	109.302,42 €
JZU Dom zdravlja - Kolašin	28.546,35 €
JZU Dom zdravlja - Kotor	124.046,47 €
JZU Dom zdravlja - Nikšić	171.951,34 €
JZU Dom zdravlja - Plav	50.554,92 €
JZU Dom zdravlja - Pljevlja	109.766,66 €
JZU Dom zdravlja - Podgorica	30.230,84 €
JZU Dom zdravlja - Rožaje	134.317,68 €
JZU Dom zdravlja - Tivat	55.413,36 €
JZU Dom zdravlja - Ulcinj	82.966,50 €
JZU Dom zdravlja "Boško Dedejić" - Mojkovac	26.151,56 €
JZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" - Berane	76.876,72 €
JZU Opšta bolnica - Berane	253.515,64 €
JZU Opšta bolnica - Bijelo Polje	301.322,68 €
JZU Opšta bolnica - Kotor	287.874,83 €
JZU Opšta bolnica - Nikšić	878.877,04 €
JZU Opšta bolnica - Pljevlja	42.840,14 €
JZU Opšta bolnica "Danilo I" - Cetinje	348.690,97 €
JZU Opšta bolnica "Blažo Orlandić" - Bar	378.335,75 €
JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore	249.626,21 €
Klinički centar Crne Gore	7.343.672,33 €
Komisija za hartije od vrijednosti	38.370,63 €
Komisija za sprječavanje sukoba interesa	4.196,05 €
Komunalne djelatnosti doo - Šavnik	16.955,86 €
Komunalne usluge doo - Podgorica	443.958,29 €
Komunalne usluge "Gradac" doo - Mojkovac	77.057,00 €
Komunalno doo - Cetinje	289.224,07 €
Komunalno doo - Danilovgrad	75.274,44 €
Komunalno doo - Kotor	512.574,19 €

Komunalno doo - Rožaje	71.924,09 €
Komunalno doo - Tivat	312.834,32 €
Komunalno doo Budva	1.411.489,25 €
Komunalno "Lim" doo - Bijelo Polje	231.080,00 €
Komunalno-stambeno d.o.o. - Herceg Novi	110.755,85 €
Kraljevsko pozorište "Zetski dom" - Cetinje	210.356,48 €
Lokalni javni emiter Radio i televizija Nikšić doo - Nikšić	88.861,95 €
Luka Kotor ad - Kotor	488.493,63 €
Ljekarska komora Crne Gore	18.174,47 €
Mediterran reklame doo - Budva	42.862,39 €
Ministarstvo ekonomije	305.110,22 €
Ministarstvo finansija	5.564.777,21 €
Ministarstvo kulture	366.235,57 €
Ministarstvo nauke	82.553,23 €
Ministarstvo odbrane	3.992.667,53 €
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	23.278.015,51 €
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	1.465.207,14 €
Ministarstvo pravde	2.006.323,32 €
Ministarstvo prosvjete	4.415.411,05 €
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	767.671,59 €
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	4.968.076,33 €
Ministarstvo unutrašnjih poslova	5.486.416,24 €
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	304.539,89 €
Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	1.116.181,56 €
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	85.358,87 €
Ministarstvo zdravlja	175.934,89 €
Montecargo ad Podgorica	1.679.659,15 €
Montenegro Bonus doo - Cetinje	469.601,46 €
Montenegro Defence Industry - Podgorica	44.969,95 €
Monteput doo - Podgorica	537.372,75 €
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	268.789,13 €
Narodni muzej Crne Gore	859.537,33 €
Održavanje željezničkih vozni sredstava ad - Podgorica	146.696,53 €
OJU Muzeji - Kotor	23.249,09 €
Opština Andrijevica	46.144,51 €
Opština Bar	594.128,33 €
Opština Berane	457.462,82 €
Opština Bijelo Polje	1.346.477,76 €
Opština Budva	1.219.262,07 €
Opština Danilovgrad	266.465,31 €
Opština Herceg Novi	656.858,35 €
Opština Kolašin	8.027,97 €
Opština Kotor	284.582,75 €
Opština Mojkovac	120.121,58 €

Opština Nikšić	634.146,57 €
Opština Petnjica	29.494,16 €
Opština Plav	283.744,94 €
Opština Plužine	244.624,00 €
Opština Pljevlja	834.081,90 €
Opština Rožaje	470.477,29 €
Opština Šavnik	77.395,80 €
Opština Tivat	986.807,50 €
Opština Ulcinj	803.701,68 €
Opština Žabljak	273.114,44 €
Parking servis d.o.o. - Podgorica	99.864,47 €
Parking servis doo - Budva	95.473,05 €
PIO doo - Ulcinj	200.363,13 €
Plodovi Crne Gore ad - Podgorica	9.850,43 €
Područni organ za prekršaje - Cetinje	580,95 €
Područni organ za prekršaje - Mojkovac	4.026,96 €
Područni organ za prekršaje - Pljevlja	2.958,19 €
Područni organ za prekršaje - Žabljak	4.371,62 €
Pogrebne usluge doo - Budva	35.786,40 €
Pogrebne usluge doo - Podgorica	223.142,36 €
Pomorski muzej Crne Gore - Kotor	34.125,46 €
Pošta Crne Gore ad	1.098.165,95 €
Predsjednik Crne Gore	34.041,31 €
Prijestonica Cetinje	272.111,82 €
Project Consulting PROCON doo	35.411,30 €
Putevi doo - Podgorica	1.460.267,37 €
Radio i televizija Crne Gore	688.355,84 €
Radio Kotor doo - Kotor	2.714,33 €
Radio-difuzni centar doo - Podgorica	736.040,42 €
Regionalni centar za obuku ronilaca za podvodno razminiranje - Bijela, Herceg Novi	25.958,48 €
Regulatorna agencija za energetiku	79.032,15 €
Revizorsko tijelo Crne Gore	23.515,39 €
RTV Cetinje	13.457,24 €
Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	8.577,82 €
Sekretarijat sudskog savjeta	734.546,88 €
Sekretarijat za razvojne projekte	16.740,60 €
Sekretarijat za zakonodavstvo	21.195,54 €
Skupština Crne Gore	616.414,30 €
Sportski centar doo - Igalo, Herceg Novi	26.977,94 €
Sportski centar doo - Rožaje	8.280,68 €
Sportski objekti doo - Podgorica	339.818,25 €
Trznice i pijace doo - Podgorica	65.023,56 €
Turistička organizacija - Bijelo Polje	43.573,42 €

Turistička organizacija - Nikšić	2.573,66 €
Turistička organizacija - Tivat	33.949,70 €
Turistička organizacija - Žabljak	4.905,84 €
Turistička organizacija Bar	38.815,55 €
Turistička organizacija Danilovgrad	9.999,47 €
Turistička organizacija Glavnog grada	8.000,00 €
Turistička organizacija Herceg Novi	63.770,48 €
Turistička organizacija Kolašin	1.500,00 €
Turistička organizacija Kotor	86.369,84 €
Turistička organizacija Mojkovac	11.966,08 €
Turistička organizacija opštine Budva	399.248,84 €
Turistička organizacija Pluzine	9.068,89 €
Turistička organizacija Prijestonice Cetinje	39.243,98 €
Turistička organizacija Rožaje	8.982,30 €
Turistička organizacija Ulcinj	9.767,27 €
Turistički centar "Durmitor" doo - Žabljak	183.610,55 €
UCG - Arhitektonski fakultet	35.754,93 €
UCG - Biotehnički institut	178.694,35 €
UCG - Centar informacionog sistema	5.955,56 €
UCG - Ekonomski fakultet	184.079,17 €
UCG - Elektrotehnički fakultet	332.999,39 €
UCG - Fakultet dramskih umjetnosti - Cetinje	9.190,86 €
UCG - Fakultet likovnih umjetnosti	37.671,90 €
UCG - Fakultet političkih nauka	43.025,61 €
UCG - Fakultet primijenjene fizioterapije - Igalo, Herceg Novi	615,00 €
UCG - Fakultet za crnogorski jezik i književnost	23.980,76 €
UCG - Fakultet za pomorstvo - Kotor	141.933,54 €
UCG - Fakultet za sport i fizičko vaspitanje	53.522,18 €
UCG - Fakultet za turizam i hotelijerstvo	11.778,62 €
UCG - Farmaceutski fakultet	24.018,82 €
UCG - Filozofski fakultet	107.229,54 €
UCG - Građevinski fakultet	23.136,72 €
UCG - Istorijski institut	22.617,54 €
UCG - Mašinski fakultet	135.588,98 €
UCG - Medicinski fakultet	79.571,34 €
UCG - Metalurško-tehnološki fakultet	23.497,88 €
UCG - Muzička akademija	39.942,26 €
UCG - Pravni fakultet	96.588,99 €
UCG - Rektorat	385.718,66 €
UCG - Služba za održavanje objekata Univerziteta	28.470,75 €
UCG - Univerzitetska biblioteka	5.507,31 €
Uprava za inspeksijske poslove	779.439,00 €
Uprava za javne nabavke	84.899,43 €
Uprava za kadrove	234.082,06 €

Uprava za mlade i sport	21.137,90 €
Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma	73.112,02 €
Ustavni sud Crne Gore	60.135,27 €
Vijeće za prekršaje Crne Gore	98.759,87 €
Vodovod "Bistrica" doo - Bijelo Polje	10.310,64 €
Vodovod i kanalizacija doo - Budva	496.981,98 €
Vodovod i kanalizacija doo - Cetinje	749.595,27 €
Vodovod i kanalizacija doo - Herceg Novi	586.831,50 €
Vodovod i kanalizacija doo - Kotor	391.548,56 €
Vodovod i kanalizacija doo - Podgorica	3.924.303,77 €
Vodovod i kanalizacija doo - Rožaje	43.076,43 €
Vodovod i kanalizacija doo - Tivat	277.323,16 €
Vrhovno državno tužilaštvo	239.653,64 €
Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa	61.225,31 €
Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore	44.693,68 €
Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	325.344,21 €
Zavod za intelektualnu svojinu	22.447,82 €
Zavod za metrologiju	325.532,11 €
Zavod za statistiku - MONSTAT	179.537,96 €
Zavod za školstvo	132.401,24 €
Zavod za transfuziju krvi Crne Gore	153.026,56 €
Zavod za udžbenike i nastavna sredstva - Podgorica	1.498.653,56 €
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	431.891,71 €
Zelenilo doo - Podgorica	157.839,95 €
Zeta Energy doo - Danilovgrad	46.758,95 €
ZU Apoteke Crne Gore MONTEFARM	35.236.755,78 €
ZU Dom zdravlja - Andrijevica	24.965,87 €
ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	1.051.184,88 €
ZU Specijalna bolnica za psihijatriju - Kotor	287.231,73 €
Željeznička infrastruktura Crne Gore ad	1.489.902,96 €
Željeznički prevoz ad - Podgorica	1.258.271,95 €
Agencija za razvoj i zaštitu Orjena - Herceg Novi	0,00 €
Budva Holding doo - Budva	0,00 €
JP za uzgoj i zaštitu divljači - Danilovgrad	0,00 €
JU Centar za kulturu - Bijelo Polje	0,00 €
JU Centar za kulturu - Kolašin	0,00 €
JU Centar za kulturu - Nikšić	0,00 €
JU Centar za kulturu i sport „Mihailo Lalić“ - Andrijevica	0,00 €
JU Centar za podršku djeci i porodici - Bijelo Polje	0,00 €
JU Dnevni centar "Sirena" - Ulcinj	0,00 €
JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Sirena“ - Ulcinj	0,00 €
JU Dom starih - Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „21. maj“ - Bijelo Polje	0,00 €

JU OŠ „Blažo Mraković“ - Donji Zagarač, Danilovgrad	0,00 €
JU OŠ „Braća Ribar“ - Zaton, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Jovan Gnjatović“ - Vračenovci, Nikšić	0,00 €
JU OŠ „Krstor Radojević“ - Tomaševo, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Mahmut Adrović“ - Petnjica	0,00 €
JU OŠ „Milomir Đalović“ - Sušica, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Milosav Koljenšić“ - Slap, Danilovgrad	0,00 €
JU OŠ „Mladost“ - Kanje, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Nedakusi“ - Nedakusi, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Rade Perović“ - Velimlje, Nikšić	0,00 €
JU OŠ „Radomir Mitrović“ - Berane	0,00 €
JU OŠ „Rifat Burdžović-Tršo“ - Lozna, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Risto Ratković“ - Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Savin bor“ - Petnjica	0,00 €
JU OŠ „Šukrija Međedović“ - Godijevo, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ „Vladislav-Rajko Korać“ - Štitari, Berane	0,00 €
JU OŠ "Bajo Pivljanin" - Donja Brezna, Plužine	0,00 €
JU OŠ "Bečko Jovović" - Stabna, Plužine	0,00 €
JU OŠ "Blažo Mraković" - Donji Zagarač, Danilovgrad	0,00 €
JU OŠ "Boro Vukmirović" - Rijeka Crnojevića, Cetinje	0,00 €
JU OŠ "Branko Brinić" - Radovići, Tivat	0,00 €
JU OŠ "Hajro Sahmanović" - Plav	0,00 €
JU OŠ "Janko Bjelica" - Donje Crkvice, Nikšić	0,00 €
JU OŠ "Jovan Draganić" - Petrovići, Nikšić	0,00 €
JU OŠ "Jovan Gnjatović" - Vračenovići, Nikšić	0,00 €
JU OŠ "Milosav Koljenšić" - Slap, Danilovgrad	0,00 €
JU OŠ "Milovan Jelić" - Pavino Polje, Bijelo Polje	0,00 €
JU OŠ "Rade Perović" - Velimlje, Nikšić	0,00 €
JU OŠ "Radomir Mitrović" - Berane	0,00 €
JU OŠ "Savin Bor" - Petnjica	0,00 €
JU OŠ "Savo Kažić" - Barutana, Podgorica	0,00 €
JU OŠ "Vuko Jovović" - Danilovgrad	0,00 €
JU Radio Berane	0,00 €
JU Spomen dom „Crvena komuna“ - Petrovac	0,00 €
JU Spomen dom „Reževići“ - Budva	0,00 €
JU Spomen dom "Crvena komuna" - Petrovac, Budva	0,00 €
JU Spomen dom "Reževići" - Budva	0,00 €
JU Srednja mješovita škola "Braća Selić" - Kolašin	0,00 €
JU ŠOMO - Herceg Novi	0,00 €
JU ŠOMO - Tivat	0,00 €
Komunalno doo - Kolašin	0,00 €
Komunalno doo - Kolašin	0,00 €
Lokalni javni emiter „Radio Andrijevića“ d.o.o.	0,00 €
Možura doo - Bar	0,00 €

Opština Gusinje	0,00 €
Parking servis doo Herceg Novi	0,00 €
Radio Herceg Novi	0,00 €
Radio Televizija Ulcinj doo	0,00 €
RTV Budva	0,00 €
RTV Budva doo	0,00 €
RTV Ulcinj	0,00 €
Turistička organizacija - Plav	0,00 €
Turistička organizacija Šavnik	0,00 €

Iz ovog priloga uočava se da određeni broj naručilaca (65), nije imao poslovne aktivnosti u toku 2014.godine, što su isti na osnovu pisanih dopisa i potvrdili.

Prilog 7: Naručioci sa najvećim pojedinačnim potpisanim ugovorom

R. B.	Naručilac	Predmet	Ugovorena vrijednost	Ponuđač
1	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0214	9.933.584,86 €	Glosarij doo Podgorica
2	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	7.827.254,41 €	Elektroprivreda Srbije, Beograd
3	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	7.363.098,02 €	ERS - Trebinje
4	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	6.170.757,80 €	GEN-i - Beograd
5	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	5.467.680,34 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
6	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Radovi na izgradnji elektroenergetskih vodova	5.109.979,00 €	Konzorcijum Novi Volvox DOO
7	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	5.096.868,26 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
8	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	5.090.356,96 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
9	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	5.068.253,71 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
10	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	4.794.464,83 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
11	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	4.752.013,95 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
12	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0114	4.711.666,36 €	Glosarij doo Podgorica
13	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	4.672.470,87 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
14	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	4.250.236,67 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
15	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	3.918.638,58 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
16	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0114	3.915.238,21 €	Farmegra doo Podgorica
17	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	3.644.553,73 €	Petrol - Sarajevo
18	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji sportskih objekata	3.589.983,98 €	Kroling doo Danilovgrad
19	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Radovi na izgradnji elektroenergetskih vodova	3.325.026,62 €	Konzorcijum Bemax DOO
20	Ministarstvo prosvjete	Lož ulje	2.966.253,24 €	Jugopetrol AD. Kotor
21	Elektroprivreda Crne Gore a.d.	Nabavka električne energije	2.806.260,10 €	Interenegro - Beograd
22	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	2.507.085,10 €	Petrol - Beograd
23	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	2.400.447,83 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
24	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	1.821.592,08 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja

25	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Lož ulje	1.513.284,96 €	Jugopetrol
26	Elektroprivreda CG a.d.	Izrada glavnog projekta i izvođenje radova	1.499.400,00 €	Konzorcijum Bemax d.o.o. Podgorica i partneri
27	Investiciono-razvojni fond Crne Gore ad	Usluge revizije za 2014. godinu	1.463.700,00 €	Deloitte doo Podgorica
28	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	1.398.437,96 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
29	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji poslovnih građevina	1.285.616,21 €	Tehnogradnja doo Pljevlja
30	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Šoping centar	1.193.877,53 €	Unipred doo Bijelo Polje
31	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	1.155.624,00 €	HSE - Ljubljana
32	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0214	1.147.549,53 €	Farmegra doo Podgorica
33	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka uglja	1.121.351,26 €	Rudnik uglja ad - Pljevlja
34	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Motorna goriva	1.120.562,76 €	Jugopetrol
35	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0214	1.112.825,60 €	Farmegra doo Podgorica
36	ZU Crne Gore Montefarm	Infuzioni rastvor 11/11	1.096.336,00 €	Hemomont doo Podgorica
37	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice	Zgrada Parlamenta i Skupštine Glavnog grad	999.541,46 €	"Cijevna komerc" d.o.o.
38	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka drvenih impregnisanih stubova	988.032,08 €	RH-PH d.o.o. Podgorica
39	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Mazut i lož ulje	971.785,00 €	Montenegro Bonus
40	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Medicinski materijal za dijalizu - Frezenius	960.954,00 €	Hemomont
41	ZU Crne Gore Montefarm	Insulini 2612	940.700,00 €	Farmegra doo Podgorica
42	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka (izrada i isporuka) turbinskih radnih kola	939.981,00 €	Voith Hydro GmbH&Co.KG St. Polten, Austrija
43	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0214	911.866,13 €	Medica doo Podgorica
44	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na adaptaciji zgrada	873.738,82 €	Novi volvox doo Podgorica
45	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Prekidači	867.950,30 €	ABB DOO
46	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na objektima niskogradnje i visokogradnje	852.779,91 €	Bi kod doo Podgorica
47	Klinički centar Crne Gore	Medicinska oprema	846.299,02 €	Urion d.o.o. Podgorica
48	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi	835.268,62 €	Glosarij doo Podgorica
49	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji poslovnih građevina	831.796,95 €	Konzorcijum "Artimg" d.o.o. Podgorica, "Korona" d.o.o. Podgorica, "Temko" d.o.o. Nikšić, "Geo-sistem" d.o.o. Podgorica
50	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Građevine vezane za kulturu i umjetnost	784.862,19 €	„LD gradnja“ doo Nikšić Konzorcijum „LD gradnja“ doo Nikšić i „Ramel“ d.o.o. Nikšić, „Foresta“, doo Podgorica, „Timing“ doo Podgorica, „Inst. za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“ doo Podgorica

51	ZU Crne Gore Montefarm	Insulini 2612	754.132,00 €	Glosarij doo Podgorica
52	Aerodromi Crne Gore, ad	Rendgenski uređaji za kontrolu odvojenog put.prtlj	712.810,00 €	"Jugoscan"d.o.o. Beograd
53	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka i implementacija storage sistema, replikac	686.630,00 €	Konzorcijum doo Asseco SEE Beograd doo Čikom Podgorica doo ST Crna Gora Podgorica
54	MONTECARGO ad Podgorica	Nabavka teretnih vagona po sistemu staro za novo	660.000,00 €	KVANTUM doo Skoplje
55	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji građevina za ugostiteljstvo	636.888,00 €	Toškovići doo Podgorica
56	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	632.613,60 €	Axpo - Beograd
57	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	629.800,00 €	Toškovići doo Podgorica
58	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	620.253,10 €	Toškovići doo Podgorica
59	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva,	Poziv 20/13 sanac asf kolovoza Partije 1,2,4 i 5	597.533,27 €	MEHANIZACIJA I PROGRAMAT AD Nikic
60	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva,	Poziv 20/13 sanac asf kolovoza Partije 1,2,4 i 5	595.208,57 €	Joint Venture Crnagoraput AD Podgorica i SAMIINENJERING DOO Podgorica
61	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Transformatorska stanica	594.950,02 €	Konzorcijum Eminent DOO Podgorica
62	Opština Ulcinj	Gradevinski radovi	594.283,18 €	Konzorcijum DOO Novi Volvox I DOO ING Invest
63	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Transformatori	589.204,70 €	Elnos Inženjering DOO Podgorica
64	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka armirano-betonskih stubova (N-9/315, U-9/1	586.197,25 €	"Kugles trade"d.o.o. Podgorica
65	Elektroprivreda CG a.d.	Mašinske usluge za potrebe TE Pljevlja: Dovodenje	584.290,00 €	DOO Balkan energy team
66	DOO "Komunalno"	Izgradnja stambene zgrade	578.813,29 €	"NOVI VOLVOX" Podgorica
67	Elektroprivreda CG a.d.	Samonosivi kablovski snop (16 mm², 35 mm², 50mm²	567.997,47 €	"Baranka Export-Import Pejanović" d.o.o. Bar
68	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Poziv 20/13 sanac asf kolovoza Partije 1,2,4 i 5	567.889,90 €	Konzorcijum Tehnoput MNE d.o.o. Podgorica i Ding d.o.o. Podgorica
69	Klinički centar Crne Gore	Med.pot.mat.za Angio salu	566.783,95 €	Konzorcijum Glosarij d.o.o. I Farmont d.o.o.
70	ZUCrne Gore Montefarm	Ljekovi 0214	548.846,94 €	Pharmaswiss doo Beograd
71	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Poziv 20/13 sanac asf kolovoza Partije 1,2,4 i 5	548.435,95 €	Zajednička ponuda Carinvest d.o.o. Kotor i Geoprojekt Perić d.o.o. Podgorica
72	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Transformatori	531.859,35 €	Novi Volvox DOO podgorica
73	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Transformatori	531.859,30 €	Novi Volvox DOO Podgorica
74	Crnogorski elektroprenosni	Prekidači	528.514,70 €	Baranka DOO Bar

	sistem AD Podgorica			
75	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	499.707,05 €	Tehno-put MNE doo Podgorica
76	Glavni grad Podgorica	Usluge kateringa – narodna kuhinja	498.600,00 €	Kings & Co doo
77	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Poljoprivredne zgrade	497.000,00 €	Ing Invest doo Danilovgrad
78	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0114	490.454,07 €	Glosarij CD Podgorica
79	Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice	45221110-6	489.871,70 €	Konzorcijum "Gradnja promet" doo "Ing invest" doo
80	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 21/12	487.661,00 €	Osmi red
81	Elektroprivreda CG a.d.	Usluge za potrebe TE „Pljevlja“ – tekuće održava	476.000,00 €	Termoelektro mont
82	Elektroprivreda CG a.d.	Izvođenje građevinskig radova na održavanju distri	469.816,17 €	AG Infoplan Nikšić
83	Ministarstvo odbrane	Nabavka MB i ekodizela u veleprodaji	464.400,00 €	JUGOPETROL DOO, Kotor
84	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 2614	462.826,50 €	Glosarij doo Podgorica
85	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Uspinjača	462.141,02 €	Unipšred doo Bijerlo Polje
86	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Vodomjeri na daljinsko očitavanje i isključenje	449.991,36 €	Toroagro doo Danilovgrad
87	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Nabavka registarskih tablica	449.819,02 €	Bajić GBB OD, Podgorica
88	Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Stražarske i čuvarsk usluge	442.680,00 €	Nikšić Guard Security DOO Nikšić
89	Čistoća, doo PG	16/13 gorivo i autogas	437.120,00 €	LUKOIL MONTENEGRO DOO
90	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	428.577,14 €	Konzorcijum "TEHNOPUT-MNE" doo i »ING-INVEST« D.O.O. Danilovgrad Podgorica
91	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na rekonstruisanju	428.000,00 €	Inženjering put doo Podgorica
92	Čistoća doo Podgorica	15/14-gorivo i autogas	426.620,00 €	LUKOIL MONTENEGRO DOO
93	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0114	425.667,48 €	Glosarij doo Podgorica
94	Putevi doo u reorganizaciji	Bitumen	424.830,00 €	Vihor doo
95	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Izgradnja fekal. kanal. i rekonst.vodov.mreže	419.251,99 €	Konzorcijum Erlang doo Nikic i Geompas doo Nikic
96	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Izgradnja fekal.kanaliz. i rekonst.vodov.mree	418.125,63 €	Konzorcijum Novi Volvox doo Podgorica Hidrocop doo Podgorica i Geoinženjering doo Podgorica
97	Vodovod i kanalizacija Cetinje	Nabavka i ugradnja vodomjera	409.793,16 €	INSA ad Zemun, Srbija
98	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Lož ulje	406.000,00 €	Jugopetrol
99	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na podizanju kuća	405.971,35 €	Put inženjering doo Podgorica
100	Putevi doo u reorganizaciji	Lož ulje	405.000,00 €	Jugopetrol doo
101	Fond za zdravstveno	Održavanje	404.124,00 €	MG Soft

	osiguranje CG	informacionog sistema		
102	JP Komunalne djelatnosti Bar	Bezolovni benzin, Dizel gorivo	402.600,00 €	Jugopetrol ad Kotor
103	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 31/13	400.088,53 €	Urion
104	Opština Tivat	Radovi na izgradnji objekta za potrebe Službe zašt	399.531,47 €	Konzorcijum "MG invest d.o.o., Geoprojekt Perišić d.o.o., Arhi -project d.o.o., ETG Grupa d.o.o."
105	Aerodromi Crne Gore, ad	Rendgenski uređaji za kontrolu tečnosti	395.840,41 €	"Smiths Heimann GmbH"
106	Klinički centar Crne Gore	Pejsmejkari I defibrilatori sa pratećim materij.	389.668,00 €	Glosarij d.o.o. Podgorica
107	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	387.349,49 €	Tehnoput MNE doo Podgorica
108	Agencija za elektronske komunikacije i postansku djelatnost	Nabavka kontrolno-mjerne opreme	384.370,00 €	Rohde&Schwarz m.b.H., Austria
109	Opština Pljevlja	Asfalterški radovi po partijama	377.349,00 €	"VING" d.o.o.Pljevlja
110	Elektroprivreda CG a.d.	Tipski remont uređaja pomoćnih postrojenja	375.088,00 €	Konzorcijum DOO „Balkan energy team“ Beograd i DOO „ELTE Inžinjeri“ Skopje/Makedonija
111	ZUCrne Gore Montefarm	Petovalentna vakcina 1014	367.400,00 €	FarmaLab doo Podgorica
112	Elektroprivreda CG a.d.	Ovjesni materijal za SKS i ostali sitan materijal	360.467,09 €	DOO Batara Podgorica
113	Agencija za elektronske komunikacije i postansku djelatnost	Nabavka kontrolno-mjerne opreme i softvera	359.005,15 €	Rohde&Schwarz m.b.H., Austria
114	Elektroprivreda CG a.d.	Mazut za potrebe TE Pljevlja	358.920,00 €	Montenegro Bonus, Cetinje
115	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Poziv 06/14, radovi klizite Bać	358.874,33 €	Konzorcijum Gradevinarstvo i Savjetovanje prvi clan, DOO Geotehnika doo Bijelo Polje drugi clan i Geoprojekt Perić doo Podgorica treci clan
116	Elektroprivreda CG a.d.	Projektovanje i izgradnja dva kablovska voda 35kV	358.456,65 €	Konzorcijum doo Televex Podgorica doo Civil Engineer Podgorica doo Geopromet Podgorica
117	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	izgradnja fekal.kanaliz. i rekonst.vodov.mree	357.026,17 €	Konzorcijum Artek doo Podgorica, Vukovic LN Mojkovac i Exploring doo Nikic
118	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 10/14	350.164,00 €	Urion
119	MONTECARGO, ad Podgorica	Eko dizel	350.000,00 €	Petrol Crna Gora MNE D.O.O.
120	Klinički centar Crne Gore	Med.potr.materijal iz oblasti laboratorije	344.534,70 €	Urion d.o.o. Podgorica
121	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 21/12	342.065,00 €	Osmi red

122	DOO "Komunalno"	Gorivo-partija 1 - benzin, partija 2 - eurodizel	340.000,00 €	"JUGOPETROL" ad Kotor
123	Elektroprivreda CG a.d.	Kupovina poslovnog prostora za potrebe regionalnog	338.000,00 €	Ibon doo
124	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 1314	336.600,00 €	Glosarij CD Podgorica
125	Opština Budva	Izvođenje radova na izgradnji 10kV kablovske mreže	335.399,52 €	Electro team doo, Budva
126	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 10/14	324.855,00 €	Farmagra
127	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Oprema za uređivanje enterijera	324.798,87 €	Eurozox doo Danilovgrad
128	Elektroprivreda CG a.d.	Izvođenje građevinskog radova na održavanju distri	324.279,12 €	DOO Ramel Nikšić
129	Opština Bar	45000000-7	322.159,98 €	Mirox DOO Bar
130	RDC doo	Isporuka, montaža i puštanje u rad DVB T2	320.703,81 €	Elti doo
131	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka radova – održavanje (adaptacija) trafostan	306.915,26 €	"Ing Invest" d.o.o. Danilovgrad
132	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	Usluge zakupa mjesnih i međumjesnih linkova	305.945,84 €	"Crnogorski Telekom"AD Podgorica
133	Elektroprivreda CG a.d.	Građevinski radovi	302.348,48 €	Konzorcijum „PTT Inženjering” doo Podgorica i „Piros” doo Podgorica
134	JZU Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Jovan Bulajić" Brezovik	CT skener	299.713,40 €	Urion D.O.O. Podgorica
135	Elektroprivreda CG a.d.	Izvođenje građevinskog radova na održavanju distri	299.228,21 €	DOO PTT Inženjering Podgorica
136	Elektroprivreda CG a.d.	Tipski remont kotlovskeg postrojenja	299.189,80 €	Termoelektro – Mont doo
137	Ministarstvo pravde	Mesne preradevine i konzervirane preradevine od mesa	298.223,40 €	MESOPROMET doo Bijelo Polje
138	Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog	Radovi na rekonstruisanju	298.045,40 €	"Dokić group" doo Bar
139	J.P. Vodovod i kanalizacija – Nikšić	Osnov.mater.za održ.vodov.i kanal.mreže	297.663,10 €	Sigillum co doo - Podgorica
140	Ministarstvo finansija	Nabavka lož ulja i goriva za UZI	292.100,00 €	Jugopetrol AD Kotor
141	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Medicinski materijal za dijalizu - Gambro	285.718,50 €	Urion
142	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Poziv 14/14, teh dok Lubnice - Jezerine	283.220,00 €	Konzorcijum: PUT-INENJERING doo Podgorica - Vodeci partner; TEHNO-GRADNJA doo Pljevlja - Clan 2; Exploring doo Nikic - clan 3; GRAD doo Bar, - Clan 4 i GEOTEHNIKA doo Bijelo

				Polje Član 5,
143	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Servisiranje protivpožarnih aviona	282.150,00 €	Air Tractor Europe, Španija
144	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi	280.445,06 €	Farmegra doo Podgorica
145	Elektroprivreda CG a.d.	Izvođenje građevinskih radova - Služba za podršku	274.466,60 €	Konzorcijum PTT inženjering doo i Piros doo
146	Javno komunalno preduzeće Kotor	Gorivo	267.410,00 €	JUGOPETROL ad Kotor
147	Opština Herceg Novi	Sanacija klizišta na Podima	259.584,80 €	Yu briv, doo, Kotor
148	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na adaptaciji zgrada	259.504,80 €	Bombeton doo Cetinje
149	Ministarstvo finansija	Nabavka goriva	258.878,87 €	Jugopetrol AD Kotor
150	Elektroprivreda CG a.d.	Tipski remont sistema za pripremu ugljene prašine	255.862,09 €	Termoelektro – Mont d.o.o.
151	ZU Crne Gore Montefarm	Medicinska sredstva i hemikalije	254.430,50 €	Farmegra doo Podgorica
152	Crnogorski elektroprenosni sistem ad Podgorica	Usluge projektovanja elektroenergetskih sistema	253.470,00 €	Konzorcijum Elektro-energetski koordinacioni centar DOO Beograd i Efusion DOO Nikšić
153	Ministarstvo finansija	Fizička zaštita objekata državnih organa	253.027,80 €	Nikšić Guard security d.o.o.
154	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	252.368,75 €	Elektroprivreda Srbije, Beograd
155	Elektroprivreda CG a.d.	Farbanje stubova 35 kV	249.784,62 €	Eurozox d.o.o. Danilovgrad
156	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 21/12	249.040,08 €	Farmegra
157	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Usluge odnosa sa javnošću, usluge promocije	247.900,00 €	FLEKA DOO
158	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0614	245.775,00 €	Pharmaswiss doo Beograd
159	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka robe za potrebe TE Pljevlja – Armatura gla	245.734,20 €	DOO Ro Ro System Beograd
160	Ministarstvo odbrane	Rekonstrukcija objekta KN15 "VKV" Pljevlja	243.040,65 €	Tehnogradnja doo PV, Pljevlja
161	Elektroprivreda CG a.d.	Radovi za potrebe HE „Piva”: Adaptacija Upravne zgrade	240.444,38 €	KONZORCIJUM Erlang Nikšić (Konzorc. Erlang doo - ING INVEST doo
162	Elektroprivreda CG a.d.	Troškovi štampanja računa i opomena	239.591,45 €	DOO AP PRINT Podgorica
163	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	238.843,00 €	Interenegro - Sarajevo
164	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	238.823,06 €	Konzorcijum "Gradnja promet" doo Danilovgrad, "Ramel" doo Nikšić i „Mehanizacija i programiranje" ad Nikšić
165	Elektroprivreda CG a.d.	Usluge razvoja sistema Oracle eBS	238.000,00 €	InfoDom, doo, Zagreb
166	JKP „Komunalno Nikšić"	Nabavka derivata nafte	237.875,60 €	GITANES EXPORT DOO NIKŠIĆ

167	Putevi doo u reorganizaciji	Bezolovni i dizel gorivo	237.328,00 €	IK Real
168	Željeznička infrastruktura Crne Gore ad Podgorica	Hidraulični agregati	236.243,56 €	Plasser & Theurer
169	Zdravstvena ustanova Crne Gore Montefarm	Medici.sredstva i hemik.0314	235.836,75 €	FarmaLab doo Podgorica
170	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge mobilne telefonije	234.102,72 €	Crnogorski Telekom AD, Podgorica
171	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	233.999,70 €	"Mehanizacija i programat" AD Nikšić
172	Elektroprivreda CG a.d.	Zamjena šina kombinovanih uređaja na dopremi uglja	233.478,00 €	Konzorcijum „Balkan Energy Team“ doo Beograd, „EL TE Inženjering“ doo Skoplje i „Geomont“ doo Novi Sad
173	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka električne energije	233.052,50 €	EFT - Švajcarska
174	Ministarstvo odbrane	Rekonstrukcija objekta KN6 u kas."13.jul" Nikšić	230.397,67 €	Tehnogradnja doo PV, Pljevlja
175	Pošta CG ad Podgorica	Nabavka goriva za motorna vozilani	230.000,00 €	Jugopetrol
176	Crnogorski elektroprivredni sistem AD Podgorica	Radovi na izgradnji elektroenergetskih vodova	229.572,63 €	Konzorcijum Energomontaža
177	Elektroprivreda CG a.d.	Izvođenje građevinskog radova na održavanju distri	224.456,59 €	„Network Communication“d.o.o. Tivat
178	Klinički centar Crne Gore	Oprema sa ugradnjom za klimatizaciju Oper.bloka	224.368,35 €	Konzorcijum Timing d.o.o. Podgorica i Arhi-project d.o.o. Nikšić
179	Elektroprivreda CG a.d.	Rezervni djelovi obrtnog kola i statorskog dijela m	224.316,16 €	Potens Perforacija doo Požega
180	Vodovod i kanalizacija doo Podgorica	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže	224.074,06 €	Konzorcijum Semper doo Nikic i Geo ininjeriing doo Podgorica
181	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na objektima kulture i zabave	222.758,58 €	Zajednička ponuda "Arting" d.o.o. Podgorica, "Temko" d.o.o. Nikšić, »E Fusion« d.o.o.Nikšić
182	Elektroprivreda CG a.d.	Nabavka radova za potrebe ED Bar – izgradnja kablo	222.486,32 €	Konzorcijum „BB Solar“ d.o.o. Podgorica i „Geo Sistem“ d.o.o. Podgorica
183	ZU Crne Gore Montefarm	Ljekovi 0114	220.063,30 €	Medica doo Podgorica
184	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Organizovanje leta,usluge održ. Aviona na dr. Aer.	220.000,00 €	Euro JET
185	Komunalno Lim doo	Dizel gorivo D2	220.000,00 €	Lukoil Montenegro doo
186	Elektroprivreda CG a.d.	Građevinsko-zanatski radovi na održavanju mašinske	219.748,94 €	Lisina d.o.o. Nikšić
187	Glavni grad Podgorica	Prehrambeni artikli	217.774,73 €	Veletex doo
188	Klinički centar Crne Gore	Med.pot.mat. Iz oblasti laboratorije	216.855,54 €	Urion d.o.o. Podgorica
189	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Laboratorija 21/12	216.676,00 €	Farmalab
190	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji cjevovoda	215.370,76 €	Ing invest doo Danilovgrad

191	Opština Plav	Javna rasvjeta	214.800,00 €	"HeSa light" Roskilde Denmark
192	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na objektima niskogradnje i visokogradnje	211.177,63 €	Konzorcijum »Tošković« doo Podgorica i »Geosistem« doo Podgorica
193	Fond za zdravstveno osiguranje CG	Vakuum sistemi	210.943,29 €	Farmont
194	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica	Pragovi	210.796,00 €	Kuglex d.o.o. Podgorica
195	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Dvorac	209.953,18 €	Bombeton doo Cetinje
196	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Usluga izrade pomorskih knjižica, dozvola za ukrca	209.787,48 €	DPC DOO
197	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Radovi na izgradnji puteva	208.372,63 €	Konzorcijum "VING" d.o.o. Pljevlja, IGP "Fidija" doo Podgorica i "Geomax group" d.o.o. Podgorica
198	Elektroprivreda CG a.d.	Radovi na deponiji pepela i šljake Maljevac-angažo	208.071,50 €	DOO Tehnogradnja Pljevlja
199	Klinički centar Crne Gore	Prehrambeni proizvodi	203.704,10 €	Goranović d.o.o. Nikšić
200	Elektroprivreda CG a.d.	Izgradnja TS 10/0,4 kV Bogiševac Izgradnja TS 10/0	202.566,38 €	DOO Ramel Nikšić
201	Elektroprivreda CG a.d.	Izvođenje građevinskih radova na održavanju distri	200.332,51 €	DOO PTT Inženjering Podgorica
202	Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	Usluge održavanja aviona	200.000,00 €	Aero Dienst GmbH & CO. KG

Prilog 8: Popis i značenje izraza

Javna nabavka je skup svih radni i aktivnosti koje preduzima naručilac u cilju nabavke roba, izvršenja usluga ili izvođenja radova i za koje izdvaja obezbijeđenja sredstva;

Direktiva 2004/17/EZ - Direktiva 2004/17/EZ Evropskoga parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. kojom se usklađuju postupci nabavke subjekata koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetike, saobraćajnom sektoru i sektoru poštanskih usluga;

Direktiva 2004/18/EZ - Direktiva 2004/18/EZ Evropskoga parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavci roba, te ugovora o pružanju javnih uslugama;

Direktiva 2007/66/SE - Direktiva u oblasti zaštite prava

BDP - Društveni bruto proizvod;

Javna sredstva su budžetska sredstva i druga sredstva, čiji su osnovi i izvori nastajanja određeni zakonom ili drugim propisom;

Naručilac je obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama koji sprovodi postupak javne nabavke i izdvaja sredstva za tu namjenu;

Ponudlač je privredno društvo, pravno lice preduzetnik ili fizičko lice, koje podnosi ponudu u postupku javne nabavke, pojedinačno ili kao grupa ponudalaca u zajedničkoj ponudi, kao i podnosilac prijave za pretkvalifikaciju u prvoj fazi ograničenog postupka javne nabavke koji se kvalifikovao za podnošenje ponude u drugoj fazi ograničenog postupka javne nabavke;

Ponuđena cijena je cijena koju određuje ponudlač u svojoj ponudi po raspisanom pozivu;

Ugovor o javnoj nabavci je ugovor zaključen između naručioca i ponudalaca, u skladu sa sprovedenim postupkom javne nabavke, koji za predmet ima nabavku roba, usluga ili izvođenje radova, sa određenom cijenom;

Poziv za javno nadmetanje je poziv za dostavljanje ponuda u postupku javne nabavke koji se objavljuje na portalu javnih nabavki, i to: poziv za javno nadmetanje u otvorenom postupku, poziv za pretkvalifikaciju, poziv za javno nadmetanje pregovaranjem, konkurs i zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom;

Poziv za nadmetanje je poziv koji naručilac dostavlja neposredno ponuđačima za dostavljanje ponuda u postupku javne nabavke i koji se ne objavljuje na portalu javnih nabavki, i to: poziv za dostavljanje ponuda u drugoj fazi ograničenog postupka, poziv za nadmetanje pregovaranjem, zahtjev za dostavljanje ponuda za okvirni sporazum i poziv za dostavljanje ponuda za pružanje konsultantskih usluga;

Prijava za kvalifikaciju je zahtjev zainteresovanog lica za učestvovanje u prvoj fazi ograničenog postupka javne nabavke - pretkvalifikacija, uz koji se prilaže potrebna dokumentacija;

Kriterijum je mjerilo na osnovu kojeg se vrši vrednovanje ponuda;

Nepredviđeni događaji su prirodne nepogode, požari, tehničko-tehnološke nesreće, havarije na uređajima i postrojenjima, hemijske, biološke, nuklearne i radiološke kontaminacije, epidemije, epizootije, epifitotije i druge nesreće;

Otvoreni postupak je postupak u kojem bilo koje zainteresovano privredno društvo ili preduzetnik može podnijeti ponudu;

Okvirni sporazum je sporazum ograničenog trajanja zaključen između naručioca i ponuđača u svrhu utvrđivanja okvira za zaključivanje pojedinačnih ugovora o javnoj nabavci tokom perioda njegove važnosti;

Ograničeni postupak je postupak u kojem bilo koje zainteresovano privredno društvo ili preduzetnik može zatražiti da učestvuje, pri čemu samo ona privredna društva ili preduzetni ponudu;

Pregovarački postupak je postupak u kojem se naručilac obraća privrednom društvu ili preduzetniku i dogovara uslove ugovora sa jednim ili više njih;

Konkurs je postupak javne nabavke koji omogućuje naručiocu da izabere nacrt, plan, idejno rješenje ili dizajn koji se nakon toga može izraditi u skladu sa posebno dodijeljenim ugovorom o uslugama;

Konsultantska usluga je postupak javne nabavke kada naručilac može poziv za pružanje konsultantskih usluga dostaviti neposredno ponuđačima ako predmet javne nabavke može da pruži ograničeni broj ponuđača i kada vrijeme i troškovi neophodni za procjenjivanje velikog broja ponuda ne bi bili u srazmjeri sa vrijednošću usluge koja je predmet javne nabavke;

CPV - Jedinstveni riječnik javne nabave;

Prilog 9: Popis skraćenica

SIGMA	Podrška za unapređenje vladavine i upravljanja
EK	Evropska Komisija
OECD	Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj
OSCE	Organizacija za bezbjednost i saradnju Evrope
CEMI	Centar za monitoring i istraživanje
CP/RAC	Regionalni centar za čistiju proizvodnju
USAID	Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj
EBRD	Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj
CBCG	Centralna banka Crne Gore
CARDS	Program pomoći Zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju
IPA	Instrument za pretpristupnu pomoć
ToT	Trening trenera
CPV	Jedinstveni riječnik javnih nabavki
STO	Svjetska Trgovinska Organizacija
GPA	Plurilateralni sporazum o vladinim nabavkama
EFTA	Evropsko udruženje za slobodnu trgovinu
CEFTA	Sporazum o slobodnoj trgovini država Srednje Evrope
DzKJN	Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki

MF	Ministarstvo finansija
UzJN	Uprava za javne nabavke
DRI	Državna revizorska institucija
ZoJN	Zakon o javnim nabavkama
PEFA	Ocjena javnih rashoda i finansijske odgovornosti

On-line izvori:

www.pwc.co.uk (Grafikon 8 i 9, str. 112)

www.sigmaxweb.org

www.ujn.gov.rs

www.javnabavaba.hr

www.ks-gov.net/krpp

www.javnenabavke.ba

www.bjn.gov.mk